

کتابخانه اصفیه مسجد کار عالی حیدر آباد دکن

۲۲۳۳۲

۱۳۲۳

نمبر داخل

۱۳۲۳

تاریخ داخل

مجموعه دیوان ولایت

نام کتاب

دواوین

فن کتاب

۱۲۵۰

نسخه دلاور علی

نمبر کتاب در فن مذکور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ
 أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
 ہرگز اجا وید باید حجت الماوی بہشت واما با صدق ثواند شجرہ پیران حجت

بِحُجَّتِ مَنْ قَالَ لَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

نہ عارف ہوں نہ عاشق ہوں نہ عابد
 سہارا ہے مجھے تیرے کرم کا
 مجھے کون کی طاعت کا ملازم
 حمایت کر کہ بس تو ہی ہے حامی
 انہیں کی راہ میں کروں مجھے خاک

مجھے سہر حقیقت سے کر آگاہ
 محبت گو مری کر دے دو بالا
 عنایت کر مجھے عرفان و ادراک
 کر اپنے بہید سے آگاہ یارب
 ہمدانے مجھ کو سب انجام و آغاز
 مجھے بھی گمراہی و انانے معارف
 عنایت کر مری باتون کو تاثیر

خداوندانہ صوفی ہوں نہ زائد
 سید کارون میں ہوں بندہ ہوں تیرا
 بحق سر شاہ احسان خادم
 بحق شہ عسکریز اللہ نامی
 بحق شاہ خادم مرشد پاک
 باسرار حفظ اللہ ذمی جہا
 باسرار غلام پیشہ والا
 بحق شاہ افشاہ نام اللہ پاک
 بحق شاہ عبد اللہ یارب
 بحق شاہ شجوں محرم راز
 بحق شاہ زائد پیر عارف
 بحق شاہ عبد الواحد پیر

بسم اللہ الرحمن الرحیم
 ہرگز اجا وید باید حجت الماوی بہشت
 واما با صدق ثواند شجرہ پیران حجت
 بحجت من قال لشجره طيبه اصلها ثابت وفرعها في السماء
 خداوندانہ صوفی ہوں نہ زائد
 سید کارون میں ہوں بندہ ہوں تیرا
 بحق سر شاہ احسان خادم
 بحق شہ عسکریز اللہ نامی
 بحق شاہ خادم مرشد پاک
 باسرار حفظ اللہ ذمی جہا
 باسرار غلام پیشہ والا
 بحق شاہ افشاہ نام اللہ پاک
 بحق شاہ عبد اللہ یارب
 بحق شاہ شجوں محرم راز
 بحق شاہ زائد پیر عارف
 بحق شاہ عبد الواحد پیر

شاہ بہل کتب
 شاہ زائد پیر عارف

بحق شیخ ابوالحسن کرم کر
 بحق شیخ ابوالحسن حقیقی
 بحق علو مشاوت سحر نوش
 بحق بوہر پیرہ شیخ واصل
 بحق بو خدیفہ پیسہر وانا
 بحق حضرت ابراہیم اوہم
 باسرار فضیل پاک طینت
 بحق شیخ عبدالواحد پاک
 باسرار حسن پیر طریقت
 بحق مرتضیٰ راج پاکان
 بحق شہید عالم محمد
 مرے دل کی سیاہی دور کر دے
 خداوندانہ رکھ محروم مجھ کو
 مرے دل کو رکھ اپنے غم سے آباد

غمِ عرفان سے بیخود و مبہم کر
 نہ رکھ باقی ذرا بھی مجھ میں روشنی
 کرم سے کر مجھے از خود فراموش
 وہ رحمت کر کے ہو جاؤ نہیں کامل
 مجھے کر قوت دل سے توانا
 مرے دل کو عطا کر عشق کا غم
 مرے اخلاق کو دے زیبِ نبی
 عطا کر مجھ کو نہم سر لاک
 عیان مجھ میں اسرار حقیقت
 مری سب مشکون کو کر دے آسان
 عطا کر مجھ کو عشق نور بے حد
 خدا یا مجھ کو بالکل نور کر دے
 کہ ہے تیرا کرم معلوم مجھ کو
 عزیز اسامی مجھے بھی کر دے آزاد

اللهم ثبت قدحی علی صراط المستقیم مرید شد و در آمد بجلقہ پیران حقیقت
 مسمیٰ الہی جافیت او بخیر یا بحریت محمد والہ واصحابہ
 اجمعین ورحمتک یا ارحم الراحمین

الشعر كلام حسن وقبحه قبيح

من تصنیف مولانا مرشدنا مقتدانا حضرت محمد عزیز اللہ شاہ عزیز معروف

جناب منشی ولایت علی خان صاحب ولایت خلف منشی محمد

یحییٰ علی خان صاحب رحمۃ اللہ علیہ رئیس قصبہ فی پور ضلع اونا و ملاو

دیوان ولایت

حسب فرمائش رئیس ابن رئیس امیر ابن امیر جناب انیس احمد صاحب

خیر آبادی مرید و مخلص خاص جناب شاہ فیض خادم صاحب سجادہ نشین

منجہ گوان شریف بحسن سعی مالا کلام جناب شاہ احسان خادم عرف

حاجی محمد احسان علی صاحب ڈاکٹر فوجی و رئیس قصبہ فی پور ضلع اونا و -

بہتمام حافظ فیاض الدین پرنٹر

ابو العلامی ایٹم پریس اگرہ مین چھاپا گیا

داخله نمبر	۲۰۴۵۲
فن نمبر	۱۲ و
کتاب نمبر	

بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَحْصِ عَلَىٰ فَيْتَانِ كَيْدٍ وَالْمِصْحَابِ أَبَدًا

حمیری کہ خون دل از ویدہ قدسیان بچکاند و عارضان را بقطرات ناسور جگر گیرایند نہ بغایتی کہ
 آورہ بر خاک تافت و نہ بنہایتی کہ لیل و نہار یافت نہ بدان شمار کہ ستارہ بر آسمان بینی و نہ
 بدان مقدار کہ انقلاب از آتار آن بینی نہ باندازی کہ حرکت و سکون در اشیا نہ بقیاس
 کہ دانه بخمرن و آسیان چنان کہ در بدربیا و جوہر در کان و نہ چین کہ باران در سحاب و برگ در
 نخل و باران نہ بدان مایہ کہ نفوس و انفس و نہ بدان پایہ کہ در ادراک حواس آرسے بہ مرتبہ کہ
 معلوم اوست و بدربجہ کہ از علوم او یگانہ دل بدانش نواز زبان سخن گرامی ساز را کہ از نہان خانہ
 نیستی بوجہ صور علمیہ کہ عین حقست نہ باطل و بجز تغیرات معلومہ کہ متعلق بہ صفات اوست
 عدم کلی او محال و اگر بصورت فانیست ہم در علم اوست کہ بمعنی باقیست تیرہ کالبدم را
 برہ ان روشن کہ ہر چہ در اے اوست ہم بر اے اوست و دل نازک و ناظم را الفکر جاد و خیال
 کہ بہر چہ از و خیر و ہم بر او ریزد بہر شگاہ افزاے خود و قریب انجن نہ فرمہ آرای اختصاص داد و
 انجہ از دست تعلم بر نیاید و طبع ناز پرورش بر نتابد از شور جن و سور عشق کہ در دکلام افزاید و

آز که زخمی بجگر باشد نعلی بر جراحت باشد همه فراخور حوصله از انی داشت همانا در فیض بر من
کشاد و ترغبی در سر نهاد و از اینجاست که تاجان علوی به پیکر سفلی پیوند یافت و آفتاب هوش
بر ساحت هستی تافت هوای آنم در سر امتداد را فرستاد

برده کشائی جابجایش بهج است و آب . عین حقیقت بود قطره دریای ما

و چون رحمت نامتناهی خواست که از دایره منشع لایحه انوار بر آرد جمال محمدی صلوات الله علیه و آله
در آئینه نولاک لما انظمت الیو بیت بدیده تقسیم نمود که به سکره جوش محبت و شکر سرخوشم و در
ایک سن و نشت که دل پاکان را بخون در تپانده خوننایه که دل از ریشه دوازده جگه گشت آلوده
قطره قطره بدیده مناک رساند نه آب که محبت شورایه اشک بخون آمیزد و نه تپانده که
حسن آتش شوق بجگر ریزد و بفرز غی که شمع بکاشانه افروزد و نه بسوزد که جان پروانه بسوزد
نه برنگی که صبا بخیر را بخون غلظیدن آموخت و نه بکاوشتی که گل از سر زرش خار انداخت
نه بچوشتی که ناسور را بچکیدن و نه بشور که دل را بختیدن نه بحسرتی که جان را به تننا
افزاید و نه بحسرتی که دیده را به تماشار و نماید بلبه بشوشتی که احدیت را ابو احدیت و بدو قی
که ذات مطلق را بهیویت و همه ارغوان بارگاه ان بهیتا به بزم دنی افتد لے و ابریکه آری
خلوت فکان قاب قوسین او اوانی که از مرکز کاف تا دایره اول قیامت کبش اهره حقیقت حفاظت
ذاتیه صورت جمال و معنی جلالتش را آئینه ایست روشن و صاف می بنید بهر کبریا است الا
ناز و بیتی بر عکس نه بیتی و از ناوانی قضیه منعکس ندانی که تنزل اول محبت قاطع است نور
سبطش محیط است و بچندین اشکال مختلفه انسانی که هر یک بجای خود عالمیت نورانی
و کامل تر از داور اشنا و انوار جامه است و فی نفسه به یکسانی صالح شایه است بلاتامانی و بجا است
او دانا و در بقای او فانی پر تو با هر سنداخته و ازین رواست که ایزد پاک با هر پرداخته و از
خزینة عزت گرانمایه تشریفی که وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ گرامی ساخته و چون کائنات
بالوان تنوعات و انواع تلونات مرات حقایق انوار اوست تجلا سے که مافوق او گفته آید

کجا پس سایه وحدت پایه او هم طوبه بے پرده اوست و در نیقام که دل از حیرت آئینه دار
 است در دیده را از محویت مژده بر هم زود و دشوار نیایش را چه مجال و تالش را چه مدخل
 غایت فضل رسول الله ناید و سخن هر کمالی را که میدانی بدو نیست مکن
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَآصْحَابِهِ الطَّاهِرِينَ و چون خواست آبی
 بدین وسیله جمیل در سلک الشُّعَرَاءِ تَنَزَّلَ مَعَهُ الْوَحْيُ مُسَلِّمٌ ساخت از دلبستان که هنوز از
 آموختن بکمال نرسیده بود شغفه بکلام در دلم انداخت الا بموجب آنکه لرافتمه
 هست بلند واده و طالع نگیرد پست و انجم ز آسمان که زمین میکند مرا
 سیزده ساله بودم که گوشه بروزگار روے داد و از کجای زنی زد باز فلک شاه در ششدر
 افتاد پدر منشی محمد کجی علی خان مد ظله مهر و در لیا ط نید ناچار و ست از تربیت کشید
 یک چند بدین منط که اگر زانوے ادب به پیش او بی در نیامدے هر چه خواستے بمطالع
 داشتے سیر می شد ناگاه شورے از هر دیار رخاست و آتش بے از هر کناره شگامه بر آرا
 تا اوقالے که به تحصیل انمود جی از صرف و نحو گذشتے بنحوے صرف شد که همه از یاد
 رفت و متاعے که مرد از خاک بر دار و تجارت بر باد رفت نه از امارت شالے نه
 از عمارت نشالے لا محاله از شهر دور افتادیم و روزے بملانوان که مسکن آبا است و
 شبے به صفی پور که ما و اے امهات است از حوادث پناہے می برویم تا آنکه فتنه بیدار
 باز خفت و غبارے که برخاسته فرو نشست هر چند درین زمانه ازان حالت که شام
 در جابے و صبح در قحایے میگذاشت بخالے دست بهم دادیم روز می و اندوه بهر روزی
 بجاالت خود نمیکذاشت همدان هنگام که ازینین هجری بقصد و هفت بر کنه اردو و صد
 او فرود کیے از آفتابیان که خبرے میگفت بغزل گفتیم اشارتے کرد و با صلاے آمد
 که اندر من پیش زفت واده فطری خود بخود جو شنیدن گرفت کتابا لے هفت هزار بیت که پیش
 از غزل و شغوی خراجم آوردم چندے برآمد که زمانه کم مایگی سر آمد دل زبان و زبان به سخن

آشنائی یافت و آنچه از دل زبان می رسید چون اشک از سطر افتاد تا همه پاره کردم دوباره
 هنگام تازه برانگیختم و چون پنج سال بدین و تیره گذشت از هزاره سرائی باز آمدم و چون گفتار
 بگسیختم آنکس که سه سال بشمار افزون است و خرد و پست و بیخ و بنمون کل او را بق پرانگه در
 بد و جز مرتب گساختم و دل از خلش و جگر از کاوش پرداختم و این نخستین مجموعه ایست از ترتیب و نظم
 شش موقوفات و غزلیات و بعد ازین اراده چنان است که بجز قصیده در لغت یا محضر کتاب
 نه گویم و بجز سوی هزگی نویم

سعد یا بسیار گفتن عمر ضایع کردن است وقت عذر آوردن است استغفر الله العظیم
 و بجز آنکه تا سال هشتاد وین پاره از غزل و مثنوی بملاحظه غالب مدظله فرستادم یک حرف
 درین فن شگرت یعنی نظم و نثر از کسی نیاموخته و در برابر هر سر کشته افتاده ام آری کس
 نیاید بچنگ افتاده و آنچه از قسم مثنوی و قطعه یا تخصیص بغزوت نثر و نثره و پنج رقه
 نوشته ام درین مجموعه داخل کرده ام و در مجموعه مثنویات هم نه گاشته و نه ازانه سخنوران
 نیک از بد شناس و خنور و زانگان دانش اساس اگر نه بقیاسی که بگویدار ابنا سے زمانه
 ماند که بر شک آرد بلکه حقیقت و علم که انسان مالمه لعلک و دانشین گرداند و بکر انصاف
 مستقیم دارد تا مل فرمانید بے زند که این مایه از کسیت و این پایه از کجاء و نه این تنگ رفگان
 و عار آیندگان را چیر و و که ام یار اے ولایت آخر نه بهانم که فرق در معنی هم و آن کردن
 نوانم و معنی فرق یک سر نموند ام و اور بے نیاز بے منت نوازا از انازم و بدین ناز بعد نیاز
 سر بر آسمان افزانم که شعله رویان چهره بشر ارت خوے کرده و از اعجاز حسن آب بروے آتش
 آورده و جان بکر شمشیر نظر که بسحر بیار کردن سامری خاصه ایامی اوست گداخته و خون از دیده شتاب
 که زهره آب نمودن نخستین باجر اے اوست روان ساخته را فیض تعلیم ازین سخن است و
 پر شنه در و نان ول بر آتش بے دو و عشق نهاده و بوسے سوزے که از کباب آید بیرون
 نداده و اشک که از جگر از می خودش فرو چکد بر حالت خود زخمیه و تار آهین که چکر بسر شنه یکم بختی

نوشته شده است
 مدظله نام دارد
 بود از نجیب
 غالب زنده
 شده بود و
 و در نوشته
 و سال شاد
 نه و در
 باره از زنده
 که این فحوت

بدست آورده بر او پیر از هم گسیخته را نمک از کلام برپوشورن است - برق را بخنده و محاب را
 بگریه در آوردن شمع را بگداز و پروانه را بسوز سازد و اون غنچه را بتمسم و گل را بچاک گریان
 آشناساختن گلبن را سرکشی و بیل را افتان آموختن خون را از رنگ و پله و یلی را از
 حی کشیدن و لوانه را بخرد و فرزانه را بچون راه نمودن گل در آب و جار و بریرین ریختن
 ناک به چکر و نشتر در گ دل زدن سینه بسان و ناسور بالماس سفین رو از حرم و
 عنان از دیر تافتن در دیجان و وید ماع پنهان و آشتن الغرض هنگامه بر آراستن و لحد
 برخاستن شیوه این شاهان بے پرده بجلوه در آمده ستانه اوست که بصورت الفاظ
 کسوت معانی پوشیده بایات مسمی شده اند - کیت که ازین بے پاک ناظورگان خرد
 بعشوه فریب کامی بستاند و در دوسے بشاطه فکر که این ستورگان بکرا الحکونه و نگار
 آراسته و طره طراد را بچ و تاب داده و چشم ناسلمان را کافری آموخته و ابروے
 پر خم را سجد و معنی ساخته برسانند
 تا هنریش نیکند و دست بدستش برند شعر ولایت همه پیش حرفان برند

وهو المستعان وهو المعین

هُوَ الْغَزِيْزُ

۱ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۱

واصلی علی رسولہ محمد و آلہ وسلم

<p>صورت معنی ناروے دل آراے ما جوش انا الحق زندیاوہ میناے ما عین حقیقت بود قطرہ دریاے ما ذات وصفات ترا آئینہ جانناے ما باطن امر و راست ظاہر فرداے ما دل بیچلاے تو عرش سلاے ما طالب عشق تو کعبہ سوداے ما جز تو کہ ز ایل کنذ نشہ صہیاے ما صنع محبت بود نقش سراپاے ما عشق تو مقصود ما ذات تو ماواے ما</p>	<p>ای ہمہ حیرت ز تو دیدہ بنیاے ما شکر انا سہرہ ریختہ اندرو پردہ کشای حباب جنبش موج ست آب ہستی اشیا یکیت غیر تو موجود نیست حیثیت حدوث و عدم ضد وجود و عدم جان بہ تمنائے تو محو تماشاے دل عقل بہ لبیک اولاشنو و رد برو خونک زخم دل جرعه رشور اوست آئینہ عشق دید پیکر ما آمنہ ید اول ما ہسم توئی آخر ما ہسم توئی</p>
---	---

رحمت حق بہ راست گریہ و لایت چرات
روضہ رضوان بود بعد فنا جاے ما

<p>ای گلشن از هواست تو آتش حسیل را کافیت انفعال که رحمت نصب است مشهور شد حدوث و قدم از برای تو نازم تو ایضاً که درو نهانگاه داشت کوثر معجزات بنان تو رشحه است از بهیت و جلال ظهورت نمونه است رعب خلیفه تو بے زهره آب کرد شان ازل نشان ابد نور کائنات خلق عظیم تو زلف تابین همه معلوم هر گهی به نیایش تو بود</p>	<p>خاک در تو نور نظم جبرئیل را تو به نگر که زنده کند اشمویل را حقا که دخل نیست در خبا و یل را مع دوم که وصف کثیر و قلیل را وز دست جودتست بے سبیل را در یافتیم مقصده اصحاب نیل را که نماز یانه حکم کند رود نیل را بازست بر جود تو رب جلجل را ترتیب داد مصحف ذکر جمیل را یعنی شرف زلت وجود عدیل را</p>
--	---

<p>جان سید ولایت شیدا ز درد دل خاک شفا بده ز در خود عیسی را</p>	<p>۳</p>
--	----------

<p>دل خون شده است چهره گلگون ندیده را یارب ز دوستیاری گردون نگاه دار و اعط کن ملاست و منکر چشم کم بار ابدین و حالت مجنون قیاس کن تا زو حسن و رحم نیارد با که نیست زاهد بر روز بخور می عاشقان پیرس</p>	<p>بگر خاک و خون من طبعیده را خنجر بغل عاشق حکین کشیده را دیوانه بعشق گریبان دریده را بے دیدن اعتبار نباشد شنیده را پرداز غنایب گل نودمیده را بایخودی چه کار دل آرمیده را</p>
--	--

<p>هوشم بجاناندا ولایت ز عشق او در بند چون کنم دل از خود رزیده را</p>	<p>۴</p>
--	----------

<p>ز زخم افتاد صد ناسور در دل خستگانش را</p>	<p>بنازم نوک پیکان نگاه جانستانش را</p>
--	---

<p>نگرید اگر روی بخت عاشق را بخواب آشف بیاگشت خلق را و حیرت کرد و تصوریم زش بگانه و خود کیت منظورش که سیگوید ثواب جان سپردن از پیدن میشود زایل الاکایچه جای نیت و بار خلوت هم هستی</p>	<p>که در سر شورشی افتاد و مرگ ناگهانش را که هرگز تاب دیدن نیست چشم نا توانش را نگاه تیر می ترسم که سوز و استخوانش را گنه باشد تیغش تپیدن کشتگانش را فریب غیر را گوید که فتنه با نم بایش را</p>
<p>۵</p>	<p>شیدنا ز کرد آخر ولایت را امیدافتم که تیغ سر چه در کف داد چشم سر گرانش را</p>
<p>می تپد در غم جانان دل صد باره ما دست بر دل زخم بخود می مالید چاره کن بهدار که بود هم ز ازل توبه کردیم و خطا رفت و شکستیم اکنون به شب مهر بر دست و عجب تر اینست آبرو تو خور و زند به گلگون حسن</p>	<p>آفتی که در بیاگر می نظاره ما جان بلب قفس ز دست دل آواره ما دست پرورده عشقت دل بیچاره ما چیست ای پیر یغان امر تو در باره ما سیر گردون نکتد اخیر ستاره ما غازه عشق کشیدند بر خواره ما</p>
<p>۶</p>	<p>بو که از ذره نوازی به ولایت بخشد آفتاب است بجام بت میخواره ما</p>
<p>می کشد گر خود باند از هم آغوشی مرا می نماید چهره ام در خواب شب هاناکند راز دل بے پرده سخنوا هم که گویم پیش او می کشم رتله گران و سر باین می بنهم گر بهیچ جان بخشد طرز گفتارش نگر تاروی او گسست و نیت هرگز جامی طمن</p>	<p>زنده می سازد لب لعلش لب گوشی مرا روزها و رمانده تکلیف بے هوشی مرا که بدوست این غرض بے شغل منوشی مرا هر نفس در خواب دارد حرص مدبوشی مرا در نه هر دم می کشد انداز حساموشی مرا ماتم دل داشت ز اید پر سیه پوشی مرا</p>

۷	هر شب تا صبح موت من ولایت بر خدایت تا بیاید یار و بنواز دهم دوشی مرا	۷
طاف بر نگار بیه معصیت کفر سوز را ساعت شتری بین دخل مده هنوز را مست بیا بزم من تیره ساز روز را گرگنی بسوی مانا دوک سینه دوز را		تازه می کشیده مهره دلفروز را نخس بود فراق تو سعد بود وصال تو یار قیسمی نخور و بنجوری بر غم او دل نگذارش بجان جان نپاروش بدل
۸	هوش ولایت ای پری برو غمت بدلیری آه که میکنی چو شب از لطف آه روز را	۸
ریزد شرار با دم آتش فشان ما سوز و چو شمع شعله رسد کیش زبان ما آتش دید لب عالم هستی نشان ما نشر کرمی زند بدل ناتوان ما تا بنگر و ببار دل خون چکان ما آن خود از دوست ای لبتدای تو جان ما		اگر سر کشد زبانه دل از دهمان ما اگر ما بجرای سوز و رونی بیان کنیم جان سوخت از تجلی و خاکستر بماند یارب ز ناوک مژه گر نیت کاوشی از اشک سرخ ناسه خانی نموده ام چون دل ربوده طلب دین چه میکنی
۹	حال جگر پسر ولایت چو حال دل بنگر ز روی پوست همه استخوان ما	۹
در دلد و دشتم و بنجیرے بود مرا در پس پرده نمان پرده درے بود مرا نور افزای بصر خاک درے بود مرا اندر آن حلقه بهر شب گذرے بود مرا عشق باروے بر بهمن پسرے بود مرا		یا دودارم که بستی عشوه گرے بود مرا روز نهی بود شب و روز تماشاگاهم آبم از دیده می رفت بجوشی که پسر داشتم از خم زلفی سر سوداے بلا کافرے بود که ز نار بدوشم می کرد

<p>می رسانید خیالم به نگارے خبرم منتہ چشم حریفان بگام می سوخت چشم مشتاق نمی کرد پریشان نظرے</p>	<p>خوشتراز باد صبا ناسه برے بود مرا سوی او از همه پنهان نظرے بود مرا دلبرے سیمبرے دیدہ ورے بود مرا</p>
<p>۱۰</p>	<p>گفتش کیت ولایت که بافت جان داد گفت زین پیشتر آشفته سرے بود مرا ۱۰</p>
<p>دست بخون دل مدد ز گس سر مه سای را ساز تیزه میکند در پے خون مردم است بخیه ایت در برم جاے حرفین بردم طوفه تراست سقیم شد همه آب سقیم تیغ زبان کشیده است لاف نمان رسید داغم اگر ببرزنی آه که یاس گل کند</p>	<p>بندۂ تست بگینه قتل یکن خداے را رخت آشتی بد چشم کشته ز اے را راز و نیاز با سرم با دۂ تار ساے را با دۂ گل بر بختیم طبع کلکیاے را تیغ مگر زیدیه است شاید خود نماے را خار با لبه شکست در ره دست پایے را</p>
<p>۱۱</p>	<p>صبح کشیده آه و گفت شب که شدم در انجمن کرد تی ولایتیم قالب خویش جاے را ۱۱</p>
<p>به که در آتش عشق تو بسوزم تن را دامن ناز و هوشه سیار حسا کم منم آن دماغ بدل سوز که از جوش بهار بسکه علت دم گفتار شکر می ریزد می زند نشتر و بر جوش جنون می خندد که شود زرم ز بیتیابی عاشق حاشا</p>	<p>جان شید البقره ز نیند هم گلخن را نشو و خاک سن آلوده کند دامن را خار در دل شکند و غ دلم گلشن را کرده خاموش اولے سخت سوسن را ہے که آسوخه و لشکنی رگ زن را دل سخت تو که شترنده کند آهین را</p>
<p>۱۲</p>	<p>سر تسلیم ولایت ز وفا خشم کردم تابون ترکند آن تشنه خون گردن را ۱۲</p>

<p>برق گاہ کردہ زکس فتنہ جوے را ناز چین کشاودہ دام شکن منادہ بست ز خویش بخیبر شیخ فرشته خو مگر جام بدست میر و سر خوش دوست می رود گزینہ عاشق از از کرد و چنید یک نظر بوی نگار من کجا رنگ بهار من کجا</p>	<p>تیغ بدست دادہ مردم شکر خوے را طرف شکست دادہ سبیل مشکوے را ویدہ بخواب یک نظر شاید باہر وے را غازہ کشیدہ روی را باز کشاودہ ہوے را فتنہ اوز چشم تر باز نبشت جوے را زمرنہ ام نخل کند بیل نشہ گوے را</p>
۱۳	<p>چون لب زخم شک دید کرد بآب تیغ تر یاد ولایت آفرین قاتل کینہ جوے را</p>
<p>عکسین دور و سند و خزن می کند مرا ہست بلند دادہ طالع ملک دست بر غیر ناز و اودا سے بدشش نگر ز اہد کجا روم کہ دل من بدست نیست اگر گویش چین تو ماہ ست و زلف چین بر عکس دل کہ آئینہ دار جمال دوست</p>	<p>می سوز و آن چنان کہ چنین می کند مرا داغم ز آسمان کہ زمین می کند مرا ناز و اداس در پئے کین مے کند مرا یابل بکفر و دشمن دین می کند مرا اندوگین ز چین چین مے کند مرا ایا بسوے چرخ برین مے کند مرا</p>
۱۴	<p>بگرز بانیہ ولایت کہ فتنہ گر برفتد داغ عشق امین بیکند مرا</p>
<p>رفتم ز خود بدین کہ جنون مے کند مرا ہر چند عذر آرم و گویم کہ جرم چیست تندیب من بعبودہ تاراج کردہ است حسن پری رخان کہ برآرد ز دل و رخان آشفہ حال و سوختہ جان و پرہنہ تن</p>	<p>سوے خرابہ زار و زبون می کند مرا کم می کند حواس و فزون می کند مرا وز اندرون حسنا بیرون می کند مرا افسانہ ازان بہ منون مے کند مرا بگرز خود گذشتہ کہ چون می کند مرا</p>

دل در ستیز دیده که آیم تو کرد و	جان در پے جگر که بخون میکشد مرا
۱۵	مغذوم ای ولایت اگر بے خرد شدم بگذر ز من که عشق کنون میکشد مرا
نوشت کاتب ممت سیه کار مرا شگفت طرفه گل داغ و رنگ تا نم توان شناخت که داری بمن نگاه کرم بگفت چشمم بر اہم بیاش تا آیم مرا از چشم سیه تو چشمم رسم نبود کنون ز داغ و دروغم چه گل کند یارب	اسیر کرد بزنجیر زلف یار مرا که شد بہار خندان و خندان بہار مرا کہ دی بعبودہ گفتی گناہگار مرا افغان کہ گشت بہ نیزنگ انتظار مرا نگاہ مہر تو کرد است شہسار مرا شکت کاوش مژگان بے سہ خار مرا
۱۶	سرم بہر سہویت فدا کہند مودی بدام زلف ولایت بود شکار مرا
انداز تو آموخت نظارہ خود را آشفتم و سرت بصدنا زہمی رفت کہ دست بپشاند و کہ پاسے بگوید یا حسن رخ روشن او کیت مقابل خود بین شد و کبر و بستم گشت سراپا کہ تیغ نگاہ زندنا و کب و ترکان	باتا ز نظر مے گشد آوارہ خود را تا چارہ کند عاشق بیچارہ خود را ساتی نگر خواری میخوارہ خود را ای چرخ بین سبغہ سیارہ خود را تا دیدور آئینہ دو حسارہ خود را نازم روش ترک ستمگارہ خود را
۱۷	یارب تو کہی و ولایت ہر میان بنوائی بختاے سیه کارہ خود را
بیا بمیکد و بنگر جسم کشیدن تا بجب مد از عشق کہ فتنہ حسرت است	بسوی دختر ز عاشقانہ دیدن ما کہ خون کند دل اورا بخون طلبدن ما

۱۸	خیال جرم ولایت مکن که بخشدن مراد بود حصار از آمدن رسیدن ما	۱۸
۱۸	بکوی دوست که سرهاست در کند اینجا به محفل که نگاه تو خون فتنه بر خفت برو بدر بخان و بین خنرابی با خنزر که چو آن ترک ترسم اسے واعظ بیایه تنگده وضع حق ستاشا کن بخت که بخند و نگار ما سببگر	۱۸
۱۹	در آن چمن که ولایت صغیر شوق کشد نوای بلبل و طوطی است ناپسند اینجا	۱۹
۱۹	کند روشن خیالم شمع در تاریکی شبها شب وصلش مده بر آرزوی بوسه اش دستش چه منت داده یارب پر ز ادا و نیت اهل را یکپاشی زخم سینه ام تا چند اسے واعظ هانا تخ الفت هم زول نشانده می رودید چه باشد تا چنین باشی که با من نه نشین باشی	۱۹
ثوابی که رهوس داری باب تیغ بنشانش		

۲۰ کہ میوز ولایت روز و شب در آتش تہا	۲۰
<p>نگند یارستم کار از نظر مارا بزنگانی او بود زندگانی ما شگفت در چین دل زواغما گھما بذوق بوسہ سبب دقتن در آسیم شب فراق کہ پروانداشتی از ما دلم بود و شکستش بسر و مہر بیا</p>	<p>بدرو بخیر می گشت بے خبر مارا ہلاک کرد غم کشتن دگر مارا ز دست بد و خزان کے رسد خطر مارا نذا نخل محبت جز این شر مارا چو شمع دود بسر رفت تا سحر مارا شرارتش ہم تن سوخت چون شر مارا</p>
۲۱ ز مہر یار ولایت چگونہ ستا بیم کہ فیض الفت او کرد مستہر مارا	۲۱
<p>داسن بلوٹ عفتل نیا لودہ ایم ما کے میثو و سیاہ بد لغ سجد غیر از ہر طرف بکوسے حرمت رسیدہ ایم ماکام نہ تو نیم و چین را بجز دربت دروادی کہ رفت بر فیم و از ادب از بار سا بپرس کہ مفتی غلط نوشت</p>	<p>فانغ ز فکر شادی و غم بودہ ایم ما پیشانی کہ بردہ تو سودہ ایم ما راستہ بجز رو تو نہ پیمودہ ایم ما برخاک و دیو کعبہ نگر سودہ ایم ما بر قیس رہ شناس نیفرودہ ایم ما کو گفت ترک عشق نفرمودہ ایم ما</p>
۲۲ گفتم کہ جان سپرد ولایت بجزرتو گفتا بے ہنوز نیا سودہ ایم ما	۲۲
<p>بروے تابناک میفکن نقاب را ز اہد بیا و سجدہ در ابروے عیار کن آمد بخوبی کہ روانم خداے او بنیم کہ این گفتد کرامے کند اسیر</p>	<p>پنهان چه میکنی بکتان ما نقاب را بر طاق نہ خیال ثواب و عذاب را ساقی بیار جام روان کن شراب را سردا دہ است کاکل پرچ دتاب را</p>

چون نامه خواند نامه بزم را عتاب کرد
گفت آن سیاه نامه نیز زد جواب را
پن نخبه بپند چو گل یک نفس بخت
ای دلپند حرف لب تشنج و شاب را

۲۳

در خم کنند بخت ولایت شراب نو
ما بخت می کنیم بدل خون ناب را

۲۳

رخسار ترا آئینه دار است دل ما
دل شمع روح آمد و او کشته عشق است
بگذر ز ستمها و تمناش بر آور
تا جلوه بے پرده او سایه فلک شد
با عبودیت چشم سیه کار قناد است
بهرفته که پیش آمد ازین بے سرو پا بود
بشکن بزم اے نغمه مست تو ساقی
تا بسته گیسوی سیه رنگ بخت شد
وزیر تو تو آئینه دار است دل ما
هان فاخته بر خوان که مزار است دل ما
واله شده بوس و کنار است دل ما
خرشید صفت یل و نهار است دل ما
زار است دل ما و زار است دل ما
آشوب جهان یا بکنا را است دل ما
عمریت که در پنج خا را است دل ما
خوشبوی تر از شک تمار است دل ما

۲۴

تا رحمت حق شامل است ولایت
فارغ ز منم روز شمار است دل ما

۲۴

سببش از باده غفلت سببست تخار اینجا
چه بزمست اینک بزم سبتش گویند نادانان
آه این پیشه کن گزینت و جایی هوش امی
همیشه کشت زار آخرت فرمود دنیا را
بگرد است چه بدیش که درگاه کیم است این
خدائی پاک خواهد کرد آخر کام جان شیرین
بهره بر پیروزه زندگانی هوشیار اینجا
تخیر باشد از روز ازل آئینه دار اینجا
که بشک آب و یابی چو باشی خاکسار اینجا
بیار امر و زخمی و زپے فردا بکار اینجا
مترس از پای لغزنی در سوار بیار اینجا
ترش نشیر چو باشد تلخ کامی ناگوار اینجا

ولایت مستقل بودن بوقت امتحان شرط است

۲۵ در اینجا کامران باشی نه گز کامگار اینجا ۲۵

عارضت خوشید منتظر میکنید آئینه را میگرد از دانه شرت روی آتش رنگ تو تابه پیش روی رخشان خوش جاداده حسرت آئینه بودن میکند بر دل ستم عکس اوجی افکند از بهر بلبل گل در آب نسبت آئینه بار خناره حبا نان مده	نازده اش سیاب پیکر میکند آئینه را پرتو روست تو منتظر میکنی آئینه را آئینه داری سکن در سکن آئینه را صورت ظالم ستمگر میکند آئینه را پیکرش رشک گل ترسیند آئینه را جلوه چشش منور می کند آئینه را
--	---

۲۶

فته عشقی ای ولایت میند آتش در آب
آه من بنگر که نجس می کند آئینه را

۲۶

آسمان سوخته رشک زمین است اینجا مشتی حلیت که میریخ بخود می سوزد هر که در بندگی اوست بر ترکی نازد توبه از طاعت و پرهیز کن دست بیا هر که آید بهر نیر ملاست گردد گرچه آئینه و جام ست ز اسکندر و جسم	این چه زرم ست مگر خلد برین است اینجا ترک خوشخواره من در پی کین است اینجا هر بستی قاتل و غارتگر دین است اینجا دلبری شیخ و تکلیف حسین است اینجا شادی سخت کمانی بکین است اینجا نیک بنگر که هم آنست و هم این است اینجا
--	---

۲۷

ای ولایت هوای دم جان بخش کس
ایه جان نفس باز پسین است اینجا

۲۷

ای غم انجمن سوختگان است اینجا دوغ عشق است که گل کرد زول همچو بهار طنین بزم فرزن تانه شوی توبه شکن آه ازول بدین محنت دل آید چو نسیم	هر که بنی لغت سوخته جان است اینجا موج خون است که از دیده روان است اینجا و اعظم محفل خوتاب کسان است اینجا گرچه بنگامه آتش نفسان است اینجا
---	---

دل بیجان بده دین بنگا هے بفروش ایک آتوده زهد است دل دودهن تو		سوغتن و درجوس سود زیان است اینجا اندزین بزم سیاو کر بتان است اینجا	
۲۸	بان ولایت خبر تازه بجان برسان چشم زداسن باشک فشان است اینجا	۲۸	
نفور باش ز کردار ناصواب اینجا و می آریشادی که حسرتش نه بزی طمع مدار که فرصت و پد زمانه ترا رسول گفت که محفل شناس دنیا را نگاه کن که جهان میدهد فریب ترا بروز حشر خجالت چه سود خواهد بود		زوستبازی غفلت مرد بخواب اینجا ببین که نیت جز اندوه و حجاب اینجا که یک نفس بفرغت تزد حجاب اینجا بر آرسر زگر یسان اجتناب اینجا مباش قطره زمان ورنی سراب اینجا بهوش باش ربکن از خدا حجاب اینجا	
۲۹	دم حساب ولایت ز بند خواهی رست سپاس کن نشدی گرتو کاسیاب اینجا	۲۹	
تا بقیاد بروی تو نظر آئینه را حیرت حسن تو آید و در بودش که نشد آن رخ ساده کجا خانه آئینه کج بر تو و درد دل چون آئینه ماند از از تم بگذر و خار از دل ریشم برکش نیت رنگار که در آئینه ات می بینم		دردل افکند خیال تو شمر آئینه را هرگز از ملک جمال تو خبر آئینه را نیت دوزیم صفائی تو گذر آئینه را ای ز نقش رخ تو رنگ دگر آئینه را ای ندروی تو بدامن گل تر آئینه را سبز شد دلع محبت بجگر آئینه را	
۳۰	روز بوشد همه تاریک ولایت بنگر دود او تو بدل کرد از آئینه را	۳۰	
خوش آنکه کرد در التجا مندر از اینجا		نه سود بدو مردم سپر نیاز اینجا	

<p>اگر کام دولت دست بخت ایزد پاک اگر نیا بختم خدا ہی خواہی قیاس کن کہ چه سود است جز پیشانی سیان حرص و قناعت دے تامل کن کریم باش و کرم کن بشکر لغت حق</p>	<p>بختش دست تامل کن و راز اینجا بدنیک و بد زرو آشتی بسا ز اینجا نگاہدار بدل نکتہ ہاے راز اینجا بجوب و زشت ضرورت امتیاز اینجا چو کردہ اند و در لطف بر تو باز اینجا</p>	
<p>۳۱</p>	<p>کن گناہ و لایست اگر خدا ترسی کہ واجب است ز کار بداحت راز اینجا</p>	<p>۳۱</p>
<p>سیکنی فریاد ہا از گردش اختر چرا چون نگہ باید بگرد و بودن اندر کائنات بر جهان بے مدار انگیزہ کون اہلبیت کار سازی میکنند آخر خداے کار ساز گر سراپا جوہری بے وقت کے آید بکار منزل از خود گذشتن قطع کردن سہل نیست</p>	<p>سخت نادانی نمی بینی بخیر و شر چرا بودہ چون عاجزان محتاج بام و دور چرا باوخت بنمنا چپیدہ در سر چرا میشوی در چارہ ہاے خوشن منظر چرا در نہ تیغ تیز بودے در سیام اندر چرا اندرین رہی روی بے توشہ در سہر چرا</p>	
<p>۳۲</p>	<p>اگر خروندی ولایت کار عقی ساکن غافل اے بخیر از پریش محشر چرا</p>	<p>۳۲</p>
<p>ساقی زمی خراب نباشد کسی چرا آب حرام نیست بجام تو ساقیا مشق بے کشید بہ تجانہ شیخ را میخورد نم کہ کم کند از خود عبادت است بیہوش را محاسبہ شرع کے رسد ای محتب خطای جوانان معاف کن</p>	<p>بے آتش تو آب نباشد کسی چرا ایل بدین شراب نباشد کسی چرا بجوف و حجاب نباشد کسی چرا اندر پے تو آب نباشد کسی چرا بی دہشت از حساب نباشد کسی چرا دیوانہ در شباب نباشد کسی چرا</p>	

<p>سرست شد بدور ولایت زمانه ناصح بشیخ و شاب نباشد کسی چرا</p>	<p>۳۳</p>
<p>ولایت عشق بازان را دماغ می شود پیدا نه انداختی حاج ساقی خون دل آستان حجاب خانه دیر حرم از پیش می خیزد به زناش زنا دانی مگر مردن هوس داری ز کفر عشق آخر نور ایمان می شود ظاهر توکل کن که باشد شیوه خلت رضا جوئی</p>	<p>ز دنیا در ماینها فراسی می شود پیدا ز گردش چشم گریان را ایامی می شود پیدا اگر از منزل جانان سران می شود پیدا که در دل از محبت طرفه ای می شود پیدا ببین که تیره شب روشن چو می شود پیدا هانا ز آتش سوزنده باغ می شود پیدا</p>
<p>سیرا که فرود آید بدینا و بساینها ولایت عشق بازان را دماغ می شود پیدا</p>	<p>۳۴</p>
<p>تا نمودی چهره اے رشک حرم آئینه را پرتو حسن تو شمع آسفت اندر دشت دود پنهان است ای آئینه روز بکار نیست همچو تصویر بر آینه محو رویت می شود روی روشن بکمرنگ گیسوی مشکین بکمرنگ نوبهار رنگ چهره های با هم دیدنی است</p>	<p>چهرت حسن تو کرد آشفته سر آئینه را که رساند شعله جنت من در آئینه را تا زدی آتش ز عکس اندر جگر آئینه را با لگای میکنی صاحب نظر آئینه را کرده حیران بدین شام حرم آئینه را ای زلفش روی تو رنگ و گر آئینه را</p>
<p>ای ولایت دم بصر روز محشر می زند جای بر بیدار تا فتنه گر آئینه را</p>	<p>۳۵</p>
<p>ز فکر تاس دنیا اضطراب می شود پیدا بین آسایس و استگان و زخوشی بگذر باین فراغ آسوده دل سهری نه شبها</p>	<p>ز دنیا اگر شوی غافل سهری می شود پیدا که چون از خود گذشته اعتباری می شود پیدا که بر نفس ظالم اختیار می شود پیدا</p>

سنال از دستبرد باد می گز خرد سندی بحق مشغول شو یکدم بود تا و اهری از نسیم نه داری بود ممکن نه مرگ آزا کند ساکن	صبر می بدین کن کاخ بهار می شود پیدا زو هم دوش و ذوا انتشار می شود پیدا محو کرز با ده نفقت خمار می شود پیدا	
۳۶	ولایت دست رحمت عاقبت از خاک برآورد بغم در ساز اینک غمگسار می شود پیدا	۳۶
سنال اریگی از گردش اختر شود پیدا فروغ هر یک باشد بجای خود تا شاکن چو خواهی با خدایون بخود چون عارفان گم شو فروغش بدریای حقیقت که بود آسان نباشد کارش از روز نخستین جز بنار یزی نیاید جوهر در دست بے خون جگر خورون	که چون تاریکتر شد باز روشن تر شود پیدا که ماه از مطلع و خورشید از خاور شود پیدا که گردل بخود افتد جلوه دلبر شود پیدا بگردایش ز جان بر خیز ناگو هر شود پیدا مرغ افشته از گنبد اخضر شود پیدا چون گسخت خون دل خورد جوهر شود پیدا	
۳۷	ولایت رحم دیرین است اینجا زادن و مردن تو گرد خاک رفتی مثل تو دیگر شود پیدا	۳۷
کمی دانت کز خاک اینهمه سامان شود پیدا بخند برق در ابرو بگریه ابرو در گلشن بر آید سبزه تر و زلب او بوس شیر آید ز کار غنچه بکشاید گره باد سحر گاه شود طاقس زین بل قضا چو سرستان بگشت چمنستانه آید مسجد ساقی	خزان و نو بهار و دلیل و بستان شود پیدا بنالد دلیل مست و گل حنندان شود پیدا بروید یاسمین و زگر حسبان شود پیدا بهر سو شور از نالدین مرغان شود پیدا کشته تشنه و جامه است و ریحان شود پیدا بهاری تازه تر از شب میخواران شود پیدا	
۳۸	بریز آبرو هر گنج رخسار محبوبان ولایت ندید با سار تمنجان شود پیدا	۳۸

مشو چون نهمان از باد غفلت خراب اینجا به پیری بر پشیمانی چه خواهی کرد اس غافل اگر بینی چشم دل نه بندی دل درین منزل سای کن اگر یک روز یا شب کلامان باشی در گون می شود هر خطه اوضاع جهان نگر تو نشینی که آخر کشت عقیقی گفت دنیا را	با سایش منه سر بر سر بالین خواب اینجا بنادانی مده از دست هنگام شب اینجا که باشد هر یکی گشت تو پادشاه اینجا بدین کا هدین ماه و زوال آفتاب اینجا همانا هر چه می بینی بود نقشی بر آب اینجا حذر کن تا بود ممکن ز فعل تا صواب اینجا	
۳۹	ولایت گر می خواهی بجاک آموختن دس غافل مشو ز اندیشه روز حساب اینجا	۳۹
ترش مباش در چین چین گره بکشا گره بکار من تیره روز اوقاده است شکوفه نرزد خنده در چین بے تو کشاد کار دل من بیک کرشمه است دمی بشانه بیار ای زلف مشکین را پیاله گیر بزم من و چو سرستان	ز کار عاشق الفت گزین گره بکشا شبی لغزه و غریبه این گره بکشا بجلوه زگل و یاسمین گره بکشا ز کار بسته ام ای نازنین گره بکشا ز ناز آهوی صحرای چین گره بکشا ز بند پیرین آتشین گره بکشا	
۴۰	همین بس است گرفتاری ولایت را ازان دو سلسله بعینین گره بکشا	۴۰
ز دست خلق رهائی طمع مدار اینجا تو راه راست بود گر جهان بکجا بازی است جهان باز نیز زدن ساز بر دولت اسیر بند خیالیت هر که را بینی کناره گیر درین عالم از هوا و هوس	که جهان خبر دیر پرواز هم شکار اینجا قرانیت کسی را بیک قرار اینجا سبایش مغر به سر به بانکسار اینجا بر ابر اند همه مست و هوشیار اینجا بیار تخم قناعت بدل بکار اینجا	

<p>پایم فصل نزان ست نوبس رایجا بستی زده پسو گنا هگا رایجا بیک خیال پایده شود و ارایجا</p>	<p>بدان که خنده گل هست گریه بیل منار عمل نیک در جناب کرم عجب بساط که گسترده و باز فلک</p>
<p>۴۱</p>	<p>۴۱</p> <p>قلم جرم ولایت بکش بر جنتها که آمد ست خدایا اسید و ارایجا</p>
<p>ساقی ست و جوان و می نابست اینجا هر گفتی ز خرد نقش بر آبست اینجا توبه از توبه بعد ساله صوابست اینجا محتب در طمع جام شرابست اینجا حجر و خود می و چنگ و ریابست اینجا اگر بهنگامه شوخی و شبابست اینجا</p>	<p>بزم شقت و دل از باوه خرابست اینجا و اعطایند تو سودی ندیستان را بیزند خنده قریح منجیگان جلوله گراند زاهد افتاده سیه ست پائے خمی یار با سینه زده و دست و دای زده اند شاهد اند و فغانند و صبوحی زدگان</p>
<p>۴۲</p>	<p>۴۲</p> <p>نغمه سنج ست ولایت بنو امین نغز ز شکایت نه تکلف نه حجاب است اینجا</p>
<p>شور محشر کند عاقل و هشیار مرا زهره آبست زولداری اغیار مرا ساقیا محو کن از باوه بسیار مرا بر دل و دیده بود منست بخار مرا دل و چشمی بود و جان گرفتار مرا الله الله که سری هست بزنا مرا</p>	<p>کرد بهوش و در جلوله دیدار مرا چندیان فکری ای بت پمانه بکف تا دمی کمتر که از خم نشودم بهوشم هر نفس عالم دیگر بنساید آب آه که از غم بیتابی من خون نه خوری سجده سلسله تا کفر رساند بخدا</p>
<p>۴۳</p>	<p>۴۳</p> <p>ای ولایت چه توان کرد و ایا جانوست می کشد عسره آن بت عیار مرا</p>

<p>روی رنگیت گلستان میکند آئینه را تا مگر دستانای عشوه جادو سے خود زیره او آب سیکره و بروی آن پرمی تا کشادی طره و بر روی نهادی آئینه اللہ انتہائی حیرتش مضمون نیست زعفران زار محبت و ز نظر می آیدش</p>	<p>نوبهار حسن حیران می کند آئینه را از نگاه ناز پنهان می کند آئینه را کز صفای خود پنهان می کند آئینه را بیچ زلفیت پریشان می کند آئینه را حسن از نظاره بازاران می کند آئینه را بر تو روی توختن دان می کند آئینه را</p>
<p>۴۴</p>	<p>تا ولایت در روی آن پرمی می بند سره سپر پانصد احسان می کند آئینه را ۴۴</p>
<p>کعبه گری روی دل آری کند آئینه را ساده روی از تیر سلوه خوش کرده است باز نظایران صفا کاین تماشا و نیست می نماید پوشش دیدار او در حیرت او در آن بیند جان این در و بیند صفا در پس او طایر تصویر می خندد نوا</p>	<p>زلف بند ویت کلیسامی کند آئینه را بر تو خوشش مصفا می کند آئینه را موج حسن یار و ریا می کند آئینه را حسن هم رنگ زلیخا می کند آئینه را روی او محو تماشا می کند آئینه را صورتش رشک میجامی کند آئینه را</p>
<p>۴۵</p>	<p>شونی آن سن روز افزون ولایت و نیست اگر چه بے جان است شیدا می کند آئینه را ۴۵</p>
<p>عشر نگه زندان خرابست در اینجا بان تاشو می فروغ بطوفان مرا می زاهد چونی حرمت ز تقوی و فتوی بار است اگر سپر بخیر پنهان است و اعطای شود مضطرب از بهول قیامت</p>	<p>هشیار که جامست و شرابست در اینجا در بای روان می ناب است در اینجا آن و فقر پارسه باب است در اینجا خلوت مکره اهل شباب است در اینجا افزون تو افسانه خواب است در اینجا</p>

برخیز و بیا و دوسه پیمان من در کش	تایب شدن از توبه ثواب است و اینجا
۴۶	۴۶ با آن همه طاعت که سید است ولایت بے پرده و بے شرم و حجاب است و اینجا
سیکد از دتاب روی آتشن آئینه را خود بند است و نباید بر دهر گز پیش او برو باری کن که گرد و سر سه خاک راه تو شانه زودر کاکل و فشانند و در روز سیاه عکس حسنت اندر و هر دم تا شامی کنی تا دلم از پر تو تصویر جانان روشن است	هان کن ای ترک خاکستر نشین آئینه را بر زمین خواهد زد و از روی کین آئینه را بین که در شندل کند خاک زمین آئینه را طره خوشبوی یارب چنین آئینه را میتوان گفتن دل عاشق چنین آئینه را داده ام در سینه خود جای این آئینه را
۴۷	۴۷ اگر چه گوید عیب خوبی ولایت رو برو جای برو می دهد آن نازنین آئینه را
بیا که باد صبا گل بدامن است اینجا بیا که بلبل است در نو اسپنجی بیا که سبزه بطرف غدیر و خواب است بیا که لاله بدایغ کن نو سنجشید بیا که ساقی فرخ نعت با جلوه گرمی است بیا که بر رخ گل باد صبح غازه کشید	بیا که تازه بهار است و گلشن است اینجا بیا که از گل و از تنچه خرمن است اینجا بیا که سبیل و بچان و سوسن است اینجا بیا که جلوه طلوع و سوسن است اینجا بیا که جام چرخشید روشن است اینجا بیا که جلوه انوار ایمین است اینجا
۴۸	۴۸ بیا بیا که بسنت است و در گمینا است بیا که باز ولایت بشیون است اینجا
ستران از قیامت عاشقان آن شکر را ستران از محبت ساقی بساغر کن می باقی	بیا زاهد بین پرورده و امان محشر را نباشد وقت شتافی نمی زند این ابر را

بگو طرب بده ساقی که درستی پس از عمر انگوشم عاشقم تا خلق نه نماید با نکشتش سپندی جبرتم زخم خودم سوختن اشب شب وصل است و یار ما هر وی من در انوشم	بدست آورده ام شب سمر زلف معنیر را بدین بیان بهر آورده ام من ماه پیکر را بیار ای نهشین آتش همیاساز مجر را بخش از ازیار ب جلوه خورشید خاور را
---	--

۴۹	بیتغ غره با خون ولایت را بهی ریزد که گوید از ترجمه فوفا ترک است گرا	۴۹
----	--	----

برون کرم ز دل در آرزویت هر تنه را ز بنیانی نخواست تا نیست خاک سقوتش سیحانی کند هر کس که گردد عاشق تا نش تجلی دیدگان را بخودی لازم بود سنگ بیزم می کشان با آبر و بودن اگر خواهی خرو مندی نباشد توبه کردن از می و شاه بود و عشق کامل نیست حاجت با نگاپویت بفر داک که گذارم کار اشب می بده ساقی حدیث توبه ای و اعط به پیش من چه پیگویی نگیرم موصوع چون شیخ بیدین از ریا کاری چرا منصور شد بر دار مرغان بنید انم	بیا جانان که از بهر تو حسالی کرده ام چار را گذارد بر سر زبنت اگر قاتل گفت پا را نزدید تا ز بر اعجاز جهان بختی سلیا را که آگاهی نبود از خوشی تن بر طور موئی را بپند عاقلان ز ابدی می تر کن مسلما را برود اعطای فقر العبد ازین در پوسه مارا که مجنون میکشد از دشت سوی خویش میا را فریب و اعطاست این که داند حال خوار را بمی آلوده ام در میگرد و امان تقوی را که سمع بزم خلوت کرده ام محبوب رعنا را بیا ساقی بیک پیمانه حل کن این سحر را
--	---

۵۰	مکان بکین ندارد بی بکین خوش گفته اند آری ولایت رونق از پیرمغان بایشه کلیارا	۵۰
----	--	----

جمع کن خاطر ناشاد پریشان را چشم جاووی تو خون دل ما میریزد	روشنی بخش یک جلوه شبستان را کافری می کشد آوازه سلسله اند را
--	--

	<p>قدم هست مروان بیا پائے را یار با تارنگه چاک گریا پائے را اثری نیست دین طوطی پائے را عشق گدازشته بجای خود ایام پائے را</p>		<p>چه بود وادی مجنون که خیایان داند پاره زو عشق به کلیف مدارا و ندرخت در عشق است میخامده آزار را گشته در دور تو هر کاخ و دامن رها</p>	
۵۱	<p>تا ولایت نزد گفت بدریان قافل اندرین یزم مده بار غول خواست پائے را</p>	۵۱		
	<p>مستانه دعا گفتم پیران کلیسار در سیکده یادیم اعجاب زیستگار جز رندی و نیجاری کاری نبود مار کاوازنوش آید به صاحب تقوار تا تا زبیا موزدستانه نند پار ساقی چه بهار آمد گلزار منتار</p>		<p>از کعبه بدون رفتم احرام هوسهار از قفل هر شیشه صدمه سخن گوید مانده مستانم از باد پرستانم چون باد به خوش آید دیگر که بهوش آید یارم که غم اندوز دول بهر فغان سوز بر خیز که یار آمد هنگام بهار آمد</p>	
۵۲	<p>هر چند ولایت را سبست کند صبا بایر همگان گوید که خود بستان مارا</p>	۵۲		
	<p>گمان مبر که بهر کجاستش کنیم زبان را که گل رفون دو چشم شکفت و انان را بحیرتم که چه هستی گرفتستان را ز دیم چاک بدست جنون گیسان را اسیر کرده آن طره پریشان را که آشکار کن رازهای پنهان را</p>		<p>فدای کفر تی کرده ایم ایمان را هوای یار به این چه خار بر نخت فتاده اند بغفلت ز هر چه بست و بود خروج بخیه کند وای ساده لوحی او ز بند خواب پریشان بخت نیست برگ زهی خسته نصیحت که گفت پیر فغان</p>	
	<p>بسیه کن غم محبوب و اغما دارو</p>			

۵۴	نفته ایم ولایت عجب گلستان را	۵۴
<p>مایه هستی شمع طاعت معبود را تا چه گلی بشکند آتش منور را حیف نیز روزیان شکر سوز و سود را بر و بچایه فلند یوسف محمود را یار من ساز کرد سوز و دهم عود را گزینی آتشی دامن مقصود را آه چه پرسی مهر من قصه محمود را داده برون از دهن گرمی حل دود را</p>	<p>هست مدان دلبر استی بے بود را در جگر شعله ز دل بخلبے گرفت خون دل اولی تناس بکنظر منی پاس حسن جین زهرست عشق چراغ نیست مست پید تم رسید و بر من آید محم جان شوی دست دیگران شوی خوبی گمان کند آنچه بر تن جان کند تا که نسوزد جهان آب بر آتش فشان</p>	
۵۴	هان به ولایت بگو تا نشو و مضطرب عشق بود چایه گرجان غم آنود را	۵۴
<p>وی بسته تکرار ولادیز تو سر ما بر چهره پر نور تو بار است نظر ما بر باد دهم خاک تو در راه گذر ما فریاد که در آه مانده است اثر ما پوشیده بجا کستر ما هست شرر ما ای بخیر اندر ره عشق تو خبر ما</p>	<p>ای خسته پیکان جفای تو جگر ما بر ناز کی حسن خدا داد تو نازم آتش به نامم زود گفت که خواهم و امانده و شکافه سپلوے خاک را جان سوخت بیک جلوه دیدار و لیکن افت زندگان تو هم بے خبر اند</p>	
۵۵	یارب تو بیا مرز همه جرم ولایت آمد بر جبار دور تو رانده در صفا	۵۵
<p>نگر تباب آتش رخساره سخنان را چون کردم آشکارا بتیابی نهان را</p>	<p>آتش زن بهستی زاهد بسوز جان را تا نیز ناله دیدم رسوائے کشیدم</p>	

<p>گر شیخ عشق وز درد سوزش نبه که از درد ساقی شدیم لاغور آرزوے ساغر نازد بخود نمانی سوز و کج ادائی</p>	<p>جوشی بود نمانی هر پیر و هر جوان را از باد و ساز و روشن پیمان گران را مشکل قنایار ب بیچاره عاشقان را</p>
<p>هر چند خون بریزد خلقی بمن سترود چون کشته شد و لایست پیرمخان با تم</p>	<p>خون ریزگر گویم آن چشم ناتوان را گفته که گشت ہی ہی آن بنده خان را</p>
<p>۵۴ بگو فقیه ز طفلی در کلیسا را بیار جام و بگردان که یار گردانند معجب مدار که از آسمان فرود آرد بچون پتیده ام نیست بی سبب تشیم بعشق کار قنادر و زگریه می رسم بسکه مرده شدند و بسا که زنده شدند</p>	<p>۵۴ چو کا فزیم چه کارست با حرم مارا بکام عاشق نسکین لب شکر خارا هوای گردن و گوش صنم ز یار را که محبت بتلاول شکست مینا را که زهره آب کند شور اشک دریا را خرام ناز به بین و بلاے بالا را</p>
<p>۵۴ ولایت از سر نو ز رخاک خالی یافت نهاد یار به تربت مگر کف پا را</p>	<p>۵۴ ولایت از سر نو ز رخاک خالی یافت نهاد یار به تربت مگر کف پا را</p>
<p>تا نمودی یک چشم در خواب عریان تیغ را که تواند با خدنگ غمزه ات دم زرد بآب بسکه اندر رشک تیغ تیز ابروی تو سوخت کیست تا هنگام کشتن از شفاعت دم زند گر چنین طفل است مکتب مسلخ خواهد شدن تا که بود است آنکه صادق باشد اندر استخوان که بود خو زری عشاق شیدا بے اثر تا نباشی منفصل خوئی بخورمان اے جگر</p>	<p>کشت جان را تیغ حسرت حسرت جان تیغ را کردیم زخم این سر نیز بجان تیغ را پیر و پسر ز جوهر دو دستان تیغ را سیکند قاتل بقتل بے گنا مان تیغ را می بر دیا خوشی اندر دستان تیغ را از مایش می کند پر عشقا زان تیغ را عاقبت دل خون کند خون شهیدان تیغ را کرده ام در خانه دل باز مسلمان تیغ را</p>

جزین آشفته سربار بزیزد خون غیر غنچه زخم دل مانا شگفته مانده است	ویدم ام امر وزاندر دست جانان تیغ را ای زخون عاشقانت گل بدامان تیغ را
--	---

۵۸	گردلایت بار خواهد خون برینوید یلغ داده است انبر آن در دست دربان تیغ را	۵۸
----	---	----

الایا ایسا ساقی که خون می جوشد از دلهما اگر در بزم آید بے نقاب آن شمع محفلسا بروی روزگار بیدلان افتد ز رسوائی عجب بحسرت بحر عشق طوفان هست بر طوفان سلوک عشق را حاجت بختیش نیست از تمکین که بوی رشک یابی کرد مجنونم که از آهسم که باشد همچو من دیوانه عشقت بیابن گر دله دارم بخون آغشته از آلوده دامانے تخم زار است محل جبار و باز کار شد یکسر رسیدن تا حرم دوست آسان نیست اطال	بیار ان بادو گلگون او در کاسا دانا و لهما بیشا ناز جان در پامی او پروانه نمان دلهما اگر یک شب در آئی همچو سرشان بچرخلهما اگر افتی بگردانش نه بینی روی ساحلهما بپامی بخودی طمی کنم هر خطه منزلهما ز شور نازقه باور کار روان شکست محلهما زوم دامان محشر چاک واقعا دست شکلهما بیا و سنگیری کن که پایم رخت در گلها ندارم قوت رفتار و در پیش است منزلهما رسانی گزینخواهی بختل کن بختلهما
---	--

۵۹	ولایت بو که ساز و لب من ساقی کوثر که بستم خشک لب در وادی حسرت چو ساحلهما	۵۹
----	---	----

طرف رنگیت دل افروز گشتان ترا دلفیری نکند به شب و مهر بروز گرچه افتاد و روز باز بر آمد یوسف پاز سر ساختم و آبله شد دایخ جنون اگر تو صد چاک کنی چاک دلم شام و صبح	سوز از لیت عجب سرو خرامان ترا بامه و مهر چه نسبت رخ تابان ترا چاه کفان ز رسد چاه زخمدان ترا می تشام گل تر خار ببا بان ترا سن نه آنم که گذارم سردمان ترا
---	---

<p>بر نیاروز گریبان خجالت سرخوش وصف حسن تو چو گویم که نباشد حدین زخم زبدم جگر خورده و حسرت باقیست روی از پرده برون آر که دل منظرست گر شب در روز بگویم نتوانم گفتن من گدای تو شدم ملک سلیمان چه کنم نجات بدر اچ کنم ورنه بیاوردی عشق</p>	<p>ماه نو بنید اگر نور گریبان ترا جسم صاف تو چو آمینه بود جان ترا کشته ناز دم خنجر بران ترا گردش چشم ترا جنبش مرثگان ترا سختی روز فراق و شب هجران ترا هر دو گیتی بعلای مست گدایان ترا ترک سر گویم و گیم ره فرمان ترا</p>	
۴۰	<p>گر خطای رود از دست ولایت دریاب چشم دارد ز تو لای تو احسان ترا</p>	۴۰
<p>گردش چشم کس گردش جام است مرا قصه دیو حرم هر دو برفت از یادم دل من قبله عشق است که گردش گروم هوس دیدن حوران بهشتی تنگم عشق را گردش ایام مضرت نمکند یا ذلف و رخ دلکده انیس دل است</p>	<p>آفتابی است که در راه تمام است مرا بر سر کوچه دلدار مقام است مرا پای نهادن بره کعبه حرام است مرا کافور است ویرین دیر که رام است مرا آرزوی کی بدل بود دایم است مرا شب چور در است مرا چو شام است مرا</p>	
۴۱	<p>ای ولایت روش ز غم غلام دل سین پخته مغرم هوس باده جام است مرا</p>	۴۱
<p>چه چالست که خرنده غلام است اینجا باده خام خود از محفل عشاقی بهر زهره آب شراب و جگر خسته کباب بزم عشق است که دیوانه کسب عاقل را</p>	<p>نا تمام است اگر ماه تمام است اینجا ساقیا خون جگر باده تمام است اینجا یک نظردین او که خوش جام است اینجا رتبه خاص جنون از پی عام است اینجا</p>	

<p>خوار بودن سر باز آهنا می بول است از رخ دوست عجب ز بشتی پیدا است</p>	<p>نفرت و تنگ ز تانوسم ز تمام است اینجا باش و نیک که نه صبح است و نه شام است اینجا</p>
<p>۴۲ . طاق ابروی تپی هست ولایت سرنه نیت سجده بحراب حرام است اینجا</p>	<p>۴۲</p>
<p>خز و تر شد گمان چون به دروغ بگمانی ما خیال بسطه دارد نمی سازد مرا بسط خزیش بین که گراید بزم مست می آید درون خانه دل جای دارو آن پری پیکر نمک بزخم دل باشد که پرازشور او باشد ز کلفت نیست تا خیری که می بینی بگفتارش</p>	<p>به پیش غیر کرد امر و ز با من مسربانی ما که او جان باید و من و از هم از سخت جانی ما که برگرد و همان ساعت بعد سرگرائی ما چه شد که می کند غیر بر آن در پاسبانی ما چه داند و اعطای بد و لطف همزبانی ما به هم چیدایش از لذت شیرین بیانی ما</p>
<p>۴۳ نیاید بر سر بالینم آن دلدار سب له پروا ولایت گرچه جان برب رسیده از ناتوانی ما</p>	<p>۴۳</p>
<p>خزیش بین که می پرسد ز من در و سانی را نه بیند چنین برابر و سوی من چشم شنگوش گذر در خواب گرافند و می سوی گلستانش بگریم پیش گل تا اشک خون درو آستان سازد به زبانش طایر رنگ پریده آشیان نبند خمر و دم دید و اندر فکر توصیف دهن دانست</p>	<p>که داند غیر و از شادی خزاید خسته جانی را سخن با تیغ گوید باز م این جاد و بیانی را سحر که نگفت گلهای خزاید سرگرائی را بیند بلبیل ز من برخویشتن این مهر بانی را که شاید غنای بی در گلستان بنده خوانی را سخن نا گفته می داند باز م کست ندانی را</p>
<p>۴۴ به پرس از چشم مست او که اندر رشک می باشد پرس از من ولایت حال تا از ناتوانی ما</p>	<p></p>
<p>دل را باید ز حبان و مناسه ما</p>	<p>حبان منم اید بدل ترانه ما</p>

<p>شورش ناله شبانه ما آه از آو چون زبانه ما سرمایست و آستانه ما گل خجندید بر بستانه ما تلوک آه عاشقانه ما</p>	<p>قیس لیلی شود چو گوش کند آب در دیده سوخت آتش دل افتادست پامی اوروز کے بوی او چون کشید سوئے چین شرارت کم از شراره مباد</p>	
۶۵	<p>ای ولایت چاک پری پیکر دلبرے نیست در زمانہ ما</p>	۶۵
<p>لوحش اللہ زہی شرب زندانہ ما شور در دل نکلند نعمتستانہ ما محتب کرد طواف در کاشانہ ما دیدہ شمع ز خاک ستر پروانہ ما ساقیا روز ازل پر شدہ پیانہ ما اگر بہ بیند ربان جلوہ جانانہ ما</p>	<p>بانگ تبکیر بلندست ز تجانہ ما بس کہ باشد نگ آئینہ یاد لب او خرقہ سوزیم بنوشیم شراب گلگون می شود روشن اگر سرمہ کند یکدوشے بادہ تاب سیر کرمی عشق صنہ سر بہ یک بود و سنگ در او باشد</p>	
۶۶	<p>آب برخاک نہ ریزد و سحاب کرش کے شود سبز ولایت بر زمین دانہ ما</p>	۶۶
<p>برہ اندوار گرد بگرد و مزار ما ہرگز خجاک بر نہ نشید نیار ما زیاد از سیاہی شبہا سے تار ما باشد محال تن بیک جاتر ما و اہ خیال بگسلد از یم شکار ما ہر دم بزمگ تازہ بر آید بہار ما</p>	<p>یکشب چو شمع جلوہ کند گنگار ما بر باد داد است شکر محکم ناز و دو قیامت است ز کفری کہ عشق را پامی طلب بہت مروان کفادہ یم آزادیش ز قید کہ تعلیم کردہ ست در عرصہ خیال تفرج ہی کفر</p>	

۶۷	گفتم که بان ولایت در خون پیکیت گفته شنیدم و دم ذوالفت را	۶۷
شد روکش آئینه دل بوالعجب را درست بگفتار بهین یک وجب را آواره کند عشق منت و طلب را آئینه بے زنگ بود در طلب را هر لحظه زدن است غم بے سبب را بتیاب شد آفرینش الزاب و تب را		برزوگر سه حیرت حنت ناب را ما بین وجود و عدم ما بود فرق اگر حسن تو دیوانه بخود کرد و دم را جز پر تو روی تو خیال بدم نیست آه از اثر عشق منانی که ندانی از آئینه دماغ است و مدار و سرشان
۶۸	آن ماه ولایت زمین خسته جدا شد روشن چه کند ماه فلک تیره شب را	۶۸
نازد بخود اندازد او جلوه گرمی را تعلیم زمین است چراغ سحری را جانم بعد اباد نسیم سحری را پایمال کند هر قدرت کبک درمی را زلفت زمین آموخته آشفته سهری را واند هنر از فتنه گرمی پرده درمی را		تا کرد نظم جلوه آن رشک پری را در دو دلبس بردن و یا سوز ببردن آورد بمن نگشت آن کاکل مشکین تا زمره روش ناز چه ستانه خرامی تا کیست چو من تیره سر انجام ندانی عیبش نتوان کرد که این شیوه حسن است
۶۹	ناقل بگذشت از سر بالین ولایت زانگونه که ناز است بر او بے خبری را	۶۹
صد شعله بخشنم بکنم برق تپان را سهرت می ناب کنم کبر و جوان را با چشم حقارت سنگ و درویشان را		بیرون دهم از سینه اگر دو دهنان را خواهم که حدیث لب میگون تو گویم ای شیخ بروغرت این خزه نگذار

<p>هر دم بجاالم زد و چنان در آئی از سختی جان سخت به تنگم که ز تنگم چون فاخته گویم من دل باخته کوکو وصف دهن تنگ نیاید به بیان هیچ از خود بگذشتیم بے یار خود آرا</p>	<p>جر روی دل خسته کشتی در جان را و لخته کند عشق من آن رشک بتان را صد بار به پیغم اگر آن سرور روان را ای نکته دوران قافیه تنگ است و بیان را دادیم ز کف سود و خریدیم ز زبان را</p>
<p>۷</p>	<p>دیگر هوس جان و دلم نیت ولایت تا و رفد یار فشاندم دل و جان را</p>
<p>سانی بجام زیر شراب مخانه را تا پای تازنین بت سرست من نلوا پانه براه دیر و سر سجده پیش بت کافیت ایضم دل صد جاک استخوان بکشای چشم و جانب اهل نظر فلک یک بوسه ده اگر ندی کام دل بول</p>	<p>سطرب بلند سازنواے ترانه را بوسید پیر میکده این آستانه را حاجی به قدم چه گذاری دو گانه را بازلف شکبار سپا و پرستانه را مستی فروش کن نگه جاودانه را و خطه مدح عشوه بجلوت بهانه را</p>
<p>۷۱</p>	<p>آبے بر آن بریز ولایت زیل شک ورنه شرار آه تو سوز زمانه را</p>
<p>خون گرم در تصور بگذرد گریخ را هسته خواهم خدارا اگر برای امتحان تازوی برغی و از رشکم دل او سوختی تیغ ابروی تو باشد آنکه مجروح کند سخت بیرحمی که از بهر تماشا می کش تا در آغوشم کجا خواهد که وقت خواب</p>	<p>نقش خاکستر شود هر خط جوهر تیغ را میزند بروی من ترکب شکر تیغ را میرود در شکل جوهر دود بر سر تیغ را دلیر من که بود این آبرو بر تیغ را نیم بسمل کردی و راندی مکر تیغ را می هند از دم در پهلوی بر تیغ را</p>

<p>بالمش مستانه می غلط بدین بخاک خون بکنظر دیدی کشتی چین برابر و چستی تا کشید و بر سرش برود و بقتل آرمود میکند کار کلید ابروی تو با صومعه</p>	<p>آب و جوهر براده هست و خط ساق تیغ را سیکشی بے صوفیه بر بقول خنجر تیغ را تا فیه چین شد سراسر زلف جوهر تیغ را یا کشد چون مر قلی بر باب خنجر تیغ را</p>
<p>۷۲</p>	<p>می فتد بیرون ولایت از نیایش مبدم شوق خون بن مگر کرد دست مضطر تیغ را</p>
<p>اگهی سوز آتش ده دل یوانه مارا بده ای ساقی وحدت بجام خود فراموشی بیایا نا اگر جانم سوخت از تاب جداییها با جوم غم دو عالم را بیک ساعت زند بزم ستاع طاعت و تقوا بیک آنغمی از دزد بجز آزار و سوز ساز ماطرف نمی بندد</p>	<p>لبالب کن ز آب سر خوشی پیمان مارا می از نشیبه عرفان دل مستانه مارا سنور کن دمی از نور خود کاشانه مارا اگر گویند افسون خیر در دافسانه مارا بیا زاهد کیش جامی بعبین میخانه مارا خدایا آتشا گردان بت بیگانه مارا</p>
<p>۷۳</p>	<p>ولایت در دسرا فود عقل نکست سنج ما الهی بے خبر گردان دل مندر زانه مارا</p>
<p>خاک بیزی و به هوای چشبه حیوان چرا فتنه می بار و همه زمین کنه تحفه بستان گر یکن وز گردش افلاک بنیای تیرس پست بهت خوار باشند همه باید بلند گرداری توشه لخت دل و خون جگر می پستی گرهوس داری بین آن چشم مست</p>	<p>سخت نادانی نمی بوسی لب جانان چرا بیخطر هستی بزرگسید گردان چرا میشوی بر حال مسکینان عیث خندان چرا خود بر افتادون چواشک از دیده گریان چرا می روی را او محبت بے سرو سامان چرا خوار بودن بر در میخانه چون ستان چرا</p>
<p>گرداری ای ولایت تاب این آفتنگی</p>	

۷۴	دل بیتی در سر آن طره چچان چرا ۷۴
تعالی اللہ زہی نامت فدائے نام تو جانہا بخندند صبا گلہای گوناگون حسد گاہان کہ لعلی رشک پیل کرده بتیاجم نسب انم نسیم از کوچه جانان عجب شوریده می آید بیک نظارہ در دل جای کرد و این چه شد یارب جہالتش بگرو نسبت مدہ با آفتاب اورا	کہ شکفت از بہار فیض آن گلشن بدو اہنا بیک نگہت کہ از کوی تو آرد در گلستانہا کہ مجنون وادوی طی کرد و من کشتم بیایا ہنا کہ صد چاک جیب لالہ و گل در خیابانہا کہ از شیرینی حسنت بہم چسبید خر گاہنا کہ روی یار باشد شمع خلوتخانہ حبانہا
۷۵	بود ہر دم جرس زن کار و ان زندگانی را ولایت تو شد بدار و شو غافل ز سامانہا ۷۵
جان من یار من و خار چچان است مرا می رود آب ز چشمان ترین آری سر خوشی بخیرم کرد کہ در وادی عشق چون بگویم غم نہیان کہ سخن می سوزد ہمہ تن آیینہ ام کرد و فریغ عشقت زندہ ام زان سبب آید و ست کہ مانند فن	طرفہ دردی بدل آید و گمان است مرا آتش ہیست کہ در سینہ نشان است مرا ہر سر خار یاراحت جان است مرا آتشم سر بسر و شعلہ زبان است مرا شمع آسا دل پر سوز عیان است مرا در رگ و پے و دم تیغ تو روان است مرا
۷۶	ای ولایت چه عجب جان زن آید بیرون دل چو سہل لبسم یار تیان است مرا ۷۶
کسی جز خار غم خوردن گل راحت نخید اینجا بہر قدر از گریبان فراغت سر بیرون آرد دلہم چو جہنمت بعد مردن چشم نکشاید بکن ترک سرو آہستہ تر پانہ بگوئے او	خوشامدوی کہ در کج قناعت آرمید اینجا کسی از شیرینی پامی در دمان کشید اینجا جمال سادہ رویان پر پی دیدار و دید اینجا کہ دلہامی نظارہ باز ان بچاک و خون پیید اینجا

دل سرخوش نندارد و خستیم گریه می آید برود اعظم که فردا دیده آید هر چه خواهد شد	که از خوف در جای چاره در دست خرد اینجا هلاکم میکنی بے صرفه از بول و عید اینجا
۷۷	ولایت مطمئن شد از عقوباتی که می ترسم نوبه رحمتش از تخم صادق شنید اینجا
دلیم پالت آواز من چه گویم اضطرار نخو اجم آمدی بیدار کردی مر حبا الا چه هستی داد و یارب بچشم نیما ز اد سری دادم بسودای که سودای سرم داد پرو رنگ رخ و تاب هر چین نمی آرد نمیدانم که پامال بسند ناز خواهد شد	بنده دستی بدلداری و نگر التماس را قرار از پاک بین بر کف فروی حالم را که هست امانه نوز قیامت خوانش را بدین آشفته شکنج طره بر سج و تالش را نیچی نازک از تار نظر باقم تقالش را که وقت ذسوار می آید نوگیر در کالش را
۷۸	بمعنی عشوه گردد و بصورت چمن برابر شود ولایت صلح ناز است پرواز نقالش را
دوش وقت سحر از خود یلبودند مرا در شب هر که چون زلف سیب بود و راز تاخن فکر من خسته چه از کار بماند رند سخاوم درندان در پیر معان تا هر آینه در وصف جمالش نگرم روش ملک اسلام چه دانم تو به	روی خورشید دل افروز نمودند مرا کم نمودند و درین روز فرودند مرا گره از کار فرو بسته کشودند مرا اندرین شیوه بهر نرم ستودند مرا زنگ آینه دل پاک زدودند مرا ملک پیر خرابات نمودند مرا
۷۹	اسء ولایت شدم آن سوخته خسته جگر کز چپ و راست حرفان محمودند مرا
چو طوفان غم عشق از تنور دل شود پدید	مگردان زهر خود آب تا ساحل شود پدید

<p>بجای دوازده دل بست آوردن اهل حجاب حق بودند ارباطل نبیند در آن دلهای که شور عشق لیلی را کند بخون نصیبی انجبت نیست مطلق پارسایان را ز صورتهای یحیی خدر کن اگر خدا خواهی</p>	<p>نشان کعبه مقصد وین منزل شود پیدا بچشم دل نظر کن تاحق از باطل شود پیدا غبار کاروانها شود که آن محسوس شود پیدا کمال معنوی از خدمت کامل شود پیدا که اسرار حقیقت از بطون دل شود پیدا</p>
<p>۸۰</p>	<p>ولایت گرچه در ششم پیدان آرزو دارم بمسلمتی روم هر روز تا قاتل شود پیدا ۸۰</p>
<p>سوخته در دیده بیدار شبها خواب را بیقرارم گرمی نظاره ام سوز دنت خون بنایت بگردن گرفته ای حلال زنده ام دارد همان ساتی بده رطل گران تاتپ بجز که ایل می شود از بوسه اش چون نشیند با حرفان حرم او در میان</p>	<p>تا نمودم شمع زرم آن ماه عانتاب را که کشد بدخل حکمت آتشی بیاب را هیچو خون محتب نوشین شراب را مقتضی آمد لطینت جسم خاکی آب را غرق در خون میکند نشک لبش شتاب را می فرید لطف پنهانش دل بیتاب را</p>
<p>۸۱</p>	<p>بار منت هاشیدن ای ولایت خوب نیست نشت خم بار عبادت میکند محراب را ۸۱</p>
<p>خوشتر از روی که قاتل روی بنامید مرا دشت شغل وجود می برد از خوشیتن تا شوم پروانه و گرد و دوش گروم بجان ساقیا و رسوا فلک عکس رو کند لی با حرفان رفت و باز آمد که چو غن کس نیست من پریشان و سر زلفت بدست دیگران</p>	<p>از پی خور بخن از بند بکشاید مرا خلوت آبادم چون یاد می آید مرا منصب سوز و گداز شمع می باید مرا تا خار باد و در سر نیفزاید مرا می نماید غمزه از خوشیش به باید مرا آدمیای که میگفتی که آید مرا</p>

۸۲	ای ولایت در محببیم و امید او قناده ام تا بخت آن صنم یا قتل من یا بدر	۸۲
چون خودی مطلوب طالب ده جابل چرا چون بود انجام این درد و مهر حاصل چرا جستوی جاده میداری و دین منزل چرا می تند مقتول او و خاک چون بیل چرا بسته آخر بد نیاب مغرور دل چرا راز باطن کو ظاهر شمع در محفل چرا		کرده خود را ز نادانی حجاب دل چرا گر گنی ترک دلائل تا بجانان میرسی تا هر پیش می رسی گر کیفیتش بخود نشوی کشته شمشیر قاتل زنده باشد جاودان نقده دل کی گشاید ناخن ز سوره اش باید اندر پرده پنهان سوختن معشوق را
۸۳	ای ولایت می بخور تا بخرسانو ترا بوده در منکر آسان و غم مشکل چرا	۸۳
بر عشق فضیلت ز وجود تو زمین را سیر گزین بود و غل چنان بر او چین را با گرم روی سوخته جبریل امین را مشعل بکف از جلوه رخسار تو دین را شده جلوه ده از پیکر تو خانه زمین را افروخته ام در ره تو شمع یقین را		ای تلخ ز خاک قدمت عشق برین را در باد که حبابه و حالالت بتامل ای در شب معراج براق تو پر دیال در ظلمت تاریک شب کهر و غمالت آن نور که بطور سیف گشت محبلی حاشا که قدم یاز کشم از ره عشقت
۱	گفتم ولایت غزل گفت که آریم در زنگین ملکیت حسد برین را	۸۴
روشنی روز و تجلا شب زخم ترا مرسم داغ طلب عالم مالم تلک امی لقب		اے ز جمال تو جهان بو العجب درد ترا و اوج حسان عیش شاید کی مدنی صاشی

<p>احمد رضا خان صاحب دفتري و محضو و مختار دفتري سيد مانت نبيا صفت شيع شبتان حدوث و قدم</p>	<p>نام خداست و در نسب حامی امت از عجم تا عرب جلوه بے پرده حق را سبب</p>
<p>۸۵</p>	<p>هر چه بخت تو ولایت نوشت رد مکنش گر نبود منتخب</p>
<p>بیا که جلوه نورست در شب ممتاز چه احتیاج بدانم که یار و صحن چمن به بیم ما که می و شاد است اس زاهد لکن کن که با خبری پشیمانی خمش باش معنی که به تجلی دوست بدین زوایه چرخ تا به نقطه خاک</p>	<p>عیان تجلی طور است در شب ممتاز بیای حبت و خورشید و شب ممتاز حذر ز بد ضرر است در شب ممتاز خیال تو به تصور است در شب ممتاز ترانه ناله صویر است در شب ممتاز همان بچش سرور است در شب ممتاز</p>
<p>۸۶</p>	<p>بوصل ماه ولایت خوش است بکند بری دل به عجب صبور است در شب ممتاز</p>
<p>تاب جانست و تو ان دل ز است شراب خوبی گل نبود بے می گلگون ساقی تازه میجواری و بسیار خورای زاهد گرم هنگامه وصلت نشود بے ساغر ز به و محتب آب است ز میجواری ما می شود کلمه تاریک ز جاش روشن</p>	<p>بوی گل روح صبا رنگ بهار است شراب عنازه چهره سیزان بهار است شراب دل نگهدار خدار که شرار است شراب لذت افزای شب بوی کمار است شراب بین که در مخمل بایل و نار است شراب آفتابانه فروغ شب تار است شراب</p>
<p>۸۷</p>	<p>هان ولایت خور این با به هشیار و فرب بایه نفلت و آتش و خمار است شراب</p>

<p>دل شود مخطور روی وستان بنیدخواب هر چه اندر دل بود پیش نظر باشد همان گرددش او دور جام است و نگاه مهری انچه رفت از بوی او باز آمدن تعبیر است پرد و عاشق دریدن لازم آمد عشق را حسرت در خاک خفتن می ریاید جان او</p>	<p>نیل بجای که مرگ ناگهان بنیدخواب تا قیامت بر همین روی بتان بنیدخواب ست خیز و هر که چشمش یک زمان بنیدخواب و دیده گیان من آب روان بنیدخواب شاهد آن شاهد که یوسف امان بنیدخواب هر که خود را در وصالش کامران بنیدخواب</p>
<p>۸۸</p>	<p>سینکد هشت ولایت خواب با صد آرزو تا شبستان ماه و راهمان بنیدخواب</p>
<p>زنگ زرد و دم سر و دغم و لدا رطلب همه هیچ است اگر یار نباشد در بر باد عشق بخورست بهر کویچه بگرد بگذر از کعبه و درخیزد و بختنا نبرد نکشاید در بے بد و پیر معان تا شب قدر شود هر شب تاریک ترا</p>	<p>چشم گریان و لب خشک و دل زار طلب گرد عای تو قبول است زحق یار طلب شرم بگذار و مرا می سبب باز اطلب رشته سحر زهم بکسل و ز نار طلب رو بهیچانه و مفتاح زخما رطلب شب همه شب ز خدا دیده بیدار طلب</p>
<p>۸۹</p>	<p>اگر تناست ولایت که شوی محرم راز در خرابات برو ساغر شراب طلب</p>
<p>می سراید غم موزون رباب ما هتاپ امشب سر پا داغ شد تا که خواهد رفت چون هوای زبوش سر بدوش ما گرانی می کند عشق باز اینم و دلبر بی وفاست</p>	<p>هان بگوان ساقیا جام شراب روی ساقی آفتاب جام روشن آفتاب باز کرد است آن پری سیکر نقاب نهان بکیش تیغ دیدست او رنواب و درمند اینم و دار و خون ناب</p>

	مید ہد زلف سپہ راج و تاب	پاریشان مینویم و آن پری
۷	در رکاب متاع گلگون سوار	۹۰
	تا توانی ای ولایت می شتاب	<p>شیخ خلوت شدہ لکن ترک تمکار مشب</p> <p>آفتاب بن محبوب طلوع دارد</p> <p>صبح فردا ندید تا بقیامت یارب</p> <p>توبہ کرو از سخن تلخ کہ دشنام بود</p> <p>غیر را گو کہ پادشایہ شد روزت</p> <p>سرگرا نیم ونداریم ز دنیا خبرے</p>
۸	اندر آغوش بکشت تنگ ولایت ہمہ مشب	۹۱
	چون بکام تو شد آن یار حفا کار مشب	<p>شب قدر است و عجب نور عیانت مشب</p> <p>این نہ راج است کہ در جہم شرابی روح است</p> <p>فوق رائشہ دیدار دو بالا شدہ است</p> <p>ہر طرف جوش سرور است بمرگ اعدا</p> <p>یادہ بر یاد حرفیان بزمن مے ریزند</p> <p>آسمان بے خبر از بازی و آن ترک بکام</p>
۹	محتب نیز بجز صلح ندانست مفر	۹۲
	خبر عشق ولایت بچانت مشب	<p>من رقص لبہرستی مے میکنم مشب</p> <p>باجام جے شاہی کے میکنم مشب</p>
	<p>حالیست کہ بر نعمت مے میکنم مشب</p> <p>تو بہر زمی و سیکدہ کے میکنم مشب</p>	

آندہی وجہ مگر فتم بہ پیش تنگ خواہم کہ زخم دست ہو س در کمر او وہم است کہ مجنون نکند عشق من اور ا ہاں سطر خوش لہجہ برانگیز نوا کے	بس گرمی ہنگام کہ خوںے میکنم اشب راہ عدے ہست کہ طے میکنم اشب تا قصہ محبوبہ میکنم اشب من ساز بمشوقہ میکنم اشب
--	--

۹۳	اشب چہ شب برب ولایت کہ بستی ہر گونہ اشارات بوسے می کنم اشب	۱۰
----	---	----

شب خراق تو بخیر می کند مہتاب ز خانقاہ برون میکند شاخ را ز صحن باغ بخلوت نمی رود ز اہد پر است لوح زمین از سواد روشن او سپاسش بے می و محبوب تا سحر نند شب سیاہ چو روز سپید شد روشن	ند اغم آہ چہ تانیہ میکند مہتاب بجگر تم کہ چہ شخیر میکند مہتاب بین کہ پایے بزخیر میکند مہتاب بخط نور چہ تحریر میکند مہتاب ز انہ ریز کہ شبگیر میکند مہتاب نظارہ کن کہ چہ تو ز می کند مہتاب
---	---

۹۴	بیابا کہ شب ہجر تو ولایت را اگر چہ ہست جو ان پیر می کند مہتاب	۱
----	--	---

ای نور خدا آب بقادر دہن تست گیسوی سہ سائی تو آشوب دل جان فرہیں زمین بوس ملک مرو و حبیبان بگر ز رہ بندہ نوازی کہ دل با سہرورہ بطحے بہ تناسے تو گرید الا قسم ایماست ز خاک کفن پائیت	آوازہ اعجاز میچ از سخن تست ناز کہ تو خوشتر ز گل ز بدن تست گلزار ارم خاک رہ انجمن تست حسرت زدہ یک نظر عشق تو تست تا خطہ پاکیزہ شیر چمن تست خور کعبہ حرم گشت ہما وطن تست
--	---

در لغت سرودے غل خوب ولایت

۹۵	اجازت کرد لب شکر شکن بست	۲
چه ظلم است که بجان مبتلا کرد است ازین جراحت کاری چگونه جان ببرم بزیختن تو گردن من و عاشق تو گمان میبرد دل عاشقان پریشان کرد بحیرتم که چه انجام دارد این تمن از سیاهکاری من بین که در جزا نشنید	که در آنچه بازگ میوفا کرد است که نابوک خزه او بسینه جا کرد است بین که حق محبت بجان او اگر است هر آنچه کرد بر زلفین تو صبا کرد است که ابتدا بستمای انتها کرد است اسیر چرخم زلف مشکا کرد است	
۹۶	کمال کفر و ولایت نگر که تابکجاست نماز صبح شب وصل اوقضا کرد است	۳
هر که از حلقه زمان و میخانه او است اندرین سکه کفرست خیال من و تو سجده بردار و کن که عیادت این است یارب آن روی دل آرا چه فروغی دارد ما زین است بت ما و زاکت ننگر ضمیم است که پاکان بطوافش آیند	مهر قنیم یک جرعه میانه او است سخن لیلی و مجنون همه افشانه او است روشن از نور خدا بام و در خانه او است شمع را از شکیال و پرده اند او است شانه کش باد صبا چاک شمع افشانه او است کعبه در شک زنگ در کاشانه او است	
۹۷	ای خردمند بر پیش ولایت زهار سخن عقل بفرمای که دیوانه او است	۴
دل باکیدن لب لعل تو خو گرفت از دل بیدیده آمد و تسخیر او نگر خون ناب هیچ نوز دل نمیکش او تمام اندیشه را گذر لبه کوی یار نیست	و وصل کام دل تن پر آرزو گرفت هر اشک کاوشاده کوی او گرفت چون بشود محال بود آنچه گرفت از بافتاد هر که سبب تجو گرفت	

	زاهد بیاد سر بدیش نہ کہ ہر کے ای ترک ست چشم بیاد پال کر	از خاکساری دراو آبرو گرفت رلسے کہ روح ماست بجان گلو گرفت	
۹۸	آب حیات پیش ولایت بنجاک ریز دل بامکین لب لعل تو خو گرفت	۵	
ولا شکایت غفلت ز چشم بایر خطاست سیان عاشق و مشوق محرمی حاشا برو کہ باریدیر میخان سخا ہی یافت زور درای کہ کارم ز انتظار گذشت زوست قاتل زین چگونہ جان بزم برخیت خون دل من بیک نظر قاتل	کہ آن علیل سیت ہونیا رکجا است اگر چہ نامہ برا زہر نام باوصاست بگردشج کہ برداسن تو کردریاست بار زوی وصال تو ایشم فرداشت نگاہ ناوک و ابرو حسام زلف پلاست جراحتے بنو بادشاہ دے کہ مرا		
۹۹	وصال یافت ولایت دم فراق بین حکایت بیت عجب ترکہ نے دروغ نہ رست	۶	
بوی زلف یار تا اندر ہوا چیدہ است جوش مجنون از کجا و حال زارم از کجا تا نفیہ سنان بر خوش سلیز زمین کا کل شیرنگ او دار و شکن اندر شکن الامان شور محبت نازم این آوازہ را تا نفی قی اندران دام بلا بشیار باش	طرف سودا در سر خلق خدا چیدہ است تا زہر عشق من لباطنہ را چیدہ است آہ من در درد و غمش علا چیدہ است در خم سترارشک لبہ بہا چیدہ است نالہ ام در گندہ گردون فرا چیدہ است در سر بہر ہوی گیسویش بلا چیدہ است		
۱۰۰	تا شد از التجار برون ولایت بانوا پایہ امان قناعت بنے نوا چیدہ است	۷	
اندر ان بزمے کہ ساقی بامی گلخانہ نیست	می پرستان راز بیتابی دمی آرام نیست		

<p>عاشقم زنده بگویش نیستم ساقی پرو بان کیے زین هر دو جانب ای پری پیکر برآر زینهار ای شمع با سوز و رون خاموش باش اگر چه در فانوس باشد که شود پنهان چراغ از ماست در محبت می شود بیست تر</p>	<p>خون دل آشتام حجاج شراب جام نیست از لبیت کام دلم جز بوسه یاد شام نیست خاص بزم جاگد از آن ست بارعام نیست آتش الفت تفتن جز خیال خام نیست عاشق بدنام را پرو اهی تنگ کام نیست</p>
<p>۱۰۱</p>	<p>می زنده برنگ رسوائی سر افشته را آن بت بیان شکن نابالاست رام نیست ۸</p>
<p>نامم بقایسته که قیامت شماراوست میرم به تیزی دم تیغ نگاه او گهی کشد نیاز و گهی زنده می کند و شام داد آن گل رنگین ادا مرا ز نقش زینبیلیت که بوی می دهد ز ابر برو بصومنه نبشین بجاییت</p>	<p>لے به قدم که گذار و شماراوست تیغی که شعله خیز دم آبدار اوست مرگ و حیات ما همه در اختیار اوست بشگفت غنچه که عدم دانه دار اوست فیض صبا از رایحه مشکبهار اوست خون بخفتن بناوک ولد ذر کار اوست</p>
<p>۱۰۲</p>	<p>بر تربت ولایت خونین جگر گذشت آس کشید و گفت که اینک مزار اوست ۹</p>
<p>پیش روی تو بتیاد که خدا دانی نیست کفر او خام بود گر چه برهن باشد الفت پرده در آباونه سازد هرگز شمع سان آتش عشق تو عیان سوخت مرا پای در وادی الفت منه ایجان خراب همه سر مایه سود است سر زلف سپاه</p>	<p>چون نگویید بتوز اید که تر آمانی نیست هر که افشقه عشق تو به پیشانی نیست خاطری را که از وحشت و ویرانی نیست همچو روانه بجان آتش سپانی نیست طلی این منزل و خوار باسانی نیست کیست که سلسله او به پیشانی نیست</p>

۱۰۳	ای پرچهره گمی سوس ولایت نگر رحم بر مور نه کردن ز سلیمانی نیست	۱۰
<p>یک گام راه عشق بمنزل برابر است چاپیت آتین ج خلاص بهر قدم نیست نه ماه است ولیکن بروشنی از آب تیغ تر لب ز خرم نمی شود آتم چرخ و ناله تشنگی مرطاب است در خون دل پییدم و ختم بخواب مرگ</p>	<p>آسانی که هست بمنجل برابر است حقا که حال را کجی اصل برادر است پیشانی تو با سیه کامل برابر است این ماجرا قلم و ساهل برادر است این کلبه سیاه محض برادر است آه پیدین من بکسل برابر است</p>	
۱۰۴	بز ناله ولایت دیوانه گوش نشن گلپانگ او بچون عنادل برابر است	۱۱
<p>زنگ زرد با عشق چهره گلگون پس است گر خوردم سنگ طفلان که نشان عشق نیست گر چه بے مضمون فرستاد است قائل نامم بے نیازم گندام فخر نه از سیم وزر عشق بازان را نشانی هم ضرور اوقاده است عبدیه در وصل بانا زوحیا آ میخست</p>	<p>در ندرام دیده گریان دل پر خون پس است وحشت صحرانوردی از بے محزون پس است از پی تلکین عاشق ناسه فی مضمون پس است در دل اهل سخن گنج در مکنون پس است آه گر لب نباشد ضعف زور افزون پس است بهر آرام دل بیمارم این محزون پس است</p>	
۱۰۵	دست را بذا مده شمشیر بران را کش از بے فضل ولایت چشم پر افزون پس است	۱۲
<p>دل اسیر خرم زلفین معبر شده است قطره اشک که از چشمم نرم ریخته است آتش چهره بته تا شرا فکند درو</p>	<p>جان من حلقه بگوش تو سر اسیر شده است در خیال خروندان تو گوهر شده است دل آفت زده ام غیرت میجر شده است</p>	

چه عجب گرد بر آرد ز نوا عاشق آفتابم دیده و جام بگردان ساقی گر همه نوش بود لذت اورا زسد	بے سبب خامر معشوق مکرده است تیره شب از رخ آن ماه نور شده است بوسه ام از لب جان بخش میسر شده است
۱۰۴	کو به چشم حریفان که ولایت است هنشین بیت رخاک شکر شده است ۱۳
نرشد بشری ز دل پرشور است هنگامه هواست که قریب است افسانه بود حسن رخ یوسف کنعان ای شیخ بدین زهد دل پاک نداری آه که اندو آب شود زهره آتش تا خوانده همید اندوه نقطه و خط را	طوفان که شنیدی نمی از چشم تراست نوری ز خرام صمغ فتنه گرماست افزون تماشای صمغ سبیر است نظاره و پاک هر وقت نظر است در دیت که از آتش در غلجگر است گوید که اشارت زو مان و کمر است
۱۰۵	پرسید حریفی که کدام است ولایت گریان شد و فرمود که آشفته سر است ۱۴
ترا شکفته گر از زلف سنبلا نیست ز جوش حن اگر چه تو گلگون است اگر جال تو روشن تراست از قتاب تویی که جان بسستی و زنده ام یا تو هزار دل بجز احتیاج نمی سازد ز طول دامن محشر چه پاک عاشق را	مر العشق و فدا نیست ولی پریشان نیست ز دامن عشق دل زارین گشتان نیست سیاه کلیه اخوان من شبستان نیست گمان میر که درین نیرو کالبد جان نیست نگاه یاز گویم که تیغ غم بریان نیست که هر دوش ز جیون دست درگیر با نیست
۱۰۸	ولایت است که اندر نیاز موهبت اگر بکشور بازاران پری سلیمانیت ۱۵

ز رحم تابه دل او هزار رنگ است کشیده است بر آئینه تیغ ابرو را جمال یار بر آئینه ضمیر است نشسته ام بگل ای بر آستانه دوست رقیب منفس و من بصد و فاع محروم سن آن نیم که ز فرمان یار سر و بچم	دلم ز رنگ لیلیاے آن چرخ رنگ است بنا ز عریبه اینک بختیش در جنگ است دل چه سود که آئینه ز یزد رنگ است کجا روم تماشاک پامی من رنگ است بچرخ تمجبت که این چرخ رنگ است دلم بدوست چو لیلیا و یس بر رنگ است	
۱۰۹	نماند بهت مردانه تا کشد سختی ولایت این دل تالان ز نام رنگ است	۱۶
جنون را با سر محزون بهو بهاست زوی بر یک دیگر تیغ دو ابرو بچوش آورد عشق با جسان را بر آورد دست گرد از خاک ساکن بده ساقی بیندیش از غریبی گم کافر شوم گاه به سمان	مگوز خیر پایش زلف لیساست جواحت برو لم خط چلیپا است تعالی الله ز با هست آنچه بر باست قیامت از حرام نازید است کرد دست میکشان دروشتینا است گمی کعبه دلم گاه به کلیاست	
۱۱۰	ولایت عشق بازی پیشه دارد طریق او خلاف گبه و ترسانست	۱۷
عاشق از امید و بیم روز غم و فغان است خاک باشد بسترش خار بود بالین او سالک کامل نرسد از نشیب و از فراز قطره آب به دم رحلت نکر دم آرزو که شود عاشق بیک نظاره از دیدار سیر	نخچه نعر عشق بازی از قضا یا فغان است خاک ابرو کس جانان از بهر هماغان است ره نورد و نرزش از پست و بالا فغان است زخمی تیغ محبت از زمنت فغان است گفته اند آخر که مستقی زو یا فغان است	

مے نخوردم در فراق ساقی پیایه کشش	آرمی آرمی تشنه حلاوت ز صبا فانی است
۱۱۱	۱۸ کے فو آدم ولایت سریدین کیشیت خاک ہر کہ بخود باشد از دنیا و عقی فانی است
باشد کہ تم قدر و غفلت بہانہ است منصور و جرم پوشی و عفو گناہ بود بردار بر کشیدن منصور حق سرشت از ہول لعنت و نشر و زغوغای باز پرس کار تمام خلق بر اسباب بستہ اند منظور بود فتنہ در ابلیس و آدمے	سیر و بزرگ ہر کس و ملت بہانہ است آدم کہ خوشہ پذیر بخت بہانہ است نیز رنگ عشق بود و شریعت بہانہ است رحمت بود و مراد سر او قیامت بہانہ است روزی رسید ز غیبی صلیت بہانہ است حکیم بود و حیلہ و فنون بہانہ است
۱۱۲	۱۹ خود عشق گفت راز خود و جای گفت نیست اندر میان وجود و ولایت بہانہ است
آن شوخ کہ آشوب دل و توش جان است خون ریختہ و زانستم آسخت بجن کش پرواے جگر سوزی آفاق ندارد سوداے سر ہاست پریشانی زلفش جان بخش جہانت ز شکر شکنیسا آب دم تغیش کہ بود آب حیاتے	ما را بستم گشت و بجزرت نگران است جان سوخته و گفت درین سوخت جان است سرایہ خون گرمی آتش نفسان است بیاری چشم سیرہ اش سحر نشان است و شام لب او کہ نصیب و گران است داروی دل سوخته خشک لبان است
۱۱۳	۲۰ احوال ولایت بجدائیش پیر سید آشفہ سہر خستہ دل و نعرہ زمان است
از بندہ پست منزل ہر کی آگاہ نیست تا بچاہ اندر نیفتد کی شود یوسف عزیز	تا بچہ معرفت ہر ساکی را راہ نیست ای برادر کار و نیاز و ایاد و نوحا و نیست

<p>ترک هستی کن که فارغ میشوی از نیستی تا توانی در بے آزار سکینان باش ای هم نشیوه ز پیکان همتا غافل مشو با دوخت در سراز و آخ و پنی بسنج</p>	<p>اگر بقا خواهی حصول بی فغانی از نیستی آن شنیدی که جای چاه کن جز چاه نیست باید در ماندگان بے نوا جز آه نیست ز ریشتی خاک فرقه در گرد آوشاه نیست</p>
<p>۱۱۴</p>	<p>ترک دنیا کن ولایت دل چمی بندیدی بزم دنیا پیش دانشمند عشره نگاه نیست</p>
<p>اگر سبوی تو از مافات عیش لبریز است بهوش باش ز تلخاب نیلگون مینا اگر تو عاصی قلے از گردش زمانه بترس سباهش خواهد ز انجام خویشین غافل بپاک دامن خود ز اعتبار سنا ز بگیر عبرت و کاری که کردنی است بسیار</p>	<p>پایال که چو زندان که آسمان تیز است که دور آخر جامش بطا اهل آئین است که طاق گنبد نیلوفر می بلاریز است که روزگار شب و روز فتنه انگیز است عروس کمنه دنیا بسے دل آویز است نه جنگ ماندن چنگه نه بزم چنگیز است</p>
<p>۱۱۵</p>	<p>ثبات نیست ولایت بیک و تیره دے نفور باش ز دنیا که جای پر بهر است</p>
<p>مانم حیرند اریکم که دلبر رب است می ناب که از وفا فتنه منصور بنه یا که رایان در دوست هم شتابانم هر چینی ز نجوم فلک زنگاری آنکه بریم زده یک جلوه او عالم را نسبت دین و یار است که سرچشم و او</p>	<p>دوره عشق خنجر سیم که خود بهر است بدل از خنجر سانی بهر ساز است کف پای که زنده بر ما فسر است پر توی از رخ محبوب پری سکر است ترک ناشاید با قاتل ما دلبر است ترک موی کمرش تا زین لاغر است</p>
<p>اگر بود نظر فردوس ولایت چه کنم</p>	

۱۱۶	روزن تهرتے رخنہ گیسے منظر است	۲۳
ساقیا ساغر توحید بیجانہ کیست آنکہ از عیدہ اش پر و جوان جان نبرد تیغ در دست دول آبادہ بخون مردم ہر پستار زند قافلہ پاکان را	بادہ کو برد از خویش بیجانہ کیست شوخی و نازکی و غمہ ستانہ کیست یارب این آفت جان کہ چنانہ کیست ہاں ہر سید کہ این تگبدہ کاشانہ کیست	
۱۱۷	سکشد آہ جگر سوز ولایت شب و روز آہ این سوختہ دل عاشق و دیوانہ کیست	۲۴
صبح و شام شقیان صبح و شام دیگر است و ہم منصور از کجا قول انا الحق از کجا بوالہوس را زلف چنان ہست زنجیر بلا می پریشان ہر نفس بد ہوش جام ساقی اند ہر زمانے نوٹی بیوش دیدار وے است محرم را نہجت کے بود باد و صبا	آری آری است ساقی را مقام دیگر است آن زبان دیگر است و آن کلام دیگر است وز بے قصد دل عاشق دہم دیگر است و آنکہ ساقی را کند سرست جام دیگر است جلوہ اش را ہر زمان چون طور بام دیگر است جان و جانان را برید شیر گام دیگر است	
۱۱۸	ماجرای حیرت افزای ولایت دیدنی است جان فدائیش کردہ و دلبر بکام دیگر است	۲۵
آن ترک ستم کش کہ بادہ و جام است ساقی من مخمور ندارم سر پر ہیز طامات نیز ز بوجے عمر گر اہی اسکین مخمور برد پر ان خرابات از خاک نشینان ویر پیر کلیسا ساغر دہ از دست اگر با چند دستی	خون دل سبیل بصر حبش بدام است گو محتب آشفتنہ و گو ماہ صیام است ز اہد حذر از تو بہ کہ تر ز حرام است آن ہج کہ خیر و ز قح حلقہ دہام است آن کس کہ نمی ناب بخور دہام است کاین عمر گر اہی بدمی چند تمام است	

۲۶	جز مشغل صبوحی مکن اندیشه طاعت هیار ولایت اگر ایام کام است	۱۱۹
منم که دل رخ دل من دلی دو عالم سوخت ز شعله که بپرگ کل است شبنم سوخت توان به برق گلاب هر یکدم سوخت بین بقطره خونی که چشم پر غم سوخت گر ز تاب جمال تو زلف پر خم سوخت رخ از نقاب کشاد و سودا و عظم سوخت		از گرمی که بدخ دل است هر دم سوخت بحیرتم که چه آتش بحیان اوزده بآتش پرفت سوز روز و شبم ز سوز و ساز دل آتشی چه می پرسی برنگ سو که بر آتش نهند می سجد بهر ترا چه کند یوسف که از شوخی
۲۷	مگر خیل بلا پیش رو ولایت بود که از شراره آتش تیر بر رخ سوخت	۱۲۰
خوشحال پاکبازی که جام می خراب است این کیمیای هستی که سیر به نصیب است هر ذره که بینی روشن آفتاب است این هستی نور فزوده با هستی جاب است عافل سبایش یکدم اگر کم شایب است کاین خاکدان فانی افشای پروا است		از خویش می رباید بوی که در شراب است زندگی می پرستی آتش زند بستی باشد ز جلوه او نیز نگ هستی ما تا کی سیاه هستی بگذر ز خود پرستی طغی بلورفت و پیری کند ضعیف بگذر ز کامرانی چون نیست جاودانی
۲۸	امروز گر توانی کار بکن ولایت خدا که خفته باشی اندیشه حساب است	۱۲۱
بوی گل انقشه ملیح پریشان بن است جان با بجان از الفت پشیمان بن است منظر خورشید صحنی مشرق جان بن است		بسته زنجیر زلفم کفر ایمان بن است ایکه می پرسی که منتظر رجحانی پاک نیست از دل بن جلوه گرفته صورت زیبای او

<p>دل سربان نشد از دست از دست کشین چشم تر کردن نباشد رسم و راه قاتلان اولین عشق بازان جزین دیوانه کیست اندران عالم که بر رخ نام دارد از ازل بگذرای نقان را زبانی خود و تکلیف من</p>	<p>آه خون آلوده کین نخل تیان من است و اگر میقتول گریه کنایه من است آزین قلم مجنون شرح دیوان من است بهر قلم خون طفل وستان من است خسته آزار عشق مرگ و دمان من است</p>
<p>۱۲۲</p>	<p>یار من میگفت روز یک سال اشتی بر شما با غم و لایت نیز همان من است</p>
<p>کعبه جمال او جلوه خدا این است گر بطاق آن ابرو فوت شد نماز تو با قصاصد آویز و فتنه با بر انگیزد ترک مکار کردن جان و دل خدا کردن خون دل فرخ و دین مرون و جفا کردن دل سیل بهوشی همنفس محبت سوشی دیده خون همی بار و دل تشنه بی دارد از بلایه ترسیدن در چهار پنجیدن</p>	<p>اکیش بر من نیست دین پارسا این است سر زینش نه سجده قضا این است خون یار ساریز و غم و داد این است صورت منا اینست معنی بقا این است شرط عاشقی اینست شان قبل این است جان بخود و استوشی بین که استاین است ضبط بقدری چند را ز برضا این است کز عشق او داری شیوه و طایفه این است</p>
<p>۱۲۳</p>	<p>نشته و لایت را زنده کن بیک ایام به چنان گیش بازش چاکر حیا این است</p>
<p>دل بگرد فتنه و آشوب گرویدن نداشت سینه چرخ نگاه ماوک اندازان نبود رفته رفته در روش افتاد و میل دیگران تا جوان شدن آن سی قاتلا بالا گرفت</p>	<p>خاطر اسوده عاشق و زریدن نداشت دیده غم دیده بر رخسار ما دیدن نداشت پیشتر محبوب با میوه برنجیدن نداشت فتنه زین پیش اینقدر بر خوشن بالیدن نداشت</p>

<p>اشتیاق نغمه در پهلوی لعل و ریح کرد ناز عشق قانه آفریند لعل و هم کرد</p>	<p>نی کج بنیواس ساز نالیدن بند از خیال زلف در آئینه رسیدن بند</p>	
<p>۱۲۴</p>	<p>پرواز از ولایت خورشید نالو که پیش ازین بانیش الفت سینہ کاویدن بند</p>	<p>۳۱</p>
<p>کمال صورت بر خیز از نوالی هست مباش و نغمه فدا و تنگ در بر کش صبا بخت جانان پیام با پرسان پایه گیر غنیمت شمار حجت دوست چه احتیاج بجلا و یک نگره کافیت برو که جای ملاست نما ندای و اعط جواب تلخ بده ای لب تو شکر خا بنقشه و گل و زگر کجا و مید ز سرو</p>	<p>زوال صبی آنت گریمالی هست اگر کام تو ام و ز خرد سالی هست که در دمنده فراق تو خسته حالی هست فراق و دلیر آنت گریمالی هست ز کشتن برین سنگین گرش خیالی هست که در جو اس بن مضطر احتمالی هست مرا از پسته خندان تو سوا لی هست نهال قامت جانان عجیبالی هست</p>	
<p>۱۲۵</p>	<p>بجز ربی ابری سر بر آستان دارد گر از ولایت مسکین ترا ملالی هست</p>	<p>۳۲</p>
<p>چیز می است که در تیغ ابروان تو نیست که ام دیده که خونین از اشتیاق نشد کسی نماند بشهر اندرون زو ندانان تمی دهند نشان از کسی صغیر و کبیر به نغمه سخی لبهاے شکرین نازم توئی که با یه خضر هست آبجو است</p>	<p>چیز نمی است که در چشم ناتوان تو نیست که ام سینه که منت کش نشان تو نیست که سجده گاه دلش طلق ابروان تو نیست که کشته نگه ناز احتحان تو نیست که غنچه لب نوا سنج هم زبان تو نیست که گوید اینکه سچا ز کشتگان تو نیست</p>	
<p>اگر بلطف بیانی به بزم با چه شود</p>		

۱۲۶	اگر ولایت میکنی زماشتان تو نیست	۳۳
ای شیخ پاک شراب مای کشیدن است زنگین ترانه گفتن و معشوق باخفتن از محتب گر خفتن در وے تاخفتن از دست خویش خون دل خویش بخفتن آوختن بدامن محبوب دست شوق سودوزیان ندیدن و سرمای سوختن	در بزم بخودی رخ محبوب دیدن است رسو شدن بچش و ولایت کشیدن است پندی که پیر سیکده گوید شنیدن است واند بهوای دوست چو سیل تنیدن است دیوانگی گزیدن و دامان دریدن است آسودگی فروختن و غم خریدن است	
۱۲۷	در کج عافیت ز جهان بے خبر شدن وز خویش و آشنا چو ولایت بریدن است	۳۴
شور الفت از دل بر جوان برخاست بخت بیدارش کند جادو چشم نیم باز مردمک باز میستی بسم دارو ستیز ای سحاح زنده کن از بختی نوح را تا که خواهد شد وین دریای شور افروزیق و اعطای قدمده افتانه گوئی تا کجا	هر کز اینی دین سود از جان برخاست طرقه تر این فتنه از خواب گران برخاست فتنه از اینجا چشم بست آن برخاست باز طوفانی ز چشم عاشقان برخاست بوج می نمان هر دو عمل در فشان برخاست ای دل بی انگ از نام و نشان برخاست	
۱۲۸	هان یاساقتی ولایت از پس مردن بجاک در تمنای یکے رطل گران برخاست است	۳۵
شکر خنده شورش فرا لب بید ریخت غلند می پی چشم بدت وے چه کنم مرد را لب ویم شراب صاف بیار نگاه تیز کن اے پری بسر نه ناز	نمک بزم دل بتلا نباید ریخت بشت خاک بچشم قضا نباید ریخت که درو سیکده در جام ما نباید ریخت که خون خلق به تیغ جفا نباید ریخت	

<p>مه مه سوزد زلفت بدست بلالو بوسان ترا گفت که خوابی بفرش گل باغبر</p>	<p>از رشک بر سر عاشق بلاناید ریخت به بستر هم به شب خار هاناید ریخت</p>	
<p>۱۲۹</p>	<p>ولایت است که از رشک جان می پرو بعیر زلف بچوب صیانباید ریخت</p>	<p>۳۶</p>
<p>دالسته بخون تاب تو چهل صحنه هست این زلف چه زلف است که در سر روش هر چند گشتی به بنو ساز می چشش در دیر بخان جز روش جو ندیدیم ای شیخ بیا و بکرامات نشان ده بهستم خریدار تو ای یوسف ثانی</p>	<p>ای دیده فردی را کرد تو نمی هست آشفته می ست بهر بیخ و می هست باز ای سیاه که درین کشته دمی هست هر مغچه بانی طرز ستمی هست گر خوبرو از تکیده ما حرمی هست در سکه دماغ جگر انیک دمی هست</p>	
<p>۱۳۰</p>	<p>خوش باش ولایت بگلستان صال فردوس اگر نیت نباشد ارمی هست</p>	<p>۳۷</p>
<p>این فتنه که دیدم تخرام تو که دید است ای جن تو افسانه و با این همه شهرت نادیده همه کشته عشق اند و گرنه صد حیف بر آن سینه که با دماغ و فانیست اول سبق کتب عشق است پتیدن باد و زپلوش به پلو چه تپاند گر جذب محبت ز دل یار نبود است در کارین اوقفا و حجب عقده که فریاد گر جیب قبای منت انگشت ناکرد</p>	<p>نی بی غلط این شور و قیامت که شنید است پوی سوز زلف تو صبا هم نه شنید است تا کوچه آن ترک تنگ که رسید است صد وای بر آن رنگ که از رخ نبرد است دل نیست که در کوچه قاتل نه پتید است جانی که لشوق پیش از خود نه رسید است تا دیده ز دل خون رنگ پی که کشید است به شام نمی بر غم هر صبح مزید است ای ترک بگو برده عاشق که درید است</p>	

۳۸	بازائی ولایت زنبیدن ترخجر بسیار پیش از روشن شدن بیدار است	۱۳۱
<p>دین طوطی که تا نیمی ناب جنون است ساقی تغبت موده و پمانه ننگون است سودای خان نفیسی بی تو قرون است آزردن دلها می پراننده زبون است زاهد غم الفت زکالات برون است آن نور دل افروز که بیرون و درون است</p>	<p>دور از تولد جام و صراحی همه خون است محفل همه بر هم شد و می ریخته بر خاک هر دم کشد آب ز جگر سر خرابات ای دوست بیا و بیند اینک غنچه خدی اگر نه شوی تامل پاک نشود خون با دیده خود بین نتوان کرد نظاره</p>	
۳۹	بیمار شد و دو لایست بعنسم او وان ترک تنگیش نه پرسید که چون است	۱۳۲
<p>کار مجروح تو ای سفاک از در مان گذشت تا خیال سخت جانی در دل پیکان گذشت بینوایانه بسیار الفت از سامان گذشت هر که آمد بر سر بقول او گریان گذشت آرزوی وصل بی فصل تو از پایان گذشت بر فراز کشتنه خود بالب خندان گذشت</p>	<p>تیغ ابرو از دل و تیر زده از جان گذشت چشم بد دور آن دم تیغ نگره خنجر رحمت کار با تابوت نبود کشته نماز ترا تا بچو شد رحمت و شاید سبجانی کند یک شب القائل بکام دل نه خفتی در برم تا بشور آرد خفاک اندر لب زخم را</p>	
۴۰	وی عشق مصحف رویت ولایت جان سپرد اگر چه کارش بت پرستی بود با ایمان گذشت	۱۳۳
<p>نشاط رفت و جوانی شد و بهار گذشت که دوست شد و عهد و پیمان گذشت شب وصال بیک سو و کنار گذشت</p>	<p>لج و زلی غنچه که دل ز کار گذشت بیار با دود صافی که پیشتر دیدیم بکام دل کشیدیم و در پیش روزی</p>	

شید ناز برون آمدست قص کمان حقه که ز طوفان شنیده بگر بیا که طوفان بکشاید ز هر داسنه	مگر نسیم درش از سفر گذشت که سیل خون شکم زکوی یار گذشت که دغا نهای دل ز ابر از شمار گذشت	
۱۳۴	نیاید آن بت بدین که دل کند خالی تمام عمر ولایت در انتظار گذشت	۴۱
ایوای بران مرد کبی یار خدا زیست آلوده تخلص شد و یار خویش نه پرداخت هشیار نشد یک نفس از مستی هستی یک ذره نیندوخت ز سرهای باقی نکشاو گوی دیده بهر ت بهماشا یک روز بنیاد و بدل روز منارا	یکدانه نیشاندورین فرزند تار زیست غافل ز سرزای خود و دهنگام جزا زیست تا بود بدینا همه یار حرم و دیوار زیست اندر طمع آنچه بماند به فنا زیست اندیشه نه کرد از خود و غافل از قضا زیست صد سال اگر میت بامید بقا زیست	
۱۳۵	تا بود و تارفت بفرودس ولایت چون قبل نماز در شب از ترس خدا زیست	۴۲
این ترکی و این عید به با سوختگان چیست دزدیده نگرددن و آشوب فرودن از خشم بر او خن چهره گلگون با عارض چون ماو چهره آمده باز فی سبل تیغه شد و نه زخمی تیر با سوخته جهان سر بر چاش چه داری	عربانی تیغ نگردد تیغ زبان چیست ستایه برون آمدن از دیر نغان چیست وز خوش منصب سوختن پیر و جوان چیست هر دم خشن تازه به جرح سنان چیست یار تیش زلی به دین آه و فغان چیست آخر بهم کشن خوانب کسان چیست	
۱۳۶	بر خیزد پیاپی صدمست بمقتان در ملت عشاق ولایت دل جان چیست	۴۳

<p>ای صم کیت که ستانه دیدار تو نیست کیت که تیغ نگاه تو چون در نه تنید کیت ای ماه چین که اثر آسیت هر حسنه چو ز لاجا به نعمت بیمارست ستی بلوه گشتان که چه ز جام ساقیت بر گل عارض تو نفس سرانیده به</p>	<p>کیت از شمع و برهن کطیگار تو نیست کیت از سلسله سولین که گفاز تو نیست کشته مرده ز گرس بیمار تو نیست پوسه نیست به صحرای که خردار تو نیست ساقی نیست که منت کش دیدار تو نیست بدلی نیست که دیوانه گلزار تو نیست</p>	
۱۳۷	<p>بنده است ولایت مشهور از ده اندو برگه محقر است از چه سنگار تو نیست</p>	۴۴
<p>هر که سودا زده زلف پریشانست هست بخی نیست ز خونباری همچون لیلی سیکته زنده یک شود بمجم است گفتش در دریا هیچ طلبه نبود گفتش بسمل تیغ تو پیدار دارد میر گذشت و محبت دل عاشق بگذشت</p>	<p>کلام عشق نباشد اگر ایمانش هست روزنه از دل اوقایم یانش هست از آب بقادر لب خندانست هست گفت لیسان ز بیم بوسه که درانش هست گفت از عشوه که با نام اگر جانست هست بین که خون بافتان دیده گیرانش هست</p>	
۱۳۸	<p>گفتش خرقه صد چاک ولایت دیدی گفت خام است که تارک بگریانش هست</p>	۴۵
<p>ایا که بی تو ام اسید زندگانی نیست شهید خنجر ناز پری حمالان است فروع چهره عاشق بود بعبانه زرد اگر انکشت یک عشوه چشم ببارت حریف که چه ز تشنه سیر زند حریف</p>	<p>بیا که جان بیم جای طمن ترانی نیست که ام زخم دل من بخونچکانی نیست پدیده رنگ رخمی به که بفرانی نیست که نیم ببل اندازد نا تو ای نیست ملونی که خون شدن دل ز تو نملانی نیست</p>	

	که نوک هر هره سر گرم خوشنشان نیست	من و دو چشمه ز رویک نفس نمی گذرد
۱۳۹	ولایت آه که نشتر شکست در دل تو که صحرای تو کم از صحرای فغان نیست	۲۶۴
<p>بوسه اش از پی در دل من در میان است ز شکم نیست که در زخم حریفان فتن زنگ هر حرف زده صفت رخ تو ریخته ام صاف پدید است که حسنت بجز کردش شور او دیگر و شور لب حبابان دیگر زنگ گلزار بود چیت از سرباپا</p>	<p>نوشه دار و لب محبوب بجانان است دور نه مهر شکل پیدا او که هست آسان است روح دیوان مرا بین که نگارستان است ای صفا آینه در پیش خست جبران است نملی در لب او نیست که اندر گان است ز کس سبیل نشناسد و گل ریحان است</p>	
۱۴۰	دین و ایمان ولایت همه ندر یار است دین او عشق فی و الفت او ایمان است	۲۶۵
<p>کشته عشق زنده در کفن است مستیم از شراب سبکه نیست نمک ریز بر جراح دل طرفه نیز نگ با خنجر جبال این چه حسن است و این چه رعنائی است نیجیب است کار دوست جنون زنده دارد و بجاک عشق تو ام رومن اید و لے لنگر نمند</p>	<p>غمره را کادو شے بجان و تن است جان بوی تو مست در بدن است لب لعل تو شور انجمن است عاشقی دین شیخ در بر همین است بتلای تو جان مردوزن است پاره پاره تمام پیر همین است مردم و همچنان انیس من است ترک من جان نواز و دشمن است</p>	
۱۴۱	اے ولایت زخویشتن بگذر سفر اهل شوق در وطن است	۲۶۸

<p>تا زده از خاک بن و خاک مزار است تا اعل و آتش فگند خسته دلان را ستانه بیالهی گل خندان بگستان سستی و ذوق می گزنگ چه داند شوریده سمران طاعت و قوی نشاند خود خنجر ابروزده و خود خنجر ابل</p>	<p>نرسند زربادی این مشت غبار است بر تازی چالاک چه ترکانه سوار است گل آمد و هنگام تماشا می بیار است آز آله ریاضت بسبب ریخ خار است این طایفه را شرب زندانه خار است برسد که دولت از دم تیغ کز کار است</p>
۱۴۲	<p>تایار بکام است ولایت بستان شب تاب سحرست می بوس و کنار است</p>
<p>هندی صغان رنوخ وین خد اچیت ای شیخ نترسان ز بلای می نیاست دل بدون و خون کردن و پروانه نمون یک آبله کردی دل مار انگا گاه دانی همه حال دل من خوشتر از من هر دم بخیل آمدن و بهوش ربودن</p>	<p>آن ترک بجز غم ندانند که و ناچیت جز سلسله زلف ندانم که بلاچیت این غمزه ترکانه و این ناز و داد اچیت این عریه و این ستم می ماه لقاچیت آه از من میناب چه پری که تراچیت این طرز جدا گانه ز آیین جفاچیت</p>
۱۴۳	<p>و امان شیخ است بدست تو ولایت پس و غنچه محشر و هنگام جزاچیت</p>
<p>ای زود ختم نیمه ریخ و طلال چیست باوخت ز زلفین بوش بدم کوش چشم تو هر که دید تواند بگفت روی تو آفتاب و ابروی تو بلال انجام سر کشی بود از پا در آمدن</p>	<p>چین چین شدن بیایم و سال چیست گر عاشقی خیال حرام و جلال چیست مستی بوش باده نکردن محال چیست در جرم آفتاب و دشمن بلال چیست ای پر غرور در سر تو این خیال چیست</p>

	از دست رفت کار شهید این خنجر است	اکنون تو مثل بگنجان انفعال چیست	
۱۴۴	اگر نیست پاره پاره دولت از فراق دوست	هر شب چو با تبار ولایت زوال چیست	۵۱
	هر که از سایه نیر محمد بسفر عاقل نیست با بیگلی بودن بالندم و ملزوم افتاد باعث نکبت سیاح بود و غفلت او بند پیرانه ناگوش کن از خانه بر آ کے قییب تو نشود هر چه بقسمت بود ایکه داری دل خزانه تکبر چه کنی	باهی کاهش اندیشه یک منزل نیست بایه طینت با مین که خیز آب و گل نیست خو شتر آن مرد که در راه روی غافل نیست هر که سلاک ز مقامی نشود کامل نیست البی است و تر از آبی سیاح نیست جز کف خاک ازین کنه سر حال نیست	
۱۴۵	بجز نیست ولایت دل بی غم چه کند	دل که سودای سر از عشق ندارد دل نیست	۵۲
	سجده یعنی برستان آستان دیگر است بر سر بالین نیاید جان آسایش طلب پای ما ماندگان در اولین منزل شکست چون از دست او نگذارم دل شورده را گرچه چو بان صورتی دارند سر تا پا حسین هر چه می بینی بر آه او میا کرده اند	سجده را بر خاک پشیمانی نشان دیگر است آنکه جانان را کعبه بتاب جان دیگر است آنکه تا جای رسید از کاروان دیگر است حسن روز افزون او هر دم نشان دیگر است عشوه او دیگر و اند از او آن دیگر است عشق را در هر نفس کار جهان دیگر است	
۱۴۶	چون ریا کاران ولایت را به محرابی چه کار	گوشه گیر اندر غم ابرو گمان دیگر است	۵۳
	ای پیری فروش خمر اب مخانه چیست اگر نیم ز حرمت خاک در مغان	آتش نه طور آب صراحی زبانه چیست ارکان سجده ریزی این آستانه چیست	

فرض است یا که سنت پیران می پرست اوقات پنجگانه بودند نه پستی است از چون صوفیان بمیکده آیند و می خورند زند این پاکباز چرا و جسم می کنند	هر جا بر آیه سیکده حکم دو گانه چیست وقت سجود این در دو نشانه چیست آداب شان چگونه و شرط تر این چیست شوریل و زعفران مانتان چیست
۱۴۷	فارغ عقل باش و لایت پیا لگیر شکوه چو بود الفضل ز جور زمانه چیست ۵۴
گلنمای نهالی همه خار بدن کیست سرمای تسلیم دم تیغ که بود است تاسجد کند سر بقضا و ادول سن ستانه خرامی روش ناز که باشد بست است گره ناله قتل بگولیش زاهد هوای جز غم نظاره ندارد	قالی بزرگات همه از ارتن کیست مادای پیش کوچ رشک چین کیست این طاق خیمه ابرو شمشیر زن کیست ترکانه ادای ناله عشوه فن کیست سمرستی پناز سرور سخن کیست جادو زده ز کس تقوا شکن کیست
۱۴۸	جان میداد از تمنی دشنام و لایت محتاج کبی پوسه ز شیرین دهن کیست ۵۵
دل گرفتار و عشق ندارد است همن بیک جلوه مودی خراس دزدگاهش شیر زبانی نیست بسکه نازک تن است شاهزاده لذت لبملش بسیار کد باد میشود جان عاشقان پامال که باب حیات زنده شود	در جفای بی در آزاره است چشم مشتاق سخت خوبار است ز گس فتنه ساز بیمار است گل حساب بر تنش بار است هر که متغول حبس یار است این چه خلخال و این چه قنار است هر که آب تیغ در کار است

۵۶	سجده زار شد ولایت را این چه تسبیح و این چه زمار است	۱۴۹	ماشقان را پای در پیچ کردن شکل است حزن شقت خانه تغیر در دهر ها نوشت چون نگارم حال از خود رنگی ای نامه بر دل خیلی و ابد و لب باخوشی آشناست از نگار کافرینت پارسای کعبه را حیرتش را دیده مشتاق من آینه است
۵۷	ای ولایت محو تسلیم در ضابطه و ن خوش است نخچه در سر بنچه لغت دیر کردن شکل است	۱۵۰	دولت فیض ابد حاصل درویشان است آنکه یک ذره ننگ بدختم کوفین درو بار خاطر بود رخ دو کون ایشان را هر کی نوح بود کشتی طوفان را حاش الله چه داند غم داین نکته را از این نه چندیست که ادراک توانی کردن
۵۸	در ولایت نبود گرچه صفات این قوم لیکن از خدمت شان داخل درویشان است	۱۵۱	جلوه او در سر و خورشید دیدن شکل است بوالهوس کی مینو امیر پاره کردن همچون
	از گل تصویر بوی گل شنیدن شکل است بی محبت جیب تا دامن دیدن شکل است		

<p>بنوای نقص دارد طالب تکبیل را انگرم از دل تا بچشم آید بصد خون جگر زخم ششترم دارد و عجب تر حالت نموده ام از بر افخای محبت خون دل</p>	<p>اگر نداری ز را تو متزل رسیدن مشکل است ما شقی سهل آری نم کشیدن مشکل است اگر محال و آه و ثوار و پیدن مشکل است قطره از ناسور و داغ او چکیدن مشکل است</p>
<p>۱۵۲</p>	<p>آرزوی زخم دوبر بوالهوس دارد و بی چون ولایت زیر تیغش آیدین مشکل است</p>
<p>حال من بین که دست غم عفت چون است تا که نشویدی بر لبش و که بوسه لب حباب هر که او یک نظرش و دید اسیر جادوست نخوان کرد بجز وزن نظم لفظی عشق زود بینی که همین طفل بخشم بگذارد حسرت افزوده بے لذت و دیدار کس</p>	<p>جگر من خون و دلم خون و شکم خون است دندش صورت جام است لبش سیون است مردک سا مری و خوشه او امنون است سرخه قامت محبوب عجب موزون است فرض کردم که معلم همه است اطون است وای تاثیر که در دم زد و از افزون است</p>
<p>۱۵۳</p>	<p>این مرکز خود گیر ولایت انجبا پر چند باش که این دایره زد و ن است</p>
<p>دل بدتم نیست تا فحال در پایی شماست در تفتیش هیچ زان گیسوی مشکین بوده است چون باشد سرخ رنگ ز پایی تا سر آن قبا بوسه زان و نام و دان در شب و صلت بنار و دیده اثر محو طعم و حیرتش آینه نشد لمه خرد حشمت بیکت کار سندان</p>	<p>فقد محشر مگر پاپوس بالاس شماست وزنک شور از لب شکامه او و شتاب روز و شب نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در و نه در</p>
<p>نیت</p>	<p>نیت</p>

۱۵۴	سر یا آشناندنش موقوف ایامی شماس	۶۱
دیدن بسوی عاشق بر طبع او گران است از خوشی می رباید پیران پارسا را از طره بلندش صد حلقه در کندش آن چشم نیم مستش آن لعل می پرستش تا بنجر آرزو باشد ترک شکر ما ترسم که جوگردی از جلوه حسینان	حقا که ز گیس او بسیار توان است آشوب پاکبازان این طفل ناتوان است هر چه دلپندش دام دل جهان است آن جام می پرستش از خود بای جان است دل باینرا سودا خون گرفتگان است ای پیر پارسایان این بزم گلر خان است	۶۱
۱۵۵	بسیار خامه شکست بسیار نامه در سوخت تا در کف ولایت کلب گهرستان است	۶۲
تا دل امیر حلقه زلف دو مانند است از بهر پایموس تو بر خاست شور حشر تیغ تو خون غیر بسازیش بر خیت از چشم زخم و دم دل من بعید نیست تا کار دوست بسته قلمم تمام کرد طعش مزین اگر ندید یار خون بها	پایج و خم چو طره آه آشناند است بنشین که از خرام قیامت پاشد است دردی که بود در دل طایه دو اند است بسیل زنا و کنگره سر باشد است خونم پایموسی قاتل حن شد است در خاک زندگانی ما خون بها شد است	۶۲
۱۵۶	دارد سر نیاز ولایت بر استان پیر طرقتش به یقین رنجا شد است	۶۳
زک فلک من از کشته خود بخیر است مشت خاکی که صبا آورد از کوچه دوست را از الفت توان داشت نهانی در دل عاقبت زین ترا جام چه خواهد بود	ز آنچه گفتند و گویند سنگار تراست پیش صاحب نظران بای تو نظر است آه از بهر گل و غوغا نسیم سحر است نوبت گریه بخون دل دلعت جگر است	۶۳

شور عمرے نکند آنچه کند ضبط آدمی هر خم و چوچ بلای دل خلق است و هنوز	سوز روانه دگر ناله بلیل دگر است طره کاغذ آن رشک پری تلمک است	
۱۵۷	دل الفت زده ام آه ولایت چکند شور آوبے افرو ناله آوبے اثر است	۶۴
دربستان غمت بی سرو سامانی هست دل بستم زلفین تو در روز بلای ای جنون با تمنای تو مجنون شده ایم خورد بر سینه از سینه نیاید بیرون سرخ پای ز سر و کلاهش پنهان ز خلش از پی عشق تیان جز دل کاغذ نسزد	بسته زلف سیاه تو پریشانی هست روزی باز ازل تیر و شبنانی هست پیش ما کے کہ داخل گریبانی هست بر دم است جان بخشی سیکانی هست در بیابانت اگر خار سیلابی هست دور و دوست بقیان اگر ایمانی هست	
۱۵۸	ناتوان کرده چشمت ولایت هم تن دردمند است که محتاج بدرمانے هست	۶۵
یک نقش کم نشود شور زمانی که مر است در تمنای تو ستاره سخن مے سجد یک نظر دیدن او سیر آدمی خواهد دل ز رش نگر و سختی داغ جگر م آخر این رنگ بسی فتنه پا خواهد کرد پیر و کس نیم و این همه فیض ازلی است	مجری ازلف دل است دلمنی که مر است تر جان دل است از زبانی که مر است هوس همسری موی سیا نی که مر است می کند گریه ز ناسور روانی که مر است سینه پر خون همه از سرخی پانی که مر است شاعری را بنود طریسیانی که مر است	
۱۵۹	دش سیفت ولایت بت شیرین دهم رنک فریاد بود و خفته جانے که مر است	۶۶
بجرم تیغ تیر بقتل کشیده است	ترکے تگرے چوبت ماکو دیدہ است	

<p>عشق نگردد که بادل خوابان چرمی کند بیوج نیست این همه خود نیست بے شد ز سر و سن آب خدا باد و خفا حرفی نگفته ایم و سهرنگی ز ریخته بزور دوست غار ز انجمنی کشد</p>	<p>خون جگر زودیده بدمان رسیده است ایند ترا ز شوخی و ناز آفریده است کشتی یه لیگه محبت رسیده است نادیده است حال انی شنیده است رنگی که از رخ به نگاہ رسیده است</p>
---	---

۱۶۰	<p>بے زخم تیغ و لایست هزار بار بسل صفت بکو خیزه قاتل تنیده است</p>	۶۷
-----	---	----

<p>گوشت را ب بخور که ز خمار خالی نیست شرک سرخ و رخ زرد ویدنی دارو اگر چیدی بوداروی بهشت انکام ز کشتگان دم تیغ او پر است جهان چه آتشی که بخورند زدن بسد چمنی دلم زوانم آغوشش بمرگ ز رست</p>	<p>قدح بیار که از لوبی یار خالی نیست دور نمی چشم از لب راحالی نیست که جام من ز می خوش گو خالی نیست به زمین که شدم از مرز اینی نیست ز فتنه جنبش پائے نگا خالی نیست بزر خاک دمی از تار خالی نیست</p>
---	---

۱۶۱	<p>چو بلبل است ولایت بند لغمه سمر ز کالان سخن روزگار خالی نیست</p>	۶۸
-----	---	----

<p>دل ہی زود و آتش لری پیدا نیست عشق پنهان توان داد که تقدیر زلفت خوروی که ندانم دل من پر و خواب بهر حیرت زده ام پیش که فریاد برم سن و اندیشه فوای قیامت حاشا بیکه در وقت او شام و سحر می گرم</p>	<p>شعله هست بجان و شری پیدا نیست رازم افسانه شده پرده دوری پیدا نیست فتنه بر پاشده و فتنه گرمی پیدا نیست دایم بیدار که پیدا گرمی پیدا نیست شام امیر مرا خود سحر می پیدا نیست پر ز خوان است ترین خشک و پیدایت</p>
--	---

<p>سید ہم آب ولایت شب روز و تاحال تخل مرزگان ترور انحرے پیدائیت</p>	<p>۱۶۲</p>	<p>۶۹</p>
<p>مہربانست بن سادہ نگارے کمر است خلو تم گلشن و جانان گل و سن بلبل او او در آغوش من و خانه زغیرے خاکی لیله القدر بہتاب نباشد محتاج مہربان طبع فرخندہ کہ دایم اشب بوسہ بر بوسہ زوم پر لب میگون کے</p>	<p>۱۶۳</p>	<p>می کشد روز و شب جلوہ یارے کمر است بگیان رشک بہار بہارے کمر است کے بود روزی کی بلبل ہمارے کمر است روشن بہت از رخ جانان شب تارے کمر است ننزل باہ منبر است کنارے کمر است کے فرویشد و از بادہ خارے کمر است</p>
<p>دوش از لیک در آغوش فشر دم اورا گفت فریاد ولایت ز قناری کمر است</p>	<p>۱۶۴</p>	<p>۷۰</p>
<p>گر عشق روی است بقرآن چہ حاجت است درمان عاشقان بود ای ترک درو تو صد بار کشت معجزہ عشق در زندہ کرد سستی از دو کو نم و ہستم کہ اسے تو مردم کو شک بہشت تو اسے عزم جز انیکہ خود در آئینہ مضون خود شوی</p>	<p>۱۶۵</p>	<p>کاؤتقین کن کہ بایمان چہ حاجت است آخاکہ در و نیت بدمان چہ حاجت است مارا بتیغ عشوہ پنہان چہ حاجت است آرے مرا ہلک سلیمان چہ حاجت است خاک مرا بر وضہ رضوان چہ حاجت است است طہ با جمال و رخشان چہ حاجت است</p>
<p>آندو چون آرزوست ولایت سے عشق او جانان اگر نمی نسبہ بن چہ حاجت است</p>	<p>۱۶۶</p>	<p>۷۱</p>
<p>بار بہمن صبحی ویر پستم کار است من از ان روز کہ چون صبحم از عشق زخم درون نیت بدمان طیبان محتاج</p>	<p>۱۶۷</p>	<p>روشنہ سچہ من سلسلہ زتار است آفتابانہ بہر فرہ کہ دیدم یار است از چہم خاک شفا خاک در بولد ار است</p>

	<p>فوق این است اگر کسی تو نمکست بار است نمکست مشک اگر ناخن و تانار است طینت من بگر از خاک در رخا راست</p>	<p>چند نبل همه دامن او لیکن ایدوست بوی زلف تو صبا می برد از زلف بافت بوی می بود که ز هر قطره خون سس آید</p>	
۷۲	<p>روح مست است ولایت زمی عشق و خرف جل من که بدین باده کشی بشی است</p>	۱۶۵	
	<p>کس نذر از من نمی غیرت آذر که مراست عاشقی را نبود این دل مضطر که مراست نیت و نه چرخین ترک ترک مراست نار که هست چنین طالع یاور که مراست خیر و خجروش و نگرته خنجر که مراست قیس را نیز نبود این تن لاله که مراست</p>	<p>بهرین را نبود این دل کافر که مراست می تپد روز و شب اندر دوس کشته شدن ترک آفاق کنم ترک وفایش کنم شاهدی ما بر خنجر زهره نم داند سرخ روی ز شهیدان جفاست گیت و هم را یک بعد و مینا بدین نظر</p>	
۷۳	<p>ای ولایت منم و خلوت و جانان بکنار شاه را هم نه شد این عیش میسر که مراست</p>	۱۶۶	
	<p>زهره بی سودا گفت آب کردن شکست حفظ کشتی بر سر گرداب کردن شکست ویدیه بیدار ما را خواب کردن شکست خانه اندر موضع سیلاب کردن شکست عاشقان را بایلی محراب کردن شکست بیکه یاس خاطر احباب کردن شکست</p>	<p>بی محبت دیده را تو تاب کردن شکست دل بد را محبت چون گندمی صبر کن عاقل از یاس نفس غافل نگردد ساعته در میان عالم آب است جای مروک سجده و بارودی جانان سبکتهای پارسا هر چه پیگوید و کم یاکن ترکش کنم</p>	
۷۴	<p>از غم دوری ولایت اندر آب و آتش آری آری جان چون بنیاب کردن شکست</p>	۱۶۷	

<p>مانو تجم به درد محبت رسیده است ساتی بیارم که بکام است بخت من آهنگر که کار رفیان مستام کرد آن نزد میکشم که به پیشم حسنه ارباب ای ساکنان تنگده دست بر آورید از کمر خافتاه دل من سیاه شد</p>	<p>بر رفت چرخ شور ملامت رسیده است ما و من از سفر بسلامت رسیده است پایان یکدیگر بجهت رسیده است پیر بخان چشم مراست رسیده است بیچاره واعظ از پی نبیت رسیده است خوابد به عشق که آفت رسیده است</p>
<p>۱۶۸</p>	<p>این خرقه صفای من آلوده گشت کز پیر یار سایه ولایت رسیده است</p>
<p>منظر خلوه جانان دل پرور من است کز چو بی بجزایان و زنگاره شان دوره عشق بنگام بود صد آفت دروغ از فکر خدا و ادب ساغر دارم خاک گردیدم و لایعور میخانه شدم هر نفس عید است میان من و او</p>	<p>منظر تاب و نپ عشق رخ زرد من است از شک انقباس حبای نفس هر من است آنکه روانه صفت رفت دل هر من است حادی تنی صدمت کی فرود من است آنکه صد دور یادش نندید هر من است زهره شیر دلان آب زنا و رو من است</p>
<p>۱۶۹</p>	<p>ای ولایت همه طرز سخن کیاست انچه در آید من است و در او من است</p>
<p>ایبان زتن برای که جانان رسیده است قاصد رسید گفت که فرمود صبر کن پیکان برون نباید و پیک اجل رسید هر پنج بخت زده در آند زرو من آمد حبس یار به تیمار تو و لا</p>	<p>ای دل یار جان که دم آن رسیده است بگذارم از تنگب کز فلان رسیده است تیرم بدل ز عشوه پنهان رسیده است این طوطی ز غفران گلستان رسیده است خون جگر یار که همان رسیده است</p>

روز وصل کرد تلافی بباستان	کار شب خراف بیابان رسیده است
۱۷۰	آن یار برد است ولایت ز خود مرو ای دوستند باش که در مان رسیده است
از دشت بندای که ماوای خوش است بر نعم خانه ز هفت مان برهن و کشت صبح و شامش چینی خورلف پیاری دارد هر مقامی ز بان نگین معمور است گرم هنگامه باز از جنون است مدام بشنو نغمه بلبل که بے زنگین است	سرزمین خوشی پست خوشی بالا خوش است هر سگای ز حیدان خود آرا خوش است ز بگای خوش لبان خوش جا خوش است هر تماش که رنگ ارم افزای خوش است بخیرداری غم آه که سود آ خوش است بکار جلوه گلبن که تماشای خوش است
۱۷۱	الغرض حاصل گفتار ولایت این است کز عشق بند آه که ماوای خوش است
اعجاز میساجه بود گر سخن این است از زهد که گوید ز کرامات که لافند جانبه نشود و اعظمی چاره ز کویت تا کیست که گردن نه بند زیر دم تیغ باشد همه حسرت زده شوق حایل تا بر و صبا بوی تو از زده نشان نیست	خضر آب بقا که طلبد گروهن نیست کز غمزه ترکانه تقوی شکن نیست گر ز گسستانه بسمل فلک این است اگر تیغ بهمن است و گریختن این است گل خنده بشوخی زندگیدن این است بعیوب شود یوسف اگر پیرن این است
۱۷۲	در انجمن عشق نخل خوانده ولایت خود و س شود خاک اگر انجمن این است
اندین دیر رخان ز فرمه پوزار است روز و شب محو تماشای جمال زیبا	بیلی نغمه وری حلق خوش آواز است سحر و شام جگر خسته انداز است

<p>از تب و تاب دل خسته چو کم که هنوز هر نفس طالب آنم که بریزی خوشم گل بخزید و صبارا چه خبر بود که گفت مرد تو زنده شود حاجت تم گفتن چیست</p>	<p>لش آید دم خنجر طنازے هست دست یکشا بدلیری که فاسا زے هست در بیان بن و معشوق اگر ازے هست هر سخن از لب نوشین تو اعجازے هست</p>
<p>۱۷۳</p>	<p>یار با باست ولایت که خزین می گوید با خرابی زندگان خانه بر اندازے هست</p>
<p>اندرین سبکده است می بیناے هست خوشتر از درین خان نیست مقامی دیگر سبکده ناز و نگه جان به تنم می بخشد یار با است و تو از فرقت اومی تالی قدرت صانع مطلق ز جانش سپید است زاد اندر گراست سر زلف بتان</p>	<p>جرعه نوش لب سیگون دلار آهست هر که آید رود از خویش عجب جا هست هرگز از مرگ نترسم که مسیحا هست پنید آنکس که نظر یاب زمینا هست بگر صورت خویش که تماشا هست از در تکیه بگریز اگر پاے هست</p>
<p>۱۷۴</p>	<p>میسر اید غزل نازه ولایت هر دم اندرین بزم سخن ز غمزه آراے هست</p>
<p>مر اید ریخا عشق گلخندارے هست مدان که ناوک الفت نخورده ام بدول سبر گمان که نذارم خیال معشوقے چو شد که رنگ ریخ من نمی کند پرواز مگیر خرو که بے ذوق شعر گفتن چیست سبب بصورتے معنی که من دارم</p>	<p>گو که درونداری که داغ یارے هست ز کاوش خرو در سینه خار خارے هست که دیده های سپیدم بانتظارے هست که خون گرفته دلی از بے نگارے هست که از غم جگر می سرسبز قطارے هست که حسرتے تبدیل از بوسه و کنارے هست</p>
<p>ولایت است که دار و محبت پنهان</p>	

۸۲	تباہ کردہ جو روستم شعارے ہست	۱۷۵
ز چشم انتظارم خون روان است درون صاف من آئینہ سان است دلم از بحر حشمت ناتوان است رضاے قائل من گوران است کہ اشب ماہ من پس مہربان است حجاب خود نمائی در میان است	بیا جانان کہ دل از غم بچان است لکڑے کے شوم از جورقت اتل تو انائی سرشت عاشقان نیست بخوابسم در تہ خنجر پیدن بدہ ساتی حجابم آفتاب لے تو کے بینی جبال بر کمالش	
۸۳	ولایت از جہد الی علم ندارم بیا و اول سن شادمان است	۱۷۶
باسوختہ جانان محبت نظرے داشت عاشق لکڑے در زنی از چشم ترے داشت از سادہ دماغ سار بنجین جگرے داشت اکثر زہر مہر کیویم گذرے داشت ہم نالہ تر از من مخزون اثرے داشت روز و شب شام و سحر از من خبرے داشت	زین پیشتر آن ترک عشاق سری داشت بر بنجودی و گریہ اور جہم ہیہ کرد در زہم حریقان ہوسناک نمی رفت دیوانہ اندازد من یو دسرا پا ہم آہ اور دل آن شوخ رہی بود بگمانہ صفت بخیر از حال نمی بود	
۸۴	ہر لحظہ ولایت بغت گریہ و گوید زین پیشتر آن یک عشاق سرے داشت	۱۷۷
سوج خون دلم از دیدہ تر خواہد رفت اگر از نالہ عشاق اثر خواہد رفت پایام من اگر باد سحر خواہد رفت ہر دم از چشم زم خون جگر خواہد رفت	صورت یار اگر از پیش نظر خواہد رفت یارب انجام غم عشق چہ خواہد بودن عصمت یار یقین است کہ یارش ندہد بے تو یک ساعت آرام نخواہد بودن	

<p>شمع مانند مردود و بسیر خواهد رفت و اے ناکامی رشک که خبر خواهد رفت</p>	<p>تا نیانی بستان من از سوز و گذار مردم از حسرت و تازم حریفان نشدم</p>
<p>۸۵</p>	<p>۱۷۸ اللہ اللہ کہ شود کعبه ولایت گویم یار گر گاہ ازین را بگذر خواهد رفت</p>
<p>همه پلوشده سوراخ تو گوی تیر است در پس روده دل من که بان تقوی است رنگ من یعنی اگر خود بخشش تسخیر است زلف مشکین صنم نیست مگر بنجر است پاکبازان ترا خاک شدن تقدیر است هر که تا ز تو کند بکلی نظرش لغزیر است</p>	<p>در می سیکده عشق معجب تاثیر است ایکه اندر طلب یار نمی آسائی غیر خود کام از دو کام ستانده حاشا بیچ و بیچ و شکن در شکن و خم و در خم سه نوشته که بود محو که داند کردن حاجتی نیست بشنام که بکلی نیست</p>
<p>۸۶</p>	<p>۱۷۹ بر ولایت کن ای ترک جوانانه شباب رحم کن رحم که این کشته الفت پذیر است</p>
<p>سرم که خاک شقای درت دو اکمن است سرم که ز لاله بر یار ناله های من است سرم که پیر معان شیخ بر نهال من است سرم که آئینه بجان از برای من است سرم که آئینه ام قلب با صفا من است سرم که روی ترا عازله اندوفا من است</p>	<p>سرم که بر خاک در تو جای من است سرم که شور محبت ز من ترقی کرد سرم که خاک ره پیر می فروزش شدم سرم که پله به پله جام میبندیدم سرم که صورت جانان درو بهی نگرم سرم که زلف تو از آه من پریشان است</p>
<p>۸۷</p>	<p>۱۸۰ ولایت آنکه رسانید تا خدا مرا اگر بغور به بنی همان خدا من است</p>
<p>دوران محال تر است ازیک وصل آسان نیست</p>	<p>چه شکست که تسکین دل بجز بران نیست</p>

<p>گهی بدیر شد مگاه در حسرم رفتم بشام مرگ رسید است صبح نزدیکم روم بودی بخون دلی چگونہ روم به نسبت که مرا با تو هست میدانی کند نسیم بوی تو در ده را زنده</p>	<p>ورین دو خانه بحالی نشان جانان نیست عجب که فرقت اورا هنوز پایان نیست بقدر وصل بینای آن بسیار نیست پس حال آن ازین کویچ نہان نیست گلی که مثل تو باشد درین گلستان نیست</p>
<p>۱۸۱</p>	<p>بدین فیض ولایت طیب گریان گفت برو که درو ترا جز وصال و درمان نیست</p>
<p>عشاق جان شمار ترا نیم جان کجاست آنانکه کامل اند شب و روز ساکت اند سحالم شد که هست و نمی آیدم نظر حاشا که تحت و فوق شود در هر حکم عشق فلنغز قید نام و نشانند عاشقان ای ناتمام عشق چهر پر سی مقام دوست</p>	<p>دین پرده های خوف و جادو بیان کجاست اگر دلان را در صمغ را زبان کجاست حرنی بگوی و درین نشین کن دمان کجاست آنجازین کجا بود و آسمان کجاست پرواے نام کو و خیال نشان کجاست در پیکر است و کس نماید روان کجاست</p>
<p>۱۸۲</p>	<p>جز صبر چاره نیست ولایت سکوت کن درمان در دهاے من ناتوان کجاست</p>
<p>سر سیم چشم محبت خاک در گاه من است گشته عابد و پیاغم مرا دین چه کار آگهی آنت که خود آگهی بنو و ترا عشق تاثیر می نمود جای که دم و روش تا چه خواهد بود و محبوب که دل بردار کفش ماه من شب تا سحر و جام داد آفتاب</p>	<p>عشق را فخر و اثر را ناز بر آه من است صادق اندر بت پرستی قلب گمراه من است راز و ان این بحالی جان آگاه من است طایر عشق الی انجن گاه من است هر بری رخسار و حیرت زاکراه من است نور جام آفتاب از پر تو ماه من است</p>

۹۰	ای ولایت چون نباشد بی نازی شاسن سن گداوم شد مفتح علی شاه سن است	۱۸۳
کار با خون دل با چهره افتاده است وز خیال عارضش خون دیگر افتاده است شهره حسن خرم و حجب و بر افتاده است در ترش فکر که به هر گام سر افتاده است دوده آه سن که در جرم قمر افتاده است پای سن هر چار پایش پیش افتاده است	نام را بروی محبوبی نظر افتاده است دود سودا و گیسوش بسجده است تا چو گل در آب خواهد ریخت عشق فتنه گر کرده سلیخ ترک بی پروای سن بر کوه را صورت دانی گرفت غفلت در حیرت که در بیابان محبت پیر و مجنون نیم	
۹۱	تا دل نیدای سن یک جلوه ترکانه دید ای ولایت از دو عالم حیر افتاده است	۱۸۴
وروا و گیسویت این چه تشک پنهان است ویده از دلازاری زار زار گریان است یک نگاه است ادای سحر دربان است حالم در گون شد جان ز بجز لان است زنگ چهره زردم هر که دید حیران است سن زول لشیانم دل ز من لشیان است	چین زلف پچانت شام نکست افشان است چند بخود داری حرم کن بخو بناری کار با علاجت نیست در دند جانان را در عشق افزون شد دل بافتش خون شد چون کنم بدل پنهان عشق آشکارا را اشک سرخ جاری شد داسم بهاری شد	
۹۲	می نیم خجاک خون ای ولایت از دوری جان ز خود فراموش است دل بیاد جانان است	۱۸۵
ترم از اشک که از ویده چکیدن دانست بچنین شیوه که انداز تپیدن دانست باد و تاب لبش هر که کشیدن دانست	دغم از دل که غم عشق کشیدن دانست دل بسجد پاره و پاره لب گونه تپش پیر می خانه از گردش چشمه خواهد	

<p>شوخی نگرستانه کو داند الا پای من سرنگند جاده بطحا و کشت هوس آبجانش نبود تا به ابد</p>	<p>هر که آه و صفت از خویش رسیدن داشت که بکوی جرم دوست رسیدن داشت لب شیرین کسی هر که مکیدن داشت</p>
<p>۱۸۶</p>	<p>چربو و خار که دامان ولایت گیرد که ز سودا سخت جاسه و ریدن داشت</p>
<p>هر کجا ساده نگاری و گل اندامی هست دل صانع خیال رخ زیبای کسی است آنگاه چشم ز لب پیام بفتاد ازو ای چون حال دل است چه پری ازین نامه از تور و رون بال بپور دروخت گوش چشم بست خود آرای بس است دشت خلل نشد از رحلت مجنون که هنوز یارب این طول این است که نام چرخان آه گمشده علم از سینه دران کوچه زلفت کوی عشق است که خوزیری عشاق اسجاست</p>	<p>مشتق را اگر می هنگامه زبانه نامی هست اندین آئینه تصویر دلارامی هست پاز در جلوه چو خورشید لب باحی هست نخچه تخریب لب عشق و جزو خامی هست ای نیم سحر خیز که پیغامی هست یا چه سازیم اگر باده و گر جامی هست هیچون سوخته خون دل آشنای هست سحری در پی آن نیت محبتی هست که بهر جی خوش تیره سر انجامی هست کشته بر سر هر کشته بهر گامی هست</p>
<p>۱۸۷</p>	<p>از ولایت روش زنده پیر سید کدو زنده بخواره و آواره و دانه هست</p>
<p>خار حشر بره یار چو در دل شکست دشتم چشم نگار نه زدارا گاه بسل از رنگ شده دوش که در قتل عشق سایه قفس چو زبانه لبه افق</p>	<p>پای هست بهمین اول نزل شکست دای تقدیر که قاتل حمل بیدل شکست در گلوئی دگر خنجر قاتل شکست بخود آنا به بخدیلد که محل شکست</p>

۱۸۸	ای ولایت بود انداز نمایان ز تیش نشر ناز مگر در گربسل بشکست	۹۵
<p>در نظر اشب رخی گلگون نقاب افتاده است اللہ اللہ من چکیم سستی پیمانہ اش پارہ پارہ گشت و لہا در جگر با خون قناد زنگ سرخ از جوش سستی نیست جام باده را تا نسیم صجگا ہے نافہ زلفت کشلو خال نبود آنکہ بر دور لب معشوق باست</p>	<p>گاہ در آتش دلم گاہی در آب افتاده است ہر کرانی بدو در آن خراب افتاده است عکس روی یار تا بر آفتاب افتاده است از کف زنگین ساقی گل در آب افتاده است آہوان را در جگر با خون ناب افتاده است زنگی است است در جام شراب افتاده است</p>	
۱۸۹	ای ولایت نیست خود بینی طریق عاشقی اندرونم خالی از خود چون حباب افتاده است	۹۶
<p>رخش رشک نگارستان چین است مراحم و خمر زور کس را است عقیق از رشک علش می خورد خون لکن ز اہد نمازے بر رخ او سہ خالے نہکت مشکبوے دل آرا مے بجان بخشی سیحے پری پیکر نگارے عشوہ سازے ختن رافتنہ و ہنگامے ترک سہ چشمے بر عنائی مندانے</p>	<p>بہر ش بیتلا ہرے جبین است ہمیشہ در بغل طفل حسین است ز باخم لال در وصفش ازین است خم ابروی او محراب دین است گل اندامی بخوبی یاسمین است سخن سخن بقطرت نکسیر چین است چو الے لال روی و ناز زمین است زنگی بختے آشوب چین است سہی سہوے قیامت توین است</p>	
۱۹۰	نہ ایمانے کنون دارم نہ دینے ولایت دین و ایمانم ہمین است	۹۷

<p>اشب آه سوزانم و شرر فشانیاست بیکه سربنگ آمد جان زول بنگ آمد که بخون همی غلتم که چو موسی همی از منی که مخورم وز پله که بخورم مودم و هوای او زنده کرد و در حاکم معنی محبت صیت عشق را حقیقت چیت</p>	<p>شعله بادبان من اگر هم هزار بانیاست ماه من چیمی پری وقت مهر بانیاست این چه دردند ریاست اینجا نوانیاست سربوش من بار است طوفان سرگانیاست حال دل پیرس از من و انی سخت جانیاست نکته زین بختو نام بے نشانیاست</p>
<p>۱۹۱</p>	<p>بر ولایت شیرا حرم کن بیا جانا که نغم تو تر کانلش تر ز خون فشانیاست</p>
<p>نازم این دل را که پیر و درخورد و دران نجبت تارک هر آرزو شد بر خلاف آرزو بر سر خاک ره محشوق بے پروا نشست عقل را دانست در راه محبت رخنه گر آفرین و مر حبا بر بهت مردانه اش عار دانست و محبت همچین نخواهد بے</p>	<p>پوسته اندر شب وصل از لب جانان نجبت چاره کار بجز رنگامی سرمان نجبت از فریب عشق بی سامان شد و سامان بست از غلاطون حکمت و تعلیم از لغمان نجبت وادی مجنون همه سر کرده و پایان نجبت مشکش او فتاد و هر که خیل آسان نجبت</p>
<p>۱۹۲</p>	<p>اولین گام ولایت بود که ز فرمان عشق خاک شد اندر ره یار و ره یزدان نجبت</p>
<p>و غم از دل که ره پیر بخان را دانست تازه فرمود به پیران کلیسا بیعت کفر و زید و سر از کعبه اسلام تابست جام می خورد و خجاک در خالتانست زنده می کرد بنام تو لبش عظم ریم</p>	<p>لذت جامگی ساغر صبا دانست سرخوش افتاد و سرور می مینا دانست رتبه خاک در پیر کلیسا دانست تارک سجده شد و در فرنگاری دانست کنه جان بخشی اعجاز میثاد دانست</p>

	کس خال تو در آئین دلها افتاد	معنی نقطه مشکین سوید و است
۱۹۳	نور حق جلوه بچشمان ولایت کرد است اسے ضم ہر کہ ترا بدست در ادا است	۱
ای حبیب خاص یزدان العیاش ای ویت ماواے ہر حیارہ ای بتی صفت اشقی ۲۰ البطحی جان بلب آور نفس فتنہ گر ول بتنگ آمد دوست راہزن دوست و پاکم کردہ ام از بے خودی العیاش اسے رحمت للعالمین ہان غلٹی اسے محمد سبکیم	العیاش ای اصل بہان العیاش ای انیس بے لویان العیاش ای شفیق روسیاہان العیاش ای معین باغ بیان العیاش العیاش ای روح عرفان العیاش مولس بیدست و پایان العیاش ای پناہ جان پاکان العیاش نبت نغواہم کسی ہان العیاش	
۱۹۴	تا بکے باشد ولایت در فراق جان بلب آمد حیران العیاش	۲
ہرگز بابلہی نمند ہوشیا بحث انجام آن خرابی و پنج و نداشت است چون گل سکوت کن بجواب زیادہ گو تعظیم خاکساری مردان راہ کت یادوستان زہرہ سرائی چہ فائدہ نشاندہ کہ حق تو الصلح خیر گفت	بیدخل علم و عقل نیاید بکار بحث بگذار جابی و مکن زہینار بحث ہر چند خوش بود چو نواہی ہزار بحث ہرگز مکن ز کیر بہر کسار بحث پیدا کند سیان دو مکیل غبار بحث در ملت صلاح کند بیوقار بحث	
۱۹۵	خوشتر بود تیا ز ولایت خوش باش گر می کند بنار وفاے تو بار بحث	۳

الغیاث از زلف پچان الغیاث الغیاث از چشم منتان الغیاث و اغما بر سینه سوزند از ستم دور کرد از منزل آن ماهرو عشق را حالمیست بیرون از قیاس بسکه در وشت از کف پایم شکست	که حال پاریشان الغیاث همچو زنگس کرد حیران الغیاث الغیاث از لاله رویان الغیاث الغیاث از چرخ گوان الغیاث در دم افزون شد زردمان الغیاث گفت هر خار مغیلان الغیاث
---	---

۱۹۶	بر گرفتیم تنگ و بر چون منش ای ولایت گفت جانان الغیاث	۴
-----	---	---

دلخ دل باز نمودیم عبث در شب وصل بر اندک مارا خاک ما و دشو ویر تو بیاد بهوس افرو خود دوباره چه مجال عاشقی را است ملامت لازم گو بر اندش بستم دل گرفت	راز بسته نشودیم عبث به تمنای تو بودیم عبث سپید گاه تو سودیم عبث از لب لبوس بودیم عبث خسته طعن حسودیم عبث قصه غیر شنودیم عبث
---	--

۱۹۷	ای ولایت همه بے یال و پریم متبد در دام وجودیم عبث	۵
-----	--	---

آمدی ای محبت و صحبت زندان عبث کاملان را نیست نقصانی ز آسیب ال یک نظر کردن بحسن خویش افکند از نظر عاقبت با تو نخواهد رفت سالمی بجاک پاید انان تو کل کش که روزی خود رسد	ساخنی بزم طرب را کلبه احزان عبث ماه کنعان را زلیخا داشت در زندان عبث کرد خود بینی گوارا یوسف کنعان عبث روز تا شب بوده در حسرت سامان عبث خوار میگرددی بهر کوی چوبی صبران عبث
---	---

برقنای دهری خند و گل خندان حبش	بخیر بود است گوئی از خزان خوشترین
۱	۱۹۸ ای ولایت استنای عشق بازی مردن است آه می جوئی براس در دود و در مان حبش
ای بیک خنیش ابروی تو پاگان محتاج دل بدر تو غلیل است بدریان محتاج هست این نر زده خشک بباران محتاج ای ملایک بجنور تو چو انسان محتاج ای نبوش لب تو خسته حیوان محتاج ای بغرن دل آویز تو شایان محتاج	آدم بردت ای رشک سلیمان محتاج بان بده خاک شفا از در خود بهر خدا سبز کن سبز کن اسے ابر حیا رحمت آبرو بخش بیک جلوہ ویدار مرا ای خضر نشسته لب آب بقای سخت ای گم ای در تو هر که بود و در عالم
۲	۱۹۹ تابکی باشد ازین لطف ولایت محرم ای بدید ارجمال تو دل و جان محتاج
بنود هیچ گداے تو بکشور محتاج بنگاه کرم تست سراسر محتاج نه بخت امنی نه به کوثر محتاج نه ز ساقی متر صد نه بساغر محتاج چشم کوه نظرم هست بمنظر محتاج نه ز عودی متفاهنی نه بحجر محتاج	سر کشد خاک رهت نیست با فقر محتاج از عرب تا یحیی هر که خندار ایشان محتاج تشنه نه سبب دیدار تو بهستم لاریب مستم از باد تو خنیز در سبب سستی من روز لای نسوی من ای شایه کی بکشی می پرزبوی سر ز لب تو بودا بحسب منم
۳	۲۰۰ در گزشت ولایت زوری سوئی آمد آخن ز در خلق یرین در محتاج
نه پردای گریان نه بدامن محتاج نه بصحر استوجب نه بگلشن محتاج	نیت دیوانه عشق تو میسکن محتاج روز تاشب هم در یخچ و لیش میگذرد

<p>طایر جان مرابال و پری بخش که هست آه صد آه ز تیرنگ محبت که بود بے نمایش به ثنا خوانی تو مشهورم مینو ایانه ز بیتابی دل مے گرم</p>	<p>اندر آن روضه بیک شاخ نشیمن محتاج دل به شیفه و دیده بر وزن محتاج بنمودن نبود اختر روشن محتاج بهر دیدار تو در کوچه و رزن محتاج</p>
۲۰۱	<p>جلوه کن شبتان ولایت روزے ای بیدار تو عالم همه چون من محتاج</p>
<p>از عشق تو خون در دل دیوانه زنده موج ترسم که حسد اپنی کند این موج خدایا بے شبه بغرقت دم شیخ چورندان گر پیرخان دم بید از سستی چون نشانه زندیاری بگیسوے معطر اے ویده بکن گریه که از رحم بساید</p>	<p>چون سیل که در دامن ویرانه زنده موج آن کن که سرنگم همه دخانه زنده موج گر باد و گلرنگ ز میخانه زنده موج از جوش انا الحق می چایانه زنده موج طوفان بلا سر بسر از شانه زنده موج گر خون دلم تا در حب مانا زنده موج</p>
۲۰۲	<p>صد جوش نمان در دل من است ولایت اگر گریه کنم سبیل زور یا نه زنده موج</p>
<p>هر که یارش تو شوی نیست یاری محتاج سبز کن مزرع امید بآب رحمت اے زهی مرتبه آنکه شود خاک رهت هر دلی آئینه جلوه بے پرده تست روز و شب از رخ و زلف تو بهاری دارد دردمند تو ز پروای گل آزاد است</p>	<p>هر که شد خاک درت نیست بکاری محتاج ای یار پر کرمست هر گل و خاری محتاج بنود کشته عشقت هزاره محتاج بنود حسن تو با آئینه داره محتاج ای با حسان تو بهر لیل و نهاره محتاج همچو سرو که نارسد به آب محتاج</p>
<p>هان بختیابی و عطا کن به ولایت چیری</p>	

۶	سایل آید بدرت سینه فگارے محتاج	۲۰۴
ای بوی خوش تو سنبیل و نسیرین محتاج دل با هست بچمان حسد این محتاج ای بچاک در پاک تو سلاطین محتاج چند باشد سر شوریده ببالین محتاج ای بچین هر زلفت ختن و چین محتاج ای بنگ نگست موی تو پرا چین محتاج	نیت بانا زه کشی عارض رنگین محتاج شست خالی ز در خویش عاکلن مارا زوره زوره همه خار خوش او اکیر است وقت آنست که رنگ درت باز نم شسته بوی تو خوشبو کند عالیہ را آه گراز سر کوی تو شیشه نو زد	
۱	مشکل وقتاد ولایت چکنم جاره دل یا سلطان غنی و سن سنگین محتاج	۲۰۴
جامم فدا ای اوست که فربه بود انا ملج اقرار میکند بسیجائیت مسج اگر گفت که تو رخدا نی بود صحیح یعنی که هست ذات قدرم خایح از بدیح	هر چند در جهان شده ضرب الش صبح تازنده داشت عشق تو اش ای خجسته ذات ای زوره های خاک در تو ستاره ها آئینه جمال قدیم است حسن تو	
۲	باشد لبس در محبت گریستن پوشیده چون کینم ولایت غم صریح	۲۰۵
مصحف رخسار تو صورت ایان صبح ای دل شب زلف تو ای رخ تو جان صبح اگر شب پیدا بود زلفت پریشان صبح ای به تنایتو چاک گریبان صبح زنگ کجا یو کجا در گش بستان صبح بیشه دیوار است منظر ایوان صبح	ای ز رخ جلود مهر در حشان صبح نسبت آن چون دهم بارخ و بازلف تو طره مشکین تو نافه کشای وی است خود چه عجب جیب بن اگر غنبت پازه شد فرض کتم روشن است همچو چال تو نیت چهره نورانیت شمع شبستان است	

۳	فرق بدان نذر کے بہت ولایت کی نغمہ سوزون مانا کہ مرغان صبح	۲۰۶
شب بیا بیا رخ روشن چرخ تازہ صبح از سر شام بکشد بادہ رنگین دمرو این چه صبح است کہ است آمدہ کدیریا خانہ پر نور شد از عارض روشن گویا	تا کشد جلوہ بر خسار فلک غارہ صبح باش در محفل عشاق باندازہ صبح او قتلواست بہر انجمن آوازہ صبح باز کرد شب وصل تو دروازہ صبح	
۴	ای ولایت ز بجای غم فل چون شتاب نکشیدیم شراب لے یخ تازہ صبح	۲۰۷
کہ پیر بادہ فروشان نکرده است صباح مرو و لیر کہ عن فیل نمیر و صباح اگر چه سعی فراوان کست و صباح کہ پیر بادہ فروشان مگر کند انجاء کہ دل ندید ز تعلیم شیخ روز فلاح من و طواف خرابات و عالم ارواح	محو از من ز بند شتر انجاء از صباح روندگان ہمدراز بند قدم نظر سے غریق بحر محبت برون نئے آید بعض حاجت خود سوی دیر می پویم کنون بدست سبت تازہ میکنم بیعت برگ نیز ز عشق معنیان بجا تم نیت	
۵	اگر چه شیوہ آن ترک شوخ استغناست ولایت است و نیاز و حاجت و الحاح	۲۰۸
آفتابم بدہ اسے ساقی پیانہ صبح حال شمع سحر و حالت پروانہ صبح بیل آسانیم آشفته و دیوانہ صبح یار بگریست بیک نالہ مستانہ صبح	روشن از نور قدح شاد بہر پیانہ صبح از من سوختہ جان پرس اگر می پرسی مردم و شمع صفت ہنرہ گفتیم سخن سنت باد صبا بر دل و بر ویدہ ما	
بادہ خواہیست ولایت کہ سر اپا خواہی		

۱	سیکشی بر سرے سنت پیا تیج	۲۰۹
ای منظر با تماشاے جالت گستاخ ای ز نخل چستان تو طوبی یک شاخ دوست گیرم و گرمی و سہاے فرخ گرد و صد کون بود بر زو بہتر زین کاخ	ای جگر با تقاضاے جلالت سورخ گل رعنا چہ بود بارخ نورانی تو با خیال تو اگر دست و ہر خلوت تنگ از ازل تا بابد حستم رسل آمدہ	
۲	کاش در انجمن پاک تو بارش بدیند تا بہ نظارہ شود چشم ولایت گستاخ	۲۱۰
ریل خون جگر میکنم بیاں سرخ بر آید از دل زخمی چگونہ پیکان سرخ ہر تیغ عشوہ کند بہت ز ناخرسان سرخ کہ رنگ اہمہ زرد است و روی جان سرخ ز جوش بادہ تلخ است روستان سرخ عجب کن کہ بود لعل در بدخشان سرخ	بہوی کہ شود ہر طرف گلستان سرخ شد آب خون بہن و دیدہ بختش قاتل بترس از نگہ او کہ چشم جاودیش با قناب چہ نسبت جمال روشن را بیار بادہ شیرین ز بہر دفع خار زمانہ خون جگر می خورد ز رشک بہت	
۳	پیرس حال ولایت کہ از غم دوری ز خون دیدہ گریان نمود دمان سرخ	۲۱۱
یکبار نمی پسی و صد بار شود سرخ کز پر تو رویت در دیوار شود سرخ از لچہ خون کو چہ و باز ار شود سرخ از فیض صبا چون ہمہ گاز ار شود سرخ و اما نگہ از نخل دیدہ ار شود سرخ تا ہم نظر نیست کہ بسیار شود سرخ	ہر دم ز غمت دیدہ خونبار شود سرخ کز سرخ شود سلو می جای عجب نیست افزون ز نمی قطره نمی گرم و تابا سم از جلوه پکاشانہ من رنگ بغیر آسم ای کاش کند زہم مرا رشک گلستان از ہر قرۃ رینۃ ام قطرہ گلزنک	

۲۷	گر تیغ کشد آن بت سفاک ولایت از خون برهمن رگ ز نار شود سرخ	۲۱۲
ساقی چمی است این که نو دانیمه را سرخ باید پی یار لب لعل و دوا سرخ مست آمد و از بهر دلم کرد قبا سرخ کز رنگ گللال است همه وی عبا سرخ تیغ بکف دست ز خون شهدا سرخ کز پرتو رخ ساخته ارض و سما سرخ	از باد و گل رنگ تو شد ساغر با سرخ ما عاشق لبای نگار هم سبیا ساقی می نعظم دیده ام فرد که جانان آن طفل برهمن مگر افتادند بر می کشت است یی او هنوزش سر قتل است تعبیر جان است شفق را و چمن را	۲۱۳
۱	آن رنگ خانیست ولایت که تو دیدی بود است زخمت کف دست و کف پا سرخ	۲۱۴
بلکه کونین لب برمان محمد داوند دولت عشق به یاران محمد داوند آن عصا که کبر بر بان محمد داوند خو وقت دیر بدیو ان محمد داوند ملک هستی بر محبان محمد داوند بے نیازی به شنا خوان محمد داوند	یادش ای بیگدایان محمد داوند مخزن درد نباشد دل بهر لالهوسی نایه ناز کلیم است اگر دست دهد اختیار سن و تو جمله سپردند بدو کاشانی که خدا را است بود از بی فلان فانغست از همه عالم دل مستغنی ما	۲۱۵
۲	هان ولایت سخن مصر و زبنا تا چند شان یوسف لب لالامان محمد داوند	۲۱۶
خوار و خراب و مبتلا کرد که کرد یار کرد نوش دهن بکام ما کرد که کرد یار کرد ز گسست سر مه سا کرد که کرد یار کرد	با غم و دردم آشنا کرد که کرد یار کرد مست شراب جانفر ا کرد که کرد یار کرد تیغ کرشمه بر گلو راند که راند یار راند	

<p>مستوه کنان لبوی من وید که وید یار وید از همه کفر و دین بران بود که بود یار بود سینه نادرک تم صفت کشت یار صفت وین زول دل از کرم رود که بود یار بود عاشق ناز خوش را کشت کشت یار کشت لب ز نشا طایریم سود که سود یار سود خون دلم بکافری خورد که خورد یار خورد فاطمه بترجم خواند که خواند یار خواند</p>	<p>ببخود بے خردم را کرد که کرد یار کرد در همه دیو کعبه جا کرد که کرد یار کرد بسل خنجر ادا کرد که کرد یار کرد جان مرا خدا نما کرد که کرد یار کرد زنده بکرم خون بها کرد که کرد یار کرد لمخی عشق را دوا کرد که کرد یار کرد حاجت خسته جان روا کرد که کرد یار کرد کار ولایت از وفا کرد که کرد یار کرد</p>
<p>۲۱۵ شک من خون در دل بر باران میکند می کند فریاد قیس و باز میس در اوج یار من بهر تماشاگر گلشن می رود گرمیم سنگ طفلان رو بصحرای نیم نیست پروا به خضر جان دانه ناز را گر بخواند و براند سر پایش می نیم</p>	<p>۳ قطره چشم ترین کار طوفان می کند طبع مجنونم اگر سیل سیان می کند لاله رادل خون و شنبلی را پشان می کند سر زرش بر هر قدم خار میخیلان می کند از لب یک به سکار آیه خوان می کند نی تند بر دیده منت آنچه در بان می کند</p>
<p>۲۱۶</p>	<p>ای ولایت دل اداوی جهانی نمیدهد مرحبا یارے که جان تسلیم جانان می کند ۴</p>
<p>تیره بخان که بسودای دو گیسو باشند منت نافه تا مار چو مردم نکشند کشتگان نظر الفت بلی منتان اندک زخم دل آن نسته و روان دانند نیست محبوب حینے که سنگار نبود</p>	<p>پا بختی ز چرخ جسم بر موباشند ست از نامت زلفین سخن بوباشند همچو محبون همه خاک ریه آهوباشند که قاتل نگه ز گرس جادوباشند آه زانکه جفا پیشه و بد خو باشند</p>

ماشتان سزدم خنجر قاتل نکشد	همه از شوق درین معرکه یک رو باشند
۲۱۷	شاعران جلوه ولایت چون حسن پست بایل چشم سیاه و رخ سبک باشند
خون دل تا ز چشم زنه رود می کند انتظار دیده بید درود دل کے فرود رود تانه دوزی بناوک نگمش کوچه گردی کند انقهاست خون حل می خورم ز عشق هسان	مهر غم از دلش بد رود دل نگردد ارناسظر زود نیر او تابینه در رود زود درود از جگر زود پایه امان ممکن که زود تا بهر گوشش این خبر زود
۲۱۸	ولایت بهتر از است که اگر زود رود بهر نه رود
ست می ناب او به شیار نخواهد شد آخردل او سوز ویر سوز دل عاشق مستم کند ساقی در وی ز می باقی سودای دو گیسویت آشفته سرم دارد آن ترگس بیارش آن چشم منو کارش در طر مشکینت ای ترک خنجا گاهی	مشتاقی او از دل زنا ر نخواهد شد این ناله سن هرگز بنیکا ر نخواهد شد تا بر سبب خم حاضر خار نخواهد شد جام ز بلاء او بیزار نخواهد شد از خواب سیه ستی بیدار نخواهد شد خالی ز دل پاگان یک تار نخواهد شد
۲۱۹	با صحن روی او عشق است ولایت زنا این سبب صد دانه زنا ر نخواهد شد
اگر جمال کزان ست هوش یار آید ز خار خار غم دوست بیند پرخون است	صبار کوی تو چون ست باده خوار آید مرا چه کار که گل آید و بسار آید

<p>دلم بوی تو اشتگی ز سر گیرد مگوز گریه چرخ و گردنوبے خبرے فقیه کیت که مانع شود عشق توام بجاک خفته کند سجنه سنجائی</p>	<p>هواز کوچه زلفت چو مشکبار آید اگر خوشنانی عاشق بے بکار آید که یک نظر نه کنم گر هزار بار آید نسیم صبح نفس گر از ان دیار آید</p>
۲۲۰	<p>ولایت آن شب قدر است گردانی قدر شعبه که یار پر بحیره در کنار آید</p>
<p>ساقیم روز ازل ستانه کرد سر نوشت ماخذ اسرار نوشت آتش مے بادل نامی کند تا گرفتیم جام مے از دست او</p>	<p>فتت من خدست میخانه کرد روزی بباد و و میخانه کرد شمع روشن آتش بار پوانه کرد عنبره ساقی مراد پوانه کرد</p>
۲۲۱	<p>مے به میوشان ولایت کے کند انچه با با جلد و حبانان کرد</p>
<p>وقت آن آمد که میخواران دوا غم کنند بزم عشرت را بصد ترتیب آرایش دهند از سر نوشتانه در زلف گر بگیرش زنند مژده دیدار مجوران شیدار دهند انچه بر جان حزمین از گردش ایام رفت گل بپشتاند و عود ناب و مجهر آورند</p>	<p>ساقیان باده پیامے بجام جم کنند سطحان بانو ساز می بزیرو بجم کنند طرحه مجبویه ما باز حشم و حشم کنند خاک اندر دیده کم بین نامحرم کنند از مکافاتش نماید به عیب ما کنند محتسب هم گر بزم آید خیالش بپسند</p>
۲۲۲	<p>وقت آن آمد ولایت به شکو صلیت می خورد و لے زنند انهم کتارینم کنند</p>
<p>تا که دست کا کش صبا برد</p>	<p>سپه پایه هوش ماسوا برز</p>

از خاک بذر دود سبارد وینے کہ بدل نهفتہ بودم هوشے که سرے زلف او داشت جائے که پئے منش را بود حال دل مبتلا چه برسی و دشمن گشت آنکه هوشمند است یا در دلم چه کار اورا فته بان چا که استخوانم	بنگر که محبتم کجا برد این دشمن دین بیک او ابرد آن ز گس چشم سمره سارود بیاری عشق بے قضا بود آن عریه جوے بوفا بود اودست فرو بخون ما بود بیگانه که دل ز آشنای بود در کوچه ترک دلر با بود
--	--

۲۲۳	من بودم و دیر اے ولایت لقت در چنانه خند ابرو	۱۱
-----	---	----

یار بے خوشگو ارباشد آن رشک پری دری ز پر قاش بے رحمت غیر با مدارا مدهوش ز نشه محبت اند رکعت ساقی سیه مست از شادی وصل او دل من	من باشم و آن نگار باشد هم محبت و همکنار باشد همکاسه و همگسار باشد آن ز گس پر شمار باشد چسانه آبدار باشد ستانه و هوشیار باشد
---	--

۲۲۴	دردست ولایت از سر بنو آن طره تار تار باشد	۱۲
-----	--	----

دلیانه دلم سجد و زمار ندانند هرفته بود و خفته و او فتنه بیدار جائے که ندایم هرودی و در لغت	هرگز زوش کافر و دیندار ندانند تا کیمیت که این فتنه بیدار ندانند ز تها که او طول شب تار ندانند
--	---

<p>بر حال درون نوحه گانش نظرمیست آرزو که بگر خون نشود از غم دوری رجمی نکند بر دل آرزو ده عاشق تا خون حریفان نخورد چشم بیاش بے عشق نباشد مژه زندگی ایو</p>	<p>آن ترک تنگیش جز آزار نداند خون خورون شیدا می تو زهار نداند تا حال دل آزاری اعیان نداند خونباری این دیده خونبار نداند یارب دل زاری که بجز یار نداند</p>
<p>۲۲۵</p>	<p>ایو اے بر آن عاشق بیار و لایت کوجان دهد و بچکس آزار نداند</p>
<p>خوگشته و باز مهربان شد ز انگونه بنجاک و خون پتیم راه دم تیغ رفت عاشق از کعبه وصول مشکل افتاد مقتول شد م بیک نگاهت عاشق شد م و بشق مردم</p>	<p>بر خاک شهید گفتان شد کز دیده دوست خون روان شد تا جوهر تیغ استخوان شد دزد ویر حجاب در میان شد این عریه مرگ ناگهان شد هر آنچه که خواهم همان شد</p>
<p>۲۲۶</p>	<p>صابر بفراق شد و لایت آتش بومال شادمان شد</p>
<p>دل خستگی از خنجر بران که دارد که بشکند و گاه شود غنچه دل برین خون در دل سودا زده ام خوش زنا چپ و بچون تار نفس را دل ز خون صد باره شد از غیرت من جیب حریفان بردوش فلکند است سرنزله دو تار</p>	<p>دین جان خزین حسرت پیکان که دارد این طوفان گل تازه گلستان که دارد یارب بوس نشسته مرگان که دارد سرگشتگی از طره چپان که دارد تا یار سرچاک گریبان که دارد تا کافر ماسیل بامیان که دارد</p>

۵	کاپد همه شب ماه شب افز و ولایت تا دل غم بدل از غم پنهان که دارد	۲۲۷
در خلوت تو با وصیاء گذر نبود جز من بصیبت تو حریفی دگر نبود رحمت بخویشانی چنان تر نبود جز گردش پیاله دور ان خبر نبود جز ذکر خیر چرخان فکر شده نبود ممنون ابتزاز نسیم سحر نبود	زین پیشتر بحال رقیبت نظر نبود میشد محبت تو شب و روز بیشتر بودند مردمان همه شتاق یک نظر عالم خراب بود و صراحی پر از شراب یک بوالوس به بزم وصل توره شد می کرد بوی زلف دلم را بیاهست	
۱۶	و قتی که دل ولایت مسکین تو سپرد سودای الفت تو کسی را بس نبود	۲۲۸
شام و صالے رسید صبح تناد مید ناله آکار کرد پرده جانان درید کز قهره تا تلخ قطره خونی چکید چشم خدا بین با جز تو بر دے ندید بایه غصی که داشت با محبت کشید آه که آه نکو گرچه بخون در پدید رشته مهرش برید طرز کلام برید لعل ز زکس نشاند قصه وقت شنید	صبح تناد مید شام و صالے رسید ساغومی آوید سرب و سله آوید سوزن و سازن و دوش از جایش را بود دل همه بینا شد و دیده همه کور شد هست او وید نیست بر دل با حربا سوخت غم او جگر ضبط نمانش نگر نامه باز کرد و دشمن مار ابراند حرف بخرش بخواند برده بخلوت نشاند	
۱۷	سوز محبت نگر ساز ولایت نگر سینه او می زند لغزه بل من خرد	۲۲۹
از خاک بردن آیم گر خود بخوار آید	صد پاره کفن سازم گر بوی نگار آید	

<p>تا جان ندهد عاشق حاشا که بود صادق بر لحظه تنیدن چیت با سوز بنایم حاکم که گرامی تر از جان نبود گوهر از حسن تو حیرانم تا چیت نمی دانم از شوق تو بیتابم و ز چرخ تو بے خوابم</p>	<p>سر بر قدش می رسم و انهم که بکار آید از خود بذر تا او بے خود بکنار آید این ندم از کف تا وقت نثار آید هر دیده ز کوکے تو با گریه زار آید تا چند ترا از من تنگ آید و عار آید</p>	
۲۳۰	<p>ز سارکش قاتل بحرم ولایت را رسم که ز حق ترسی چون روز شمار آید</p>	۱۸
<p>جان بوفایانم خروده حجابانان برید تا ز سیر نو بنای ز جبهه گل جان دمد و خشتش افزون شد از غم لیلی حے عاشق شنید ابر و در پیوس سحرش ترک پریدی من بایل بازی شد است حسرت و حیران گتر باز لیخا چه کرد</p>	<p>و بستم نشو و این تن بے جان برید شست پر عنده لب سوی گلستان برید فقیس سراسیمه راست بیایان برید شاہد جان بخش را کاش بدیشان برید گوی مہ گوئی مہ ز پی جو گلان برید یوسف بحرم را گفت بزند ان برید</p>	
۲۳۱	<p>تا هنرش نگرند دست بدشش برند شعر ولایت ہمیش حرمان برید</p>	۱۹
<p>شکر صد شکر که قاتل ز حجاب باز آمد طالع خفته باشد ز سعادت بیدار بزم روشن شد و پیانه پر از باوه صاف رفت عمدے که پر آوازه بود آنجهم صلح پرواز و آب انگ محبت و ساز رفته بود از بے آزار که زارم دارد</p>	<p>بر سر خاک بشید ان وفا باز آمد بستم رفت و باند از و ادا باز آمد ساقی ساغر جمشید نما باز آمد مطرب نفقه و در لحن سر باز آمد محو نماز آمد و ساز و نو باز آمد منبسم لب لب ز غم نه ز باز آمد</p>	

۲۰	رسم پنجتنی اندوه ولایت نمود کان سیاح علاج دل بایا ز آه	۲۳۲
پیغام زبانی بختا، رسم نفرستاد دانست مر از خمی و مر هم نفرستاد از بهر قرار دل بر رسم نفرستاد بیا غمش ماندم و آدم نفرستاد نور نظر دیده پر غم نفرستاد بوی ز سر کاکل پر غم نفرستاد	تارفت گهی نامه به بهرم نفرستاد بر حال دل ریش نیکنندنگا ہے آگاه ز بیانی من بود و بریدے سچ چشم وفاداشتم او قطع نظر کرد حرفی ننوشت از پے آتش کین بخلط هم در کلبه احسان نفرستاد صبارا	
۲۱	هر بار ولایت بغش گریه و گوید تارفت گهی نامه به بهرم نفرستاد	۲۳۳
لیلی محفل نشین را سوی کسار آورد شیخ را در آرزوے تار ز تار آورد خلوت آریان عصمت را بیا زار آورد مومنان پاک را از دین با نکار آورد از پے تکفیر صد نیرنگ در کار آورد پارسار از حرم در درجستار آورد	عشق چون اعیان ز پنهان را با طهار آورد برهن را با سر تیج پیوندے دہد پاس ناموسی سازد بر طار و اکند چشم جادو را دہد تسلیم بر کافر می خال ہندو را بیا موز طریق دلبری از خرابات سفان در کعبہ آردست را	
۲۲	یارب آن هنگام روزی کن ولایت را که عشق بخود پیش اندر برم دیدار آورد	۲۳۴
نوشه میکده چشم تو ما دایم بود بیم پالغریه بچنانہ در از لایم بود سب لعل تو با عجاز سیاحیم بود	یاد آن روز که در درمغان جایم بود یاد آن روز که ستانہ گرفتیم دستم یاد آن روز که میکشت اگر دشنامم	

نیزل خلوت وصل تو کلیسایم بود	یاد آن روز که مست می عشرت بودم
۲۳۳	۲۳۵ یاد آن روز که هر وقت ولایت گویان جام سیدای وی شور دل افزایم بود
آشنای تو که جز من دیوانه نبود غیر برارض چون شمع تو پروانه نبود در دولت و لوله صحبت یارانه نبود یو الهوس از من دیدار تو مستانه نبود رغبت با ده نبود و سر پانه نبود شور حسن تو بهر کوچه و هر خانه نبود	یاد آن روز که در بزم تو بیگانه نبود یاد آن روز که بے من نگرانی خوابت یاد آن روز که سود از ده مایه بود یاد آن روز که سن ست تماشای بودم یاد آن روز که پیمان محبت بستی یاد آن روز که از جلوه حیامی کردی
۲۳۷	۲۳۶ یاد آن روز که چون چشم تو افشون برخواند جز ولایت بخت سحکس افسانه نبود
صاف یاد روز الطاف به پادشاه دهند شاه ساده و مشوقه ستانه دهند کاشکی سوز دل شمع به پروانه دهند دولت عشق بسگرشته دیوانه دهند حیف باشد که منون تو با نانه دهند رحم یک ذره دل سخت بانانه دهند	خرم آن دم که مرا بار بختیانه دهند جرعه با ده پر شور بکا محم ریزند تا به اندک گذارش بچینایت بودست عاقلان را از نعم دوست نصیبی نبود بزیتابد صفت چشم سیاهت معنون آری آری بود از جور سرشت اینان
۲۵	۲۳۶ انزور و یخسبز و یغریب و اعظ هر که از محو ولایت دل فزانه دهند
مردم مرفه بیت غلط انداز نبود در آب و در سخت این همه اعجاز نبود	یاد باد آنکه ترا باد کرے ساز نبود یاد باد آنکه من آنوقت جان بخشی

یاد باد آنکه یوسف تو غزلها گفتم یاد باد آنکه انیس تو بنود بزمین یاد باد آنکه بی زست نشد فتنه پا یاد باد آنکه منت ساختم انگشت نما	بلبل بر گل تو ز منم پر داز بنود روز تاشب در کاشانه تو یاز بنود محر می رخنه گری در حرم راز بنود هرگز این غمزه و این ترکی و این ناز بنود
۲۳۸	یاد باد آنکه ولایت بتولد داد بخت ورنه کس عاشق آن چشم منو ناز بنود ۲۶
دوش در سیکده جام شرابم دادند پیر لودم بیکه جگر جو اتم کردند نیت جز دوست شب و روز پیش نظم جانی در آتش و آبست اول غمزه را خاک را چه بود اوری سانی کردند بنوید که کند عفو گنجه رحمت او	از سر مهر و مدارا می تا بزم دادند آتشین چهره بستی شب بزم دادند دولت وصل به بیداری و خوابم دادند حسرت صلح و تمنا عتابم دادند دل پر آتش و چشمان پر آبم دادند مخلصی از غم عصیان و عذابم دادند
۲۲۹	ای ولایت همه دغم ز نظر بازی خویش دل سودازده دوست و خرابم دادند ۳۶
خوش آن نفس که مرا بخود آشنا سازند ز هیل کن خاک راه آنان باش فدای همت آن صاوقان جانانم سبو کشان خرابات کز یاد دور اند الضیاء بوالهوسان نیست عشق شاید ما بجاک ای این قوم زینب رسیدن	ز کعبه فارغ و بیگانه از خد سازند که سجده در پیر بخان اوا سازند که تاب جلوه نیارند و جان فد سازند گمان بر که به پیران پار سازند کجا و نه که بدین در دیه سازند که سایه ان در یار کمپ سازند
بلائی شکل دوری ولایت آسان نیست	

۲۸	شبه میاد کزان با هر وجه اسازند	۲۴۰
<p>که سکش گریه پنهان بکشد رستانه میگردد بلاجوی محبت ز آستانه یگانه میگردد بگردد هر سه سویت بزرگ شانه میگردد که سچو شد ز سنی باوده و پیانه میگردد بیک نظاره حشمت پری دیوانه میگردد پیش شمع روشن هر کوی پروانه میگردد</p>		<p>محبت گریه پوشیده بود افسانه میگردد بجز لیلی سرکاری بدیگریست مجنون را دل صد چاک تا داور سر سودا گیسویت بیا و آفتابی کن درین تاریک شب ساقی چه حیرت انیکه سچو اندکگاه ماسلمات جمال ز فروغ او همی سوزد مینان را</p>
۲۹	گم و دیوانه ای مائل و لایت از نادانی که گردد سر بیایان به از تر زانه می گردد	۲۴۱
<p>کشته سوخت جامه در می می باید سر نه چشم مرا خاک در می می باید منته از خار خوش رنگداری می باید هر دم از بهر تبار تو سر می می باید جان پر سوز و دله پر شر می می باید از پی عشق تو پر خون جگر می می باید به رویه ارتو صاحب نظر می می باید لیکن از صدق محبت اثر می می باید</p>		<p>عشق را خسته ولی بخیری می باید عاشق او نمکدست خاکستری طور خواب بر بستر قافم نه برد طالب را همه جانی و سزاوار تو یک سر نبود تا گلستان کند اعجاز خلیل مدنی دل هر یک نشود آئینه حسن رخت هر کس این زهره ندارد که جمالت بیند رحمت دوست تو نیست ز بیابالی دل</p>
۳۰	تا بخت غزل اخت و لایت ببرد چون خضر خوش افتنه نامه بر سه می باید	۲۴۲
<p>آن کند عشق تو کز آب دغان برخیزد پرده را ز اگر احسن تیان برخیزد</p>		<p>نه لبشوق تو همین شکر زبان برخیزد رشته سیمه وز نامر بسم چو بندد</p>

<p>ایچہ حسن است کہ از گرمی نظارہ تو بہ کہ در پردہ نشینی و برون بخشہ امی شرم او مانع شوق است کہ خون سگریم شود عشق تو محیط است و عجب نیست اگر</p>	<p>دود آہ از جگر پیرو جوان بر خیزد آہ کہ شور قیامت ز جهان بر خیزد یارب آن کن کہ جانش نریان بر خیزد موج خون ہر نفس از آب روان بر خیزد</p>
۲۴۳	<p>ای ولایت دل پر درخیزد بوس خوشتر است کہ از نام و نشان خیزد</p>
<p>ساتی مے بہرہ کہ فراموشی آورد بہوشم فرود در سراے پر سیکہ آشفته شد ز پند تو مغرب و کشتان یارب بزاہدان غم عشق سخاں بخش</p>	<p>از خوشنیتن رباید و بہوشی آورد رشتے بکام ریز کہ بہوشی آورد و اعطایا لہ گیر کہ خاموشی آورد تا خون و حنہ ز لبہ پوشی آورد</p>
۲۴۴	<p>تازم ولایت آن نگہ ناز است را کوشیخ کعبہ را بقدر نوشی آورد</p>
<p>عشق چون روز ازل غمتہ میامی کرد آہ غیرت کہ قافا نکلند در نہ حنہ ہر چہ باشد ہمہ از تست کہ نور احدے پردہ دار حرم حسن تو محبوبے تست شادی مرگ بعد شوق بدش سبکبشت تا گفتی بہ تنائے تجلی ار نی</p>	<p>جلوہ حسن تو بے پردہ تنائی کرد میتوانست کہ ستر تو ہیدامی کرد ایچہ حرفت کہ حق مثل تو پیدا می کرد در نہ عشق تو چہا غمتہ کہ بر پامی کرد اگر بت سحرہ با جان سنجامی کرد کاش ہوئی اسحاق تو نظر وامی کرد</p>
۲۴۵	<p>و در دل از شوق تو صد گونہ ہوسہانید بہشت چون ولایت نزل لغت تو انشائی کرد</p>
خوش آنکہ بلطف آید و سناو بماند	خود می خورد و دلش مارا پرساند

<p>در خلوت خود جادوید از آنکه بخوابد از آنکه نه بخشد نه بد دیده بسینا از آنکه بخود راه دهد و بد را خست و از آنکه با هفت نکتہ جانب خویش و خلیه برضایش نبود هیچکس را</p>	<p>و از آنکه نخواهد زور خویش براند و از آنکه به بخشد همه ناپویده بداند هر چند بهر کوجب و بر زن بدواند ز هزار در آن کوجب رسیدن تواند بجبرم همی راند و با حبسرم بخواند</p>
۲۲۶	<p>هر چند سزاوار نبود است ولایت اے کاش عمر یار خویش بیتابند</p>
<p>دوش سجود ملایک خم ابروئے تو بود شاید ناز بر انداز تجلای تو داشت بهر دید ارباب بر ملک آورد هجوم شب معراج تو رشک شب قدر آری از فلک تا ملک افتاده رستی بهوش لمحه نور ز روئے تو بالامی رفت</p>	<p>طرقت شوری و عجب غلغلہ در کوئے تو بود کافری حلقہ گروش خم هر موئے تو بود دل روح القدس آشفته گیسوئے تو بود محمودید از خدا ز کس جادوئے تو بود ای محمد همه آفاق پر از بوئے تو بود نظر عشق بقدر ازل سوئے تو بود</p>
۲۲۷	<p>بان قدم رنج بنوی خاک ولایت فرما اگر چه شویده سرے بود تنگ کوئے تو بود</p>
<p>ایک عامت همه محبوب خدای گویند چشم رعای ترا سر مرئوسان غیب است روی رنگین ترا چون گل زرمی خوانند وزرۀ راه ترا طور تجلی ناسند ہر کہ یکبار ترا دید ز آفات پرست تا زسوی تو گئے روی نمی گرداند</p>	<p>نہ توان گفت کہ عشاق چہ نامی گویند قاتل و ساحر و کافر و خطامی گویند موی خوشبوی ترا ناف کشامی گویند خاک در گاہ ترا خاک شفاعی گویند صحف روی ترا حرز بلامی گویند عاشقان قلب مرا قبلہ نامی گویند</p>

۲۴۸	شاعران گر چرخ بر دور و کامل باشند چون ولایت غزل از شوق کجا میگویند	۳۵۶
<p>میکنند بیرون ز بزم خویش و رسوای می کند می کشد عشاق را و ز غمزه احیای می کند هر نفس می خواند و هر فور میراند مرا می برود و خلوت مرا از دل ظاهر کنم هر که دیدش یک نظر معذرت شد از چشم تو که بگریاند چو ابرو که بجناند چو برق</p>	<p>میدهد و شام و رسوای تماشا می کند و مبدم اعجاز او هنگامه برپا می کند آری آری نخوت حسن این قافا می کند چون بداند جمله پیش غیر افتا می کند طحنه هر مردوزن بر خود گوارا می کند طرفه اعجازی بهر انداز پیرا می کند</p>	
۲۴۹	هان ببالین ولایت زو و میاید ثنافت و اسپین دیدار اسے قاتل تنامی کند	۳۵۷
<p>میکشد جراح سحیرم و عبت خون می کند بنی دل ریخون و جان سرکفت هرگز نرو پارسا گر مایل خوبان شود عیش مکن جان بلب می آید لایر نمی آید ز تن ایکه مغوری فطنت از نگاه او تیرس با حریفانی که خود کام اند ساغری زند</p>	<p>از دل مجروح بیکان تو بیرون می کند اندر آن دای که لیلی کار مجنون می کند خوبی انسان ملک را نیز منتون می کند استحان عشق جو رقابت افزون می کند چشم مستش غشوه در کار فراطون می کند یا کباز آن را البعد از ارجحون می کند</p>	
۲۵۰	شعر گوئی از کجا و خود ولایت از کجا و نیک می گوید بحکم شوق موزون می کند	۳۵۸
<p>جان دادم و در کوی تو احم یار نه دادم تا بختگی کفر چه بود است خدا یا سو دایم اسیری به سرم بود بدستم</p>	<p>صد بار هوس کردم و یکبار نه دادم کافر شدم و رسته زنا رنه دادم سر رشته آن طره طرار نه دادم</p>	

سیکشت مرا شوق هم آغوشی و گاهی گر جذب تو کامل بود گریه بغیر از انده کلیسا و نسیم کبیر ندایم	تسکین پوصال بت عیار ندانند تا کم نه شود شوق تو بسیار ندانند مار اجبزه اندوه و غم یار ندانند
۲۵۱	داوند و چشمیت نظر و ولایت نظاره کنان با شش که یکبار ندانند
۳۹	روی ایمان در قباب کفر نهان کرده بود کفر را آموده تا راج ایمان کرده بود ساحری در کار چشم ناسلمان کرده بود خلق را باری چون آئینه حیران کرده بود ماه را از چهره روشن پشیمان کرده بود لعل لب را از تبسم گل بدایان کرده بود
۲۵۲	داوند بود از خود نمایی حکم بار خاص و عام بر ولایت مشکل دیدار آسان کرده بود
۴۰	نظاره هم سال تو با من چنانه کرد ریزد بسحر زکس تو خون سامی مهرم خجست هر که زنجیت جیج شده نور خداست روی تو ای ترک کجگاه کعبه بود گریه در گلوئی نشان شادم که غیر عشق ندارد که بیشتر
۲۵۳	آخر ولایت از غم محبوب جان سپرد در دشت نخت دهل و هرگز دوانه کرد
۴۱	

<p>خرم آن روز که بانامه را یاد کند دلبر اگر تو بدین جن بکبت گذری خفته جو بیان موبد توانست همه زنگ بوسه چرخ بیل گلیانگ زخم کشته بچرم و هم جو قناس من است زهره در باز اگر پیش تو آید زهره</p>	<p>یاب پیغام زبانی دل من شاو کند دل او ستاد بر آید و فر یاد کند انچه یک شنبه آن شمع ایجاد کند کاش صیاد مرا از نفس آید کند هان گویند که باز آید و بیدار کند چشم شمع تو یک غمزه اش شاو کند</p>
<p>۲۵۴</p>	<p>کرد ایاش بی قتل و لاسیت جان داد آن سنگر چه نگر دست که جدا کند</p>
<p>از نالایم و از کشته آزار نه کرد ترک من حوصله کشته عشقت نگر آنمه صحبت در پینه فراموش نمود مردم از رنگ که از او هر ترک حریف را از پرده ندانست و بحق راه نبرد دل بر حوصله ماست که آبی نه کشید</p>	<p>رحم ز ناله زارم دل حبلا و نکرد تیغ بر گردن او اندی و فر یاد نکرد منتظر ماندم و در بزم خودم یاد نکرد هر خوزیری من امر حبلا و نکرد هر که او را ندان جن خدا داد و نکرد ورنه آن ترک شکیش چه بیدار نکرد</p>
<p>۲۵۵</p>	<p>وصف رنگینی روی تو و لاسیت چه کند نقش حسن تو چو بابل بنوا و نکرد</p>
<p>دوش ناگاه از کسیر نشا تم داوند بچو و بخیر و بیدل و دینم کردند آتش عشق بتی و در دل بیتاب زدند عشق داوند و بی عشق بلاکش جگری نیت کردند و در آن نیستی و خجسته</p>	<p>مشته از خاک و پیر میخام داوند دلبر ساده و بهرست و جویم داوند وزنق دل نفس شعله فتا تم داوند در جگر شعله و زان شعله زبانه داوند خبر از هستی آن سوی میا تم داوند</p>

<p>ست کردند ز جام می پرچش سخن تا بوصف رخت آب ازین هر گل بزم ازین آنکه فتنه عکس رخ دوست درو و دیده منتظر اندر ره و لدر اسپید روش زبده اطاعت نه نمودند مرا اثر آه سحر گاهی خود را نازم یاس من آخر اثر کرد که از یاس و فنا</p>	<p>شورش انگیز خون خنجر بیاختم داوند صحن گلزار لب آب روانم داوند صاف دلی نگفت آئینه نام داوند مژه خون دل از دیده حکام داوند هوس بندگی درو کشاختم داوند هر چه در خواستم از مهر ستم داوند مژده وصل تو بے دهم و گام داوند</p>
<p>۲۵۶</p>	<p>۲۴۴</p>
<p>دوشم بیکر کوه جانان گذر امتداد بیک ذره نشد کارگر اندر دل قاتل آب از رخ من برد که شد چه من زرو سوزانده عشق سه عقل ندارد ای برق بزمین شعله جواله مارا سوزند و بیا رنگم که نفس سرد</p>	<p>زیاد که دل بخود و جان خیر افتاد صد گریه که کردیم همی اثر افتاد اشک که چکید از مژه و از نظر افتاد آری ز خرم زلف تو خون در جگر افتاد بیک آه زدیم و بدو عالم شر افتاد سیر غم پنهان ز دل من بدرافتاد</p>
<p>۲۵۷</p>	<p>۲۴۵</p>
<p>دارم سر شورید ز سودا اے محمد لب خود چه طرازیم که ما را غ بس آمد هر شور که از روز ازل تا بایده خاست شمشاد و صنوبر چه که طربایی شست است</p>	<p>جانی و دلی و آله و شیدا اے محمد اندر صفت ز کس رسنا اے محمد گر دیدیم همه گرد سدا اے محمد در آرزوی سایه پالا اے محمد</p>

<p>هر نشی که جز بهتیت نیالست سر اسر قارغ ز جهانیم که زینت انگبند</p>	<p>سر پای سودا است تو لاسه محمد اند دل با غیرت ناسه محمد</p>
<p>۲۵۸</p>	<p>تا زرم بچین بخت وزی بخت ولایت افتاند دل وجان همه در پای محمد</p>
<p>نام پاکت نه نگارند اگر بر کاغذ ذات پاک تو کجا نقش صفات تو کجا آدمی را بنود این همه خوبی که تراست تا سر پای تو در آئینه فکر من است تا صفای فردندان تو نبوشت قلم اعتباری ستند هر دایره هر سوطه الله الله ز حال که نداد دیوسف صفت بوی تو نبوشتم و از تلمست او تا بحر خط و خال تو نگارین گردید که من بخت ترا صفتی تنگ است</p>	<p>میدیدن بلف و لغ ز سطر کاغذ اسه ز تحریر بدیع تو منور کاغذ چادر نور شد از وصف تو کسیر کاغذ دارد از هر غم حبلوه دیگر کاغذ آتش افروزد ویر آموذ بگوهر کاغذ ای تو وصف بخت روشن خاور کاغذ میشود از رقم لغت نه پر ز کاغذ نه کلمه شده اشکین و مغربه کاغذ یا نت از نقطه خط زیت و زبور کاغذ توان کرد ناسه تو رقم در کاغذ</p>
<p>۲۵۹</p>	<p>خلق مشتاق خنهای ولایت شده است تا نوشت است بدل وصف تو در هر کاغذ</p>
<p>ای ز نقش زنگین تو گمش کاغذ در خراف تو خط از خون نبوشتم آخر بجز ای دل خستش نتوان کرد رستم تا نگارند بر او قصه حبیب چه کم رخنه افکند بدین همه تصویر کسی</p>	<p>ای ز رنگینی تصویر تو روشن کاغذ ای ز وصف خط تو تخته سبک کاغذ میشود بخت بیک حرف چو آبن کاغذ از کجا آورد این وسعت و امن کاغذ می پرستند همه شیخ و برهمن کاغذ</p>

دانشگر نغمه سواد سومی من کاغذ	نایب شوق نغمه گوش از خون بر تنگ
۱	۲۶۰ چون نگار و بتوای شوخ و لایست غم دل سوخت از شعله آتش به زشتن کاغذ
حالت سوخته طالب دنیا بنگر رو سپیدم کن و بتیابی دل را بنگر احمد از روز سیاه و شب یلدا بنگر حال بخوری و درود دل شیدا بنگر اینم تکیه و سختی و ایذا بنگر اصل مقصود همین است خدا را بنگر	ای رسول عربی جوش بوسه بنگر رو سیاه آمده ام بردت ای قبله بین میرد در روز و شب من بسیه کار بها چاره ساز که حیاه نواز آمده یک نگاه تو علاج دل بردون است از توای نور خدا هیچ نخواهم جز تو
۲	۲۶۱ سیر حجب است ولایت زناست هر دم سوی این بند فنا کس بگره سنا بنگر
دل بیک دیدار شد مشتاق دیدار دیگر رحمتی زایل شد و پیداشد آزار دیگر هر نفس در کوچه یار است بیار دیگر دست بعت میدهم هر دم بخار دیگر حق کند هر ساعت قاتل با طوار دیگر همچو خسارش نباشد هیچ خسار دیگر	باز میخواهم که بنیم جلوه ات بار دیگر و در شب صفت خیل دورم دیوانه شست نایب بعلش با سحر زیجا شسته شد بسکه دارد حرص بخواری دل میخوا را گاه باناز و عتاب و گاه با صلح و خطا پیش او نبوده و نه جلوه خرسید را
۳	۲۶۲ ساقیا این زنده را سنی نه بخشد ساغر هان ولایت را بنوشان جامه شراب دیگر
دور و بر خاک فوری و جی نایب بیار ساغری بهر قرار دل بتیاب بیار	ساقیا جامی از ان آتش چون آب بیار دوری و برخان و تپش انداخت مرا

<p>یک دور طل از بے دولداری اختیار شیخ را بخیر از عالم اسباب بیار مضطرب و خنک بخلوت که احباب بیار خیر مقدم آن لاله سیراب بیار</p>	<p>پیرا گر چه پس دوست خرامش فرمود تا خبر یابد از اسرار نهان زندان بزم بے ساز و نو اول نمشاید هرگز گلشن محض عشاق ندارد در سنگ</p>
<p>۴</p>	<p>۲۶۳ تا بخواند غزل شوق ولایت بسرور ست و بیار بد لجوی ارباب بیار</p>
<p>خون دل چند خورم بوی مداحی بمن آر بتلاقی خبر وصل دوامی بمن آر مرفوعه وصل می یو باد و جامی بمن آر هان نوید طرب و عیش مداحی بمن آر آفتابی و درگاه تما مے بمن آر شاهدی یا هر خنی را سر شامی بمن آر</p>	<p>نامہ بر از لب مستوق پیامی بمن آر دوری یا ر چه نشتر که ز دور رگ دل عاقبت غایت هر چه مقرر شد است دل بجان آمد ازین فصل که فصله دارد صحبت با ده کسان بی می و مشوق بساد ای فلک روز غم دور درم کو ته کن</p>
<p>۵</p>	<p>۲۶۴ هان ولایت هوس بوسه خرابم کو است از لب لعل کسی مژده کا مے بمن آر</p>
<p>زلفین نکیش بین چشمان بپارش نگر آن وضع نیکویش بین آن سحر گفتارش نگر آن ترکی و غاکیش آن طبع طارش نگر آن عارض چون گل بین آن لعل دربارش نگر شمشیر عیانش بین ابروے خمدارش نگر آن حسن و زیبائی بین آن نور خشارش نگر آن بین جاوید بین آن حشم عیارش نگر</p>	<p>یارم خرامان می رود انداز رفتارش نگر آن جلوه رویش بین آن خوبی خوشش بین آن شوخی و چالاکیش آن تیزی و بیالکیش آن سبیل کامل بین آن حلقه مالش کل بین آن تیر و کانش بین آن نوک پیکانش بین آن نشان رعنائی بین آن جلوه آرایش بین آن خال هندو را بین آن سرو و لچورایش بین</p>

آن قشقه نورانش آن صندل پیشانیست	آن طفلی و فادانش آن تار تارش نگر
۲۶۵	از صوبه بیرون خرام ای پارسای حق پرست عشق ولایت بگو حسن رخ یارش نگر
در کشتگان محبت وفا در بلخ مدار ترا که لطف به بگانه آتش ناسازد یا که خوی تو بر زخما ننگ پاشی است بود که سومی من آید جنون بهیزاید کلام تو شکست در رقم باذن الله مریض عشق تو ام باد و آنچه کار مرا	وفا اگر تو انی حبس در بلخ مدار بیا و یک نظر از آتشا در بلخ مدار تبسم از دل مجروح ما در بلخ مدار شیم زلف ز باد صبا در بلخ مدار حکیم از لب معجز من در بلخ مدار ترسم ز من بے نوا در بلخ مدار
۲۶۶	محول است نشاط و طرب بمقدم تو بیا به بزم ولایت تبا در بلخ مدار
ای بدان سلاک و حسن و خرابی مغرور و شمنان برین و بتیابی دل سیکریند با چنین جن خدا و که واری صفا و هم این رنگ دلم نه و خواهم ز خدا اینهمه فتنه عشق است عجب نیست ازو یا لیل غیری و غیرت ز شکفت نلگنی	سوی ما بنگر و باز آتے ز پند ارو مغرور تا کجا در غم هجر تو توان بود صبور میسز و گریه بند سر بقدهای تو حور تا نیفتد بدل غیر عشقت ناسور اگر گل از تار برودن آمد و طوفان ز مغرور ای زیر و انگشت شمع محبت بی نور
۲۶۷	شرط انصاف چنین نیست تامل خرامی حیف غیری تو ز تو کث ولایت ز تو بود
ست وید از ترا با حسم و خواجه کار چون بفرمان رضا قطع تنه کردم	بلبل روی ترا با گل و گلزار چه کار با غم دوری و با حسرت ویدار چه کار

<p>گردن و گوش ز تابادیر شوار چه کار با سر سجد و بار شسته ز تار چه کار ورنه با خاک درو ساید و دیوار چه کار ورنه چون خوی و فانیت با دیوار چه کار</p>	<p>حسن زیور عرض حسن جالت جوهر ملتم یار پستی شد و دینم عشقش چشم دارم که سر از غوغه بر آری گاهی مگر آزار دل بر آید است او را</p>
<p>۹</p>	<p>۲۶۸ بخیر از دو جهانست ولایت آرے عشق باز آن تر با دل بهش یار چه کار</p>
<p>دل و پیکان اوز سے تقدیر اثر سے کرو ناله شکیگر می نهد سر پاش بخیر زلف یار است سر بسزنجیر عکس کش آه چون کشد تصویر بنشین خفته صغیر و کبیر</p>	<p>گرچه بچرم سینه دوخت به تیر راحته نیستش بیک پهلوی تا بصید و گرنه پرواز و تا بدارشش گو که مبتلا بم رخ جافش بین که آئینه است بهر فردا میاست بگذار</p>
<p>۱</p>	<p>۲۶۹ آن پری عذاب و لایت ببت غیر را گو که دین بر شکب بمیر</p>
<p>سجده در خم ابدی تو خوشتر ز نماز لطف کن لطف و عذار اینکاهی نواز ز گسی چشم سایه تو بهر عثوه و ناز ای که پر رفته تو مرغ نیل و دیوار عمر کوتاه شد و شوق فرا تو دراز غیر عشاق تو اعیان نمانند این راز</p>	<p>ای که هستی بحال از همه هستی ممتاز بنده ام بنده و العاصم ترا منتظر م مشکبو کامل شبنم تو کیست خرم و ناز مرغ روحم بهوای تو پریدن دارد بهر با ختم اکنون زیارت بطلب هستی و نیستی از دست که مقصود توئی</p>
<p></p>	<p>آرزوی دلش آنست که میر و لغبت</p>

۲	ایک عالم تو تازو به ولایت پرداز	۲۵۰
<p>رو به تو از خلد می آرم هنوز من ز مستی محمودیدارم هنوز در تمنای تو خون یارم هنوز با سر تیغ ماند تا ز نارم هنوز چاهم دادی و هشیارم هنوز در و مندر شک اغیارم هنوز</p>	<p>مردم و محنت بجان دارم هنوز زاهد از یک جلوه او هوش باخت دلبر او دور و لم هستی و من کفر من خام است یارب بخت کن ساقیا ظرف دل ستم نگر لذت حرام نصیب من نشد</p>	
۳	ای ولایت پیشتر گشت است و باز مے کشد از عنبر دلدارم هنوز	۲۵۱
<p>مجرع دم خنجر تیغ زم بکن امروز طبع بجای مال و اعتبار بد آموز هان گر میخیز کن ای شمع شب افروز در کشمش آیا چه کند جان غم اندوز سیکرم و بیتاب ترم هر شب و هر روز یارب چکنم آه ازین ساز و ازین سوز</p>	<p>دل دوخته و دوش به پیکان جگر دوز این کل سخت است که آسان نتوان کرد تا سخت پروانه نسوزد و رگ جانت دل سیکشد آزار اگر سیکشد آن ترک از وعده مو بهوم تو سگین و لم نیست او قاتل من و الد و او دشمن من دوست</p>	
۴	با صبر به پرداز و ولایت که سر انجام تا یار رساند از طالع منیر روز	۲۵۲
<p>آن مے که سرور آرد و باشد طرب انگیز با باد گللابی فرج انسنه ای بیامیز با خاک نشینان خرابات سیاوز از عنبر به زنگس بسیار بر سپهر</p>	<p>ای پیر خان جرمه می در قدم ریز از درد و غم و بهر صاف سر شیم خواهی که خرابت نمکند گردش دوران مستانه کند گردش او شیخ حرم را</p>	

هشیاری موتی بهم آمیخته خوب است جفا که ریاکار کند خدمت این قوم	در کش و پوس پیمان و از بس که در چنین از صومعه صحبت هر صومعه بگریز
۳۶۳	تا عاقبت باوه کنشی چیت ولایت من آتش وی آتش و طبع من و او تیز
دوش دیدم در کلیسا پار ساس پاکباز روز کعبه کی طوف کرده رنگ بر زمین ساعتی چون در گذشت از بت پرستی سر تن شب گذشت و تا سحر بر خاک می مالید رو صبح سپید که شنی این چه حالت بوده است راست فرما کافر یادر حقیقت مسلمی گفت دانه محمد اسرار حق بیان نه چون حجاب از پیش من برخاست آئینه شام تا ندیدم جز خدا و رکعبه و در بست کده	سجده اش در دست و بر پیشانیش داغ نماز سر پایی بت نهاده با صد الحاح و نیاز سوی سجده رفت چون پاکان بعد نور گذار زار می نالید از مستی تجلوت گاه راز عاقلان را باید اندر دیر و کعبه امتیاز حق پرستان راز کفر و شرک باید احتراز دوش بر روی دلی ستم درے کردند باز سخن دیدم بصورت هم حقیقت در محبان روی داد از حق پرستی حالتی پرسوز ساز
۳۶۴	ای ولایت رازنا فاش کن خاموش باش این بواله راجوابی بود ای جو یابی راز
جان نغمه دادم و تقصیر نه بخشید هنوز کشته و سوخته و از پله بریادی ما از ازل محو تماشایم و از غایت شوق ظرف نگر که بر هیاری ضبط شب و روز تا چه خامی است که صد آیل و دار و تاهم از بی نیت مگر در دم سر دم یارب	از کسی حال و دم نزع نه پرسید هنوز می کند عریده با شوخی و تهدید هنوز چشم شتاق نیا سوده ز یک دید هنوز خون ز نایب و در و دم نه ترا دید هنوز پای من خار و یار نبوسید هنوز که دل شاه من گرم نجوشید هنوز

۲۶۵	<p>عشق آن بنیت ولایت که تخم طلبی می شناسی بخدا سایه زخورشید بنور</p>	۷
<p>یاد دارم دلبر آن گرم جوشیدن بنور بعد مردن نیز با عشق است پیوند مرا دلبری ملوان من تر که ندانم حبابا الله الله بهیبت حشمتش که عمر منی از دست عشق کاخود نمود و دیگر استغفای حسن بسلم کردی منی غلط بخون اندر و لے</p>	<p>می ربا یاد از خودم آن کام بخشیدن بنور می تیمم دوزخ خاک از بهر یک دیدن بنور سجده من که غمخوار و خوی ترسیدن بنور جرات اظهار عشق و پای بوسیدن بنور سید هم جان دینی آید بر سپیدن بنور دارم اندر سر سواے خاک گردیدن بنور</p>	
۲۶۶	<p>یارب از رحمت نصیبی ده ولایت را بخش دارد از لطف تو چشمم بزم بخشیدن بنور</p>	۸
<p>سنگایاری نخواهی کرد بر ثروت مناز بے محابا می کشد آن را که شوهر می کند سیرت مردان گزین و سر کشی از سر نبه خاک را آن را بچشم کم بسین گرسا قلی</p>	<p>وایا با تو نخواهد ماند بر دولت مناز بر عروس کنه دنیا می بی مصمت مناز بر کمال کسنت یکروزه از نخوت مناز شکر از دکن که عزت داد و بر خوت مناز</p>	
۲۶۷	<p>مردمی وطنیت این قوم مردم سوز نیست هان ولایت بر سیه پشیمان بی الفت مناز</p>	۹
<p>صبح قیامت است مرا چشم تر بنور خاکم همه دے بهوای تو همچنان تیر فرقه مرز که تیغ نگاهه دوشش صد محتب خراب شد و دور کس نماند ند بارم و زنده شد و سوز دل ز رفت</p>	<p>دارم خیال شام فراقتش بسمه بنور برق جبهه زنگ فرارم شد بنور محمود همان بلدت ز خشم جگر بنور آن چشم مست با ده کیش و بی خبر بنور میگردید از گذر تو شمع محسره بنور</p>	

عمری سر آمدست دول آشفته سرهنوز	اندز خیال زلف پریشان آن پری
۱	۲۷۸ بوسیده ام سنجاب شجبه لعل درفشان می ریزم از دود دیده ولایت گهرهنوز
<p>شور محشمه می کند بر پا ترس از نگاه ز گس شهلا ترس از بلاای عالم بالا ترس از غور حسن بی پروا ترس دود بگروز دل شیدا ترس دوژاد او عشوه وایا ترس یک نفس از حال زار ما ترس از چنین سرمایه سید ابر ترس از سرشک چشم خون بالا ترس این چه سفالیدت یزدان را ترس</p>	<p>از خرام قامت زیب ترس فتنه شد بروی گل امی عنلیپ بامت دوزون قیامت اسخ می کند خاک شهبان پاهمال تانه پنداری که دل غشقت نیست و دیده پر خون مشتاقان بیدین زنگ زرد چهره رسم پرواز کرد سر بر جسم و در جسم آمد زلف او تانه بینی حالت نادیده را قص لیل رامت شامی کنی</p>
۲	۲۷۹ اگر نمی ترسی ولایت از کس آخند از هنگام فردا ترس
<p>اشک بگر سخمی حیدر ان سپرس انچه از دل می رود بر جان سپرس قصه او از دل حیدر ان سپرس هر چه پا در دست از در مان سپرس اضطراب نفسم از لقمان سپرس تیزی آن خنجر بران سپرس</p>	<p>سال بتیابی زشتاقان سپرس نا توانی از تن لاکسیر بسین حیرت یک جلوه تا محشر کشید او چپ و اند انچه ما دیدیم ازو چه خود از بهر دل آینه ایست می کند مجروح دل را و هم او</p>

<p>راه و رسم کفر از ایمان میسر معنی دیگر ز خاموشان میسر دلبر افسانه طوفان میسر داستان حسرت و حرمان میسر</p>	<p>از اصول عشق زاهد را چه مسلم غیر خاموشی بیان عشق نیست چشم گریان مرا نظاره کن ای منت قربان که طبعت نازک است</p>
<p>۱</p>	<p>۲۸۰ ای ولایت رحمت حق مجید است طول اعمال سیه کاران میسر</p>
<p>که چشمش خیره میکرد و بیک نظاره نورش تجلیهای صدف رنگ است و صدوی صد طورش سیه است سقلم تر بسم چشمان مجورش خبر هیچ الله را جانی دیگر نبخشید سا طورش بود ملک سلیمان تنگ تر و دیده مورش که در هر امر حل مشکل مابست منظورش</p>	<p>تعالی الله چنان نسبت دهم با بوی طورش بکوی عاشقان او تماشا می عجب دیدم نشانی نمیداد از الوافی رخسارش آتنا بهار تازه ابراهیم را بنود گلزارش که ایان درش هستند از کونین ستغنی خزانش خدای پاک بیشک بهر آسانی</p>
<p>۲</p>	<p>۲۸۱ ولایت روزی دل با و از دواغی و ناسوزی لصیب دواغ او در دورانی وقت ناسوزش</p>
<p>بجوم حیرت حنش کند هم رنگ تصویرش همانا آب حیوان است گویا آب شمشیرش هدفت اگر غیبت باشد بر دل من میخورد تیرش محبت می چکد در هر سخن از طرز تقریرش وفایش بن که میسوزد دل عاشق ز تائیرش که آگاهی نیاید بغیر از پیمان تحسیرش</p>	<p>کند هر چند در صورت کشتی نقاش تدبیرش دمی جان بخش دارد خسته اش هرگز نمی میرد مگر بیکان او یا سینه من اسفته دارد ز بدنامی می ترسد و گرنه خود بخود آید شب وصل آمد و از دهم روز هجر می گریه نمی سازد رقم و ز نامه نام خویشستن بایم</p>
	<p>فریب غیر نخواهد که بے افشای راز آید</p>

۳	ولایت خالی از حکمت نخواهد بود و باخیرش	۲۸۲
<p>نیار کس بعد افتادن جان برون ز آزارش گلستان تماشا بین که گل سیر وید از خارش که در و روز نظاره یافتم جامے زویدارش و د عالم را شهید آرزو کرد است گفتارش دل من حسرتی دادم که نتوان کرد اظهارش بلار ایا زینچر انگشت کیوے طرارش</p>	<p>منوے تازه می خواهد بشوخی چشم ببارش ز کاوشماے مژگان تو دانی و جگر دارم بدر کن محبت اگر چشم مست نشد دارد حدیث معجز عیسی کن افسانہ شد بنگر سبادا منتقل گردد تو از بعد مرگ من سرمه فرق پیش مویشگان بنیت کرسودا</p>	
۴	ولایت کے رہی از عشق کز روز ازل سہی اسیر بیخ زلف و از ملاے دل گرفتار ش	۲۸۳
<p>سر زانو نہ دے پاند آب و گل سباش تاخدا آسان کند مایوس در شکل سباش در سر انکار حق بنیان صاحب دل سباش تا بجای واری دلدادہ منزل سباش بہر چندے سوی دنیا می دنی یابل سباش ایک در پیدا رشتت عاقلی غافل سباش</p>	<p>تا توانی در تنہا بے بی حاصل سباش مخبر باگفتہ است الصبر مفتاح الفرج تا ز رحمت بہرہ یابی کہ بس باشد ترا راہ مردان خدا این است کہ موی پرو فکر عقبی کن کہ کا مشکلات آسلن شود در حقیقت زیر کان آمان کہ این رہ رفتہ اند</p>	
۵	ای ولایت پند سگونی و خود بی بہرہ اگرچہ بہتی ناخدا و اماندہ بر ساحل سباش	۲۸۴
<p>آن قلب پر آتش نگر و چشم پر آتش دل می تپد از درو بہ بیداری و خوابش نہ نیم عذاب است و نہ امید خوابش تا چند پریشان کنی از قہر عتابش</p>	<p>عاشق بغم تست بین حال خرابش در دوری تو یک نفس آرام ندارد خضر است بر او سجده محراب دارد اگر صلح بغیرے نہ کنی جان تو بخشد</p>	

	<p>دروادی حسرت چه فری بسراش جامی که تپي شده همه پر کن نیشراش</p>	<p>بنی پرده تجلی بکن اندر دل بشیدا ستانه بیا یکدم و هنگامه بفرزاس</p>	
۶	<p>نامهربانیت نفرستاد و تکر حقا که ندانست سزاوار خطا بش</p>	۲۸۵	
<p>کسی کاین با بر ایند بسج از سختی جاننش نمیکز نگیش با کفر و نه پیوندی با پایش بر انداز نگاش جانستان با و قراننش که صد آهوتباری می کشد زلف پریشانش که می سوزد چو سن هوم حریقان را به پایش که جوهر وارد از خون شهیدان تیغ عریاننش</p>	<p>رقیش می بخوبت برو من دیدم ز پنهانش دل من با منافق ماند از عشق رخ و زلفش خدا از چشم بد آن عین جادو را نکند ارد سعاد الله چه نسبت با کند و دام زنجیرش هلاک من مگر در پرده می خواهد بسته گرام چه می خیزد کند هر چپ دروغ دل سپرداری</p>		
۷	<p>ولایت هر چه بگوید بدرد دل نمی گوید محبت می چکد از تازه صحنه های دیوانش</p>	۲۸۶	
<p>دل می برد از جور و پری روی حینش از دیده بسی مقتدر انکار و نه بینش قید است دل بهرت چمن در خم و جنبش از شستری انگشتری از زهره نگینش زهار نبات بهوس خلد برینش اے دل بسج چند نشینی بکینش</p>	<p>آن چین چین بگرد آن نافه چیش بے پرده برون آمده است از رنوخ این دام و تنگ است کو طره شیرنگ حقا که در گشت تو زیاست به من کوی تو بود و روضه رضوان بی عشق آن شوخ حشیم بدام تو نیفتد</p>		
۸	<p>گوید به نبات بتو ستان و ولایت آن چین چین بگرد آن نافه چیش</p>	۲۸۷	
<p>دانی است ز خون من هر گوشه و لاش</p>	<p>از نیت نمی پدید از خنجر عریانش</p>		

دل می برد از مردم آن ز گسختانش خواهم که بخون غلتم از حسرت پیکانش بر دیده و دل بر اند صدمت در بانش غمیده که جان سوز آه از دل نالانش زخمی بجگر دارم از عشوه پنهانش	بی غمزه و بی شوخی بی عشوه بی ترکی تیر تو خورد و دل غیرے و نش بنیم اگر چه بدل آزاری می خواند می راند هر تاله که بر خیزد احسن گرجگر ریزد این را از زمان بهتر و پرده جان بهتر
--	--

۲۸۸	تا چند چنین دارد و بجز تو ولایت را اے ترک نگا به کن بر دیده گریانش	۹
-----	---	---

خواب تا چند ای ولایت ساعتی بیدار باش ایکه از کردار زشت خود سراپا غافل بر گنه کردن دلیری از جزا اندیش کن آه کز تن پروری در بند نفس کافری ذره ذره از تو پشند هر چه کردی یا کنی بان مخالف باش با نفس موافق با نفس	میروی در راه سرت از خطر هشیار باش تا کجا بی فکر باشی مان بعنک کار باش وز نکردی طاعتی نشمرنده از کردار باش بعد ازین ز نارگیل بهنیاک از نار باش اگر تومی زسی از حق در گریه بسیار باش تا اگر گل از تو خواهد از پی او خار باش
---	--

۲۸۹	هوشمندی کن ولایت مصلتی داری هنوز خفته و بیدار هر ساعت بزرگ یار باش	۱۰
-----	---	----

حسن گردد و بگرد بام و درش دیده بر دل نوشت صورت او که شوی تو تیا س دیدۀ شوق حیف کافر گشت ملک عدم بعد عاشق ز جانش بود آخر قامتش پیش و لبش پر شور	تا به بیند کز شمشیر نظرش ورنه که بود زین جفا خبرش تا نگردی تو خاک بر گدازش زلف هند و رسید تا کمرش گریه شام و ناله سحرش صورت او بیند و شور و شمشیرش
---	---

۱۱	اسے ولایت چہ کار با طور م سے چشم بست خاک درش	۲۹۰
تار از زمان ماند گسختن مبین بولیش آن نشتر قمر کانش آن خنجر ابرویش آشفته سرمه دار چرخ و خم ہر بولیش بیار شود ز کس از فتنہ جادویش دل برون خون کون این ہمہ بولیش پایرب ز بلای او آہ از سر گیسویش	ای دیدہ ز بد بینان در دیدہ بن بولیش وز زورگ دلمہ را خون کرد جگر ہارا چون زلف پریشاںم لب لب سر و سامانم اگر چشم سیاہ او یک عشوہ بکار آرد ہنگامہ فزون کردن رسو بختون کون ہر تار بخود چسبید ہر چچ دل آویزد	
۱۲	رحمی گن اسے دربان برایش بی سامان ز ہزار ولایت را ہر ون کن از کولیش	۲۹۱
تا باز گیرم آن رایایان کخم فدایش دل می بروز دستم آن شوخی خالیش ہا تا کہ رسید است گیسوی شکشایش چون آفتاب روشن جام جهانیش دارم دلی پریشان آشفتنہ بلایش اگر باورت نیاید روزے باز مایش	دل دادہ ام بدیش سہمی نہم بایش مکن نشد برنگے از دست او بچاتم ملک عدم تباری خواہ شدن بایش بزش کہ شک منوست جہشید سانی است از کاکلش چہ پرسی روز سیاہ من بین خواہد بخون پیشین از عشوہ اول من	
۱۳	محبوبی محمد دارد بدل ولایت بخشد نعیم جنت بعد از قناتندایش	۲۹۲
خاک درمی جز در جہان سبایش کفر مکن بندہ یزدان سبایش در ہوس ملک سلیمان سبایش	طالب این معتقد آن سبایش مومن پاک است محمد پرست رو بگدا سے بنشین بر درش	

مشق قافا خاکند آرزو منظر حق است رسول عرب هر دو خدا ساز که یکیتا شوی	ملتی مشکل و آسان مباش شکر ارشاد و یزگان مباش کشته دل سوخته جان مباش
۲۹۳	پند ولایت بشنویا کافر او باش سلمان مباش ۱
من و پای و دگر اخلاص آرزو بین که غیر را کشتم تا سراپای دلکش تو نوشت خود پرستان را عشق بے خیر اند در تمنای وصل سیم تنی از فراق بحسرت اندوام جز تو ام نیت ما من و ماوا کفر و اسلام و کافر و مسلم	که نخواهم ز بند عشق خلاص تا بدست خودم کشی به قضا ص خامه در دست می شود رقا ص راز الفت بگو بدین اشخاص می گدازم به بوته پیچ و رما ص وز وصال بحسرت اندوام نبود جزورت مغف و منا ص ملت ما محبت است و خلاص
۲۹۴	احمد اچاره ولایت کن اے گدای درت چه عام و چه خاص ۱
گر نباشد منم آنجا به کلیا چه غرض گر بچشمان سیاه تو مشایبه نه بود معجز آن دگر و مجزئه این دیگر طور سینا ز کجا نور جالش ز کجا نیت جز شربت و دیدار علا جش ز نهار گر نه خال رخ خوبت بسویدا ماند	هر کجا جلوه او نیست بد آنجا چه غرض دلبر ایا صفت ز کس شملای چه غرض کشته عشق ترا بالی عیسی چه غرض محمودید آر کس را بخت لای چه غرض در و مندم غم او را به سیجا چه غرض عاشقان را بطواف در و لای چه غرض

<p>عشق چون جلوه کند هیچ نگیرد در دل اگر ادای قدر عنایت و دلکش نه بود طاق ابروی تو از روز ازل کعبه است اگر وصال تو پس از مرگ نباشد مقصود</p>	<p>هر که اریل تو باشد به تننا چه غرض یا نعیم وارم و سایه طوبی چه غرض قبله دیگر اگر هست چه پروا چه غرض زین همه شور و جود و شردنیا چه غرض</p>
<p>۲۹۵</p>	<p>شادم از وعده دیدار و لایست امروز ورنه با شورش و هنگامه فردا چه غرض</p>
<p>عهد سستی با من شیدا غلط ز گس او سحر می خواند همه تا ضمیرش مضطرب دارد مرا بیت ابرو معنی دارد که نیست میتوان دانست حال دل پهل در محبت و خل امر و نهی نیست مرگ یلی بخت اهل و شمش آفرین تختی چشم کافرن مے نبوش و تو بکن اے بخیر و حق صحیح است و تامل کن که هست</p>	<p>این سخنهای تو سر تا پا غلط هر که گوید عشوه و ایسا غلط می نگار و نامسه ام الا غلط در کتاب عالم بالا غلط اگر تو سید انی بیا تخم را غلط میکنند یک عشق صد تقوی غلط تا صحیح است این حکایت یا غلط می کند آه و رجه چه غلط نیست هرگز کان تو ایا غلط غیر او دنیا و ما فیها غلط</p>
<p>۲۹۶</p>	<p>اے ولایت از جزا اندیشه کن آه بنود و عده من و غلط</p>
<p>الحفیظ از چشم جاد و الحفیظ الامان از تیر مژگان الامان الحذر از موئے مشکین الحذر</p>	<p>می کشد یک جلوه او الحفیظ الحفیظ از تیغ ابرو الحفیظ الحفیظ از دام گیسو الحفیظ</p>

<p>الغیاث از تیر بختی الغیاث کشت دیگر زنده کرد و باز کشت یک نظر در خون بخلط اند جگر زلف تنگون است یا سودای سر گرچه بیمار است چشم ناتوان دست نازک بگرد و خور ز زایش شور عشق است اینک از تیرنگ اوست</p>	<p>از کشت دهر سر بر هوا الحفیظ از جفا ترک بدخوا الحفیظ از محال آن پرورد الحفیظ از خشم و بیج بلا جو الحفیظ می کشت خون صد آهو الحفیظ الحفیظ از زور بازو الحفیظ الامان هر سمت و هر سو الحفیظ</p>
<p>۲۹۷</p>	<p>زنده در گورم ز بول این و عید اے ولایت از یگانا الحفیظ</p>
<p>سوختی جانان رگ باخم چو شمع تا جده استم زیار ما هرو حال سوز سینه در هر آنجن عائمه پروانه سان گویم است از لقب دل رشته جان سوختم لازم و ملزوم شد نقص و کمال بس عزیت می کند روشندلی مردن و جان سوختن کار من است جانگدازی عاقبت گل می کند حالت سوز دلم پوشیده نیست</p>	<p>ز آتش حبه ز تو زانم چو شمع هر شب تا صبح گر باخم چو شمع باز بان شعله گو باخم چو شمع من بیزم فیض خند انم چو شمع و دوبر سر میرود زانم چو شمع طبع روشن داشت و باخم چو شمع بین که در هر حرف میمانم چو شمع روز و شب پدید او پنهانم چو شمع سوخت اینک جیب دودانم چو شمع گرچه خاموشم سخن رانم چو شمع</p>
<p>۲۹۸</p>	<p>اے ولایت می زیم با سوز ساز تا جده از زخم جانانم چو شمع</p>

دوش میگفت بلبه در باغ گرنداد او جواب خطچه کند تا فرستد بلطف پاره خط من ز خود رستم و هنوز دلم من کجا و رقیب زشت کجا عقل را دخل نیست یک ساعت جام داوی بمن ز گردش چشم یا کبایت نام سوز و گداز ضبط نیلے نگر که آه نه کرد	که گلے نیست جز بصورت و باغ نبود بر رسول غیسر بلاغ دل صد پاره میکنم ابلاغ تا بگویم ختم نبود سداغ تا قیامت جهان گردد ز باغ تا خیالت میفهم شد بد باغ زهرت تل بر بختی با باغ مشق پروانه بین و حسن چراغ سنگ حبیب قیس و دامن سراغ
--	---

۲۹۹

ماهر و دل از ولایت برد
آتش از دلبران نیافت فراغ

۱

شور و دو عالم کیطرت آن قدر غنا کیطرت هر دم بحسرت خون شود هر قطره اش همچون شود مستون جن برو تو افتاده اندر کوی تو از جلوه و دیدار تو وز محبت گفتار تو از قامت رعنائی تو و ز چهره زیبای تو از آرزوی یک نظر در خون تیان برخاک خاک درت ماوای من زیب سرمه سودا من از بهر تو با صد شرف او رده همت برو و کف ما ز باغ اندر شان تو جان و دلم قربان تو هر ذره اش نام خدا صد جلوه دار حرم با	صد با قیامت کیطرت آن سرو بالا کیطرت دلماهی عالم کیطرت تنادول با کیطرت فرزاد و شیرین کیطرت همچون لیلی کیطرت بهیوش و بختی کیطرت بسمل سجا کیطرت پرنور حبت کیطرت سر سبز طو با کیطرت بیچاره دوست کیطرت مسکین زنجار کیطرت تخت کند کیطرت و بیم دار کیطرت تاج لعل کیطرت تشای ارنی کیطرت هر سحر و خون کیطرت آن چشم شمل کیطرت خاک بدین کیطرت صد طور سینا کیطرت
--	---

۱	جان ولایت خاک پاوای ترک اندر کوئی این یک تنایک طرف دنیا و عقبی یک طرف	۳۰۰
	<p>می کشد آزار در مان الفراق الفراق اے درد هجران الفراق اے رقیب فتنه سامان الفراق الفراق ای چاه کفان الفراق الفراق ای رخ و حرمان الفراق الفراق ای شمع تابان الفراق اے گرفتار ان زندان الفراق رفت مجنون ای بیابان الفراق ماهه بودیم یک جان الفراق خود سید از غیب در مان الفراق</p>	<p>الفراق ای کوی حسانان الفراق دلبسته آمد بر سر بالین من الوصال ای عاشق خونین جگر کار وانی بر سر یوسف رسید بوی پیراهن به یعقوب آمد سو ختم چون صبح دم پروانه گفت یوسف انگنان عسریه مصر شد مرحبا اے خاک لیلی مر حبا صبح خون بیل و پروانه رخت اے غلاطون آن سجای رسد</p>
۱	آه کز بزم ولایت می روی اے پری ایزد نگهبان الفراق	۳۰۱
شیخ	<p>بر ضمیر تو عیان سرنشان هر یک ای در افشان نینای تو زبان هر یک ای مبدل یقین از تو گمان هر یک است یافته هم از تو نشان هر یک اینچ نشان ست جدا گانه نشان هر یک روز محشر که شود جز تو رفان هر یک عقدۀ مانکشا یزربیان هر یک</p>	<p>ای مزار تو مطاف دل و جان هر یک هر که وصف نکند ز غمزه پرواز بیار نور حق غم کند هر که جمالت بیند ما چه دایم که موسی که و عیسی که بود آمد زوی دل پشیمان خدمت دست انبیا اگر چه شرف به نبوت بودند اتفا لے کن و بکشای که محتاج تو ایم</p>

<p>قاب تو بین تقابیت که مخصوص است ستفید از تو فیضانِ عرب تا بعجم</p>	<p>هرگز انجا رسد تیر کمان هر یک روشن از حسن کلام تو بیان هر یک</p>
<p>۳۰۲</p>	<p>از ثنا گوئی تو جای ولایت بالاست اگر چه بود است بفر دوس مکان هر یک</p>
<p>ای تو سراپا صفت ذوالجلال خار ریت از لے فردوس گل سوخته آتش عشقت اویش آئینہ ذاتِ خدای ہمسہ جلوت تو بزنگہ ممکنات اے تو بہیرنگی خود آشنات</p>	<p>صورت تو معنی حسن و جمال خاک درت روی ارم را گلال کشتہ شمشیر فراقت بلا حیرت حسن تو صفائے خیال خلوت تو انجمن انتقال ای ز تو بیگانه منراق و وصال</p>
<p>۳۰۳</p>	<p>سجدہ کن و بر در او جان سپار بان ز عنہ حشر و ولایت منال</p>
<p>آہ تا چند بگریم ز ستمکاری دل دیدہ بود آنکہ درین تاب و تابانند اورا تا فور و تاوک و گرد سپر سناورش ہر کہ بنید نتواند کہ تسلی نکند حاش لہ کہ توان گفت و کرد اندر تو دیدہ و سناور شد این حالت ناویدہ بین</p>	<p>یک نظر کن کہ بیجا نم ز گرفتاری دل آنہ بر جان خزین رفت ز بیماری دل اینقد چشم ندارد و جگر از یاری دل باعث حرمت عشاق بود خواری دل حالتے را کہ بعشق تو شود طاری دل تا کجا آب کمر نہ بہ ز خونباری دل</p>
<p>۳۰۴</p>	<p>زار تر کشت باز از محبت مارا ای ولایت ہمہ داغہ ز خونخواری دل</p>
<p>ای آشنائی تو قیامت برای دل</p>	<p>مردم مجہدے کہ شوق آشنای دل</p>

زهر محبت مگر اوست او کارگر دل مبتلای عشق شد و جان بلب رسید حسنت علاج عشق منساید بجز درد آرزوست بیکه شهید محبت کمر بود که جان برد از غم مرخص عشق	جانم ملاک می شود از ناله های دل بر جان نیتا و از غم دوری بلای دل ای دل با شیخ چه داند دوا می دل و غم نصیب باد الهی بجای دل از دست مرگ و از بد مبتلای دل	
۳۰۵	تا دل ز دوست رفت ولایت بکوی دوست درو زبان ماست شب و روز های دل	۴
یاسید الشفیع و یاحسین اتم الرسل در دل نهفته ایم تمنا و مرده ایم اے ساقی شراب طهور از سر کرم عشق مرا در سبب شایسته مر جانا	دارم دلی به شوق جمال تو بچو گل بر خاک بیا و بر حمت بگو که قتل چامه بده بر بند سیه کار پر زل ای تو دوست تو مخاطب بچار قتل	
۳۰۶	اکنون ز کوی تو ولایت گنج بار دو ای برور تو ناصیه فرسای جز و کل	۵
ناسور چکد گاهی و که خون رود از دل آب نمک شمع ضبط کنم سوز و درون را خونیت بسینه که زنجوش زهرت لیلی اگر آوا گیسم بهر تو بیند گردیده بدیده از خیالت نمکد محو و اعظا چه کند گرچه با فسانه فریب	ای ماه لقاداع تو ام چون رود از دل ترسم که غم عشق تو بیرون رود از دل هر چند غمت کم کنم از خون رود از دل دیوانه من گرد و محزون رود از دل هر قطره خون تاب چو چگون رود از دل زهار که در تو با منون رود از دل	
۳۰۷	در سینه اگر آه نه در ویم ولایت دو دو دل پر سوز بگردون رود از دل	۶

سرو چری تو افزو و زخون گرمی دل بنگر این جور که از هر دل بوالهوسان گرچه مجنون سر اسیمه بودی می گشت مصحف روی تو هر زول جانت چغم نیزه ختی دل من سوخت که خالی وقت آه که خیل من بوسه بدست تو دهد	اے زبند تو بچرمگ رهایی مشکل بینجان کرد و سر قتل ندر و قاتل طی نکرد است بدین آبله پای منزل گر کند هر سر سر می تو بلا نازل همچو باروت اسیر است بچا و بایل نذیم نامه ازین رشک بدست حامل	
۳۰۱	توبه از زشتی اعمال و لایست توبه ظاهر آراسته و دل بحسینان مایل	۷
از دیده شود حسن تبار جلوه کرد آن ترک دلم برد ازین شهر سفر کرد ناسوز زینت بایش اندر جگر امتداد پامال نبودند بیک غمزه خور زین دل بے سرو پا و سر زلفت تو بلا خیز دیدیم هجر آنچه شنیدیم که آخر این رخنه بنیش نتوان بست بدالش ما نیم و بیایان و سرو پا بے برهنه	گویا که بود دیده عشاق و بر دل جان نیز شد از الفت او هم سفر دل همسایه بجان آمده از شور و شر دل خوبان تمسکار نداشتند بر دل در کوچه تاریک باشد گذر دل بر جان فدا از در محبت از دل کز دیده بر آید بتسا شایسته دل عشق است با ثوب جنون را بر دل	
۳۰۹	زهار و لایست که دی دل بحسین در عشق حسینان نبود هر خذر دل	۸
اے تو جلیل و لقب تو جلیل و صفک و لاک و لاریه سورت تو معنی اَنْ لَیَطْفُوْا	زله بر خوان عطایات خلیل اے تو بکیمائی یزدان دلیل دشمنت از دشمنی تو ذلیل	

<p>هم نازل آمده بے عدیل سے بہ اسے ساتی کوڑ نیل قول جیل و حجت الجیل</p>		<p>نور خدا ہستی و ما نور تو ما ز خمار سن و تو دار ہسم شاہد محبوبی است ای جیب</p>	
۱	<p>درد و شش بگر و دار و پدہ ہاں تو طبیسی و ولایت علیل</p>	۳۱۰	
<p>ولایت گزدا حجت بن محمد زہرا دارم کہ رحمت آشتی دار و زشتی ہای کردارم نیز زور شہ تیغ شان باتار ز نام نتر تم از قیامت گزچہ سرتاپا گنگارم بود چون روز روشن از جمال و شہ نام ہما نادر حسابم اگر چہ صفر بیکارم</p>		<p>باخص درون ذکر محمد ریزبان دارم تلافی میکنی یکایک صد سالہ عصیان را بکفر کی رسد اسلام و نیداران زہی کفر شفا عت میرسد از بہر استقبال جرم ما دل من شیشہ فالون من عکس فی را شش چشم کم بین گرفتارم کز است اویم</p>	
۲	<p>ندایا من محبت دارد بر خود ہی تا زرم ولایت منکرایا من محمد افقی دارم</p>	۱۱۳	
<p>ہمہ خاکم ولی در می پرستان آبرو دارم برای سجدہ دیر مغان از مے وضو دارم زندان بودہ ام در شرب رندی غلو دارم چوستان خرابانی شربانی در کرد و دارم مردیرا ہب دیرم بدل ایمان بود دارم نہان در خلوت بجانہ یارے ماہر و دارم</p>		<p>سیہ تہ زشتی بخود مے در بہو دارم غلام ساقیم خاک در چہرہ اباتم سخان را دوست میدارم خراب از اوہ فاکم پی وریو زہنجار ہما سرست می گردم ز شیخ آرزوہ ام از محنت نیز ارمی باشم نبا شکر کعبہ سجود من خرافات ابرویش</p>	
۳	<p>خدا محبوب می گوید محبان محمد را ولایت سجدہ خاک در او آرزو دارم</p>	۳۱۲	

<p>دل گفت بلعل تو که قربان تو مایم خنجر زده عشوه پنهان تو مایم بسل صفت از حسرت پیکان تو مایم آشفته سر از زلف پریشان تو مایم خون در جگر از کاکل بجان تو مایم حیران هم از روی درخشان تو مایم</p>	<p>اعل تو بدل گفت که در مان تو مایم این زهره ندانند حرفان هوسناک بر جان عدد و ناک انداز میند از پوش لباسوی حرفان چو فرستی بانافه چه دم می زنی از رانچه بخشی در خلوت آئینه سر جلوه چه داری</p>
---	--

۳۱۳

تاجان دیم از دلوله عشق ولایت
گوید بین از آن که حباتان تو مایم

۴

<p>که از بوسه تو هر گل زار دیدم تا شایسته بکوسه یار دیدم خود اورا فتنه بر رفتار دیدم جمال شاید آن بیار دیدم خراب از باد و خمار دیدم عجب سودا ورین بازار دیدم فیض ز گس بیار دیدم که لیلی را جمال زار دیدم بدوش پارسا ز نار دیدم ز خود رفتم چو ره یار دیدم</p>	<p>عجب رنگی بر گزارد دیدم تپه هر زهره چون بسمل مسلخ چه می پرسی ز انداز خراش رخ هر یک ز عشقت ناز دارد بدو چشم مست محبت را تلخ غم بر رخ جان خوشند هر گشت و ترا بخشید جان بکوی دوست از مجنون چه پرسی ز سودای دوزلف کافر نیش وصالم بین که هم رنگ فراق است</p>
---	--

۳۱۴

ولایت بر رخ من رنگ لبت
چو بے رنگی لباس یار دیدم

۵

<p>بنی تو جز ناله جا نگاه بچشم چه کنم نغمه زنی چه کنم صحبت هوس چه کنم</p>
--

<p>بخود می روز و ششم در غم جانان باید کیس یا خاک در دست بود عاشق را مایه عاشق بیتاب بود و رویتش جز غم یار نشاید غم دنیا خوردن و اعطای کسغ ز نظاره یارم چه کنی</p>	<p>عقل و حکمت چکنم علم مدرس چه کنم طمع هم چه دارم هوس مس چه کنم جان بیدار چه سازم دل عیس چه کنم روح را پای زنجیر هوا بس چه کنم دیده باز است بیدار چو ز گس چه کنم</p>
<p>۳۱۵</p>	<p>این محال است که اعدا و غم آید به شمار اے ولایت هوس فکر مهندس چه کنم</p>
<p>سراغ کاروان منزل جانان هوس دارم بهجرو چل میوزم بدین سوز و گدازین کمال من ظهوری دار و اندر پده نقصان دلم از بند کجی باز بید روح را هر دم مگر در کوچه زلفت دل من ترو دروید سفر اندر وطن جا رسانید آسایشم</p>	<p>دلی پر شور و سرگرم فغان شل جز بر دارم رنگ شمع کز رنگم که یکسان پیش و پس دارم همانا که چاشناکم دم تیزی خوش دارم تو گوئی نمیدلی خوشنوا انداختن دارم که شبها کو بگو گردیدی همچون س دارم خدایم می دهد روزی چرا پروا کس دارم</p>
<p>۳۱۶</p>	<p>ولایت به صغیری نیست در بستان جان بهتر که چون بی منفش باخولش باشم تانفس دارم</p>
<p>فریم سید به تامل که بر حالت نظر دارم پس از زبانی تو بپدا کن مجنون پس انجمن شب و صلت گذشت و جان من با دل بیگانه بپایت جان بقیشا نم اگر پروا نگلی بخشی بهجور خود پشیمان است و پنهان میکند اذن سزا پام چه می پرسی که همچون قطره اشکی</p>	<p>منیگوید که من هم دل گرو جای دگر دارم همان بهتر که در راه تو گامی پیشتر دارم که جانان می رود من نیز آهنگ خبر دارم که دووی بر سر از سوز تو چون شمع سحر دارم نمی داند که از انداز ایا لیش خبر دارم برایش قطره زن بستم نه پا دارم نه سر دارم</p>

۳۱۷	چرا ندو هتاک از سختی روز جزا باشم ولایت شافعی مقبول چون خیر البشر دارم	خواهم که پرده از رخ جانان برانگنم سر بر قدم نهم که چو خورشید بر خرام کریم ز جوش عشق و بر زم زودیده خون جام جهان نهای دل اندر میان نهم سوزم تمام رحمت شیوخ و پیرا همه خمنها پر از مشرب بیا رم که نوش باد هنگامه به بزم مست شاد و مست کنم کونین را تاب و تب و محشر افکنم در بزم حسن غلفه و دیگر افکنم آئین را بحیرت اسکندر افکنم آتش بخانقاه و کلیسا و در افکنم خالی کنم صراحی و در سا و افکنم
۳۱۸	نالم اگر بحشر ولایت ز جوش عشق شور بعرصه گاه قیاست در افکنم	بیا که جام بسم مخان بگردانیم بیا که دل زهر اس و طمع بر انگیزم ز گریه گوهر و از خنده گل بغشایم بلب رسیده ز جور فراق جان خیزم عنان گسته رود گر سمند عمر چه غم اگر چه تیز روان است کاروان نرنگ کنایت ز خیال رخ تو پیش نهم حکایت ز طواف در تو عرض دهم خفا کند اگر آشوب دهر غم نخوریم باشتی بنشینیم خلوت آرایم بیاوریم ز دیوان عشق خط امان سبوی دور روان در میان بگردانیم شال شاه بهروشن بگردانیم ابشاهی که ترا سپاسمان بگردانیم بیا که داوستانیم چوبان بگردانیم بدستاری وصلت منان بگردانیم زنیم راه بیک ناگهان بگردانیم رسو منات دل کاوان بگردانیم ز راه کعبه بے کاروان بگردانیم بلا فرستد اگر آسمان بگردانیم صبا بیاید اگر از بستان بگردانیم گراز قضا برسد قهرمان بگردانیم

	دورے کہ فتنہ کشاید زور و رسدیم اگر ز خلد رسد جو عین نظر نکنیم امام محبوب و شیخ و مفتی و صوفی	
۱۰	ولایت این دل کا فکیر بر اضیعت خوش آنکیر روے بدر یحسان بگردانم	۳۱۹
	این دواہمہ نگر کہ بوسہم کمرستم آزودہ داغ دل و داغ جگرستم بروردہ آغوش تم چون شرستم بہ خطہ درآزار و بلای دگرستم سرگرم حلچیدن بہ شب تاحرستم دل باختر شغیدہای نظرستم	از خود خبر منیت ز خود بخبرستم آن آبلہ و این ہمہ ناسور چہ گویم تلاہ ہر ہمہ خاکستر و باطن ہمہ انگر نکاسے یہ تنہا یم و گاسے یہ تجرستم چون شمع ہی بوزنم و از حسرت مردن تصور نہاید پے کتکین بہ تصورستم
۱۱	تاج بندہ پر سی کہ ولایت تو کلامی دلدادہ و صاحب نظر و حسن پرستم	۳۲۰
	صید صیاد ویدہ را مانم جان برب سیدہ را مانم سیر ازق بریدہ را مانم رہ نور و جریدہ را مانم نغم غمت کشیدہ را مانم دم صور و سیدہ را مانم	بے تورنگ پریدہ را مانم ہمنفس یاس و آرزو در دل با خود منیت بی تو پوئیدے بے رفیق ز سایہ سے ترستم ناگوار است از وطن رفتن نالہ سن دو کون بر ہم زد
۱۲	اسے ولایت ز خود پیشیا نم دل الفت گزیہ را مانم	۳۲۱

بحال خویش سبک پر چالی که سن دارم هنوز آب زردیل سرنگم سوز زبان را بود دست جنون که ماه اندامان چسبن بهارین تماشا کردنی دارد و بیا سگر بیا ای رشک شیرین یاکم از سخی رنگ اند رستم کن ایاتی و شکر در شرابم کن	ز سوز دل گذار همچو شمع انجن دارم ز رنگ محبت چشمه رخون در کفن دارم ز رنگ اخگر از خاکستر خود پیرن دارم دل پر دغا یاد بریند بخون حین دارم سری بامیشه و جانی بکف چون کجی دارم که از عمر سپرد ای زلف پر شکن دارم	
۳۲۴	بچندین ساله تقوی دل بدست کافری دارم ولایت شیخ و الفت لطف بر همین دارم	۱۳
عمر گذشت و جلوه جانان ندیده ایم بر پنداشت کینفس آب دها و دهر فریادم و در طریق محبت یگانه ایم پیغام یار ختم نه شد اگر چه یار بید یک لفظ خیال جالش تر از است حسن تو کس ندیده و هر جا که رفته ایم	نا دیده دیده ایم که در خون تنیده ایم همچون جاب بهر چه سر بر کشیده ایم پوسته ایم با دوی و از خود بریده ایم مجنون صفت بگو چه سلی رسیده ایم یادوست آرمیده و از خود رسیده ایم افسانه تو در همه نام شنیده ایم	
۳۲۳	دل مستقل نبود و ولایت بهنتی اعجاب کار وین محبت گزیده ایم	۱۴
روانه صفت دست طمع باز کشیدیم اهسته روان را بنودیم تنزل ناخورده کشید خنجر روی تو بسمل سر سبزی با پشت دوتا کرد و بعد بار باز که حلاوت نبود ترس حرارت	مردیم و سوس سیمنان نیز ندیدیم از سر نه نهادیم که از پانه و دیدیم که روی تو دیدیم که در خون نه دیدیم چون شاخ نم از برگ درختش خندیدیم زهری نه کشیدیم که شربت نه چشیدیم	

بیدار نشد سینه مار شک گلستان		بے سز نش خار گلے باز نچیدیم	
۳۲۴	ماست مردم نه کشیدیم ولایت تا بے مدد حق بمطالب نه رسیدیم		۱۵
تا کجا غصه خوریم و غم ایام کنیم می کشانیم و در دیر بخان جنت است عهد بستیم که تا عمر از خجاست نه رویم ساقی اینجا می و ساغر جبهید اینجا بنیم از محتسب و بخیر از لیس و نهار شام تا صبح و در خلوت خود در بندیم		می رود عمر بیا فکرمی و جام کنیم پخته مغرب بود گر بوس خام کنیم هم پس از مرگ دین خاک فشانم کنیم عقل خستند بد تا غم فرجام کنیم بادل آرم نشینم و دشنم کنیم بر بخیزیم سحرگاه و در گشام کنیم	
۳۲۵	بوسه گیریم بدشنام ولایت زلبش شربت و نوش بجام دل ناکام کنیم		۱۶
ز لعل لعل خون کرد چشم خونبارم دل و جگر همه خون کرد و کاهش افزون کرد نظر قریب من می کست تماشا کن بفیض سوز و گداز است نام من روشن بود بلبت من کعبه جمال ضم مرا و از من روشن است چشم دو کون		حبابان نفس از هوای او دارم ز دست دیده نظاره خود در آزارم نخواب نیز ز نیرنگ عشق بیدارم چو شمع نارگ جانم نوخت بیکارم سوز درشته تیغ تار ز نارم چشم بلبابت امر کسید کارم	
۳۲۶	سپید روی بولایت شدم ز بیداری سیاهی از رخ من می بود شب تارم		۱۷
ناظره یار بلکه منظورم جلوه دیده ام تحن بیتان		من نظر باز و زنده شورم گر ز فتنم کعبه معذورم	

	می زخم لفسره انا المنصور	بان بدادم کمیش که منصورم
	ملک محنی است زیر فرمانم	رنگ جشید و رنگ فغفورم
	حسن و شوق در دل و جانم	منظر ناز و منظر نورم
	صفت گل بود در اهل سخن	رنگ تزویر و رنگ نورم
۳۲۷	ای ولایت حذر کن از زندی	۱۸
	یار باشی گفت من حورم	
	از کلیسای بدر سخی آیم	نه بدر تا بدر سخی آیم
	دل کافز خوش است با صنی	از صنم خانه بر سخی آیم
	در خیابان تا میقم شدم	بخطا و سفر سخی آیم
	گوشه دارم و ز گوشه بردن	بقضا و قدر سخی آیم
	ای خدا بین برو معافم دار	بسیب نیست گزنی آیم
	زاهد ترک می پس است برو	بغریب و گر سخی آیم
۳۲۸	ای ولایت وجود من عیبت	۱۹
	لا ائسرم و نظرم غنی آیم	
	عاشقانیم و زطلالت و ریاینجیم	لوت تر و زینداریم که صاحب نظیم
	بت پرستیم و همه خاک در تنگیم	بنای و پر مغایم که در سران زیریم
	امر معروف نه دانیم چون می مستکر	بیخودانیم که خافل ز قضا و قدریم
	ما و اندیشه تو به ز تو به هم تو به	جام دوست و دوست بشام میخیم
	خوشتر از آب حیات است مذاق جان را	نخواهیم که از باوه کشی در گزیم
	ندست پریشان فخر و سعادت دانیم	ست باشیم و تماشای جینان میگیریم
	نایه زندگی باست ولایت می ناب	

۲۰	یک نفس زنده نه مایم اگر می خوریم	۳۲۹
<p>خیالش بستم و از حیرتش راه مشتاقان بستم کشادم بر جبهان خشم چون چشم از جهان بستم چیز نازک معنی یار یک در وصف میان بستم بقین که خاک را آتش غار بر رویان بستم حدیثی گفتم و سودا و دوشان را دکان بستم ز کفان آدم تا چاه و راه کاروان بستم</p>	<p>بعضی ناله اشب طوفانی بر دهن بستم بمعنی چون نظر کردم به صورت ترا دیدم بجستن نامی یابنده هرگز سوختگان فاش به رنگ و به صورت فروغ یار می خواهم ز استغنائی او و حیرت او قنات و محجوبان رهی طی کن که چون پوست غریب تر شد میگفت</p>	
۲۱	ولایت خود بینی بستم الفبا از جهان بر جا سلامت چون ندیدم از منگونی زبان بستم	۳۳۰
<p>خرم آنست که خاطر لغبت تباد کنم تا بدین حلیه دل از بند تو آزاد کنم چون تنگار تو می پیش که فریاد کنم که غم قیس کنم که غم منم فریاد کنم عقل گوید که فراموشی تو یاد کنم خاک در چشم بد بانی و بهزاد کنم</p>	<p>تا کجا ناله ز سیر حمی و بیداد کنم جان بدو تو پیارم که علاجم نیست پاس عشق تو مرا مانع فریاد شد است حسنت امروز لیلای بهیرین پیش است عشق یل و تو دهر که تو فراموش کنی خط و حال تو کند خامه و راد خط</p>	
۲۲	شرط عشق است ولایت به و اداری است خاک ره کردم و آنهم بهر بر باد کنم	۳۳۱
<p>بیانا همچو گیسوی پریشان گردم سواد اگر غم دوری به وائی سمر گردم بیا که ز محبتی بامی تو شتاق تر گردم دل از تو بزرگ و در گریه چمن بایوس بر گردم</p>	<p>ببوی آماج از آشفتنی آشفته تر گردم بیاورند میان عاشقان بدنام خواهی شد کنم دهم زوال اشتیاق و سر بازاری مدان کز اندن دربان محبت کم شود جانان</p>	

۳۳۲	چرخش گفت است دانی که یک درگیرم گیر ولایت تا کجا مثل گدایان در بدر گردم	۳۳۳
چنان لبش و چشم تو ناتوان شده ام سیان است که نیستی زبوی گونیش قیامت است که در چشم روان بگم نماشدم به بقای تصویر زبان بجستجوی تو یک جا تو از نیست مرا شکوه حسن تو از عشق من ترقی کرد	که هیچ باز نظر از نظر نمان شده ام منم که در غم تو نیستی از میان شده ام از آن زمان که بر خاطر گران شده ام بجسم کار ندارم که حبله جان شده ام که هیچ آب روان قطره زین شده ام که خاک راه تو چون گرد کاروان شده ام	
۳۳۴	عروج خاک زبستی ولایت آسان نیست بیاد رفته ام آنکه بر آسنان شده ام	۳۳۵
چون ز خود در فتم خدا یافتم عقل به نرسد راه یار بود ز بهرین بود لبای داشتش وصل او از جلوه بخود می کند گم شدم در خود که آخر گیستم در محبت مرهم زخم است زخم	از هند اجوی رهائی یافتم عشق و زریدم رهائی یافتم ماشقی از پار سانی یافتم لذت در دانه حب دانی یافتم باجالش آشنائی یافتم صدوفادر بیوفائی یافتم	
۳۳۶	ای ولایت او قدام بلخیر چون به زرم اور سانی یافتم	۳۳۷
در تمنای تو گرا شک بنارم چه کنم	میگد از دزب عم دل زارم چه کنم	

	<p>دست بر مرگ نه و شرم ندارم چه کنم کشته حسرت نظاره یارم چه کنم بخیبر ساخته از روز شمار چه کنم خسته جان در هوس بوس کنارم چه کنم سر پیش تو اگر نذر نیام چه کنم</p>	<p>چند گویی تو که از غیرت دشتام سپهر مردم بودیده حیرت زده کن باز است واعظ افسانه بهیچ جگونی که بخش وصل محبب انصیب من شتاق نشد چون گدای تو ام ای خیر شیرین نهان</p>
۳۳۵	<p>آه صد آه ولایت که گشاید اکنون آن سگر گره افکند کارم چه کنم</p>	۳۳۶
	<p>تنه ای بجز محب نان ندارم سر کو به شکر چون گدارم بگیر و دامنش خاک مزارم دیده بر یاد گشت غبارم تو شمع آسادم بر روانه دارم بجز خون جگر اشک ندارم</p>	<p>بذر عشق جان می سپارم دل دیوانه خوگر شد بجز کوش بمرون هم نخواهد رست از من زمن غمیه از هواداری نیاید تو بے من بوزی من با تو سوزم بجوش ای عشق کز جوش نهایت</p>
۳۳۷	<p>ولایت غم خورم تا زنده باشم بود تا یار گردد غمگسارم</p>	۳۳۸
	<p>خنجر خونریز را سربه بریدن دهم عشق ستم پیشه را دست و پیدن دهم زنگ رخ زرد را امر بریدن دهم دیدم شتاق را مژده دیدن دهم گیش دل است را بهش شنیدن دهم چند دلی خسته را حکم پیدن دهم</p>	<p>خنجر که در خاک خون تن بر پیدن دهم یار تازنگه کرد بجای بسم ز فو آه زینر نگیم عشق بے رنگیم پرده رخ باز کرد از بے نظارگی بیل گل در چمن قصه او می آید آه که خونگریم کردش سرد مهر</p>

خار تو و دول خلید گل شدم از قیض او طرفه گل او رده است گلشن جن خوش	زنگ بیدین دهم بوشنیدن دهم نچه نظاره راوست بچیدن دهم	
۳۳۷	دوشین ساز گو گفت ولایت بیا تا بکافات غم لب بگزیدن دهم	۲۸
جام می خوردم و دست کش شمار شدم ساقیاناک درت قبل دل با دمام تازه میخوام و از حرص گرفتم و در جام رفتم از کعبه و دیریت که ما و ای سن است وار باندگر از روی کرم بی بختان دل و دین خاک ره پیر کلیسا کردم	بخیر کرد و من از راز خبر دار شدم سر خنم کردی و این طوفان که بشمار شدم دست بر گیر خدا را که من از کار شدم آه کافر شدم و طالب زمار شدم لای می یاب گلم کرد و گرفتار شدم فارغ از کشمکش خرقه دوتار شدم	
۳۳۸	سر توحید به طهره می پنهان است لله الحمد ولایت که قبح خوار شدم	۲۹
افسانه رنگین گلستان بکه گویم گل فوسف و خزان آمد و بیل زمین شد سودای غم عشق درین بو الهوانیت رنگین نفسی نیست درین زمره سخنان زان شمع رخا نیست درین زمره سخنان قمری روشنی شیفه سر و قدان نیست	نیز نگلی آشنای بسیاران بکه گویم داژونی محبت چینه ان بکه گویم بتیانی خون گرمی یاران بکه گویم کیفیت گلستان بکه گویم پروانه صفت سوختن جان بکه گویم رخسای شمشاد و خرامان بکه گویم	
۳۳۹	تا باد خزان در چمن افتاد ولایت دیوانگی این دل نالان بکه گویم	۳۰
حیف است که از حسرت آزار ببرم	از غیرت آزدون غمناک ببرم	

<p> بان سبل اند از کن بوالهوسان را روشن کن از جلوه خود چشم رقیبان از سختی جان چندشمان شوم از دوست هر چند حیانت ز آئین ادب نیست یکبار بفرم که از سحرة عشق </p>	<p> اگر چو شنبه شامی دل زار بپریم هیهات که من از غم دیدار بپریم اے عشق نجاتم ده و بگذار بپریم حاشا که بگویم بت عیار بپریم صد بار شوم زنده و صد بار بپریم </p>
---	---

۳۱

هر چند ملاقات محال است ولایت
 شرط است که اندر طلب یار بپریم

۳۴۰

<p> اے کاش گوی جلوه دیدار به بنیم گردید میر نشد از شومی طالع از حشر نه ترسیم که مقصود دل باست هر لحظه شود حال دل زار و درگون صد بار اگر جلوه دیدار منائی کشتم بفرمان تناسل تو خود را </p>	<p> در خواب شبی دولت بیدار بپریم در بزم تصور رخ و لدار به بنیم تا شور قد و قفنه رحمت را به بنیم هر چند که از عشق تو آزار به بنیم خواهیم بحسرت که در بار به بنیم تا سحرة زکس بسا به بنیم </p>
--	---

۳۲

سر بایه کوبین چنین است ولایت
 اے کاش رخ سید ابرار به بنیم

۳۴۱

<p> خوشتر آن روزی که در راه تو از سر پاکتم خون گیرم از تناسل تو هر دم زار زار دل بباست افکنم کوبان ز پادشاهی کنی اگر پیسم کنم چند آنکه نابینا شوم از هجوم بقراری مشکل افتد ضبط دل دهبوای تحمل شامی که لیلی خاک است </p>	<p> با سر خار مغیلاں کاوشی بیدار کنم از محبت نالم و نهنگامه بار بار کنم جان شازم غمزه ات ای ترک بر کنم باز ز خاک در تو دیده تابان کنم هر نفس نالان شوم هر ساعتی غوغا کنم اگریم و چون ترس خلقی از جنون بسوا کنم </p>
--	--

۳۳	آه بر لب چشم پر خون دماغ حسرت در جگر چون ولایت روز و شب فریاد و اولایم	۳۳۲
ز تار بدوش خم هر موئے تو باشم مجرع دم خنجر ابروئے تو باشم بگذار که حیرت زده روئے تو باشم گر خفته شب وصل به پیکوئے تو باشم تا عمر رسد اے تو هندوئے تو باشم سرداشته بر تکیه زانوئے تو باشم		خواهم که اسیر سبکیوی تو باشم صد زخم بدل دارم و خواهم که سر ایا حسن تو بود آئینه از بے عشقم از غفلت صورت را فیل نغیم سر رشته زلف تو گستن به کف دست هر چند و صبح قیامت شب وصلت
۳۴	اے سامی وقت بیانا چو ولایت جاد و زده چشم سخنگوئے تو باشم	۳۴۳
با هم از تنگی آغوش چو خم جوش کنیم سخن مو غلط پیر میان گوش کنیم ز ابدان رانسته جام تو بدوش کنیم هوش را نیز ز ادراک تو بهوش کنیم نه غم گردش فردا نه غم دوش کنیم خاک در چشم رقیبان جفا گوش کنیم		خورم آن روز که ما با تو فتح نوش کنیم بند و اعطی تو لای تو از یاد داریم جرعه برخاک چو پانه کشان فشانیم در دل غم زده خویش نهانت ساییم راحت وصلت امروزه غنیمت بشمریم سیر بیند آن گونه که دل می خواهد
۳۵	ایاد و ارم و ناله تو ولایت آسا دین و دنیا همه بر تو فدا می کنیم	۳۴۴
توبه از کعبه کنم سوئے کلیسا گذرم روی خوبان نگام از سر سودا گذرم به درویر با سید مدارا گذرم		آمد آنوقت که انعطاعت و تقوی گذرم بشکنم بیعت پیران ریائی ز انکار قدم از صومعه سیر و نهم دست و چرا

<p>از طریقی که کند نه لقت ضا گدزم پایه سجد نگذارم ز سر و پا گدزم هرت ای تنگده کیشان که ازینها گدزم</p>		<p>بجسم رشته بربیع بفرمان سخا بار از سر نگذرم خرقة زروش اندازم خاتما ہے کہ آیت نیست در آنجا بکنم</p>
۳۶	آن پری عیدہ را تنگ در آغوش کشم	۳۶۵ چون ولایت دگر از حلقہ تنگ گدزم
<p>بر گردم خجسته بیان تو گدوم خوش آنکه بر لبت رسید ان تو گدوم حسرت نودہ کاوش پیکان تو گدوم تا مصطفیٰ خنجر بران تو گدوم گر جان انجم عشق دی جان تو گدوم در وی بدل اندوز کہ دران تو گدوم</p>		<p>بر خیز کہ برخیزم در بان تو گدوم چون من بجای نیست تر یغان زبون نیرے بجان کن کہ با سید جراح ز گین کین از خون من ای ترک سنگ گوید بغیر ہم کہ برو صبر و شکیم چاغر ملیب آورده و هنوز من سخن این</p>
۳۷	سربار گران است بدو شتم چو ولایت	۳۶۶ برخیز کہ برخیزم و سر بیان تو گدوم
<p>یکج پارسانی ہا ریا کرومند انستم ز دست خویش دامنات ریا کرومند انستم بدہ جائے کہ خود را پارسا کرومند انستم لب از پیمانہ نوشین جدا کرومند انستم ترا آزدوم و بر خود جفا کرومند انستم دل حنائی بطامات آتشا کرومند انستم</p>		<p>ز کار خود پشیمانم خطا کرومند انستم میرج ای می زوش از من کہ از تو شدیم خطای گزرومند منت جرم عفو کن سانی حالات با خون من اگر گویم حرام اورا معاف کن اگر باشد کہ ورت در دل منت گنگارم بخشید ای قہ خواہان گناہ من</p>
۳۸	بلطف کعبہ رقم و ز طواف دیر بگذر شتم	۳۶۷ ولایت خوشنشین را مبتلا کرومند انستم

<p>کو بخت که روزی ز رخ زیبای تو بوسم چون شانه اگر یار شو بخت سیاهم خون گریه و در هر چینی بادل صد چاک گاه به زخون تو بپای صنم افتم عمریت که جا کرده تولاے تو در دل گر باز رسد آئینه دیده قاصد</p>	<p>سرمی رود ای دوست اگر پای تو بوسم کاخ شوم و زلف چلیپای تو بوسم هر برگ گلے را به تنای تو بوسم که سنگ در کعبه بود ای تو بوسم گردست دهد دل تو لای تو بوسم از حیرت رخسار دل آرای تو بوسم</p>
<p>۳۴۸</p>	<p>۳۴۹</p>
<p>هم از دم بزم تا تو رسیدن ندیم تا بسا دالمک الموت شود بسمل تو از گمانے که مگر ناسر بر غیر بود ز شکم آید که بر دغیر سرانغ در تو تا نشانت ندید عشق دل سوخته را می نیارم که بخت کتم انگشت نما</p>	<p>تا رفیقم نشود روے تو دیدن ندیم هرگز از خجرتون به بنیدن ندیم مروغ را اگر دسم ای تو پریدن ندیم اشک را جانب کوی تو دیدن ندیم دسم خون کنم و آه کشیدن ندیم گر خونم بکشد حبیب دریدن ندیم</p>
<p>۳۴۹</p>	<p>۳۵۰</p>
<p>یاد آنکه چنین خسته دل و خوار نبودیم با وصل تو خوش بود دل غمزه ما دست تو دم خواب حایل بلب بود از بخودی الفت و سودای محبت نظاره کنان بود شب و روز دو چشم</p>	<p>فردست تو ای ترک در آزار نبودیم در کشمش سحر گشت رنبودیم شب تا سحر از شوق تو بیدار نبودیم در باو تو نالان سرباز رنبودیم دل سوخته حسرت دیدار نبودیم</p>

سنت کش سپاسه خمار نبودیم	هر دم لب یگون تو میخانه مابود
۳۵۰	دل از همه آفاق غنی بود و لایت در فکر و خیال کم و بسیار نبودیم
هم اور از جهان بیرون هم اور از جهان دیدیم ز چشم عاشق او چشمه خفته روان دیدیم که رنگ آستان یار سجود بتان دیدیم بدورت فتنه را ای ترک خواب گران دیدیم کمال ماه تابان و جمال و ستان دیدیم بهشت کوی جانان خوشتر از این جهان دیدیم	چو چشم از غیر پوشیدم جمال او میان دیدیم حجاب آسادمی دارد که موبه بشکند اورا بروای بهمن برود و امناش چمی ناتنی بخون نخت است از آشوب چشم ز کین تو زوغ او شب ز فردا سال است بیدارنی ندیدم هرگز احواف و جمعی جز غسیم آنجا
۳۵۱	ولایت در غمش مرد و بیک تم زنده زووش بچشم خویش اعجاز لب میفر نشان دیدیم
دلی آزاد و بے پروا زنده ماسودارم بغض لغت گوئی طالب میجر نهادارم نه از محشر همی ترسم نه اندوه جزا دارم همه گنج که از خاکستر خود کیسها دارم نه پروا که دعا دارم نه آهنگت اوارم غم او یار من با و ازمین یک التجا دارم	سری آشفته سودای محبوب خدا دارم با عجز سخن جانی همی خشم میخارا محمد را نشا گویم ز آتش مشایخ البیالم دل از سوز محبت سوختم کبیرا دیدم خزون ز باد یارب دل تا جان فدا دارم خدا یا از روی در دل من نیست میدانی
۳۵۲	گلستان درون من بهار دایمی دارد ولایت و انعام در دل ز شوق مصطفی دارم
پس در لغت رسول مصطفی باید زدن دست اندر دهن خیر الواری باید زدن	تکیه بر صدر بساط کبر یا باید زدن تارک دنیا و مافیها بدل باید شدن

<p>کز تو مشتاق جمالش نیستی انسان نه خرب الا الله از بهر احبایش بود سر بنگ آستان مصطفی باید نهاد یا حبیبی یا محمد بر سر خوان کرم</p>	<p>لغزه باد و رشوق محبوب خدا باید زدن بر سر اعدای منکر تیغ لا باید زدن بر جهان بی حقیقت لشت پا باید زدن بے نوا یان تمار اصلا باید زدن</p>
<p>۳۵۳</p>	<p>چون ولایت با همه مشتاق میفتون تو نیم روزی اندر بزم دیدارت ند باید زدن</p>
<p>هزار و عشاق که تاثیر فرود شد درم نشان هر نفس تشنه آب دیم تیغ ابرو چاه زخم نشانند و ندانند حرم هر چه آید بچمان هیچ نباشد آنجا سرکش از کعبه سیودانی تبار هندی نیست و خلوت نشان با وصبار اگر هوش گم کرده حرفان خرابات نشین همه دیوانه خوبان و حمایل به گلو از گرفتاری جانها به بلا گیسو حرف از چشم خنکوی گبوی و بگر</p>	<p>طعن بریل زند به خمره پر خم نشان زخم کاری بدخ زخم و گرم نشان طاق ابرو درم دچاه زخم زخم نشان خارج از کون و مکانست مگر عالم نشان سخت آشفته سر از طره خم در خم نشان آنکه او محرم خود نیست بود محرم نشان هر دم از خویش رود هر که شود بهر خم نشان از خم زلف پریشان شده بهر خم نشان در شبستان سیخنی نشان ماتم نشان رم آه بود آرام به پیش روم نشان</p>
<p>۳۵۴</p>	<p>از ولایت طبع هوش خیاست محال روز و شب بست جگر خسته در دو علم نشان</p>
<p>دوش سویم دید و گفتا محو عشق باست این نیست ز نار آنچه می بینی بدوش آن صنم خنجر مرگان و تیغ ابرو دستباز نگاه</p>	<p>می ربا یاد از خودم هر دم عجب ایاست این ای برین رشته جان من آید ایست این ز سپه جان دوم یارب چه آفت است این</p>

<p>در بلایم اندر از بهای زلف مشکبو مر حبا اے بادبوے کاسکله آورده قامت سرو از کنار جوی خوبی برخاست پیچ در پائے ندانم این دل ناکام را دیده دید و دل بدو آمد جسمی پر پی سپرس</p>	<p>ظلمت ظلم است یا آشوب ترا پا است این از پله مایه نخبان دفع سودا است این فتنه بهر دار و گیر عاشقان برخاست این آیکه یاد رخ یا ناسور در دوا فرست این این سخن ناگفته بهر کرامت و براست این</p>
<p>۳۵۵</p>	<p>هر که می بیند ولایت را طاعت میکند سخت رند لا ابا بی طرفه بی پرواست این</p>
<p>وحشت از عشق و کجاوی بیایان از من از تو تیرنگ ناز و دگسان ابرو اے ستمگار بیازنگ محبت بنگر گریه و خنده بهم نسبت پنهان دارد طرغ آشوب که سودای تو افکند بسهر خواری عشق بجای برسانید آخر</p>	<p>از جنون دست درازی و گریان از من دل حسرت زده و الفت پیکان از من خون ز چشمان تر و گوشه دامن از من لب خندان ز تو و دیده گریان از من من ز دل سخت بجان و دل حیران از من کجاست کو دید و نگردید پشیمان از من</p>
<p>۳۵۶</p>	<p>اگر چو بلبل زغم ناله ولایت چه کنم خار دار و بدل آن رشک گلستان از من</p>
<p>اگر دید و دیده من مانند ابر بهمن عربانی که دانی بس بود از لباسم گر برهنه بگردم جای طاعت من نیست در دو تنیجان که بجز تو ناتوان کرد اول شهر عشقت دو دم ز جان بر آورد عمر بجزیر باش بگذشت در تمنا</p>	<p>بگر خورق برق خندان ای ترک جانب من از زخمهای تخت صد چاک شربت من بگر که از تزاری جیب من است دامن از پوتم نمایان گردید هر گس من آخر فتنه ده تر شرد خاک ستم ز گلخن آن ترک بر نیاد در دوا دهم سر روزن</p>

۶	برای خود کند کن سرمایہ کرداری نا دم شوی ولایت چون جان برآید از تن	۳۵۷
که نازک طبع ترس که میرزای هست یار من بخشم و غم می گوید سیب در رهگذار من بدست است لشکین دل شید انگار من که هر سیاره و ثابت بود شمع هزار من که لخت دل همی ریزد و چشم انگار من بود در بزم حیرت بخودی آئینه دار من که از خاک هزارم گل کند رنگین بهار من همانا روز روشن زاید از شهابی تار من	ز یار خویش می ترسم پیرس از جان ازین اگر صاحب دلی صلح عتاب آئین او بگر نگارین خجسته خاصیت دفع پیش دارد شید عشقم و حاجت بشمی نیست خاکم را زمان افک و دو خون گذشت و کار شکل شد تجلی چون کند جانان تماشای شود مشکل بدایع لاله رویان خشم اندر خون عجب نبود خجواب اندر جمال بر کمال دوست می بینم	
۷	ولایت دوست ستغنی است از افغان اعلم ترحم شیوه یار و خطا و جرم کار من	۳۵۸
توانم از خیالش بجرم ناز کردن توانم بجرم کوته سخنش دراز کردن چه خوش است عشق بازی بجرم از کردن ستم تو خود ندانند ز تو بے نیاز کردن که سخت خورد و خورم بنگاه ناز کردن که دل از غم ربودی بعد اتر از کردن	صنی است در کلیسا که امتیاز کردن شب زلف روز محشر تلسس است همسر چه قیامت است جنش که امام قبله گوید تو بد لیری خیانی که بد لیری نه مانع که بود که زنده ماند ز فریب چشم جادو ز کشته ات بچانم چه منو نگر می ندانم	
۸	نغم عشق چون بیاید بد هم بسینه جایش که تواند اے ولایت در او زار کردن	۳۵۹
تانیفتی در بلا انهم بین نیم بین	قامت رغا بسین و کامل پر خم بسین	

<p>تا زین دهره خوی کوه او گل در آب از غرق عشق دواغ او بدل اندیشه کن تا نگردد میست حل در نشان بشیار باش فتنه ناپایده نهانست در تشبیه او گرچه خواجه ای که تقوا نشکند ای شقی</p>	<p>بر گل شاداب هرگز قطره شبنم بسین هچو شما سے بسوی نیر اعظم بسین در کف ساقی هوناکانه جام جم بسین قامت سرو سہی ہرگز ہچشم کم بسین ویدہ را در بند خوابان را درین عالم بسین</p>
<p>۳۶۰</p>	<p>رحمت یزدان وسیع و بی نیازی شان او ای ولایت برگناہ وطاعت او بمبین</p>
<p>دلبر ابرخیز و دیگر عشوہ بنب او کن سکند خوزیری عاشق ترک چشم تو ز لطف و لہاس زلفین سہ جان بر لبم بختی را کہ دیدم باشنیدم کند شد آرزوی گرد سر گردید نش و اردو ہنوز جای مجنون خالی افتاد است و جای بخت</p>	<p>دل نمی آساید از بید او جان بید او کن آئینہ بر رو گذار و منع این جلا و کن نہدہ خواہم شد خدا را زین بلا آزاد کن تازہ جوہری از برای عاشقان ایجا و کن ای صبا خاک مر اور راہ او بر باد کن ای دل دیوانہ آن دیرانہ را آباد کن</p>
<p>۳۶۱</p>	<p>ہو شیاری راہ سستی زد کہ رنجورم کند ای ولایت بر دور پیرخان فریاد کن</p>
<p>۳۶۲</p>	<p>دلی در آرزوی جان نثار مطلق کردن کہ افروز تر تشوہ بیتانی اواز دوا کردن کہ منظور است دل را بخت آشنای کردن کہ خواہم گردید شوق محبوب خدای کردن دیر نہ از نام کن یکفریہ الفت عطا کردن</p>
<p>۳۶۳</p>	<p>خدا را یابی اللہ شفاعت کن شفاعت کن</p>

ای دلبر خدایان خدایان خدایان

۱	که توبه می کند اکنون ولایت از خطا کردن	۳۶۳
قصه معصیت در پنج وند است بشنو بزر تو زیاده سی نیست جرمت بشنو داستان من آلوده غفلت بشنو بهر نفس میکند آلوده شمتت بشنو وقت رحمت آیا شافع است بشنو ای پیاو همه عالم شفاست بشنو	ای رسول عربی حال ولایت بشنو مرگ نزدیک شد و عمر پایان آمد روزگار همه بر باد شد از حرص و هوا نفس اماره به ترویج خسرانم دارد بر خطا معترفم عفو گنه می خواهم حال دل پیش که گویم که بفریاد رسد	
۲	رحمتی رحمت و نواصی ز پیله نماند ای رسول عربی حال ولایت بشنو	۳۶۴
کارگر شد بدول امنو نگران خون او هم شراب و هم گرگ دارد لب میگوان او یک نظر گر بنید افلاطون شود محزون او قدسیان را می خرید حسن روز افزون او گر نیاید باورت در خاک بنگر خون او سایه هم نبود طرف با قاست سوزون او	هر کی هست از حیوانات جهان مفتون او اولش می بوسم و آخر بمستی می گزم شیخ عاقل نیست گردو اند که دومی سوزد محتب چون باست که آواره شد پیش من خون برگ پان لب او بی مجابا میکند واه مصرع قیاست خیر خلاق سخن	
۳	می بندد خون ولایت ای پروردگار کن چون شکبید بے تماشایت دل محزون او	۳۶۵
آخرین بر صلیح خشم آمیز تو می کشد بے زخم تیغ تیز تو ز گس تخمور امنون خیز تو دل ز شیرین می بدوشد ز تو	مر جبار ز گس خون زین تو و بهسم قتل غیر در غم نشاند می رباید دل دوست و جان دل چون نگویم حسرت و خوبان ترا	

	بلی زلفت خون انگیز تو تا مرض مندن کند پنهان تو		هجو مجنون کرد سوداے مرا عشق گر خواهی ز جانان دور باش	
۳۶۵	ای ولایت گریه کم کن تاولش خون نگر دوز آشک خون آمیز تو	۴		
	ز قمر سیخ حسن او هر طرفه هزار کو تا خم و بیج نگر در سبیل تابدار کو در سمن این صفت کجا در چمن این بهار کو عاشق نا بصور را طافت انتظار کو در سر ما خرد کجا در دل ما قرار کو شاهد لاله رو کجا است ترک تم شعار کو		نسبت او گل مد گل چرخ نگار کو طره ز سر کشاده است شانه بوی میزند پیکر نازکش بپین آه جمال نازنین دیر کن در آمدن زود بیانگار من شعله بجان که یار زود در گشت شزار زود گل بهار رنگ بوست بلی ز احو است	
۳۶۶	گر چه بر تیغ یک نظر می نگی هزار سر هجو ولایت ای صنم کشته و دفکار کو	۵		
	قصه حسن و جالالت سولبو اشکها اندر خیالت جو بگو پای بند پیچ زلفم موبو آئینه حیران حسنت رو برو		ای عشقت پارسایان کو بگو ویده را از اشتیاقتم نم یه نم آرزمند بلا یم سر بسر لاله دل خون از جالت و مبدم	
۳۶۷	می رود هر دم ولایت جا بجا بس حسنه ای کرد حسن او باو	۶		
	ای که آتوب دل و آفت جانی نشنو نامه گر چاک زدی حال زبانی نشنو باش در نیکه و آنچه ندانی نشنو		چند و خون پیچم از دور دنیا نشنو نامه یار یزدوست ز خون شسته بگو رو تیاب از هم و آنچه ندیده بنگر	

<p>یک نظر کن بخود نور دل از نور بین نکته سحر که بعل لب یار است بپرس در ره کعبه اگر دست دهد پای منده بگذر از یوسف کفان و خیالش بگذار از سر عقل بهر طور که دانی جزیند</p>	<p>یک نفس محرم دل باش معانی بشنو نکته از نفس بادیا نل بشنو بان اگر خاک ره پیر معانی بشنو ای ز لیا خیر یوسف تالی بشنو سخن عشق بد انسان که بدانی بشنو</p>
<p>۳۶۸ خواب راحت بکنی حال ولایت دریاب</p>	<p>یکدم افسانه خونایه فشانل بشنو</p>
<p>چیزے نتوان یافت بدیه و گایو یک دانه ندانند فزون تر ز مقدار بنشین تبوکل که خدا زرق برانست همی از و هست و توکل هم از و هست</p>	<p>تار اتم تقدیر نباشد قلم او هر چند در آفاق دیدیم بهر سو بشنو همه بیکار بود سخی من و تو بالجمله که این جمله پروان است ز قالیو</p>
<p>۳۶۹ بر فعل ولایت شکر گرتو بصیدی</p>	<p>بر قول نظر کن که چه گفت است سخنگو</p>
<p>اے سرم آشفته کیسے تو کعبه را خود روی باشد روی تو تازه گرداندم شام روح را هر دو چشمیت عین مانع البصر گلشن لاهوت را سرو چمان عیسی مریم خراب غمزه انت بنده عشقت بجان روح الامین پردہ دار ستر او فی ہسم توئی</p>	<p>اے دلم مشتاق حسن روی تو اے نمازش در خم ابروی تو گل که پیر این درویش روی تو طره واللیل کیسر موسی تو قامت بے سایه دلجوے تو سوی عمر ان قتل خوئے تو یوسف کفان بدل ہندوے تو قاب حسین است خود ابروے تو</p>

حل نشینم کرد لایق ر آت	مشوہ ہائے زکس جلدوے تو
۳۶۰	اگر ولایت را بود بخت رسا ہائے از سر کردہ آمد سوے تو
<p>بید غم گرفتارم اغثنی یا رسول اللہ تیر شد عمر می نامم کہ رسد در چنین عالم غریب و بنیواہم فقیر و مبتلا ہستم ز بے دشواری پیش آمد ہمہ بخار و نیش آمد نہ یار ہنفس دارم نہ کس فریاد من دارم ز سر تا پا گنہ ہستم ہمانا روسیہ ہستم بدر و بحر بچارم ضعیف و لاغور دارم ہمہ یا سم ز نادانی و اعدای کہیدانی</p>	<p>توئی در یکیسی یارم اغثنی یا رسول اللہ یرفت از دست من کام اغثنی یا رسول اللہ بدر گاہ کہ رو آرم اغثنی یا رسول اللہ بماندہ پایے ز قمارم اغثنی یا رسول اللہ نہ دیگر جز تو کس دارم اغثنی یا رسول اللہ اسید رحمتے دارم اغثنی یا رسول اللہ ز دوست دل در آزارم اغثنی یا رسول اللہ ہی خندند و من خواہم اغثنی یا رسول اللہ</p>
۳۶۱	۲ ولایت بر درت آمد بانشو کہ مے گوید سید کارم گنہگارم اغثنی یا رسول اللہ
<p>آہ از ناہر خے زلف پریشان زدہ خانہ ہا سوختہ چہرہ پر افروختہ تا مسلمان و شکر بست ز نار بدوش پردہ از روے دل لغو و برانداختہ بانی ہر ستے تذر اے حنہ خون دل ریختہ فتنہ بر آفتختہ</p>	<p>کافری کج روش خندہ بر ایمان زدہ شعلہ خساری و آتش بدل جان زدہ طعنہ بر چشم تر عاشق گریان زدہ شیر قالین و شراری پنتیان زدہ خندہ بر شرب ہر گہر مسلمان زدہ بر لب جوی چین می بہ جریغان زدہ</p>
۳۶۲	۳ بسلم کردہ ولایت بدارای رقیب خود شکیان شدہ انگشت بندان زدہ

<p>گر چه در پرده باهنک نیاز آمده کشتی و رفتی و دیگر نیاز آمده رفته بودی که دلم سوز خرق اندوز اثر بخودیم کرد حسرتی آبی آخر روشنی داد جمال تو فیتان مرا بندگی از تو که آید که نه ترسی ز خدا آه از وصل چه راحت که چو پروانه شمع جان دول به دور بودی و چه ماند است کلاه گوشه بود و من خسته چه افتاد ترا رنگم آید که رقیب از غم رنگم زید</p>	<p>نفته پرواز بسد شونی و نیاز آمده تا از مرگم چه گمانست که باز آمده بان چه دیدی که در گزافه ساز آمده خستگین رفتی و باد لوله باز آمده عمر با باش که سحر به نواز آمده چیت کاند رحیم از بهر نیاز آمده من اگر سوخته ام تو بگید از آمده با کسند خشم ز نفسین در از آمده که غم آگین بنیان خانه راز آمده از پست مردم و گریان بنیاز آمده</p>
<p>۳۷</p>	<p>ای ولایت نتوان منکر خوابان بودن در مقامات حقیقت ز مجاز آمده</p>
<p>شور از غمزه بر این خسته یعنی چه تلخ گفتاری و شیرین دهنی نیک بسج علقه گوش ترا از دلم آویزه رسند از که این شوخی و این شکم آسوخه</p>	<p>بگینه خون دلم ریخت یعنی چه نوش بانیش بیاخته یعنی چه در یکدانه که آونجسته یعنی چه بانو پوستم و بگخته یعنی چه</p>
<p>۳۸</p>	<p>ای ولایت بخدا صبرنداری بیست گردو نیا طلب بخت یعنی چه</p>
<p>تونی چون پوست مصری منانه را با فرمود از تکلیف بهوشم چرا از خاک چون بسل نه عظم</p>	<p>خیز چون نو خیزد در زیاده ز خود بگیا نه ام با او بیا کدول تیر و زهر و زشت نشانه</p>

<p>دل سوزنده دارم که از دوس گهی از حیل بر خیزد و ز پس بجز خاک درت جانی ندارم</p>	<p>بر آرد آتش روشن زبانه گهی از غمره می جوید بهانه سن و پیشانی و این آستانه</p>
۳۶۵	<p>پیشانی زحالم دور باد ولایت می زخم در زلف شانه</p>
<p>طرفه را بے در دل عشاق پیدا کرده سامری کی داشت این عجز در آفتونگی هر گره که ظرف پر پیچ و خم کشاده سرکشی از سر بنه بومی ز گیسویم فروست زنده جاوید گرد هر که بود خاک نشان زلف کاو خشم ساحر حسن سبز آورده</p>	<p>عالمی را با نگاه نازش پیدا کرده طوطی تصویر را از سحر گو یا کرده حلقه ز باور ابرسم ز سودا کرده زخ سودا بے بلاب سود بالا کرده کشتگان غمره را رشک می جا کرده فتنه با در عالم ایجاد پیا کرده</p>
۳۶۶	<p>اے ولایت عشق بازی میکنی در صومعه خویش را از کافریا سخت رسوا کرده</p>
<p>دل سرای تو یا رسول الله سر بر اے تو یا رسول الله صورت حق توبی و حق نبود دیدہ پر آب و سینہ پر خون است می شود از دو کون بیگانه قلم حق ز منت پر سر لوح به بنیے ندا و از دیا پاک دل که خون شد ز درد به نشود</p>	<p>دیدہ جاع تو یا رسول الله زیر پای تو یا رسول الله ماسواے تو یا رسول الله انبرای تو یا رسول الله آشناے تو یا رسول الله جز رضاے تو یا رسول الله اصطفاے تو یا رسول الله بی دواے تو یا رسول الله</p>

جان که از اشتیاق می نالید	شند خداے تو یا رسول الله
عین بوجود هست و عین وجود	ابتداے تو یا رسول الله
قاب قوسین هست او اونی	انتهای تو یا رسول الله
جبرئیل امین سدره نشین	مبتلاے تو یا رسول الله
عرش را سرور از می بخشید	خاکپای تو یا رسول الله
لا مکان و مکان هر چه بود	همچای تو یا رسول الله
ارث دار القمار مکن نیست	بی بولای تو یا رسول الله
همه محتاج آدم و عیسی	بلوای تو یا رسول الله
انبیاء عاشق و خدا شاق	بلقائے تو یا رسول الله
صادقان را بدوستی نه سرود	ماورای تو یا رسول الله

۳۷۷	الفی داد حق ولایت را به شنای تو یا رسول الله	۱
-----	---	---

خداے پاک را جانا نه و کوفین را جانم	تعالی الله ز به شانت چه جانی و چه جانم
سَقِّهُمْ مِمَّا یَسْقَمُونَ بِمَاءٍ مَّوْعُوْدٍ شَاقَتْ	سیستان صعبای تو محو قول سجائے
جلالت صورت حق است یا آمینه معنی	جمالیت قبله عاشق یا تفسیر قرآنے
چرا محراب ابروی تو نبود سجده گاه ما	که انوار خدا بے پرده می تابد بر پیشانیے
خیال موی مشکین تو ام آنفیه سر دارد	همان سر فروشت عاشقان باشد بر پیشانیے
باطن تاج خواهی بود ای جانان فدای تو	بظاہر این قدر دامنم که بشک نوریزدانی

۳۷۸	ولایت دامن عشقش مرده از دوست همان شنو چرا کارے کند عاقل که باز آید پیشانی	۲
-----	--	---

طهرم از بام بختیچو لب ربام آئی	صبح محشر بدمگر تو ششم آئی
--------------------------------	---------------------------

کرده ام چو سرتنگ از پی نیریزد لعل باد و وز بزم حریفان بوس می نوشی مریک در قدرت خورشید نمی نگند میرم از شادی و دیدار و لعل می ترسم می کشد حسرت آن روز و دل بخت کجا	خوشترازم کلب جو می و جام آئی می نخوای که بخون دل آشام آئی نادارین خانه بیانی و بارام آئی ناز رخصت ندهد اشک و سه گام آئی تابیا ری می و خود آبت گلغام آئی
۳۷۹	دانه اشک نشاند است ولایت هر چند وحشت کے دید آرام کہ در دام آئی
کبیتی ایک ز تو و از ہر جان کے چند پرپی از حیات خضر و عمر آبد سیر سہ وقت کہ میناب کہ موقوف منش خانمان سوز جہانی کہ شوی ہر لہنے ہر کجا سایہ کند شور قیامت خیز آشکارا کند از غیب جالش بخیال	دو کس دین و کسی کفر کس ایمان کے آہ صد آہ دم غنچہ سر بیان کے بعد ازین تنک بن گوشہ دامان کے سوز بہان کے شمع شبستان کے مہربا سر کشتی کہ و خرا مان کے می کشد ہر نفسم عشوہ بہان کے
۳۸۰	اے ولایت سر آرام بیالین آمد چون ضرورت بیا خاریا بان کے
برکشہ خود و عتاب تاکے بشگفت گل و چین بخندید در کعبہ و در جزو کس نیست رازی کہ نیافتی در آسنت دہستی خوشبختن نظر کن سرمایہ عمر عشق بازی است	چندین ستم و عذاب تاکے تو بہ ز شراب ناب تاکے باشی بطلب خواب تاکے زاہد زمی اجتناب تاکے کم ظرف تر از حباب تاکے اید اطلب ثواب تاکے

<p>وقت است کجانی از تن برآید ای دیده غنیمت است دیدار چون پری و شان نگاہ ایک بوسه پکار عاشقان کن</p>	<p>ای موبده جو حجاب تا کے نافل ز گناہ خواب تا کے ای محبت احتساب تا کے این مانع و این شراب تا کے</p>	
۳۸۱	<p>باسوز بازای ولایت این وحشت و اضطراب تا کے</p>	۵
<p>ایک سوز دل دل سوختگان میدانی هر چه منظور تو باشد بمنزله نجات دل صاف تو بود آئینه نام خدا ای سر عزت پیران کلیسا بدرت از تجلای حقیقت همه تن نور شدی حاجت عرض نباشد بجنورت هرگز</p>	<p>بادورگاه تو تاصبح آید نورانی بسکه در کشور تسلیم و رضا سلطان سر نوشت همه از ناصیه های سخوانی ای کلام همه پستان میت سجانی همه جانی و دستر باعث دم جانانی هر چه اندر دل من است تو خود میدانی</p>	
۳۸۲	<p>بنود و دلایست که شنایت گوید بوده سبب بذات و بصفت رحمانی</p>	۶
<p>ستم از ننگ آن زلف پریشان کوی رخ پر نور زلفین نکر دی پنهان گر لبه باز کنشی زنده کند عشق تو ام هر دم اعجاز لب جان دگر می بخشد همه محزون تو بستند چه بسیار و چه نیست از تجلای تو من عین حقیقت شده ام</p>	<p>ای صبا برین بیتاب چه احسان کوی طرفه شناسیت که در روز نمایان کوی تو ن عاشق ز غفلت که آسان کردی گرچه خون در جگر از عشوه پنهان کوی زلف برهنه می و شهر بیابان کوی جلوه کردی بدل جسم مرا جان کوی</p>	
<p>ای ولایت سر سودای بلا سداوری</p>		

۴	دل اسیر خم آن کا کل چپان کردی	۳۸۳
<p>خودی بگذارتا بنیاد شود چشم خدا بینی پرواز کبر تو به کن که نور کبریا بینی ز خود بیگانه شویم که رو آتشک بینی که از عکس تجلای حقیقت پرنیاس بینی یہ بینی جلوہ او تا خود او را جدا بینی در آسایش ہوس اری چینی کجا بینی</p>	<p>مجدد باش تا در پیکر خاکی صفای بینی تکبر و طریقت مانع راہ است ای سالک تعلق در حیم دل حجابی پیش سیدارو ز رنگ دم غیر آئینہ دل را نصفان کن ویت اندر حقیقت ہر کرا دانستہ پیش یہ بینی نور بانی را اگر فانی کنی خود را</p>	
۸	ولایت جلوہ محبوب دیدن حد تو بنود دگر بینی جلال او بقلب با صفا بینی	۳۸۴
<p>در دگر عاشق بیچار چہ دانی تکلیف ستمهای شب تار چہ دانی از ار دل ای ترک دل آزار چہ دانی سود ای سہم ای بت عیار چہ دانی اقرار بجز حبس و انکار چہ دانی در یافلی ویدہ خونبار چہ دانی</p>	<p>ای بخیر از عشق تو این کار چہ دانی روز تو بکام است و می ناب بکام است از سستی حسنت زد و گیتی خبر نیست تا زت نہد فرصت از آرایش کیسو بیتاب نہ کرد است وصالی و فراقی تا زہرہ تو آب نہ کرد و در محبت</p>	
۹	مانند ولایت دل پرورنداری بیتابی این طالب ویدار چہ دانی	۳۸۵
<p>تا چند ضبط دل بیدار کند کے اسے کاش التجا بیٹھا کند کے ہر چند فکر با بیدار کند کے اسرار خلوت تو چہ افشا کند کے</p>	<p>عاشق بود کسے وہو سہا کند کے در مان و در دل ز تلذظون تا فتم بہار عشق جان بسلامت نمی برد ہوشے گوش نیست کہ حرف تو بلفظ نہ</p>	

<p>بانشد که رده از رخ او داکند کے تا کے ہلاک دل بہت نا کند کے</p>	<p>آخر از کند تیش قلب حستہ ام بر حال عاشقان نظرش نیت زنیاد</p>	
۱۰	<p>حرفے نوشت و عمر ولایت تمام شد چون نامہ فراق توانا کاند کے</p>	۳۸۶
<p>ویدہ ماہ سہم نظرے داشتی گر ز غم دل خبرے داشتی شورش من گراڑے داشتی سینہ سن گر جگرے داشتی چشم تو ترکان ترے داشتی گریفت آہم شرے داشتی</p>	<p>سر سرگرا خاک درے داشتی مایل بیداد بودے دلش می بحر ایقان نزدی روز و شب از پی تیر تو ہدف ساختے عشق اگر بر تو ہو پیدا شدے سوختی کعبہ و تخبانہ را</p>	
۱۱	<p>محبت نشدے این چنین گر چہ ولایت دگرے داشتی</p>	۳۸۷
<p>بیک پیانہ ام ستانہ کردی بیک عشوہ مراد یوانہ کردی نخواہم گفت کردی یا نہ کردی بر سوائے مرا افسانہ کردی دلم را طرفہ خلوت خانہ کردی ستم بر بیل و پروانہ کردی</p>	<p>شراب عشق در پیانہ کردی بیک غمرہ مرا از خود ربودی بکن ہر آنچه خواہی اے شکر بافسون نظر دادی فریہم بجز غم خاطر دروے بکنجد بمحفل شمع گشتی گل بگلشن</p>	
۱۲	<p>مرد سوے حرم انون ولایت کہ عمرے خدمت بتجانہ کردی</p>	۳۸۸
<p>کہ گچہ چو رخ او بود در چہنہ</p>	<p>شاہدی لالہ رخی دارم و گل برگتنے</p>	

<p>قاتلی مابوشتی سلوہ نگاری صفی لکاکش پر شکن و غمرہ او تو بہ شکن آتشای بخود آرائی و بیگانہ فرشتے ترک سخاک بدل بردن مردم چالا نہ وفایش بسرشت و نہ مدارا بخش</p>	<p>ولبری غنہ گری سیمبری گلبدنے چشم او پر فن و ہنگامہ اور اہرنے لنگھوئی بترش روی و شیرین دہنے شوخ و بیباک پر پیرہہ و گل پر ہنے لطافت گل رعنا بزرگت سننے</p>
<p>۳۸۹</p>	<p>نیت درد ایرہ خاک ولایت ہرگز ہجو او ترک پیری پیکر و عاشق چو منے</p>
<p>خوبی غیرت یوسف بلب رشک میحای ز سر تا پا دل آویزی سراپا عشوہ انگیزی ہمہ ترکی ہمہ شوخی ہمہ خوبی و محبوبی جمال نازنین داری سراپای حسین داری و لم صدواع پنهان دارد و ہر داغ ناسورے چه نادانی ہوساکی و بتیابی بنیدانی چو کاغذ ناختہ از سی ز حال کس نمی پرسی چہ سنت عشق میبازی بہر انداز می نازی</p>	<p>تعالی اللہ چہ مستحق حاک اللہ چہ رعنا می بدین بیداد و تو زیزی عجب محبوب دلہامی ملک صورت پری غمرہ نگار فتنہ بالای چراغ کعبہ ہستی شمع تابان کلیسای ترا پروای عاشق نیت گاہی خبر خود آرای حریف غیرے باشی بہ زرم مانعی آئی گرفتہ ہر دو عالم را علم گشتی بیکتای ملیح شور آفتاب حسین ماہ سیامی</p>
<p>۳۹۰</p>	<p>اگر چہ بگینہ گشتی ز بیدادی ولایت را آتشی دایسا باشی بدین ہنگامہ آرای</p>
<p>بدوبی شہزادہ پاک احمد نور کو نینے اظہور ذات پاک حق تا شاکن درین صورت شفیع جان نوازی رحمت آتاری خطاب گشتی اگر ہی چاہہ پروازی چہ ہی آشتی سازی</p>	<p>اگر ہی اونیت مافوقی و ماتحتی و مابینی کہ بود خبر جمالش در حقیقت منظر عینی پناہ استان عاصی از آفات دارینی ارشادلی نہای شاہدی بازیب و بازینی</p>

۳۹۱	ولایت در دل من آتشی ز آذر وندی که بر خاک و دشت حاضر شوم با شور و باشینی	۱۵
<p>بش تو دارم محب حال زارے دلم بر خود بین و سفاک یارے بجان کندن آشنا تذخوے پری پیکر شعله قامت حصفے بهر ساقم می فرید بر سنگے دلیرے بخو زیزی پاکبازان ترقی بہت بود عاشقان را نبینم ز خرشید و سہ خبر جانش</p>	<p>دلی پارہ پارہ تنے داندازے بتے سنگدل طرغہ زیبا نگارے بدل برون پارسا ہوشیارے چو سیاب ہنگام بون کنارے گمی بایامی گمی باقرارے مد اش بکف خنجر ابدارے من قامت یار و حضور دوارے خزا و ز نظر نیست لیل و نہارے</p>	<p>ولایت بر خوار خوش نظر کن کہ تقوے و طاعت نیاید کارے</p>
۳۹۲	ولایت بر خوار خوش نظر کن کہ تقوے و طاعت نیاید کارے	۱۶
<p>این نرم نبودے اگر آن یار نبودے ہم لالہ و ہم سبیل و ہم بلبل و ہم گل فی دیو و حرم بودی و فی کاف و سلم فی منجیہ بودی و فی بادہ فرو شے منصور نبودے و انا الحق نہ سرودے بر روی زمین آدم خاکی زیدے معتوق ازل پردہ زرخ برنگر فتنے فی ملک ملک بودی و فی اول و آخر از عشق دی است اینہما آشوب و گر نہ</p>	<p>ساقی و خم و ساق و سرشار نبودے ہم گلشن و ہم سبزہ و ہم خار نبودے وین اکشش سجد و زنا ر نبودے وین جوش می و سیکدہ زنا ر نبودے و آن محتجب آن سر و دار نبودے بر چرخ برین ثابت و تیار نبودے ز نہار کسی طالب دیدار نبودے جانی و دلی محرم اسرار نبودے ظلمات نبود و وہم انوار نبودے</p>	

۳۹۳	والد نبودے ہمہ آفاق ولایت مقصود اگر سید ابرار نبودے	۱۷
چہ شدی اگر رحمت ز نقاب رخ کشودے ز کرم شفاعتم کن کہ نیاید ست از سن ہر ممکنات بیشک ز طور تست ورنہ از ازل بجان داؤد و اگر الفت نمی بود ز ملایکہ رسیدی بفلک نیار رسیدی دل درو مند دارم ہمہ جھو این تننا	بہ تجلی و تجلی دل عاشقان رہودے نہ قیام فی حقودے نہ رکوع فی جودے بوجود لایزال کہ بجہ عدم نبودے نہ بلجست بودی نہ بصوت جان نرودے اگر از لب تو علیٰ سخنہ ہی شتودے کہ کمال بہ نیاز می بغم تو رہ نمودے	
۳۹۴	چہ نشہ ولایت بصبا بگوشه دارا کہ بچاک پاک احمد برسان زمین درودے	۱۸
دل بیدین مار از محبت نیست یمانی ز کافر با جرائسہای الفت حالتی دارم بیای شتوہ جوی ماومی نگر بسوی ما خیال بکت تبسم زخم دلمار بجند اند ملک عاشق پری شیدہ چہ پری از حال نہ آن باشد بجای کہ لب از مرگ مائی	ہما ناستہ ام روز ازل با عشق چمانے مسلمان بشویم گاہی بو گاہی ناسلمانے کہ می ریزد و حشمت ترشک خون چو بارانے لب شیرین پرشورش بود گو یا نکند آنے بدین خوبی فریبای نمی بینم انسانے بجان آمد دلم از درد و محتاجم بدرمانے	
۳۹۵	عجب نبود اگر زدوس بخشد ایزد پاکم ولایت عاقبت بہتم محمد را ثنا خوانے	۱۹
ای ز گس شہلائیے سرمہ بر عنائی عشق تو خراجم کرد خلقی است تماشائی گفتی کہ صوری کن ہیبت زبیدی	چشمے کہ چہ کار آید بے دید تو بینائی تا چند یکم رسوا امی و امی زروائی دور از تو دم خون خند فریاد ز رتنائی	

ای شامہ لاهوتی در خاک چرخ پی ای موی سیاه تو بے شانہ بآرایش سختوتی و محبوبی ناز و بتو هر خوبی ای جان بن مریم با شور لب هدم شفاق جمال تو هم موئی و هم عیسی چشم تو کند جادو بر کافر و بر مومن از شوق تو می گرم و ز حیر تو می نالم چون جان جهان گشتی سجدت ان گشتی	بر خیز بجان بخشی بنشین بد لاری ای روی بلخ تو بے نازه زریانی در هر دو جهان کن نیست مثل تو بیکتانی بی حسن چرخ می خیزد تنها ز سنجانی مقتول نگاه تو موسائی و عیسانی سر پایه اشوبی بر خون کن د لمانی آرے نبود مکن با عشق شکبانی در کوی تو رسوا شد بچاره کلیسانی
--	---

۲۰

پیغام نجات آید بے شبه ولایت را
اے کاش که از رحمت بر تربت او آئی

۳۹۴

که نشتر در گد دل میرند حیر بر روی بر خیز سینہ ماشک می ریزد سیه سو که خون پارسایان رخت آن کا ز به کو بشوخ صید دم میکند این طرفه آه کو سر ما که فرود آید بجز محراب ابرو خرابی میکند اکنون به کو و به سو	همی غلطم بیتابی ز پلو بے پلو بکا کل می زند شانہ پریشان کرده بر شانہ ز جو هر داری تیغ جز اهر گز نه ترسد عجب می آیدم از سحر چشم ناتوان او سجود عرض عین اینجا نماز عاشقان باشد بیانظاره کن خونباری دیوانه خود را
--	--

۲۱

ولایت چیست ای حال که بیایا که میرفتی
مژند دست گوے یار یا باد سحر بوے

۳۹۵

بر سر خاک باغی گد ری جانب آشنائی گد ری تو ز شهر و حیانی گد ری	دلبر از حنائی گد ری اینجی بکائیت ای قاتل در گذشتیم از نام و نشان
---	--

هر طرف می روی و اگر گویم	یک نفس چون جیانی گدیزی
۳۹۸	منتظر داشتن ولایت را سوی این بخیطای گدیزی
۲۲	۲۲
ایک بیباک بخلو نگه اوست رفتی ماهیه از پی آنیم که خاک تو شویم تا بخاک قدم پاک مشرف سازی بست شد همت جبریل ز همراهی تو حق تو بود و هر پای به عو به کون همه نوری و جز این دهم نسجد در نه	طرفه چالاک دران منزل اعلی رفتی بهر آمدی و نیز پئے مار رفتی رخ بر او و خفته بر عرش مظار رفتی از مقامی که رسد و هم بیا مار رفتی در گذشتی ز دلی تا فدا شدی رفتی کیستی آنکه بعد بهوش در آنجا رفتی
۳۹۹	آزمین بر تو ولایت که بجوش الفت جان فدا ساختی و پاک زدو نیا رفتی
۲۳	۲۳
رو بکوبش نبشین کر تو صفای طلبی سید هد ساقی کوثر می و دور عام است تا حرم حرمش و هم طلبی ز رسید سختش مایه جان است مگو جز سختش نخته را داغ بود مرهم زخم عشقش کشته خنجر تسلیم و رضایش میباش	خاک شود رره او گر تو خدای طلبی خنیزه جرب گر از جام می طلبی نکمت یار چه از باد صبا می طلبی گر چه عیسی لب اعیا ز نامی طلبی آه خامی که پئے در و دوا می طلبی اگر دانی ز مکافات قضای طلبی
۴۰۰	اے ولایت بخدا تا بدینه نروی در د تو به نشود گر تو شفا می طلبی
۲۴	۲۴
این دایره و مرکز و پر کار نبوده لے شام و بحر بودی و دل و نهار	این بیست و این بند سه در کار نبوده این شش هفت و گروش او دار نبوده

<p>هم نوح نبودی و نه طوفان تنورے هم آذر و نمرود نبوده و نه آتش آن طور نبوده و کلیم دید رضا نی و نه نوح محشر و نی ترس کافات نی نارسه نبودی و نی روضه رحمت نی صخره جنی و نه ملک و نه سلیمان</p>	<p>هم کشتی او مائل کسار نبوده هم بهر خلیل آئینه گلزار نبوده و نه خون نبودی و نه عصا مار نبوده و نه خوف و نه جافلق گرفتار نبوده مقصود نبودی و نه نگار نبوده انگشته سی و نه تخت صبا و نه نبوده</p>
۴۰۱	<p>بالله ولایت که نبودی ع السلام مطلوب اگر احمد بختار نبوده</p>
<p>گرفت بایون تو مقصود نبوده مقصود ز کونین و ز ایجا دلونی یقو مقبول احد آدم سجود گشتی از پرده کن سر زدی صورت کونین ایجا ز تکلم تنبوده لب عیسی گرا ز تو نمی بود خشتین کشش ما</p>	<p>بود همه آفاق ز نابا بود نبوده و نه سخن عابد و موجود نبوده ابلیس لعین خاسر و مردود نبوده مردوم بهر آیه موجود نبوده منظور کلیم آتش بی و دود نبوده دیواندول جان غم آلود نبوده</p>
۴۰۲	<p>هر آنچه که بود است نبی بود ولایت والله اگر احمد محمود نبوده</p>
<p>در ازل موجود بودی همچو انوار آمدی خلوت الهوت را شاید تو نبودی حجاب روشن از نور تو چون نورانی دوزخ از مستقیم ریتم داوی با پیما نه ها رب ارنی از کلیم و ن ترانی از خدا</p>	<p>و نه ابه مقصود هستی تا با طهار آمدی تا شدی از خود تنی و پیرا سر آمدی یا جمال شمع آسا و رشب تا آمدی خود ز جام کنت کثر است و شایا آمدی تو چه محبوبی که خود مقصود دیدار آمدی</p>

	باب از اعل جنس گنه آورده ایم	تو ستاع کاسد مارا خریدار آمدی	
۴۴	هان ولایت رابع از حکم زنده کن تازه شده جان سبجا تا بگفتار آمدی	۴۵	
<p>خوش آنکه درین سیکده پیشار نباشی بر خیز و سبکوش که جالت بنماید دل کعبه حق است الا تا به تغافل رنه ان قبح نوش همه است است سریت بهر چه که از عقل بر نیست بهر چه ز سر جویش خمش آجیات است ساغر زین و جام می ناب فروکش عیبه نمود زین به ای طالب معنی</p>	<p>بی شایه و بی مانع سرشار نباشی تا سوخته و عده دیدار نباشی محروم طواف حرم یار نباشی خود نوش و بنوشان که در انکار نباشی تا منم نخوری محرم اسرار نباشی حیف است که خاک ره خمار نباشی که منحصه ز بهر چه درار نباشی ز نهاد که خود بین و ریا کار نباشی</p>	۴۶	۴۸
<p>ایکه بکن در ابادل ز دو کون میبری سید محبتی توئی هادی مقتدی توئی پرده کن حجاب تو جلوه تو نقاب تو واله تو هر آنسوی منزل است لا مکان تو محیط نور تو طالع مشق طور تو ما شوق تو خدایتو مرضی او ضای تو خوبی دیف از کجا حسن طبع از کجا چو بهر اولین توئی نقش اندکین توئی</p>	<p>تو خد استروی تو ده چه خجسته مستطری احمد مصطفی توئی بر تو سرود پیامبری شاهد تو خطاب تو خاک ره تو دلبری ای برکاب تو روان حور و ملک بچاگری مستطحق طور تو ای تو زو هم مابری هستی یار ای تو سر و پای به برتری او بجمال میگردد تو بجمال دیگر می خاتم مرسلین توئی طرفه نیم گوهری</p>		

۲۹	جان ولایت و دوش در قدم تو خاک باد تا بکرم منتظر کنی از ره دژ پروری	۴۰۵
که دارم چو من هر دم حایل و گلو دست ز طفلی داده ام ای شیخ در دست بهودت که آونیم شبی در دامن آن تن خودت بر آرم ز آستین عشق از بهر وضو دست بنا بهر باقیاست برلاست آبرو دست عجب نبود که از خانه بر آرد آبرو دست	من آن رندم که آخر با قدم بر وصل او دست نخواهم توبه کروان از می و میخانه و ساقی محبت بخودم کرد است و بیایا که می خواهم کجا دارم کجا یارے که چون بنصو ر بے پروا پسند غمره ترکانه اش افتاد در سوا لی تشنه دم و دم که آید بر هزار من	
۳۰	نگار من بوسنگ است و نیز به لب و دانه ولایت کاش حسن به کمال عشق بود	۴۰۶
بے پروا و بیایا که چه دیدی چه شنیدی از به ایله زار چه دیدی چه شنیدی می ترزه بهر آب چه دیدی چه شنیدی ستانه و چالاک چه دیدی چه شنیدی ای پردگی پاک چه دیدی چه شنیدی با جان طربناک چه دیدی چه شنیدی	در ساحت افلاک چه دیدی چه شنیدی در هر که اودنے که رسیدی بیک آنے زان را از که با حشر نشود مدلت با اند ز شب معراج که از عیش گذشتی در پرده قدسی که دلی محرم آن نیست در خلوت مطلق که گذشتی ز معتبد	
۳۱	قربان سگان در تو جان ولایت اے صاحب بولاک چه دیدی چه شنیدی	۴۰۷
بخود ز پس پرده کن جلوه نبودی بنگامه شوق دل عشاق فرودی در دیده صاحب نظران عین وجودی	بخود شاه خلوت کنده قدس تو بودی در بزم ظهور آمدی و باغ پر نور موجود شد از توبه اشکال کشیدی	

خواب تو بیداری انبیار نماید ذات تو محیط است با حسان شفاست بامزده رحمت که بگویند رساندی	بر خاستی و رفتی و گفستی و شنودی بر روی اتم تا در خود وس کشودی اندیشه ششتر از دل آفاق ربودی	
۴۰۸	باز مرز نهفت عجب گرم نواست شایبش ولایت که سزاوار درودست	۳۲
زهی بروی درخشان بخلی ازلی تجیرش تامل و میل عرفانش صفات او بکمال که داشت بنیابت درشته طینت و پاکیزه خوی و اهل دلی چو شب چو روز که از خود خبر نبود او را حیا قدر روی و وی شناخت قدر حیا	زهی بعارض روشن جمال لم زیری سکونش آینه حق نمایی قنای ذات سراپا بقا زبانی گیر و مشکفت ایندرو او حق و جلی آنگهی بصحیحی بود و گویا کردلی که بود محرم اسرار علمی و عملی	
خداوند و ولایت معاف که هست مرید پر حقیقت تاب فتح علی		

قصاید

بسم الله الرحمن الرحيم

قصیده اول در حمد یاری عز است

همه محو منجیات که گد امی و کجائی
همه پاکی بتوزید که معتر از میوب لے
همه پنهان همه پید از وجود تو هویدا
نه تو در ارض و سمای نه ازین هر دو بر حق
نه تو زیری و نه بالا که سیر از جبالے
نه تو با هست بقید نه تو بمانیت مکلف
بکلیسا و بکعبه بنو جبر نه تو خدا یا
نه تو در قید زمانی نه تو در بند مکانی
نه کسی با تو شریک و نه تو با هیچ عدلی
تو خطا پوش و رحیمی تو عطا پاش و کریمی
تو نمائی بجات تو عیانی بجلالت
تو گد ازنده هر معجزه امروزی عالم
همیشه شایان و گد ایان بدر نامیه ایان
به یکی جلوه حسن تو ز خود رفت کلیت
بنو ذره کسی را که سر از حکم تو بیاید

که سیان دل جان هستی و در دیده نیائی
همه عالم بتو باز د که کریمی و خدائی
همه قربان همه شیدا که مراد همه نیائی
نه تو ان گفت ثنات که منزه ز ثنائی
نه تو چون تو نه چندی نه ازین جمله جدائی
نه تو جوهر نه عرض بلکه بری ازین نیائی
تو بهر کسوت و صورت که بود جلوه خدائی
نه تو معدوم نه فانی نه کمی و نه سوائی
تو خداوند زمینی تو خداوند سمائی
تو گد بخش و علیمی به تو زیاست خدائی
تو قدیمی بکالت تو همه نور و صیائی
تو نو ازنده هر معتر فی روز جزائی
تو نه جای می جویی و نه خواهان ضائی
همه سوز و به تجلی تو اگر پرده کشائی
تو پناهنده خلقی و تو حاکم تقضائی

ز که خواهیم مدارا که تو با فضل مداری
 تو باینده رحمت تو کشانیده شکل
 نه نوازند کسی را که رحمت نه نوازی
 همه بینی همه دانی چه بود کان نتوانی
 که بود عیسی مریم تو اگر عجب از نه نشستی
 همه فایست تو بانی همه امکان تو جوئی
 همه عصیان خلایق به یکی عفو نیز زد
 نه بقرع معرف نه به تصیف معرفت
 نه تو در پرده نهانی نه تو بایر و عیانی
 نه بجا ماند نه ماند همه آیات نیالیه
 نه تو خواهند اما فی الصواب و مصایب
 نه بدیج کسی تا تو ز خشوع لب نه نایست
 نه طاعتی نه تو مخلوق نه خلایق نه تو مسمو
 همه مخلوق تو خالق همه زوق تو نه نایست
 چه شناسیم که چونی که ز او که نه نایست
 نه تو در رنگ بری که گویم حیوانی
 نه طوطی نه قصیری نه قلیبی نه کشوری
 بود و نرسیده و این چنین نیست

ز که جویم مدلو که تو با لطف دوانی
 تو رساننده مقصود و ننگام دعائی
 تو که در آسمانی بری از خوف و رجائی
 تو که با هیچ نهانی زهر اندیشه درائی
 که بود موسی عمران تو اگر خود نه ربائی
 تو به ماری ملک لمن الملک سزائی
 از خطایچ نه رسم که تو با حلم و عطائی
 نه تو در پست و بلند می عجیب و غولائی
 که مخالف نه چو هستی به بیان زجرائی
 تو هر عین عیان که نبیه حال بچائی
 تو که از آیات همه حسن و بلائی
 تو بر آرزو طایات دل شاه و گدائی
 همه کتبی و کبر و نه خلایق نه طاعتی
 برت و در میان همه عرنا صیائی
 نه گشت عبادتی نه گلی و نه صیائی
 نه بایز رنگ جبرتی که نه رنگ برائی
 تو بانی که چه هستی که چه نیستی
 نه تو در رخسار به ولایت بلای

اشعار و مدح و ستایش

ز که نه ستم کرد و در صدد
 ز که نه ستم کرد و در صدد
 ز که نه ستم کرد و در صدد
 ز که نه ستم کرد و در صدد

هو مخالف خاکست و سید بنجم
 تمام سل سترکت و نصرانی
 عجب مخالفت و کشتی است کاین
 یکی بطالع ناکام و گردش بختر
 یکی بعشرت و حیرت کشیده خروست
 از ان نفس که بکارم گره فکند فک
 کجا طیب که از دور و دل بر اشتفا
 بهر در رسد هم از جور آسمان بآن
 و با هم از قف دل همچو حجر آتش
 کشید سر به باندی اگر بتا به من
 گهی شوم زره اضطراب بخت نوره
 فلک بگوش روزانه و شبانه خویش
 فلاح و عیش ز دولت بودم که گهی
 بیا و بنگر و گشت بگوش و بخت
 ز بازی کج خود کج باخت این گیاره
 هیچ کوب بخت نمی برد نسبت
 منم که کوه جنون می تراشم و چلنم
 ملال فکر عاشق حواس من شش بر
 ز ساعی که فرزند است باب زنی من
 بنود کامل و من زور و رشده ز جیا
 کجا روم چکنم با که این سخن گویم

زیاد نخوت پیچیده سر شداد
 چنانکه زهر و خاک است از مخالف باد
 نه پیش ازین در غنایم و اجساد
 ز جوش رخت دل ناله می نهد بنیاد
 مرا به بنید و گوید چندین نصیب سیاد
 سواي بست نباید بگوش ناه کشاو
 کند بسینه آرزو و گزند منهاو
 کسی بناله و فریاد و گوش دل نهاد
 و طم و داغ فروزان چو در مرداو
 فکند چرخ به پستی ز سر نشی و عناد
 گهی اچو بت مجنون روم بسوی بلاد
 و اهرام شد و جان هم جو آله خرداد
 ندیده ام رخ و دنت چو کور باد ز او
 ز کاوش غم و دل مطلق گم حساب
 کسی ز ما و گیتی لطافتم که ز او
 شد رضای دل من گهی بجانب شاد
 آه شک آمد و سخت آمد است چون فریاد
 زیاده بر دل از همه هم خیال معاد
 نماند یادم اغیر باب کاو یکاد
 چون فتنه من بچک زد و بانوان نقاد
 آله بوده است بقدر تمام نقص و کساد

میان آتش و آبم زب لے قرار بها
 زگره ام دل دشمن جو سوم زم شود
 پیر می توان گفت گر کسی پرسد
 به بند پریش عالم نمی توان افتاد
 برم ز جور فلک و زجای کوکب بخت
 گناهگار پناه و سیاهکار پناه
 حبیب خاص خدا و شفیع روز حساب
 بدین سیاه و جلالت شب ولادت او
 ایضا فیض و گرا نیاست رحمت او
 ز آب و رنگ شنایش نباشد امر رسد
 که کرد آنچه محمد بر اوست است کرد
 و راهی او که ز اول حبیب و محبوبست
 پیش حجت عاشق عزیز تر نه بود
 بنودی از بهمان هر چه هست منظر او
 از آب شمیم ساهو بمرد آتش پارس
 کمال به روی آدم از کمال دمی است
 نوشت نام هایلش چون بر روز ازل
 و در حسیم به بندد اگر شفیع شود
 اگر مستح بود سر نند بخاک و درش
 همین ره است به مغفرت که بر او داد
 تخت یک شب و دوایم تیا است خوا

اگر چه جمع به یکجا نمی شود و خدا داد
 اگر چه خود بود از ننگ سخت از پولاد
 که حلال دل من نوشته است استاد
 توان شناخت زبندی که زبان افتاد
 بیارگاه پناه ستم کشان فریاد
 محمد سیدی نور عالم ایجاد
 رسول پاک شریعت و نبی نیک نهاد
 که هفت کنگره از قصر قهرمان افتاد
 که داشت است خود را عزیز تر از اولاد
 نگار خانه مانی و ناسه بهر او
 بنفس کرد و جهاد و بکفر کرد و جهاد
 که است دیده از غوغا از گروه عباد
 ز عاصیان سیه کار زمره زهاد
 بحق او که نبودی جهان کون فساد
 پیام کعبه علم نصب شد شبی که بزاد
 که دخت فاطمه باشد علی بود و امام
 علم بلوغ ز تعظیم سرنگون افتاد
 گره ز کار کشاید اگر گشت دلداد
 و اگر کلیم بود تن دهد با ستم داد
 سر افکنی و گواهی دمی با شهنشاه
 اگر نه رفت ز دنیا و غلده کرد آباد

سخن بود و نغمه و یک سخن هوا
 سببش مخطوطه و تفسیر و الضعیف و بنگر
 کنند امتیانش به قبر خواب نشاط
 به بادشاهی دنیا چرا نظر کردی
 زهی پسر که پدید را بنام او بخشید
 پیغمبری که شفاعت نمود از رحمت
 گناهکارند اردو بخیزد در شش باد
 که رفت انکه در گریاس برد از در او
 قلم بنام زور آمد ز فخر محمد تش
 زنده امتیانش با بنیای پسر
 بهر طیل بده ای طیب خاک درش
 ز نام و نهی مراوی که هست شفق و می
 سواد و دیده سن از بیاض گفت و فرود
 بسین فخل لایت بحق او یارب
 بخش جای تنعم بایه رحمت
 پسر و گر تو به پیری از تنگاری من
 نثار خاک در او ز ما به از سلام

عجب مدار که حق کوبی بان ارشاد
 ز رحمتی که با داشت صد هزار آباد
 چو کو و کان که بخواند بخطر مباد
 که هر کینه غلامش به از هزار قباد
 نذر او آدم خالی چنین پسر به تراود
 بروی است عاصی و جهان کشاد
 که از برای ستاع گناه هست مفاد
 که آمد انکه بران آستان نیافت مراد
 ز روشنائی نامش سواد یافت مداد
 بین مراتب شیخی که هست در بغداد
 مدد و او فقر است هر دو استعنا
 بسین بد فقر باطل که میکند افساد
 بر این سواد که چشم دشمنان مرصاد
 بر روز مرگ ز بند عذاب کن آزاد
 یا که بحق الصحابة الاحباب
 بشیخ جرم من و نام وی که دارم یاد
 از وی جانب من صد گاه و حجت یاد

قصیده در مدح مخدوم الانام نامی مدظله

هر شیم در غمت سحر گردد
 مر جباط العش که از غم تو
 حسن پوشیده آشکارا کن

بخت بیدار گردد سر گردد
 دل شیدا اش بهره در گردد
 تا سر پا پای من نظر گردد

سوختم سوختم ز آتش دل
 مشکل من مجبوره آسان کن
 در نه اسے ترک می برم فریاد
 شاه خادم صفی که از نظرش
 داغ عشق که بر دلش زده اند
 بکمال صفائی باطن
 دارد گر خیال او نفی
 حرم او ست منزلی که در او
 به نگاو کرم اگر بیند
 هر که باشد مخالفش لاریب
 دشمنش را زمانه دوست نداشت
 به که منظور چشم حجت او ست
 تلخ شیرین شود بگفتارش
 صد که داند کمزش بکرم
 در کف جود او بفیض وجود
 هر گویا به که خواست سه سبزش
 بسکه از احتشای نیست
 بسکه با گفتش تلقین نیست
 نظرش بر قدم منم بوطن
 روز و شب خاک پاک در گامش
 سدا و عذاب حاسد او ست

آفخ آفخ که تیز تر گردد
 تا و قادیانیت مسدود
 بر در آن که داد گر گردد
 ذره خورشید و خاک زر گردد
 شمس از دو و آن قمر گردد
 از بطونات با خبر گردد
 گردد بالین محضه گردد
 هوش ذی روح منتشر گردد
 شجر خشک به نمر گردد
 نفع در حق او صبر گردد
 شتر او خیر و خیر شر گردد
 نور عینین بهر شب گردد
 زهر در گفتگو شکر گردد
 در کربات مشتهر گردد
 شبهه به شبهه گهر گردد
 بکمال نموشجر گردد
 حضور شمنش سفر گردد
 سفر و دستش صند گردد
 بهر شب چون نه بخیط گردد
 مسدود و دیده ایست گردد
 تا که بی آثار و اسفر گردد

خدمت او ثواب خادم اوست
 صحر از بس رفتن در او
 ناوک قدر گو خطا نمند
 سیر و طیر است از کراماتش
 بعد ازین در خطاب می گویم
 عیب مقبول تو هنر گردد
 تو اگر از خط و بندازی
 خدمت افتخار کونین است
 دشمنت را مفر کجا الا
 هر که بدگفت و بدشمند ترا
 تیره بختی که خواست آزارت
 هر که گستاخ با تو پیش آید
 گریه بینی بسویک نظرش
 گرد بستش نشانی از پل صید
 اگر تو خواهی زنجیر بکنده
 الا مان الا مان که از قدرت
 مستمندان و مایه طمان ترا
 با فغانی الرسول اگر خواهی
 هر پلائی که از قضا آید
 چون پوشی رموز از اغیار
 هر که شد پرده دار از حرمت

تا که باغ جهان هست بر گردد
 هر نفس گردد رهگذر گردد
 سینه اش بهر او سپر گردد
 وز کرامات بحسب بر گردد
 که طریق سخن دگر گردد
 هنر از رد تو بر گردد
 معتبر غیب معتبر گردد
 خوشتر آنکس که مفتخر گردد
 مرگ او بهر او مفر گردد
 او به سجن چون چو خوک و خر گردد
 بیشک از مسخ جانور گردد
 گاه زیر و گاه زبر گردد
 رو به ماده شیر ز گردد
 مرغ بے بال تیر بر گردد
 شاخ و برگ شجر تبر گردد
 دل چون موم کالنجس گردد
 جنت النخل مستقر گردد
 محبت ظاهرا ز کمر گردد
 بدعایش مدام بر گردد
 چشم شان کور و گوش کر گردد
 همچو منصور پرده در گردد

آفتاب ابره شد قیام ترا
 ذره را اگر ز خاک بر داری
 هر که قدر تر انگاه نداشت
 صحبت تست با اثر که ازو
 وز ثنائے تو گوهر افتاخم
 بان بیک جلوه از خود مریایے
 یک نگاه تو از سیم کافیت
 بحسب رم وصال را هم ده
 بر دل زار من عنایت کن
 من و این آرزو که در پایت
 دل و با شوق گفتگو که سرم
 یک نظر کن بجال من شاما
 با جراتیت روح را با نفس
 از مے آتشین بده جامے
 الغرض چون سخن بطول کشید
 سگ در گاه خود ولایت را

لاجرم ماه استر گردد
 همچو خور با من سرخ و زرد
 که به کونین مقتدر گردد
 بد شایل نکو سپر گردد
 بجای نئے که ابر تر گردد
 تا دلم دل حبسگر گردد
 تا خطبات سن بدر گردد
 تا کعب غیر ناسر بر گردد
 تا ز تاشیر پر اثر گردد
 نفس چند من بسر گردد
 زیر پای تو خاک در گردد
 که نگاه تو خشک تر گردد
 ستم کن که باطن سر گردد
 که دلم غیرت شرر گردد
 وقت آن شد که مختصر گردد
 پسند این که در بدر گردد

قصیده در لخت

منم که نیست کسی از دین من آگاه
 منم که شب نشستم ز روز چو نایب
 منم که آب روانی ندیده ام جز اشک
 منم که روز و شب من تمام یکسان است

منم که بر خیم پنهان من خداست گواه
 منم که باز ندانم سپید را از سیاه
 منم که باو بهارے ندیده ام جز آه
 منم که مهر ندانم با بلبل از ماه

ستم که چاره ندانم جز اینکه آخر کار
 ستم که زارم و بار گنه بدوش من است
 شبی فلکند به لاهوت جلوه چنان
 اگر محبت اوست که شوی مغفور
 کمینه مورد و او بود سلیمان
 جزای تست جنم اگر بدست آری
 بجز محمد مرسل که نور یزدان است
 چه نعت گویم و خود گویم که خواهم گفت
 بنات حشر دوست تو آب کو شیرینش
 بجز نوازه ز تو هنگام وجود کسی
 شبی که دست لبستند ماه گفت سخن
 سرباط قیامت شمان پایوه شوند
 بحیرتم که درین تنگنای چون راندی
 ز به مراتب جبرئیل در شب معراج
 بپاشود بقیامت قیامت ویکر
 اگر فروغ جمالت نمی کشاد نقاب
 حرم تست که در بان او کلیم شود
 زمانه بر سر او خاک ریخت آخر کار
 بنات سرکشی فرقه زبون طهری
 تو برستی و ظهور تو بے گناه محال
 مرا چه پایه که وصف کنم تعالی الله

برم بجزرت احمد ز حادثات پناه
 کجا روم که ندارم بجز درش به نگاه
 نیافته بنظر در وجود خود جز اله
 هزار و رو کنی لا اله الا الله
 گدای او چه کند آرزوی خسر و گد
 بولے سیاه که بنی از و باست کراه
 ز آتش است خود را که در ششت نگاه
 زبان بریده جلال تو یا رسول الله
 دم جفا و یک ایامی تیغ تو جانگاه
 خبر ده و خبر و بر فراز گردون راه
 و گرنه بر ندیدم ز خاک تیره گیاه
 و بے پایوه درگاه تو که باشد شاه
 قضای غربت اسیری تراست جولا نگاه
 گمی برکاب تو بوسید و خاکیات گاه
 در آن نفس که خرامان شوی شفا و نجات
 ز دست کفر نمی یافت کائنات رفاه
 و اگر داشت ز پیشینان چنین درگاه
 که چاه در ره تو کند و خود فتاد بچاه
 شکست معجزات اگر هجوم کرد سپاه
 هزار توبه اگر توبه کنم ز گناه
 زبان خلق بود در شنای تو کو تباد

شکفت نیست اگر گینه دلیر شویم
 ز تلب آتش دوزخ چرا بنیداریم
 توئی که در شب اسری بفر خدمت تو
 توئی که زنگ شفاعت کنی بچهره خویش
 توئی که در ازل آدم بارتکاب خطا
 توئی که ساقی فانیین بلطف دهی
 توئی که غم نمکند از گنه شنا گویت
 ولایت اوست که در اشفع من باشد

که صیت رحمت عامت قناده و نوا
 که نام پاک تو در دامن استام و نگاه
 بعرض سوده سرافیل و جبریل کلاه
 بساعتی که شود رنگ چهره ما چون کاه
 و یله حبت بنامت بکلم عزت و جاه
 در آفتاب قیامت به تفتنگان تباه
 بود روز جزایش بهشت با و اخواه
 هیچ غم اگر چه کنم هر نفس هنر ارگناه

مقصیده و مدح مخدوم الانام نامی ندظله

نخواهم احوال خویش را گفتن
 حرف را اندن ز بے نوا سها
 ما جرای جدائی احباب
 غم پنهان ز دل برون داودن
 نقل بهجاریا سراسر اے فلک
 بهیگی عرض حال خود کردن
 همه شرح بلا کشیدن با
 قفل بر داشتن ز باب سکوت
 انچه در دهر امتحان کردم
 پرده اندر وے کار افکندن
 گرم آسے زول بر آوردن
 شرح داودن همه حکایت با

گذشت روزگار صرا گفتن
 همه با ساز و با نوا گفتن
 در دود و دری انت با گفتن
 قصه زحمت و بلا گفتن
 اصل احسانه جفا گفتن
 بهیگی طول ماجرا گفتن
 همه مقصود و مدعا گفتن
 زابت دانا به انت گفتن
 حال بیگانه و آشنا گفتن
 راز پوشیده بر ملا گفتن
 سر و مهری بخت و اگفتن
 حال آوارگی و نه گفتن

باز کردن در شکایت با
 ریج و آرزوشت پیمانی
 عذر در ماندگی بیان کردن
 پیش استاوشل بتدیان
 تاله برداشتن ز در و درون
 اشک خونین زویده باریدن
 ریج فصلی که اصل خود دارم
 ز آنچه جور فلک خرابم کرد
 همه فریاد کردن از بے داد
 همه احوال ملتجی گشتن
 آنچه الحال میر و پسر
 همه حال خرابی اوقات
 همه بی ثبات کذب و دروغ
 باز گفتن همه فسانه نفس
 به نشاط امید غمخواری
 بسر و حصول آن مامول
 از سر آرزو بے هم نفسی
 هیچ دانی که با که میخواهم
 شاه نهادم صفی که نور حق است
 آنکه چو پیش گریدست بود
 راست پرسی اگر همی زبید

سختی حبان بتلا گفتن
 همه حالات حبا بجا گفتن
 عذر دنیا بے پون گفتن
 خبر حبله مبتدا گفتن
 همه بے فصل و بے خطا گفتن
 همه بے صوت و بے صدا گفتن
 سختی قید ماسو گفتن
 داستان غم و غنا گفتن
 همه باناله چون در گفتن
 همه اصرار التجب گفتن
 جمله بر غم ماضی گفتن
 ریج صبح و غم مساک گفتن
 همه بی ریب و بے ریا گفتن
 همه افنون بے حیا گفتن
 همه بے خوف و با حبا گفتن
 همه از رویه التجب گفتن
 همه ضنون پیش ما گفتن
 این همه سرگذشتها گفتن
 به تناسل محبا گفتن
 میتوان موسی و عصا گفتن
 شیخ با صدق و با صفا گفتن

نہ ہمیں بلکہ از ادات دل
 بفیوض دعاے نیم شبے
 بکمالات صورت و معنی
 بہ نصیب خزینہ عرفان
 بہجوم ارادت آثار ان
 بو قوت سواد پیشانی
 بشمول عنایت ازلی
 بطور غنہ است باطن
 بوصول مقام حق بینی
 بوصول طہارت ظاہر
 بنیال تصور پنهان
 بتیام مقام ارکانش
 بفرزغے کہ از دوش داو است
 بہ صفائے کہ حاصل است اورا
 بہ یقینے کہ با خدا دارد
 دل پر نور با یقینش را
 ترک چشم نظارہ ستش را
 سر تسلیم با وقارش را
 قلب بے طلب حق پریش را
 ذرہ آستانہ اورا
 روح قدسی با صفائش را

راز دارِ مہمنا گشتن
 چارہ بخش و گروہ کشا گشتن
 سالک مسلک خدا گشتن
 خازن گنج اولیاء گشتن
 جامع فیض القیام گشتن
 مساوی سلم انبیا گشتن
 معدن فضل از یک گشتن
 ہمہ ذہن و ہمہ ذکا گشتن
 ہادی و شیخ زمین گشتن
 پیرو شیعہ مصطفیٰ گشتن
 محور ذات محبت گشتن
 صاحب زہد و اقیام گشتن
 رشک خردید با ضیا گشتن
 کامل الذات و پیشوا گشتن
 غافل از چون و از چرا گشتن
 مخزن سر کبریا گشتن
 ناظر روئے و لہر با گشتن
 روز و شب بر خط رضا گشتن
 فارغ از حسب و دازمہوا گشتن
 آفتابے با محبت گشتن
 مست پیمانہ بے گشتن

خوشترش زین صفات دانستن
 انچه حق شناست چون گویم
 آن صفات که هست در دانش
 برتر است از کند منکر تا
 گر چه دانم که در طریق شنا
 لیکن از شوق باز می خواهم
 اے سزاوار پارسا گفتن
 فخر ذات تو فقر مصطفوی
 طایرے گشت بر بامت
 صالح پاک لفظ و معنی را
 تو ازین هر دو برتری بصفات
 گر چه شناس ز وصف مستغنی است
 همه بچسب نهم خود گفتم
 بر تو زیبد ز روی عرفات
 خس و خاشاک آستان را
 هم با ثبات قوت بنیش
 بسکه نفی وجود خود کردی
 نه فنا بلکه از کمال فنا
 بکر مه اے جرم بختناست
 سخنه را که باز نه مائی
 پارسا طینت و فرشته نهاد

در همه گفت ماورا گفتن
 فرغ از گفتن است تا گفتن
 نسبتش بنیت هیچ با گفتن
 پایه عزت شنا گفتن
 خوشتر از گفتن است تا گفتن
 مطلقه قدرت آزا گفتن
 از تو دانستن و ز ما گفتن
 سر شان تو پاوشا گفتن
 ز بیدش غیرت بها گفتن
 بنوشستن سپرد با گفتن
 پس چگونه بجز خط گفتن
 داو مخنی ده از دعا گفتن
 خوی من نیست تا روا گفتن
 معنی لفظ مقتدا گفتن
 همه اکیر و کسب گفتن
 سر همه چشم تو تا گفتن
 بر تو زیبا بودن گفتن
 شمع خلوت که لغت گفتن
 قوت باز و عطا گفتن
 در شهوار بے بها گفتن
 در حلا گفتن و ملا گفتن

نه منمات تو باطل است نه ذات
بسکه گفت است وصف تو بسیار
همان ولایت ز روی نادانی
نه توانی شناسی اوز نهار
اندکے عرض کن حقیقت خویش
گوش کن گوش حال زار مرا
آن مت در چرخ در بدر گرداند
بسکه گشتم بدهر سر گشته
سنم آن خسته جان بی سرو پای
بر سر خوان مرحمت از تو
نظری کن بجال من که هانست
دایم اثبات حق نصیب تو باد

که تو اندر حق جسد گفتن
برز با نم شود مند گفتن
هرزه تاجند و تا کجا گفتن
بزبان سخن سرا گفتن
که بود و هرگزگی بسا گفتن
خواهم این را از به ملا گفتن
که شد ممت بل گدا گفتن
میتوان سنگ آسا گفتن
که محال است سر زیا گفتن
چشم دارم یکے صلا گفتن
اصل مقصود زین ثنا گفتن
نفی غیرے به حرف لا گفتن

قصیده در مدح مخدوم الانام نامی مدظله

بیارسانی سرست بادۂ انگور
سحر و سید صراحی بجوش آمده است
دزنگ جانفشانی میکند دزنگ کن
بود که نشه صبا کند نوا سنجم
بجوش خاک در می فروش را بوم
چه سیف فروش که پیران مرید جام داند
چه جریحه که دم از خم زند لطف نشاط
چه می که بادۂ کشان را از و نصیبیست

که ستم از حئے تلخ نشانه ات مخمور
بدۂ تلاشه غساله ام زاب ملور
که دل بدوق می کنه تو نیست صبور
که رو بمیکده آرام بجالت منصور
شود بزمره مدح او دود چند سرور
چه جام آنکه بیک جرعه میکند سرور
چه خم که مست میش را بخم دارم صبور
که شکر اوست مدامی او را خوش موزور

چه را حتی که خویش بجای تهنود
 کجاست منزل مقصود من کجا رنم
 چه جای جام اگر جرعه از آن بدی
 بده که سرم خاک است از ازل است
 حق تو بن حق من است هم بر تو
 چه در گمی که بخوشید نیز ندیدلو
 خرد بخت آن در گشت و خیر است
 کجاست نسبت دو دزدک هم کز او
 تنش بر عشق الهی چنان پاک است
 بدان که نسبت تشبیه را غلط کردم
 عیبر گرد و دویله شبهه آبرو باید
 کسی که حرمت خاک درش نگاه ندارد
 میسر مرتبه اوزنا تو ان بیان
 کجاست سنگسار نفس شل او را
 بیا بجز می و سر تنه خاک درش
 ز سر وحدت و کثرت پر است سینه او
 چگونه آئینه از انجلا به خود نشود
 ستم که در دل من از کمال پاکی تو
 بهمتی که بود خاص اولیای خدا
 کریم سایل خود را نمی کند محروم
 در از کتاب مناهی تمام عمر گذشت

نه را هر حاله باشد از و نهایت دور
 خار باد به بین و بیار جام حضور
 شکور باشم و تو از گرم شوی مشکور
 که اگر چه غرق گشته بودم ام شوم مغفور
 که هر دو بنده یک در گیم بالذکر
 چه در گمی که همه خاک اوست سر مطهر
 که نام حضرت خادیم معنی بود شهو
 که هست دایره سکنش سرایان نور
 ز داغ هادل او هم خانه زنبور
 بین بین که تراوش کند زهر ناسور
 بچشم غمت او خاک گر شود منظور
 هنوز از حرم قرب حق بود مهور
 که از محیط حقیقت نکرده اند عبور
 خدا شمس نباشد بخوشین مغرور
 که فیض اول کامل بود شکست غرور
 بطون اوست اگر نگری بعین ظهور
 که خاطری بدل صاف او کرد منظور
 بجز نقین تو چیز نمی شود منظور
 بنا عشق دلم بر فروزم چو تو
 که نیست یاس افغان طبع غیور
 بخواه معشرت من بر حتمه ز غفور

<p>شکسته حال و ولایت رسید بر در تو خیال تست که باشد رفیق من بیشک</p>	<p>بود نوازش حال شکستگان دستور بوقت نزاع و سوال و فشار و شور</p>
<p>قصیده در مدح مخدوم الانام نامی مذکور</p>	
<p>بخت من صورت زوال ندید که ز من بکشید گردن را دشمنم را که خوار و خسته نیافت شاه کاظم صفی معین بنست عارض روشتش تعالی الله مثل او با صفا بے باطن او وید و گردید ناطق معنی بجواب یقین کمالش داد اقتساب مجسم است بین کیست که ابتدا بخدمت او چون نگرود بصدق حال مقرر مطابق شد ز هر چه هست و بود طالبش صورت مطالب شد جز ویش من نیافت رضا و اسم در سیه عالم بالا هیت حق ز روی او پیدا است نورش از جوش نور خجسته است از ریاضات او که بردستان</p>	<p>احتمال شکل انتقال ندید که سه خویش با پیمال ندید کیست که او را خراب حال ندید که چو او دیده خیال ندید فلک این جن و این جمال ندید عقل در عالم مثال ندید سایل او رخ سوال ندید لاجرم بوی احتمال ندید که شب در روز و ماه و سال ندید قال او انتها بے حال ندید منکر او خلاف حال ندید هر که دیدش رخ طلال ندید انجمن داند خیر و محال ندید همچو بومچو امانت حال ندید انجمن شیخ بالکمال ندید فقه این عرو این جلال ندید خرد این جلوه در خیال ندید که در اندیشه احتمال ندید</p>

کس نه بنی ز خاک بوسانش
 آنچه حاکم نداشت می بخشد
 چشم دل در ریش بجای بنبار
 هر که با چشم عشق دید ابرو
 فکر تشبیه چون دید که چو او
 بشمزد رخسار حق است بحق
 عین جادوست ز کس مستش
 حقیقه الطیبت خوشتش که مزاج
 نفس از بیم گشتش خود مرد
 الله الله ز رفعت بزمش
 اوست قطب زمان و چرخ چو او
 دیده بسیار و دید لیک چو او
 بعد ازین بهتر است ختم سخن
 مخلصی ده ز غم ولایت را

که فراقش رخ وصال ندید
 عالم این جود و این نوال ندید
 جز عبیر و حبه گلال ندید
 غیر اذوات بلهال ندید
 نیک منظر خجسته فال ندید
 لاجرم خوبی مال ندید
 مست چشمه چنین غزال ندید
 هرگز این حسن اقبال ندید
 در دلش رخل احتیال ندید
 و ابهر هم صف اقبال ندید
 و جنوب خود و شمال ندید
 پاک ذات و نکو خصال ندید
 ادب اکنون حد تعالی ندید
 که دل با نفس رغبال ندید

مقصیده در مدح پیر شد بر حق قدس الله سره

چگونه دست تعادل کند و راز اختر
 ندیم در گره آنم که بوستان فلک
 جنید مرتبه شبلی صبح علی
 همی بود بسلامت دم بجایو نش
 می است و جوش بهار است و گلستانها

چنان بزم سعادت برون نیار
 بود و شبهه طاوس گشتش یک پر
 کند ز خاک و ریش کسب بود کوه
 کشد ز ورق ترشید چون بنیل سحر
 مگروید ز کوش نسیم جان بود

دم جلال بحسب سلوک با دل او
 معین است اگر معنی بر است شرف
 نه از گناه متفرقه صدق در طاعت
 ز عبادات و دوا عالم درش نپاهاست
 بنور شمع درش بفرغ شمع فلک
 شود بیاوریش بر ستارگان فیروز
 فلک چه خود بسوزد در انجمن گاهش
 جمال اوست که تو فکند در دل من
 تا گمان به شب گل بدر گش آرند
 گمان ز رشت بر چون مرام است او
 نظر نکرده بند که فتنه انگیزد
 بفضی یک خطش سنگریزه بل شود
 چه احتیاج به چادر که خازن جنت
 بساز گاری باد بهار کوجه او
 بیا و خاک درش را می تلاش کن
 کلید ابروی او بهر تفتح الباب
 گره فکند بکارم سپهر او بکشد
 یکباره او شکست در پایش
 دی و گلمان من و تو گمی یقین می برم
 که بود آنکه غلط کرد مسلک تحقیق
 بساز و برگ و عایش نهال حسرت کیت

جمال او بکند انجیل با آور
 به برج مرقد او دایما قرآن بشکر
 کجا رو بخین ز به خشک استن تر
 گر نیست جز این در گز نیست در
 به پیش روضه او پست گنبد خضر
 سحر گمان که علم بر کشد خور از خاور
 شوند سبزه سیاه از پیش محب
 چنانکه جلوه کند آفتاب از منظر
 ز ماهتاب بصحنش سه افکند بستر
 بانکشاف و لش متهدمی شود مفضل
 که کام نجفی ساداتش پیش نظر
 بیک نگاه که خاک میشود همه ز
 به تریش همه از نور افکند چادر
 بین که غنچه سر بسته می شود گل تر
 که گمیا بود اندر ضمیر او مضمر
 بیک اشاره نشان میدهد رفیع و جود
 مگر ز عقده کشالی چنین نداشت خبر
 نهال حسرتش از بیخ بر کند صحر
 خود نداشت حدیث و رونق و باود
 که همچو خضر نشد در طریقتش بهر
 که گل نکرد و نشد از مراد بار آور

اگر چه عاشقم اقرار عشق می کنم
 ز حق نخواه که بر حال من بختناید
 بارگاه تو آورده ام پناه که نیست
 توئی که می کنده است تا ابد باقی
 ز پافتاده ام ای خضر جاده تحقیق
 چنان بزم کنه لا غم که می ماند
 منم که غرق گناه هم زرق تا بقدم
 ندانم از چه و در سینه کاوش است مرا
 هنوز نمانده بودم خود از عدم بوجود
 توئی که از خم وحدت سخت روز را
 چه جلوه هست که از خاک رگت پدید
 بذات پاک تو نامم اگر چه پوسه ام
 ز مصحف رخ تو یاد کردم سوره نور
 دلیل فتح تو هستی و باب علم طاعت
 چه احتیاج که در رخ یاد غیر لطم
 گمان ببر که بود شرک با و بطلال
 زبان بید تو آرد سبزه بر که با
 خیال وصف جمال تو ستم و گردید
 نهاد است و الایت حسین شکاوت

نگفت کافرت کیش خویش را کافر
 بد اوری که در آن روز خود بود و او
 ز دست یاری ابلیس دستباز مفر
 بده ز دست خودم یک پالاکوثر
 تو و تنگیزی و کس نیست جز تو ام یار
 عروق کالبد من پرشته مسطر
 مکن که روسیه آیم به مجمع محشر
 محبت تو مگر می زند به دل نشتر
 که آتش غم عشقم زدی بجان و جگر
 می حروث و قدم رنجت در سنا
 کشده و در دل خرسید ذره تو شمر
 چنانکه ناز کنه بیفته پس بیدر
 دیگر نه تیره شب از کجا و جرم قمر
 عجب که راه نیامم به شهر علم اندر
 مرا که نام شریف تو بود و است زبر
 که طفل یار دنیا دیگر به جز ماور
 ز نیست آبر و تیغ تیر زبانت عجب
 بنو جلوه ات اندیشم بر می پیکر
 بخشش بر روی و از جرم و از خطا مگر

قصیده در مدح مخدوم الامام نامی مدظلّه

ز آفت سب ندانم تاب

سحر که جلوه نماید باب ز تاب طلوع

روم بیکده تا جرعه دهند مرا
 بے نشاط من بنیوای زمره سنج
 زنده تر از آب تنگ پاری غزلے
 شامی ز خراب است بخود سازد
 بناب خفت خادم صفی دل خدا
 ز تیرگی تحیر نماید شش رخ سق
 عجب در از غفیش که میر سرفان
 چو بخت بصیرت جمال او گردد
 بروی بخت خراب عروس آب کجا
 خالفتش شیاطین مدام در دو است
 به بخت محو سفاکش بدین حقیقت ذات
 برای آتکه شود خاک راه تو سن او
 ای نماز چو بند و اصدق دل نیست
 بدانش بود بهره و لبک چنان
 سوخت آتش شوق و لب و لب نبود
 ز نور پرتو او در حجاب شد خورشید
 ز حسن صورت و معنی بعالم پیری
 ردیف شعر گردد چگونه نورانی
 بفرز زب بعبیه لایسته سحر است
 در آن نقش که یار تو خوش شعله زند
 بخت و بخت و بخت و بخت است کی

که میکند اثر از نور در شراب طلوع
 کند ز برج محل نه به باریاب طلوع
 که نور و جد کند از دل خراب طلوع
 که کرد اینهم از فیض آنجناب طلوع
 کند زیر نوریش صد آفتاب طلوع
 چنانکه خورشید از پرده سماط طلوع
 کند ز مشرق و لمانی شیخ و تاب طلوع
 نمودنانی خورشید بے نقاب طلوع
 نه کرد و کوب یک قطره از شراب طلوع
 که نجم طالع او کرد با شهاب طلوع
 نمود نیز استخریدش از حباب طلوع
 ز هر شمشیر نو کرده چون کباب طلوع
 ز بام کعبه کند نیز نو آب طلوع
 که صبح دولت و حشمت کند نجواب طلوع
 که مهر که کند از قلب چون کباب طلوع
 چو آفتاب خورش کرده بی حجاب طلوع
 کند ز چهره او نیز شهاب طلوع
 شود ز نور ترائیش چو منیاب طلوع
 فروغ یافته با طهر حسن و آب طلوع
 ستاره کند از دل با آفتاب طلوع
 درست نیست فقط نسبت کتاب طلوع

دوایش چو مهر و نقطه با ثبات
بروی بخت من لاله ابروی تو صیفت
جزای من بده و غور کن بچون خوردن
بین که کرده بوصف تو ز آفتاب لم
ز سر نوشت عدوت فروغ ناپیدا
اگر تو گمردش ایام منقلب و ثوابی
و گر اراده ثبات کنی برای عمل
بالتفات نوازش کن ولایت را
همیشه بر فلک غزلش غلو باشد

نجوم کرده بجان تو از کتاب طلوع
هنو صبح سعادت با اضطراب طلوع
نوشته ام بجه انواع انتخاب طلوع
چما اشعه اشعار بجه جواب طلوع
نزد و کو کبے از قبه حباب طلوع
ستارگان بنمایند ز احتجاب طلوع
بلال نعل در آتش کند تاب طلوع
ز طالعش نذر از اوج حساب طلوع
مبا و تاکه بود جفت، نقد و طلوع

قصیده در مدح مولانا سیدنا عبدالحق قلی علیہ السلام

نشأتم ز حق جبراً و اورا
عبد الرحمن که چنان چنین زوید
نام پاکش بسیدی شایه
و حده لا شریک له باله
آمر الام و کامل الاسمال
نحن اقرب الیه من المنظر
نور او نور مصطفی
هر بحر گاه و شاه گاه جبین
راز و ابر نفیسم و حبس الله
بخودی غانی و بحق باز

در دلم نیست و همیشہ
بگذشت از خودی و بوش خدا
که به تعریف آل شایه
که بر او منکشف شد روح
عامل العظم و کمال
نات و الاشیاء جہم
سرا و ستره و منکشف
برور او نهاده شاه و گدا
واقف رمز با سید و دین
حق و جود این فناء و بخت

اَلْعَدُوَّ

همه عالم وجود اثباتش
 اگر چه منصور بر زبده خوارش بود
 هر که چید ز بارگاهش سر
 پرست خانه خاکروب درش
 در گرامات حق علی دل
 که تواند خروشا گفتن
 نه به لا بوستیش شب و روز
 ذات او متصف بهر صفت
 به قضیه بسین نتیجه نگر
 تیره از دشمنش روست و
 نیست یک ذره محبت او
 آلات و عزیزی انگشت و آخر کار
 مطمئن شد که گنگ راه نمائند
 ملک حرف شنای بی حشرش
 اگر صحبت بکیم او نگر و
 گفت حق بی بی الم نشرح
 فاجبلی جنبتی شنید ز حق
 گر گوی او دست می نگیرد
 نتوانیم دیدنش که ندید
 ز سبک تا سماک می بیند
 آشنانش را آسمان این

اِنَّا لَنَحْنُ

نفی سبک و خویش را در لا
 گفت اِنِّی و لے بجای اِنَّا
 نیستش از حق آگهی اصلا
 باده جام او سرور افزا
 در مقامات دل رسول نما
 پایه اوست از ثنا بالا
 روز و شب بوست جام بلا
 نام پاکش محیط در همه جا
 عرض اوست جوهر اولی
 روشن از نقش الفتش دما
 عشق مجنون و الفت لیلی
 نیز لبکست تالت آخری
 نه منات و نه لات دنی غری
 که تواند رقم زون حاشا
 خاک در چشم جنبت الماوی
 گفت بیشک نبی بهولانا
 نیست این باد سنجی شعرا
 خاک در هر دو دیده و دنیا
 نور خورشید دیده اعلمی
 وز ثریاست ام تا به ثری
 گلشن کولیش از بهشت اعلی

بادشاہی ہفت کشور خلد
 پردہ ہمیش از میان بہشت
 پختہ مغزان کو چہ اش نیست
 عارف پاکبازست سب
 در عبادت باطنی اکمل
 ہچو بستی ز ہوش رفته حق
 چون بماند ز رہبری کون
 مشرق آساجبلوہ ازلی
 واصل از وصال بے خبری
 مردنش بود پیش از مردن
 شگ و شہت نبودہ اش یقین
 سخنش از حدیث پیغمبر
 بگدائیش کے بود کیزنگ
 گر نبودے بہت دوستم
 قدم عاشقانست بر قدمش
 عالم معنی حدوث و قدم
 من و آن کفر پاک ایمان است
 ترجمان زبان او ہمہ ادب
 صورتش کلا اللہ اکلا اللہ
 راجع آمد ضمیر اسل بک
 اللہ اللہ زہے فتافی اللہ

نبو و از گدائیش او لے
 بگذشت از مقام خوف و رجا
 ہوس خام جنت الا علی
 مرشد حق بہت شیخ ہدی
 در طہارات ظاہری و باطنی
 زندہ از عشق یار چون کشتی
 خضرش از دست میدہ آوا
 سفری وار و رفت اولجا
 غرق در یاد غافل از دریا
 زندگانیش بر خلافت ادا
 یہ یقین بود مانع از حقی
 لب او چون شیخ شکر خا
 ملک اسکندر و جم و دارا
 ہچو کوران قتادے از پا
 فرق بر خاک در گمش فضلا
 بفران خود و وصال خدا
 کے توان گفت شکر این لغا
 خود بھی کرد راز خود افشا
 بانش صدق ظاہر و تقوا
 لہ جرم شد بروج بہرانی
 در میان نیست پردہ الہ

ای تو تازش برای محققان
رحمتش بین که باینراستم
نگهت کوی این برسان
دردش نور شمع در فانوس
می کنم صد خطا و حیثیت
سرخاک درش بنه شب و روز
بگرم یک نگاه کردن او
اوست مقدم و اولین امر و روز
بگیان هست و اضحی رویش
چون بخاک درش هم نسبت
تا سحر بودست باده شب
نیت تخصیص کاف و سلم
خامه ام سر سبز همه ریزد
بود صادق بهت اجداد
آفتاب از شعاع چون انگشت
بدونگی چه شبش توبه
چون نشستی به بزم حال شعی
بندیش استماع پیغمبر
بسم اگر به تیغ زنند
حله عشق راست بر قد او
من و اندیشه شما گفتن

ای تو در فقر فضل الفقرا
نه رساند به دشمنان ایذا
بان که گوید ز من بباد صبا
در سرش جوش باد و در دنیا
بعطاس که هست لا تحیی
میرسد هر زمان زنیب ندا
به آینه دل است جلا
اوست ما و ای عاشقان خودا
دل منکر بود اذ الی غشی
پست بود است عالم بالا
وزم فخر تا بوقت عشا
جز درش نیست خلق را ما و
تمام نیکوش چون کند انشا
بود و اتق به سنت آبا
بطواف درش کند ای
بود دیگر نگ در خلا و ملا
خازن خلد انجن آرا
مشراب او تمام صدق و صفا
تخل اگر کنند جفا
تاج الفقر بر سرش زیبا
در دل من که می کند القا

خاک ساز و بیک نگہ نقرہ
 سستی و حال او نبود و بخت
 حسن او شاید سیادت او
 ہیچو او با خدا بی پوشتن
 کرد سر سبز مصطفیٰ شجرش
 بوصول نتیجہ ہائے وصال
 جلوہ گاہش ز فوق تانخت است
 جذبہ ارتبہ مریدانش
 شرف آفتاب در محل است
 مر جا بخت با سعادت سن
 سرخاک درش نثار کف
 یارب آرزو ز کے رسد کہ شود
 عاقبت کا سیاب می گروم
 ہیچو خیر البشر شب سراج
 چون حباب بے بخوابش گم شد
 چون نگفتی بے بخودی ہمراہ است
 خاک در گاہ اوست تو نظر
 و شنش در حجم مشرک دار
 گاہ اصحاب کف ہر گاہ
 قبہ او چو قبہ خرشید
 طاق محراب او زیار گاہ

نقرہ ساز و بیک نگاہ طلا
 روح اوست از نخت صدا
 چشم او عین زر گشت طلا
 نبود کار مفتی و طلا
 سایہ شاخ در گش از طوبی
 بود کبریٰ بہ لبش صغری
 انجن گاہ اوست عرش طلا
 پشت پامی ز تند بردنیا
 زو شرف یافتہ سعادتہا
 ورو سن نام اوست صبح و سہا
 من و این طالع سعید کجا
 دل رجا نہ بخاک پاش فدا
 گر زمین است ہر اسے و لا
 رفت در راہ معرفت تنہا
 تا بہ بحر وصال کروشنا
 مست کے راز می کند اخفا
 خرف را و لو بو لال
 و اندران را بیوت و لایحی
 طایران سیم او عنقا
 سجداد چو سجدہ افقی
 و در گاہ لامکان فرسا

تا در آن آشیانه ساخت حمام
ذات پاکش صفات را منظر
ما سوا الله عالم گویند
شرح آن می نمود هر سخنش
عشق زویافت سر بلند
شده مقبول در ره کعبه
پیر و مصطفی است در صورت
نقش پایش چون نقش پا بر
نبوتی گشت کمتر از لب او
همچو او کسیت جامع الاضداد
هم ز خط حدوث واقف کار
همچو منصور گریفتانند
نیشش احتیاج با آلات
بر تو لازم که دستگیر تویی
بوسه که دیده ام درش بسیار
در شبستان جمال روشن او
کرد نظاره جمال و جلال
بعد ازین بهتر است ختم کلام
نموانی شناس او گفتن
دل و جانم مهربان یار

بوسه اش ز دهر آستانه هما
نفس قدسش فیض را بسدا
پیش او غیر خود نبود سوا
آنکه حق گفت ربه احد ا
مگر او بود عشق را منشا
کعبه دل بقصر ساخت بنا
نجد افانی است در معنی
دست پر نور او بدین صبا
گوش هوش تو گر بود شنا
مست و هشیار و خاش و گویا
نیز بر نقطه قدم دانا
چکد از نخل قانتش خرما
بخشد از غیب خلق را آلا
گرچه ابلیس میکند اغوا
تو تیا خاک آستانه نشا
همچو مهتاب در شب یلدا
چون علی ولی بکشف غطا
من کجا و خیال مدح کجا
ای ولایت ازین هوس باز آ
تا ابد خاک راه او با دا

بوسه او گشت از ده شکر با او
چون دوزخ را ز بند خویش رها

قصیده در مدح حضرت احمد عبدالحق دودلوی قدس الله سره

سحر که طارم فیروزه گون منور شد
 بر آدم به خرابی ز کلبه ماتم
 ستم که دیده ام از دور چرخ روزیاه
 بچرخم که چنان بازمانه باید ساخت
 چون که در بدرم سال و ماه بر دم
 بنین بدیده بنیا بسین بکم بینی
 گذشتم از ستم آسمان و آخر بخت
 و سکوت ز فریاد نفس ممکن نیست
 تحیر آئینه و این است هر نفسی
 پناه می برم اکنون بسجده گاه در
 درے که خجربد ربانیش کند رضوان
 به نکستی که از ان در بر باد صبا
 به زمین که نیستی وزید زان جانب
 بدانکه این در شیخ کبیر افاق است
 بنام احمد عبدالحق است آنکه خدا
 کی که بر او سر نهاد و باز تراخت
 شمس که دست بفرمان هفت کشور یافت
 بنجا که بوب درش احتیاج افسر نیست
 بفضیلت بخشی او ابر کے زند بپلو
 بافتی بر سر او زرقه ان بگذشت
 چه حاجت است به شیخ خدا وانش را

سپیده سحری منتشر ز خاور شد
 کشیدم آه که دیگر ز شب سیر شد
 ستم که از ستم بخت کارم ابر شد
 که سن ستم زده و آسمان سنگر شد
 در از دست جفا ستاره کمر شد
 که مویک همه در خون لاشا و شد
 که سعد و خس طالع همه قدر شد
 که جور او ز جفای ظلم فروز شد
 که از شرارت کاف و طم جو احر شد
 که بشت گلشن جنت ثنائی در شد
 وری که صرف گلشن آب خوش کوش شد
 شام فطرت روح القدس محضر شد
 نماند خاک که رشک بعیر و عنبر شد
 که رهنمای بی زاست پیمبر شد
 بحق معرفت احمدش بر سر شد
 گداے بار که او خدیو اکبر شد
 بنجا که بوسی آن بارگاه داور شد
 که سده خورشید و شمس سجا افسر شد
 اگر چه قطره نالیش چکید و گوهر شد
 و می که پای بنالیش زیب منبر شد
 دو عالمش بنگاه کرم سحر شد

چه جای من که سر پای من تنها گوی است
 بیایدیده باطن جلال او بنگر
 رواست سجده او گر کنم بجز بشت
 درین مقام که سجود پاکبازان است
 بزیب و زینت چادر بسین که بر خاکش
 چرا بجاده بر حش قدم رسد زینم
 بشیر گیری لبین که کم ز میجر نیست
 شام با و صبا چون گذشت از در او
 اگر ختم زین و تو بفضی خداش
 شگفت نیست اگر سطلی و گر گویم
 کلام حق ز لب لعل او مفسر شد
 اگر ز سقم درونی شفا دهد چه عجب
 صفای او بچه غایت بود تا مل کن
 کی که بر در او بوسه زد و تمنایافت
 اگر بخویش باز من جای حیر نیست
 و راه جان چاکم نذر آستانه او
 نعوذ بالله از ان تیره دل که سکر است
 گله که فیض نمیش نکر و خندان
 اسید و آه چنانم که آتشم بکشی
 بیک اشاره نوازش کن ولایت را
 باب غفو بشویش که از سیه کاری

که از نگارش نامش قلم سخنور شد
 ظهور حبس و حق را مر از صدر شد
 اگر چه خلق بگوید ولایت اکتفا شد
 کی که پاس عقیدت نکر و کافر شد
 تجلی که بیفتانند نو چپ او شد
 کنون که هست مردانه و اریا و رش
 گرفت ماده اگر از کراستش ز شد
 ز نکست چمن لطف او مغیر شد
 که در دلم همه اسرار و دست مضمیر شد
 بد شگیری او طبع من دلاور شد
 نمود قند مکر اگر مکر ر شد
 مرا که نقش جالش بدل مصور شد
 مشام خاک درش از صبا مکر شد
 کی که خاک درش بر و کیمیا گشت
 منم که بوسه آن در گم میسر شد
 اگر چه جان خزین تحفه محقر شد
 برای بخشش او با و صبح صرصر شد
 برای سوختنش زنگ شمع آو شد
 که دل سوخت هو او بشعله همسر شد
 که او گناه محبت ز پامی تا سر شد
 نماند نامه اعمال او که محضر شد

بدر که گریست رویه آید است
خبر بگیرد برین حال زار شیخ کبیر
بخش برین وار حق بخواه مخفرت
بیارگاه تو اکنون پناه آردم
بجق احمد مختار و سنگیری کن
بگیر دست من و تابه احمد برسان

کجا رود که ز افحال زشت مضطرب شد
که آتشم بخراست گناه بستر شد
که کج روی من از راه راست کیفر شد
عجب که خلق بگوید بدامن تر شد
که کار من همه از دست نفس اتر شد
که نیت جز تو در گمراهی که هر شد

قصیده در احمد و لغت

بحیرتم که بر افراخت گنبد دوار
ز سر و گل که دماند نقاست خوبان
بزلف و سبیل چنان که می زند شانه
بر ابروان حینان که می کشد و سمه
سحر ز شبنم غطان که دُر بر آید
بشاهدان که در چشم ناسلمانی
که رنگ و بوی بود عیت نهاد و بر گل
بکروی ز که تعلیم یافت باوصبا
که کرد ساغر گل بر زباده شبنم
بدین منظر که رقم و تملک سخن بند
و لے مقدر مطلق که لا شریک له
سهم است بر او پاکی و خداوندی
و جود ماده عالمی ارادت اوست

که روی روز نماید ز پرده شب تار
ز گل به نغمه که آرد هزار در گلزار
که میکند بگستان بنفشه نکست بار
که داد ویده حیران به زکس بیمار
بزلف سبیل و موی بنفشه در سرتار
که یار سابق ایامی او خرد ز تار
که نوک تیز زانت سپیده است بخار
که گل شود و شبنم بران سبک رفتار
که داد و گرفت گلشن قنچ نرمی سرشار
که ارجحال که پیدا کند بی زهرا
منوود این همه اشکال مختلف پرکار
که بود و هست و بود ذات او یک بهنجار
که هیچ دخل ندارد دوران کم و بسیار

سحر اندامش نجوم و تائیراب
 هر آنچه از دپاک آفرید باطل نیست
 هر آنچه جلوه نمود نماید آخر چیست
 اگر بعد و خطامی کنی هزار گناه
 بیک و تیره قدیم است ذات مطلق او
 بری ز هست و میر از نیست هستی او
 نیاز مندی کونین نیستش اصلا
 صفات او به نیز گفت ات پیرنگست
 مطیع باش به شو منحرف تامل کن
 سر و ش حاضر و فکر مطیع و طبع رسا
 بلند کرد حصار سپهر بے شمار
 هزار جزیریان می کند بیک سودی
 احاطه کرد فضایش و دگون را بقدر
 از دست منفعت عالم و مضرت هم
 گسی بخلد کشد فاسقه بصد حیل
 خزان فرستد و ستش و به بخون چمن
 ز نیستی هزاران نقوش زگارنگ
 بدین بنور که از ساز و برگ قدرت او
 منزه است و جودش ز بهر چه هست و بود
 عیوب ماله پوشد گرد او کند رسوا
 ادای ما و شما نیست بر خلاف قضا

که سال و ماه بفرمان او است لیل و نهار
 بدین زینت گردون و ثوابت و سیار
 جمال قدرت او بدین زینت او دار
 بقدر تو به کس در عفو ماجر اغفار
 نه کند شد زبان نه نشود زبهار
 نه خفته است و نه خوابد نه بچو مایدار
 بپاکیش همه آفاق می کند اقرار
 گسی رحیم گسی منتقم گسی قهار
 که دیده در کند رخ آتش انکار
 نگر مطلع ثانی که می گنسم تکرار
 کشید دایره ماه و مهر بے پرکار
 کرم نگر که رحمت چه می کند جبار
 که نازل است بملن در جبات لیل و نهار
 و گرنه داخل اسما چراست نافع و ضار
 گسی بنابر وصالی بیک کردار
 صبا گمارد و گوید مده خزان را بار
 کشید نقش دو عالم بطرفی یکبار
 نموی تخم و نهال و شکوفه و گل و بار
 بروند امن او را کس است فهم بدار
 بجرم پوشی ماهست حلم او ستار
 که کار حسنه ما را بر آن ننهد بار

کمونات ہمہ نظر دیند و سہلے
 ببارگاہ جلالش کہ عقل رہ نبرد
 از دست حکمت و ہم در دست از دست
 کمال اوست کہ از خوف نیست جلوہ گرا
 بفضل اوست ہمہ بخت و جاہ و رزہ بجد
 نماید ملک سلیمان و حکمش الّا ہو
 کسی نماید و نماید کسی جز او باقی
 بیک نفس ہمہ آفاق میشود سیراب
 زمین حمتش این جلد آبرو دارد
 زنگ سخت برون آورد جوایز خوش
 چو بحر حمت عايش ز جوش موج زند
 ترا چہ پایہ کز اور اکدم توانی زد
 کہ بود آنکہ کند کردہ و پشیمان شد
 و طیفہ کہ رساند بخلق نعمت اوست
 خطا زیادت و گرنہ عطاش یکسان است
 گر اوندہ بخشد بر ما و کر کہ بخشاید
 ظهور حمت خاصش کہ از پی عام است
 ولایت انچه فرو گفته حق است کنون
 و گر تو سالک این راہ نیستی بشنو
 محمد عسری بی نظم الوہیت
 بذکر اوست عجب راضی دل جان را

حجاب دیدہ خلق است کہ نہت اظهار
 برابر اند بجزیرت ہمہ صغار و گبار
 کہ خود شفا دیدہ از حکم و خود کند بیمار
 نظارہ کن کہ ز یک شاخ سید مگر خلق
 و راضیہ نیز نیابی ہیچ شہر و دیار
 نظر کنید بجزیرت ایا اولو الابصار
 کہ ذات او ہمہ نور است و متیش لغبار
 بکمش از رگ ابری اگر چہ اقطار
 کہ دشت و دجلہ کند پر سحاب و ریابار
 آب و تاب کند قطرہ را و بر شوار
 شود ز سبزه چو طائوس و اسن کسار
 یقین قدرت او کن بر دلمان بگذار
 کہ لطف او نہ کشید است آخرش بکنار
 اگر دقتیہ سورت یا خرمیہ مار
 کہ بندہ است اگر است و ر بود ہشیار
 فکندہ غلغل حمت بکوچہ و بازار
 بگرد بر ہمہ آسان قضیہ و شوار
 بگو کہ زمین ہمہ مقصود چیست آخر کار
 کہ اصل عین وجود است سید الابرار
 جمال روشن اورا کیتم آیند دار
 کہ دل ہمہ خود در دست و جان بخش

کجاست حوصله همصفر کم اورا
 منم که جان و دل من بشوق یزید گشت
 محبتی که خدا را بود باست او
 چگونه آتش دوزخ از گشت به با
 چه غم ز تیزی و بار بکیش که امت او
 عجب که خلافت سمیان بر او شود غنا
 گو اوه عزت و جاه وی است هر چه بود
 بمطلعه که در خشان تراست از خاور
 که است قوت نطق و صفا او بیار
 جمال او است که تنگ نه را لاله و گل
 پیاده بود در وان در رکاب او جبریل
 بر خمر زدن نتوان حرس از محمداو
 دو ات و خامه و نامه ز لخت ناله بو
 متاع زشت اگر مختلط بخوب شود
 و گر بچرم بیا میخت بنده طاعت
 متاع من همه زشت است طاعت همه بچرم
 زشت چشم شفاعت اگر چه پر دسیه ام
 زشت طلوی و غلی و به چه سپید ایم
 قبول او بود آزا که تو قبول انی
 بجنب ذره جود تو ذره نبود
 اشاره کن به پشای مشکلات مرا

منم که ز زمره سنجم به بگو به زار
 که محو جلوه او باد و دیده بیدار
 بنود یوسف و یعقوب را هم ز نهار
 که از شفاعت و رحمت کشیده احصاء
 برنگ برق کند از سر صراط گذار
 دلم ز عکس رخ او است محیط انوار
 که حسن مطلع کل هست و مقطع اسرار
 چونند لب نوای ہی ز غم هر بار
 یک از هزار گنج و محیطه گفتار
 نوای من که جگر ملون صد هزار هزار
 بشی که سوی ظلمت رشت بران سوار
 اگر سپهر شود صفح و مداد و حبار
 عجب که رایحه خیزد ز نافه تا تار
 کند سود بدفعات بی زیان تجار
 شگفت نیست اگر آقا بجل کند ناچار
 کجا روم حکم رحم کن بجالست زار
 که ز است تو ام ای لطف نومی هم شکار
 که خج حسن لطف تو یافت است چهار
 که از حق تو هست و ترا بحق اصرار
 اگر دو کون بیک ساعتی کنند ایثار
 در آن نفس که اسیرم کنند بلا غیار

شفاعت تو سزاگنا به گاران را
 برای شوکت مقدم پیش آوراند
 نو یا آمدنت به پیر پیر می داد
 منم که از همه فاسق زخم درامت تو
 اگر برجم نو ازش کنی سبب نبود
 چو گفته که جهان کشت زار آخرت
 حدیث است که کام ملک کند شیرین
 قلم حکم قضا در ازل بلوغ نوشت
 بنظر است که یک مطلع دیگر گویم
 خدا که ملک وجود آفرید بے آزار
 محمد مدنی حسامی و مطلبی
 وجود باز کجا وجود او ز کجا
 بیک نگاه سیه ست سوی من بنگر
 و گرنه لایق آنم کرم درین کن
 یقین که جوش دوبالا شود ز سستی
 درین عشق و جانم بطرف کشم کشیت
 فدا دهم بکمال نیاز بر در تو
 بگو چه تو چو بسمل پندیده باز دلم
 سباده و رومی من در قضای حق باشد
 نصیب با و فنا در مدینه پاکم
 جسره تم که بخاک در تو جان بدم

که خود سجاده سنت همی روند اخبار
 که بود جمع رگل از قدم تو آثار
 که بود آنکه اشارت نه کرد در اخبار
 گریز کرده ز من مثل و حشیان فجار
 که جز در تو مرانیت مرغی نه بار
 جوی بسایل مسکین بخش از انبار
 شکر لبی و خودی مثل خویش در اصرار
 که دوستان تو فی الخلد و دشمنان فی النار
 که به دو مصرعه باشد چو ابروان نگار
 سپهر دلبست و کشادش باشد مختار
 که شایسته به نام شود بر در شمار
 که خازن چه بود در برابر بگفتار
 که بے غم به نوم و وار هم زرنج خوار
 ز پرده جام ستایم به بخش و خسته مداد
 دین در دل و جانم زنده شد آب شمار
 که دل بدو ذوق است و شوق در تیار
 که خاک با و دل مبتلا و جان تزار
 محبت تو در آن بخودی مرا نخواه
 گذشته با و بکوی تو ماجرای فشا
 که جسم خاک شود خاک رده انگذار
 محمد آنچه شود گر طلب کنی بجوار

بحالتی کہ بود نام پاک تو در دم
 چه کم شود ز جلال تو گر سگے بوسد
 بوقت کز تنع و لایت رفیق من حق باد
 شاعر روضہ پاکش ز ما درود و سلام
 بر اہلبیت و مجاہدان و اہلبیت ہمہ

درود خوان و تبسم کنان روم زین دار
 کہ در گہ تو ملک را مغان ہست و هزار
 بحق سید ابرار و قدوہ اطہار
 بکثرے کہ ملک ملک غلط کنند شمار
 بر آل پاک و بر اصحاب پاک بر انصار

مشغولات

بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَصْلَى عَلَى السَّيِّدِ تَأْخِيْدُ نَبِيِّهِ الْكَرِيمِ

مثبت بر غزال احافه رحمة الله عليه

تا گمان همه بیدار از منظر کف و کم زد	درازل بر تو هست ز تجلی و دم زد
عشق پیدا شد و آتش بهبه عالم زد	
پرده برداشت ز رخسار فلک شمع شد	جلوه کرد رخسار دید ملک عشق شد
عین آتش شد ازین غیرت و بر آوم زد	
معنی عشق نه انسته و بسوز و گداز	مدعی خواست که آید تاجش که راز
دست غیب آمد و بر سینه تا محرم زد	
همچو پروانه میوس کرد آینه خود را سوزد	عقل میخواست از آن شعله چراغ افروزد
برق غیرت به رخسار و بهمان بر هم زد	
رحمیه زیستی ماطعه لبه طیش زدند	دیگران قهره نسبت همه بر پیش زدند
دل خمیده مابود که هم بر خشم زد	
بسته شد در قفسان تو دوا	چون علوی میوس چو زرخندان تو دوا
دوست به جنته آن زلف خرم اندر خم زد	
عشق بی تاب شد و آینه نهاد به پیش	انظری که وای بنیچیان صورت خویش

خیمه در آب و گل مرزعه آدم زد

چون ولایت ز ازل انکس بنوشت
حافظ از دلبانم عشق تو نوشت

که قلم بر سه اسباب دل خنجرم زد

مربع غزل خسرو رحمته الله علیه

عقل گوید که غیرت من است عشق گوید که رشک یار است

من پاکت که زیر پیه من است

وحده لاشه یک لجه من است

این محال است که ز تو دور گذرم اگر بهیچم غمت بنجاک برم

تا زخم در غنیم تو جامه درم

وز پیش مرگ نوبت کفن است

چون دلم نیست هیچ دایقیاس پیر جهان و در دو حشرت دیاس

دل بے برده نکو بشناس

آنکه خسته تراست ز آینه من است

زینت بر مکان بود به بکین جای نالیت ای خفته تبیین

اندراوسیان جان به مشین

که تو جانی وب بین بدن است

ای ولایت گراز باشتگی انودنه در است عشق پیش

دل خنجر و خوش است به شنگی

اگر از یاد کار زان دهن است

محبس غزل حافظ شیه از رحمته الله علیه

ساقی از نشه می فیض رسانی دانست	شاهد از تیزی می جوش جوانی دانست
عارف از لذت می جره فشان دانست	صوفی از پرتو می راز سنائی دانست
گوهر هر کس ازین لعل توانی دانست	
سیکتم ناله شب در دریا بنگ جرس	تابو می که چنین میترنم از درو نفس
سطلب عاشق و مشوق ندانند کس	شرح محبوه گل مرغی سخنر داند و لبس
که نه هر کور می خواند و معانی دانست	
ایکه داری دل بیدار بخون آماده	میگشی هر قسم داد ملاست داده
در هوایت شدم از بند بوس آزاده	عرض کردم دو جهان بر دل کار افتاده
بجز از عشق تو باقی همه فانی دانست	
چه زنی زاهد و دین بی نصیبت نشتم	رندی و سیکشی و عریده باشد کیشتم
پارسائی بجوی قدر ندانم و پیشتم	آن شد اکنون که زافواه بخوام اندیشتم
مختب نیز ازین عیش نهانی دانست	
داسن از صحبت من آن نشه خوبان چیده	ردی بر هم زوفای من شوریده کشید
رشته مهر من بلسر دسامان بر پرید	دلبر آسایش با مصلحت وقت ندید
ورنه از جانب مادل نگرانی دانست	
دیده ام بخت چنان شام و صبح لعل و عقیق	کا و فتاد از نظم همچو کمر لعل و عقیق
منعاده و خسته چشم چه بر لعل و عقیق	نگ و گل را کند از فیض نظر لعل و عقیق
هر که قدر نفس با دیبائی دانست	
ایکه از بوالهوسان فطنت عشق آموزی	آه که رساده دلاان حکمت عشق آموزی
نیز از مدبره گرجت عشق آموزی	ایکه از دفتر عقل آیت عشق آموزی
ترسم این نکته به تحقیق ندانی دانست	

مشتو آشفته که انجام بیارست نگران	بخیط عارض گل بین جمال جانان
غم مخور کاین نبود شیهه دوا نشندان	می بیاید که ناز و نگل باغ جانان

هر که غارتگری با حسن زلفی دانست

پیر او تا بقدح باوه توحید برنجیت	رشته هوش ولایت بسره و برنجیت
وین همه قند بگفتارش از آن لعل آسیت	حافظ این گوهر نعلوم که از طبع انگیت

اثر تربیت آصف ثانی دانست

ایضا

حزین مباش که دور الم نخواهد ماند	بیار باوه که بسیار و کم نخواهد ماند
پیا که گیر که عمر ستم نخواهد ماند	رسید خرده که ایام غم نخواهد ماند

چنان نماز چنین نیز رسم نخواهد ماند

ولا سال که از دست دوست خواشدم	ز بزم خود بستم راند و بیو قار شدم
بکام غیر در آن بزم شمر سار شدم	من از چه در نظر پای خاکار شدم

رفیق نیز چنین محبت رسم نخواهد ماند

من آن نیم که قدم کس شمر زکوی وفا	خیال سر کنم و همیشه ز تیغ نجف
اگر چه حافظ شیراز گفته است بجا	چو پرده دار بشیر می زند همه را

کسی مقیم سریم رسم نخواهد ماند

نماند شوکت دارانه جاه اسکندر	به بے ثباتی دنیا دمی بخور زگر
مباش غره بدین بخر و زه لغت و زر	تو نگر اول در ویش خود بدست آور

که محنتن ز رو گنج و درم نخواهد ماند

نصیحتی کنت ای فروغ هر خانه	سوز و گریه کن بر فراق جانان
توئی و خلوت فانوس و نیت و بیکانه	نخستین شمرای شمع وصل پروانه

که این معالیه تا صبح دم نخوابد ماند	
اگر چه عمر و روزنه بلورفت بباد	خدای را بطهارت دمی نکرده یاد
و لے ز رحمت حق بنده ناسید مباد	سروش عالم غنیمت بشارتے خوش داد
که کس همیشه به گیتی دژم نخواهد ماند	
پسند نیست خدا را بد می بیک دیگر	بد می کنن که نکوئی کند بتو داور
کرم ناک بود یادگار تا محشر	برین رواق ز بر جد نوشته اند بنر
که جز نکوئی اهل کرم نخواهد ماند	
خوشا کسیکه قناعت باند که فرمود	عنی نخورد و لبس بردوز خاک آسود
هنر دولت اگر دست داده است چه سود	سرو مجلس حبشه گفته اند این بود
که جام داده بیاور که جسم نخواهد ماند	
گهی بلند کند رسته کاو گاهی پست	طریق دهر بود همچین ز روز است
زبان خود کن آلوده آحادی پست	چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک بدست
که کس همیشه گرفتار نسیم نخواهد ماند	
بجلک سخت ولایت چه ملک و حافظ	بحکمتی که شد امین ز کیسه بر حافظ
کنون بگو که ز حسرت سبایش پر حافظ	ز مهر بانی جانان طمع بر حافظ
که نقش مهر نشان ستم نخواهد ماند	
ترجیع بند مسدس	
ز سپه ذات پاک تو ای مصطفیٰ	که ناز و بتو هر یک از انبیا
ندامم چه گویم که باشد بحب	چه یارای وصفت زبان مرا
خدایت شناگفت و نبجیل کرد	

زمین بوس قدر تو جبریل کرد	
خضرمی زید ز آب حیوان تو جیبی چه گویم ز بهر شان تو	نه تنها کلیم است و ربان تو سجایا عجزت بر بان تو
خدایت ثنا گفت و تجیس کرد زمین بوس قدر تو جبریل کرد	
کشادی در گنجهای نهان که هستی بدون از چنین و ز چنان	بر فنی شبی بر سر آسمان ملا یک کشورند یکسر زبان
خدایت ثنا گفت و تجیس کرد زمین بوس قدر تو جبریل کرد	
عروج تو از نه فلک برگزشت چو یار که گویم از ان سرگزشت	براق تو از آسمان درگزشت ز لاهوت پابت و از گزشت
خدایت ثنا گفت و تجیس کرد زمین بوس قدر تو جبریل کرد	
پسندیده که یا گویمیت دل ما جزم تا چها گویمیت	همی خواستم تا ثنا گویمیت بتعظیم نور خدا گویمیت
خدایت ثنا گفت و تجیس کرد زمین بوس قدر تو جبریل کرد	
دلیل تو در راه نور یقین چونیم ایاسید المرسلین	بوصل تو مشتاق جان آفرین روان در رکاب نور روح اللین
خدایت ثنا گفت و تجیس کرد زمین بوس قدر تو جبریل کرد	

ولایت بخش تو پاد گل است	رہے سخت و شوار و بس شکل است
دلش لب کہ شوق ترا منزل است	ہمین بیت روز و شبش در دل است
خدایت شنا گفت و تجبیل کرد	زمین بوس مت در تو جبریل کرد
ایضاً و منقبت	
ز ہی بجایہ کرامات افضل و اعلیٰ	یکانہ در ہمہ سلم و بہر عمل کیت
خزینہ دار سعانی ز نور تابہ ثرملی	کیکم و دید جالش بگفت نام خدا
علی امام من است و منم عن سلام علی	ہزار جان گرامی خدا سے نام علی
ز ہی و می نبی دلی ہوش جناب	ز ہی خلیفہ پیغمبر و دلیل صواب
مرآچہ پاک و چہ اندیشہ از نشر و عذاب	و ہم سوال نکیرین گویم این بحجاب
علی امام من است و منم عن سلام علی	ہزار جان گرامی خدا سے نام علی
علم بعلم لدنی متیم خلد و حسیم	با وجہ چرخ سنجاب کوہ طور کلیم
و دم کراست اوجان و مد نظرم ریم	ز خشتہ گربود اینجا بگوید از تعظیم
علی امام من است و منم عن سلام علی	ہزار جان گرامی خدا سے نام علی
گدای او ہمہ آفاق پادشا است علی	نکات ستر خفی بر ضمیر اوست جلی
شید عشق و تحقیق نور لم یزلی	و می احمد مرسل ز ہی علی دلی
علی امام من است و منم عن سلام علی	

ہزار جان گرامی خداے نام علی

قیام ہر دو جهان را ولای او سبب است
چراغ شرب و بطحا و ہاشمی سبب است
امیر ملک عجم است و سرور عرب است
خوش آنکہ روز بانش نصیب و درویش است

علی امام من است و منعم سلام علی
ہزار جان گرامی خداے نام علی

علی است آنکہ بہر گم رہے نماید راہ
علی است آنکہ نہ ہر گونہ آفت است نہاہ
خیز این سخن نبود دروہم خداست گواہ
علی است آنکہ کند حال کفر و ترک تباہ

علی امام من است و منعم سلام علی
ہزار جان گرامی خداے نام علی

بجگم است چہرہ درویش نہ میخیزد زلمن
اگر نخواہی از آفات کائنات امان
برون ز حد حنین است و ہزار جان
ولایت از سر اخلاص صبح و شام بخوان

علی امام من است و منعم سلام علی
ہزار جان گرامی خداے نام علی

ایضا در مدح کاظمین شریف

از دوا بجا بلک حکم نگہبانی کرد
ہر کہ آمد ز نخی صفت یابی کرد
نخل بند چمن خلد گل افشانی کرد
رحمت حق بکرامات گسہ زانی کرد

بلے ادب پامنہ اینجا کہ عجب در گاہ است
سجدہ گاہ ملک و روضہ شامشاہ است

شیخ استاد بیک پاہمہ شب تاب بحر
نہ گذریافت نیم سحری در نظ
گل محمدیہ در دوزخ و در بے خون جگر
نہ فرو جہت سپند از سر آتش نیکر

	<p>بے ادب پامنہ اینجا کہ عجب گاهست سجدہ گاه ملک و روضہ شانهشا هست</p>	
<p>نیک بنگر که بینی و بگوی چه شکست لب جبریل نوا سنج به العز شکست</p>		<p>این دری است که بی شبهه طاف ملکست آنکه جاروب کشت بر سر خاکش ظلمتست</p>
	<p>بے ادب پامنہ اینجا که عجب گاهست سجدہ گاه ملک و روضہ شانهشا هست</p>	
<p>ماه گستر دن متاب حد خوش نذیر مرد پروانه و تاشمع ز بهیت ز سید</p>		<p>عمر بالمعروف و آمد و جاروب کشید مهر از بیم صبا گشته و بر خود لرزید</p>
	<p>بے ادب پامنہ اینجا که عجب درگاهست سجدہ گاه ملک و روضہ شانهشا هست</p>	
<p>حوریان هم به تنناز جان می آیند از در فیض همه گریه کنان می آیند</p>		<p>بارگاهیت که قدسی صفنان می آیند لمتجی هر نفسی پیرو جان می آیند</p>
	<p>بے ادب پامنہ اینجا که عجب درگاهست سجدہ گاه ملک و روضہ شانهشا هست</p>	
<p>اصیقل وی سپیدیت بسیار اینجا شاه از سر بهندافسر شای اینجا</p>		<p>می دهند از کرمست هر چه بخواهی اینجا توبه فرض است ز هر گز نه سبای اینجا</p>
	<p>بے ادب پامنہ اینجا که عجب درگاهست سجدہ گاه ملک و روضہ شانهشا هست</p>	
<p>آنکه اندر کف نشان است ز رام و جهان این دو مصرع به تعظیم امین سخوان</p>		<p>اندرین مژغواب اند دو شاه و ایشان ای ولایت مخروفت بادب ز زبان</p>
	<p>بے ادب پامنہ اینجا که عجب درگاهست</p>	

سجدہ گاہ ملک درودۃ شاہناہا بہت

واسوخت

یاد آرزو کہ سن محرم رازت بودم
زخمی ناوک ترگان درازت بودم
یاد آرزو کہ نازان بہ نیازت بودم
کشتہ ہمدی خنجر نازت بودم

یاد آرزو کہ آشفۃ موسیت بودم
ہمسہ جہیت زدہ ز آئینہ رویت بودم

روز و شب ہمدوم ساز تو بودم ایست
ہر نفس محرم بجز از تو بودم ایست
والہ چشم فون ساز تو بودم ایست
عاشق منظرہ وانہ از تو بودم ایست

جان من بودی دین بہر تو جان می دادم
بہ شمار یک ادایت دو جهان می دادم

چشم جاودی تو بیاہ نکردی زینار
ہر نفس آئینہ شاخ ندیدی زینار
بیچ و پرچ نبود می سبز لعل خمدار
دل نبود می بیستم لب نعلت ہر بار

زرگسست بدین گونہ سخنگوے نبود
مرد یک بانگہ تیز جفا جوے نبود

شور محشر ز خرام تو پا کے بودے
طبع طرار تو مایل بجا کے بودے
لب جان بخش تو اعجاز نامی بودے
تیغ ابروی تو مساز قضا کی بودے

در حریم حرمت جاے رقیبان کی بود
خاطرات مایل آزار غریبان کے بود

حسن سبز تو چنین شہرہ آفاق نہ بود
چشم بیار تو در عہدہ مشتاق نہ بود
سبز زلف و مردوبیدار تو مشتاق نہ بود
زندگانی ز سستہ می تو مشتاق نہ بود

غیر من راہ نہر دے بحریم تو ست

جز من سوخته کے بود ندیم تو کے	
اکثر از شرم و حیا پرده نشین می بود	اکثر از خنده بن چین بچین می بود
روی پوشیده ز غیری بت چین می بود	عجب این است که هرگز نه چین می بود
یا دکن یاد که من عریده آموختمت شوخی و دلبری و شعبده آموختمت	
دست بید او برین خسته کشادی اکنون	رشته مهرن از دست بدادی اکنون
نازواند از وادار رسم نهادی اکنون	از ره شرم و حیا دور فتادی اکنون
باحسب رفیان و غلبا ز محبت داری نه حجاب و نه حیاء نه مروت داری	
آن همه محبت بکفینه فروش کردی	آن همه یک دله از سینه فروش کردی
آن همه شانه و آئینه فروش کردی	آن همه خدمت ویرینه فروش کردی
انچه کردی تو بمن هیچ شکر نگند پر حذر باش ازین شیوه که کافر نگند	
عشق من کو ترا در همه عالم مشهور	شهره شد حسن ملیح تو چه نزدیک چه دور
رحمتی نیست بجا منت اکنون ز غور	اندرین سختی و مشکل نتوان بود صبور
هرگز این رسم وفا نیست که با من کردی همه بجاست بجا نیست که با من کردی	
اول آن طوطی ازین آراسته ام	نازه مالیده و در خار من آراسته ام
الغرض اینهمه باز ازین آراسته ام	دین خیرا پاسته تمگار من آراسته ام
هیچکس کشته آن ز کس خونریز نه بود پیشتر اینهمه افسون نگه تیز نه بود	

اینه عثوه و انداز من آموخته ام	شیوه شادی و ناز من آموخته ام
دوش غمره نماز من آموخته ام	همه سحر و همه اعجاز من آموخته ام
باعث این همه بیاری تو من شده ام	سبب شوخی و طراری تو من شده ام
این زمان میل نیست که خوشتر شد	شوخی و بیباکی نمکین و دل آزار شدی
تا بن برف و سفاک و جفا کار شدی	طرح خود بین و خود آ او تنگ کار شدی
چشم دیده و دانسته جفا جو کردم	آه و زاری یاد که خود این همه مدعو کردم
قدر این عاشق بیتاب بچین بودم	آه کار ز دل مشتاق شکستی نشتر
از هوای خود انداختی آتش بیکر	باز غافل شده رفتی بجز برفان دگر
میگری پاده شب و روزیدان بوالهوسان	میگری ز من و صحبت شیرین لفسان
دولت نیست اگر مهر من خسته درون	سین بزمی ترک در دست تو بجا نم کنون
تابه که باشم از اندوه جدایی مخزون	تا کجا گریه و خوشتاب فشانم بجنون
بهر آنست که با جان و دل آزاره کنم	قصه طول شکایت بم کوتاه کنم
عشقنازم بچینه که وفا و اربود	مهر و زهر بنگار که بیدل یا ربود
نه برون باز نه بدخونه دل آزار بود	همچو عاشق بتولای منش کار بود
روز و شب از پی من خسته و مخزون باشد	در فراق من بیتاب و دلش خون باشد
ماه رخسار و پری غمره و چالاک بود	دلش از کین و تمه بچو ملک پاک بود

از محبت همه تن خسته و غمناک بود	بارقیان ز بون برکش و سخاک بود
هر چه گویم بپذیر و بعد از شب و روز کند از بهر و لم ترک تماشا شب و روز	
غمزه و ناز کند بوسه بدشام دهد واله من شود از پنج تو آرام دهد	دل ز دستم برد از وصل خودم کلام دهد سانه شوق بدستم سحر و شام دهد
شاد باشم بوصول و س و پروانه کنم عشق بازم بوسه و میل تو اصله کنم	
اگرصال تو چنان است و صالم نیست لیکن ای ترک سبک کار صالم نیست	به دم رنج من و منوس عالم نیست بنده عشقم و از عشق خیالم نیست
که شدی شمره آفاق بدلد اریا باز من شور نه گروی بجهت کار اریا	
اگر تو هم در شوی عاشق رویت باشم خسته ناز و ادکشته خوبیت باشم	باز سود از ده حلقه سویت باشم ناغل از هستی خودت بیوت باشم
حیف باشد که دغای تو بیایان نه برم عشق خواهد که ز تاب و تب تو جان نه برم	
من جهان عاشق ز نارید و غم ایدوست همچنانست شب و روز و غم ایدوست	از همه بخیر و از تو بهوشم ایدوست با همان پیودی و شورش و خوشم ایدوست
اگر دست تو دستم رفت شکایت نکنم در باغیا رشیدی یار حکایت نه کنم	
ترک عشق تو ولایت نتواند بخدا طاقت صبر هر تو نماید مرا	بوفای نکند عاشق صادق صلا اگر خطا رفت ز دست تو عطا بود بیا

سن و تو هر دو جانیم که بودیم نخست
عشق بازیم چونند آن همان عهد و رست

مستغ غزل خسرو رحمتہ اللہ علیہ

بطلان دایما خسته باشی	سند چاکبک تازنده باشی
بجان دلبران ارزنده باشی	انیس عاشقان بنده باشی
بر عنائی و خوبی زنده باشی	بخوبی بهیچو سه تانده باشی

بلک و لبسری پانیده باشی

ز منکر جسم و جان آزاد گروم	ز هر سودو زبان آزاد گروم
ز عشق و لبس ان آزاد گروم	ز و هم این و آن آزاد گروم
بیا که همگنان آزاد گروم	ز قید و دو جهان آزاد گروم

اگر تو همنشین بنده باشی

محبت کیش را کشتی بغبنده	وفاندیش را کشتی بغبنده
بلا در پیش را کشتی بغبنده	اسیر خویش را کشتی بغبنده
عجب دلریش را کشتی بغبنده	سن درویش را کشتی بغبنده

کرم کردی الهی زنده باشی

دل من خون است و خشم از خون دل تر	بیا حال من شوریده سنگر
نباید بود غافل اے سنگر	که عاشق جان و دیر بیتاب مضطرب
تم خوش نیت ای خورشید منظر	جفا کم کن که فردا روز محشر

ز روی عاشقان شرمنده باشی

ریدن چیت همچون آه و نو	اگر عشقت بدل فلک بد پر تو
------------------------	---------------------------

ولایت راومی آرام دل شو	دعای می دهد ای ترک کجرو
بیاد یک نفس نبشین و بشنو	برندی و بشوخی ایچو حسنرو
هزاران حسانمان برکت ره باشی	
مشن غزل غالب غفر اللہ له	
آب خضر حدیث و بان محمد است	کوثر بسیل امتیان محمد است
مصطفی جمال نور نشان محمد است	تترمل پاک راز نشان محمد است
هر آئینه نمونه ز نشان محمد است	نگار نشان حق بز نشان محمد است
حق جلوه گر ز طر بیان محمد است	
آرے کلام حق بزبان محمد است	
هر خنجر حسن شاه قدسی آشور نقاب	بگر سحر حول که نمایند بے حجاب
از دیده کی جداست نگاه جهان نشاء	بوی که از گلاب بود نیست جز گلاب
حقا که از تلامذہ آبست موج آب	آخر ز آفتاب بود عکس آفتاب
آئینه وار بر تو مهرست ماه تاب	
شان حق آشکار ز نشان محمد است	
آن مردم بیا که است دست و می پرست	ابرو کمان و او است کماند از تیر پرست
تیر خط از شست نگاہش گوی نجست	از زخم تیر او دل ملک ملک پرست
حقا که راست در دل پر جوانشست	سوفار منزع قدر او را بود پرست
تیر فضا هر آئینه در ترکش حق است	
اما کشا و ان ز کمان محمد است	
اگر تا حرم پاک در صطفی ارسى	لا ریب فیہ تا حرم کبریا رسی

هر چند پیشتر بوصول فنارسی شک نیست اندرین اگر با صفا کسی	چون بگذری ز خود بمقام بقاری یابی هر آنچه خواهی دهم تا خداری
دانی اگر بعضی لولاک داری خود هر چه از حق است از آن محمد است	
عسقل اگر بدیده تحقیق سبگرد دانکه جوش حسن دل از دست می برد	بے شبهه رو بعضی این صورت آورد آشوب عشق پرده عشاق می درود
پیوند ملک در شته مملوک می برد	هر چند بے نیاز بود ناز می برد
هر کس قسم بد اینچه عزیز است می خور و سوگند کرد کار بجان محمد است	
گر جلوه کسند قد محبوب کردگار سر تابایی نور نمان است آشکار	بر سر قدم قیامت کبری شود تار باقا می شناسبتش نیست زینهار
گستر و ظل رحمت بجد کریم وار	مارا بآر خودی ظلال و گرجه کار
واعظ حدیث سائیه طوبی لے فروخته ار کاینجا سخن ز سرور و ان محمد است	
نازند بر وجود هایلوش انبیا محبوب مطلق است و پسندیده خدا	از معجزات اوست کرامات اولیا مقصود کاینات به تشریف کبریا
در دست اوست جمله سر انجام کارها	عجا ز روشن است زیر خونی محطقی
بنگرد و نمیب گشتن ماه مست امر کان نمید چشیده زبسان محمد است	
احمد بچشم عشق ابو حبیوه احد ایزد بد و سپرد همه کار نیک و بد	ادیان کفر و شرک به عجا ز کرد و صیت کرم فتاده زبانش بچا حد

از نقش اوست نام ازل هستی ابد	نقشے چو از خاتم ایجاد سر نزد
ور خود ز نقش مهر نبوت سخن رود	آن نیز نامور به نشان محمد است
نقش ز افعال بر ایمان گذاشتم	ایمان بغیر گم شد و بر جان گذاشتم جان را منطرب کرد و پشیمان گذاشتم از خود گذاشتم و همه سامان گذاشتم
غالب ثنای خواجہ یزدان گذاشتم	کان ذات پاک مرتبه دان محمد است
منتع غزل صایب	
مردان پای در آید ز سر و کار وطن	بتر از سختی غربت بود از ارد وطن از بلا و اندوه در جان گرفتار وطن نقد جان باز دواز آفات خریدار وطن خون پامال بود شبنم گلزار وطن
دهن گرگ بود رخسار دیوار وطن	
گرچه آشفته دل از تنوع وطن	دوری همبختان کرد گرفتار محن سوخته از غم یاران بلف آه دهن دعا دارم ز جراحات محبت همه تن حالتی رفت که هرگز نتوانم گفتن
خار خارے که بدل بود ز گلزار وطن	
عکس ز آئینه بازنگ ترقی نکند	گل چو بویا نبود رنگ ترقی نه کند

نغمه در پرده آهنگ ترقی نکند دل چو غیرت نبه رنگ ترقی نکند مرد بے رفتن فزنگ ترقی نکند	صوت خوش با نفس رنگ ترقی نکند بی سفر دانش و فزنگ ترقی نکند سبز و در زیر تیرنگ ترقی نکند
قدس پیش نه از سایه دیوار وطن	
جو هر مرد نمایان شود از دور جهان نشو از من که گنم دهن نشنیت به نشان سایه ماه ترقی کند از سیر زمان وصف مرآت هانست که باشد رخشان	زنگ آئینه دل پاک بر صقل جان بر زمین جلوه کند مهر بقیض دوران بے جلا صورتی از آئینه دیدن توان سینه خویش بر دنگ غربت برسان
تا بکے عاف تو ان کرد بزنگار وطن	
بوعزیز است ز پونشاک غریب حایب شاد باشد دل بیایک غریب حایب خود کرم نشو کند چاک غریب حایب چون ولایت بکن اوزاک غریب حایب	چتر پوشت بود اخلاک غریب حایب دل برد از همه چالاک غریب حایب ای ز پی خام غشاک غریب حایب سه چشم بود خاک غریب حایب
به چو کوران چو شی دست بدیوار وطن	
معشر غزل حافظ رحمتہ اللہ علیہ	
گر تو ناری باصل و نور ری روز و شب بے غمی و مسوری اختیار تو نیست مجبور ری چشم حق بین نداد منظور ری	از خضر ابی تمام معوری چرخ شرمی بپشک عقفور ری سه نوشت تو بود و بهجور ری چو زنی لاف عشق منصور ری
ایکے و ایم پنجویش مسوری	

گر ترا عشق نیست معذوری		
عشقم الفت بجان برآورد کرد با محبت کند دلیر نبرد جانگد از است گرمی دم سرد تب و تابش ترا ضعیف نه کرد	ای بساخون که ترک عشق بخورد متحمل نباشد شش جز مرد عاقبت زار می کند رخ زرد توجه دانی که چیت لذت درد	
گرد و یو انگان عشق نه گرد که به عقل عقبه مشهوری		
هر که با خون دل نه کرد و صند دل تو نیست باز بان بگرد مے نداد است ساقیت ز کرد چشم مست تو نیست عریه جو	سجده عشق غرض نیست بر او خو نشین را شهید عشق گو جرعه هم نخورده ز سبو صدق و دعوی کجا صداقت کو	
مستی عشق نیست در سب تو رو که تو مست آب انگوری		
همه از عشق یافت است وجود عشق گر نیست از کمال چه بود هر چه بینی ز عشق شده موجود چون بر گویند عشق شده محمود	هر چه بود است و هر چه خواهد بود آو هم از فیض عشق شد سجود ملک عشق مے شود مردود باید اکنون نشان عشق شنود	
روے زرد است و آه درد آلود عاشقان را دلیل برنجوری		
چند باشی چو دام درد حافظ چیت فکر قبول درو حافظ	بطلب از غمش مدو حافظ دور کن و هم نیک و بد حافظ	

<p>اے خوشامد بے خود حافظ کوشش کن بشد و مد حافظ</p>	<p>ہوش در راہ تست سد حافظ چون ولایت کہ ترک زد حافظ</p>
<p>بگذر از نام و ننگ خود حافظ ساغر مے طلب کہ مخموری</p>	
<p>ترجیع بند</p>	
<p>جلوہ نور روئے دوست تمام گاہے انوار گشت گاہے خلام گاہ گردید صبح و گاہے شام دعوت معشوق و عاشق از پی نام شکل عاشق گرفت و شد نا کام خود در آورد باوہ اندر جام دل شیدا شد و قفا و بدام خود چو عاشق گشت بے آرام باز خود کرد بے حجاب کلام</p>	<p>ہیچ دانی کہ حبیت جملہ نام گاہ گردید روز و گاہے شب گاہ خورشید گشت و گاہے ماہ خود در آئینہ عشق با خود باخت کام دل شد بصورت معشوق خود در آمد بمجاہد تقوی صورت دامن شد بزلف بتان کرد خود ناز ہر چو معشوقان خود ز افشاے راز کرد سکوت</p>
<p>کہ بجز وجہ نور یا ربین جبلوہ آرا در آسمان و زمین</p>	
<p>من و تو بین و آن ہوید اشد خود بصد جلوہ آشکار اشد خود بحسن و جمال شیدا شد خود مے ناب و جام و مینا شد خود بسجدہ مصلی شد</p>	<p>عالم از نور یا رب پیدا شد خود نہان گشت و لعلی گفت خود بر آمد بکسوت خوبان خود بہ مینا نہ گشت پیر مغان خود پرستار شد بہ بختانہ</p>

<p>جلوہ گر خود بہ صفت گردید گاہ وحدت شد گئے کثرت گشت قاتل بغیرہ خو زیر خود فرو شد بشکل خاموشان</p>	<p>خود بذات متدیم یکتا شد گاہ منفی و گاہ فتوائے شد بابر جان نغز استیجا شد خود بدین سان بختیش گویا شد</p>
<p>کہ بہر وجہ نور یار ببین جلوہ آرا در آسمان زمین</p>	
<p>اے خیال وصال بانو محال تاب ویدار تو نیاوردند جلوہ فرما توئی بہر دو صفت بس کہ ہر شے باصل منظر است زاہدان دور مانده از حرمت در ہم افتادہ اند خود بنیان ہیچکس نیست خود توئی کہ مدام کیست اندر جہان بجز تو دیگر پند ز اہندہ اشتم باور</p>	<p>من کجا و کجا خیال وصال عارفان از کمال حسن و جمال گاہے اندر جمال و گاہہ جلال ہر یک افتادہ و در خیال محال عاشقان مست از شراب وصال دور بنیان ز جملہ فارغ بال دل عاشق مے کنی پامال اے منزہ بہر صفت ز خیال چون شنیدم چنین ز اہل کمال</p>
<p>کہ بہر وجہ نور یار ببین جلوہ آرا در آسمان زمین</p>	
<p>اے ز تو عالمے بسوزو گداز جز تو کس نیست ای سرایا بار در خشم ابروان خمدارت خود مغنی شدی و لغنہ زد می</p>	<p>عاشقان را جو ہر ارنیاز خود حقیقت توئی و خود تو مجاز سر و ہر کہ سہ بند بہ نماز خود کشیدی ترانہ اندر ساز</p>

<p>میروی گلبوس دیرو گے خود بیخانه جامے خوردی خود نقابے بروے خودیستی دی زخار را از پر سیدم مست و بهوش کرد و پس آن</p>	<p>می بنی پا بر بگند ارجب از خود خوردی بکسی و عطا آغا ز خود بشوق نظاره کردی باز که خمش با و سالها سے دراز گفت پنهان بگوش من این از</p>
<p>که بهر وجه نور یار بین جلوه آرد آسمان وزین</p>	
<p>اے منور ز نور تو عالم زلف تو کافر است رخ مصحف از عدم در وجود می آئی خود به بتخانه پیش روی بتان خود بکعبه ز گفت و اعظ من شوریده سر ز نیرنگی ولبر ابرو ده اندسیان بردار گر تو داری سیرتیز چه عیش نہ بخوشو شور می کنم آری</p>	<p>میکنی جلوه و گر هر دم کفر و اسلام زان شد است بزم میردی از وجود خود بچشم بشت اخلاص خویش کردی خم کردی انکار سونات و صنم دارم از جوش دیده پر خم چه خراشی درون بن بستم در ترابا من آشتی است چه غم چو شد این بیت از دلم بر دم</p>
<p>که بهر وجه نور یار بین جلوه آرد آسمان وزین</p>	
<p>اے بدو تو جان من بتیاب در فراقت ز هر دو دیده من عشق نعلت بمن چاکه نکرو</p>	<p>دل من شد ز آتش تو کباب هر نفس موج می زند خون تاب زند و آواره کرد دست و خراب</p>

<p>از تب عشق شد بیتیابی و بهوای تو جانم گم کرد روز و شب از غم تو بهوشم خاک شد عیش ز رنگانی من جز پرستیدن جمال تبار گذر افتاد و دوش در دیرم</p>	<p>اشک ریزان دودیده ام و حجاب صبر در سینه ام چو نقش بر آب همچوستان ز سر جام شراب آب چشمم گرفت رنگ شهاب نشا سم ره غدا و ثواب گوش کردم مهن ز شیخ و رشاب</p>
---	--

که بسره و جبه نور یار بین
 جلوه آرا در آسمان و زمین

<p>خوش بود روی مهوشان دیدن از دل و جان گذشته در ره او کردی اسب رخ راه راست غلط گر تو خواهی که بنیش همه جا تا یقین نیست دیده و نه نشوی سلاک این است خوش برو سالک بانی از خویش بے خبر بودن ترک دادن قضیه من و تو سپس از خط عارض خوبان</p>	<p>جلوه دوست اندر آن دیدن هر طرف روی دستان دیدن او فتاد باین و آن دیدن بگذر از خود که می توان دیدن شرط عشق است بگمان دیدن گر تو خواهی جهان جان دیدن غیر او را نه در میان دیدن با جهان بودن و همان دیدن این سوا و هسان عیان دیدن</p>
---	---

که بسره و جبه نور یار بین
 جلوه آرا در آسمان و زمین

<p>یار آن ترک جمیعین چه خوش است رنگ مرجان اگر چه خوش باشد</p>	<p>چشم آن شوخ سرگین چه خوش است لب لعل نگار بین چه خوش است</p>
--	--

روی آن نازنین عجب روی است
دل ز ابد بخود همه چید
لاله گل اگر چه رنگین است
ماه بر آسمان خوش است و لاله
خوش نباشد بدو یار پری
آنکه در راه دوست خاک شود
نغمه سنجان اگر چه بسیار اند

هر که ویدش بگفت این چه خوش است
بر سرش زلف عینین چه خوش است
گل رخسار آن جبین چه خوش است
بین که آن ماه بر زمین چه خوش است
آن پر روی نازنین چه خوش است
دل پر نور این چنین چه خوش است
نغمه بلیبل حرمین چه خوش است

که هر چه در وجه نور یار بین
جلوه آرد در آسمان و زمین

عشق هر چه با علم بر افراز د
دل عشاق را کند پر خون
گاه چون مرد یک عزیز کند
خود ز آزار محبت ز گرد د
خود بدین رخسار آزار د
هم گوید که غیر من خود کیست
بے نیاز است ز آنچه می بینی
کاش چون برق در شب تاریک
واندر آن بخودی و سرستی

خیل غم را بسینه در تاز د
جان هر یک بسوز بگداز د
از نظر ما گم بیند از د
خود بر اندام عاشقان ناز د
خود بعیش وصال بنواز د
نیز دل را ز غم پر داز د
ز در غیرت بخوش می باز د
پر تو بر ولایت انداز د
نکت و دلنشین و ساز د

که هر چه در وجه نور یار بین
جلوه آرد در آسمان و زمین

ترجیع بند در لغت

ای کرسی و عرش پا بجا هست برزخ خیال عز و جبا هست مشکینی کا کل سیا هست از تابش ذره های را هست یک بنده داغدار ماه هست ماوا نبود و مجبذ پنا هست صیقل گر سینه مانگا هست لولاک لما بود و گوا هست در شرح صفات عذرخوا هست	اے جان و دلم فدای را هست اوصاف تو از شمار افزون اے رنگ شکسته بر رخ شام زرد است بشرم چهره مهر خورشید کی غلام بدیث در روز قیامت از تب و تاب آئینہ پے جلا جالت مقصود و دو عالمے یہ تحقیق اے جملہ رسل و پیغمبرین دو مصحح
---	--

چون بر سر تعینات حد شد
یک حلقه ز سیم و در اح حد شد

اندر دل بے خبر مکنات جلیاب صفات در میان محتاج ملک با متنا خود و سر مکان دوستان والبتہ و امن الش و جانت سو گندھے خورم بجانت ہر چند ز منت برز بانت نظارہ کنت بر عاشقان گویند ز شنگان نشانت	ای دیدہ عاشق آستان ز نہار نبود در شب قرب مستاز فلک ز پامی پوست مخصوص بدشمن تو دوزخ سر بر خط امر تو ملا یک جانانہ حسن لایزال مخپور تو قہ مان قدر است بان پردہ کشا کہ بے محابا ہر شام و سحر بر آسمانها
--	--

چون بسه تعینات حد شد
یک حلقه ز سیم در احد شد

<p>اے خاتم انبیائے مرسل آئی کہ خداے پاک فرمود ہم از تو شریعت است کامل سبہم ز کلام تو مشحون حقا کہ زلت و دین و ایمان آئی کہ جلال حق زناست اندر شب تیرہ ضلالت چشم است کہ نامہ سیاهم باجوش محبت تو ہر دم</p>	<p>مصدق کلام پاک اول قرآن شریعت بر تو منزل ہم از تو طریقت است اکمل مجل ز بیان تو مفضل اے از تو نائے کفر مبطل گرد و محبہ ال او سبدل روشن کردی ز شرع مشعل بامہ کرم کنی سبجل خواند شب و روز عقل اول</p>
---	--

چون بسه تعینات حد شد
یک حلقه ز سیم در احد شد

<p>اے خلد ز بوسے تو معطر از معجز نیک اشارہ تو صحن حرمت حطیم بیشک اسرار حقیقے کہ حق است باشند تارگان و فرشتہ پیغامبران بر آستانش روی تو کہ رشک آفتاب است جبریل بہ فخر بر در تو</p>	<p>ایمن ز جمال تو منور گردید و نسیم ماہ انور خاک قدس ز طور بہتر در سینہ پاک تست مغمر در انجنت سپند و مجمر کہوند گون بجا جزی سہ ہر آئینہ بہ دوست منظر با اینہمہ پایہ می نہر</p>
---	--

حال تو دلم ز غفلت پشید	این بیت بخواند زار و مضطر
چون بسد لقیناب حد شد یک حلقه ز سیم در احسد شد	
هر نور ز چهره ات عیان است خاک از قدم تو در سکون است چون نیت ز سایه ات نشانست انسان بچپ پایه اش ستاید هر کس که نشست بر در تو تهنانه نسیم فدای نامست جویند همه نور بعینه تو لولا که چو گفت از دو پاک هر سویی که هست بر تن سن	هر چهره ز نور تو نشان است چرخ از تاست بلندشان است این عین نشان بی نشان است آنرا که خدای مدح خوان است از آفت و هر در امان است قربان تو هر کس بجان است ذات تو وسیله جهان است در وصف تو لال هر زبان است یکسر نی این سخن زبان است
چون بسد لقینات حد شد یک حلقه ز سیم در احسد شد	
مخلوق ز نور تو جهان شد از ماه کتان دو نیم گردد اندیشه نه بر دره با وجبت از تست ظهور نور بله حد آن شب که بسیر چرخ رفتی از کرسی و عرش بر گزشتی تا پای تو افتاد بر سنگ	هم ذره هم آفتاب از ان شد ز انگشت تو ماه چون کتان شد هر چرخ روان به لامکان شد این ستر نهان ز تو عیان شد جبرئیل بنجد دستت دوان شد چون عزم تو سوی آسمان شد مسجود تمام انس و جان شد

ادصاف تو انتہا نذر و	حیران خرو و مخور ان شد
این بیت ولایت از محبت	در لغت تو و در ہر زمان شد

چون بہر لغینات حد شد
یک حلقہ ز سیم در احد شد

حاجب بہ در تو ہست موسیٰ بے شہدہ تو شاہد جیلے از لطف نظر بحال ما کن ویدار تو شہرت بیت شیرین چون شاخ روز حشر ہستی من خشک لب و تو بحر رحمت آنی کہ جز بسوہ جماعت آنی کہ بیک نفس نمایند وے محو فکر لغت بودم	باشد ز عصاے او ہویدا از نور چین لت پیدا ای قبلہ و کعبہ دل ما بیار ترا پے مداو ا غم نیست مرا ز مصیبت ہا تشنہ ز رود مگر بدریا صد بار رود ز ہوش موسیٰ خدا م تو معجزہ سبھا کاین غلغلہ شد ز عرش پیدا
--	---

چون بہر لغینات حد شد
یک حلقہ ز سیم در احد شد

نور تو ز نور ذات باشد تو جملہ صفات را سزا آزاد شوم ترا بر حمت وستے وستے بلطف دستے تو منظر واجب الوجودے یک سجده بطاق ابر و انت	وز نور تو کائنات باشد بہر تو ہمہ صفات باشد اگر سوے من التفات باشد تا پاسے مرا ثبات باشد دو نور تو ممکنات باشد بہتر از صد معلولات باشد
--	--

در چشم کشند خاک پایش انوار جبین با صفایت امید که این دو صریح سن	هر شخص که خاک پات باشد آثار صفات و ذات باشد مقرون بتوجهات باشد
چون بسره تعنیات حد شد یک حلقه ز میم در احد شد	
تا ذات تو ختم مرسلین است به چون تو پیبرده نیامد ایزد به ثنائے نت گویا در دیده کشند خاک پاکش سر سوه درت مسیح وارد استدرا بر بجز فکر کردن محبوب خدا توفی و کافه تا سجده کند بر آستان این شعر به بخودی ولایت	ناز ان ز تو بر فلک زمین است خلق تو ز خلق بسترین است قرآن بتائست قرین است تا مسکن پاکت آن زمین است هر چند بچرخ چارین است در لغت تو عین لغت این است آن را که ناله درین است هر سوے بحسرت جبین است در شان تو گفت و حق همین است
چون بسره تعنیات حد شد یک حلقه ز میم در احد شد	
چار بند و زینبخت صحابه رضی الله عنهم	
اے قبله و کعبه دو عالم پیغمبر هاشمی به تحقیق از غایت صدق با محمد	مانند نمیباید ان معظم فرمود پس از خودت مکرم در غار شدی انیس و چهارم

مقصود توئی ز کس نه اتقی
 اے معرفت و حقیقت حق
 ناز است و نیاز یار توست
 اے گلشن شمع از تو سر سبز
 با نور جبین روشن تو
 موصوف به والدین هستی
 صدیق خطاب صادق تست
 در ذکر تو اذعماست فی الغار
 بر دند چو لاشه توشد باز
 در راه حذر انشا کردی
 آئی که بغیض تو سر اسر
 قلب تو ز حال بر نه گردد
 از محمدت توبه لے محاسب
 بر خاک در توجیه سائی است
 تقدیم تراست در بزرگی
 در همه حبیب بر مصلی
 چشم است که از اشاره چشم
 بان مشکل من بلطف حل کن

یعنی که توئی کریم و اگر م
 بر ذات گرامیت مسلم
 نازم به نیاز و ناز هر دم
 اے باغ کراست از تو خرم
 از ذره کم آفتاب اعظم
 وصفت چه کند زبان آدم
 شان تو بدون زکیف و از کم
 هر آنچه که گو بیت کم از کم
 دروازه حجبده مکرم
 مال و اسباب و جان دول بهم
 با صدق و صفا شد است عالم
 اسرار استیم راست محرم
 حقا که نمی توان زد و دم
 کیخسرو اگر بود در جسم
 اے بر خلفای دین مقدم
 بخود شدی از هجوم ماتم
 بر خشم دلم نمی تو مرسه
 ای پیش تو پشت عالمی نه

سویم نظرے فلک بالطاق
 تا قلوب سایه من شود صاف

از بغیض تو گشته خلق حق بین

اے بعد خلیفه شختین

رونق ز تو یافت جسد عالم
 بر پایے گد اچو پایت افتاد
 برہم نشدے ز گفتگویش
 از عدل تو شرح راست ز نیت
 مانند تو عادل و محباہد
 موقوف بخو نقشانیت بود
 از بیم ہلاک سر نہ سادند
 بے خرخشہ فتح روم کردی
 اے زلزلہ زمین بیک دم
 وصف تو حروف بر تابد
 چون تنزل منقبت کتم طے
 غالب شدہ نفس و روح مغلوب
 سن طاقت عدل حق ندارم
 لطفے کہ دعاے نت مقبول
 یک شب ز کشاکش ریاضات
 تاخاست ز مقصد طرقتے
 ابلیس ز سایہ است گریزان
 کرد است ملال پائے عالم
 سنگریہ کرم کہ بر در تو
 خواہم کہ دلم چو شمع گردد

اسلام قوی شد از قوانین
 با آن ہمہ عز و جاہ و تمکین
 کردی الحاح ہچو سکین
 و ز شرح تو عدل راست ترین
 کم بود در انبیاءے پیشین
 قتل ہمہ کافران بیدین
 بر خط سہال تو سلاطین
 تحسین تحسین ہزار تحسین
 ساکن ز کمال تو بہ تسکین
 وارد بر ہمہ چہ متدرر دین
 آتش ہمہ راہ و پایے چوبین
 از غصہ دلم شد است خویشین
 اسی عادل حق شناس حق بین
 رحمی کہ کند اجابت آمین
 آسودہ نشد سرت بہا لین
 آئین صلاح شد نو آئین
 ترسان ز جلال و شوکت دین
 در ذوق من است تلخ شیرین
 من آمدہ ام غریب و مسکین
 از بر تو عشق حب لوہہ آگین

رحمت نکتہ چہن تقاضا

اے آنکہ رفیق مصطفائی
 اے آنکہ پس از امیر عادل
 قرآن شریف جمع کردی
 فرمود چو باغشلی پیبر
 رفیق و دلاص او خریدی
 پنهان کردی بحسانہ او
 در شان تو گفت حق عفا اللہ
 حاشا کہ غلو کنم بوصفت
 مقبولی و جمیع صفاتی
 ایمان ز وجود تو گرامی است
 ہم واقف را از مطلق حق
 من ذرہ افتادہ بر خاک
 پس ذرہ چہ وصف مہر گوید
 توصیف تو کے بود حد من
 ماساک مسلک تو ہستم
 گردست دید کمال فخر است
 تو شاہ منی و من گدا بیت
 بیمار غم فراق ہستم
 در قبضہ لت ہر چہ خواہی
 از بہر نبی رفیق جنت

ہر وصف کہ گویمت سزا می
 سجادہ نشین محبتائی
 الحق کہ تراست کبر یائی
 از بہر طعام کتخدائی
 وز غایت صدق و از صفائی
 سبحان اللہ چہ باولائی
 مخض بجناب کبر یائی
 باللہ کہ مظهر حندائی
 با حلم و حیاء با عطاءئی
 در قرب خدا چو انبیائی
 ہم محرم سے مصطفائی
 تو مہر سپہر اعتلائی
 نے اوج اور اندر روشنائی
 از وہم و خیالی من جدائی
 تو صادی ماورہ سمائی
 بر خاک در توجہ سائے
 زیاست اگر کرم نمائی
 تو از پے درد من دوائی
 محبوب خدا و مقتدائی
 از بہر اہم تو پیشوائی

چون پیش تو آمدم باسید اسید کہ عقدہ ام کشائی

آنان کہ کریم و پاکباز اند
مایوس ز مرحت نسا زند

<p>مانند رسول در رسالت آنی کہ سزوتر امامست در حج و دواع ماند حجت مولی است علی ہم از کرامت فرمودہ حق اتم الرسالت مولاشدی وز بے سعادت برسند مصطفیٰ وراثت و رچشم کشند از ارادت اے شیر خند اکبر حمایت وز اخوة پاک در قرابت لال است زبان مابعد حث معروف بغایت ہدایت ہمنام حق بحکم رفعت ہستند گداے بی حقیقت اے رکن خلافت و امامت پر نور کنش بیک عنایت مایوہیں مسابزہ از اشارت آمرزش کن بیک اجابت</p>	<p>اے ذات تو خاتم خلافت آنی کہ ترا رسد بزرگی فرمود نبی بروے منبر کان را کہ محمد است مولیٰ بر خاست عمر جو گوش منبر بود دست بگرفت و تنیت گفت آئی کہ تراست بعد عثمان پاکان ہمسہ خاک آستان در پنجہ نفس دون اسیرم واماد رسولی و زیک نور فرمود ثناے تو ہمیبہ محبوبی و ہم حبیب داور در منقبت تو ایفتد ریس آنی کہ بدرگہ تو شاہان وصف تو چہ گو نہ باز گویم شاہ دل سن ہمہ سیاہ است حل ہمہ مشکلات برست عسرق گنہم ز پاے تاسر</p>
--	--

از نفس حجب ان رسیدم اکنون بنگر بنگر بلطف بنگر سولش نظرے فلن کہ دارد	شاه مددے بکن بہمت محروم مکن مرا از رحمت چشم نظرے ز تو ولایت
دارد دل خود بدرد خستہ بر لطف تو دل مدام بستہ	
ہفت بند و منقبت شیر خدا حضرت علی مرتضیٰ اکرم اللہ وجہہ	
السلام ای ساقی کوثر امام المتقین دست تو دست خدا تو فیض تو فیض ابد فضل تو فضل رسول و قول تو قول نبی روح عصمت جان حجت صورت معنی نما بو تراب قمر آدم آنکہ ہر شام و سحر سعی اتنا فتحنا و حصا رخسہری راز دان فوق ایدیم امیر زند پوش زنگ بوی ہشت گلشن آفتاب فلک ہادی دین قاطع حجت وصی مصطفیٰ ابتدایش محمود و مجو فنا اندر فنا حیدر کرار و امان نبی شیر خدا بر فلک از روی غمت ہچو عیسی بر فلک	سر جان مصطفیٰ و پیشوای رستین جام تو جام ازل فیما شراب الطاہرین دین تو دین خدا علمت ز عظم اولین نور ایمان شمع عرفان آفتاب آخرین بر سر خاک و زین خورشیدی سایہ چین رمز مخم خن اقرب فاتح باب یقین گنج دان گنت کثر شمع بزم الذین دستگیر ہر دو عالم با کرامات بسین قوتش معجز نما و قوت او مان جوین انتہای اول بقایا ذات رب العالمین قاتل الکفار سیف اللہ امیر المؤمنین بر زمین از روی شکین چون محمد بر زمین
ایکہ اسرار ترا محمد رسول اللہ بود اگر کسی متہر تو داند ہم رسول اللہ بود	

ای تو در وقت مصیبت خلق را ز یاد رس
 روز رسا خیزد فردوس باشد جای او
 زندگانی شکل و نور باشد عافیت
 خود چه گویم یا علی تا از کد این عالمی
 تا ز پا افتادگان را و تکیه می کنی
 کاروان رفت است وین از هر دو این عالم
 چشم حجت دارم از نور پلا بخت و نشتر
 فارغ البالم کن و از قید خیمه داران
 اولیا تا قوت باطن رفیقت یافتند
 وصف سلطانی گدائی بنیوالی چون کند
 کنه اسرار تریبان نکته پروازان برید
 می سز و خاموش بودن تا بیاوم نقیبت

بنیوا و بکیم شما بفریادم برس
 هر که زود چون صبح از هر تو بکست نقیبت
 کار خنجر بسکند یا جان اعدای تو خنس
 تو حق هستی و تو حق نداری پیش و پس
 گوشه چشمی عین مرمی دارم هوس
 رهبری کن تا بگوشت من سدا بنگ جوس
 چون نباشد هیچکس را رحمتی با هیچکس
 زور پروازی ندارم همچو مرغ اندر نقیبت
 هر یک بطارم افلاک می رانند فرس
 پیش طایوس نگارین قدر کنی از بکس
 مائشای پوت پاکت اینقدر روانیم و بس
 چون نمی یابم کند گفتگوار و سترس

مربک تو دل دل است و حریر تو ذوالفقار

هیدت حق است از قهر و جلالت آشکار

ای رفیقت فیض عقل نکته پرو یافته
 در محیط انقیبت تا گشت فکرم آشنا
 نکته از خاک کویت بروتا باوصیا
 خسر وی کرتیره بختی سر ز فزانت بتافت
 روز خیزد و رخشان یاتشب ماه تمام
 اگر ز فزانت عدوی خیره سپر بچید سر
 از تجلا س جمال عالم آرا س شما

وی ز علمت نکته روح القدس دریافته
 دامن او را کمال مال گوهر یافته
 گلشن جنت شام جان محط یافته
 تیغ خون افشان بجا تیغ بر سر یافته
 هر یک از ذات پاکت فیض گیر یافته
 در زبده از تیغ تیزت شاهر گیر یافته
 آفرینش دیده و دل را منور یافته

تا خیال منقبت آورده ام اندر ضمیر ذره از نور رویت یافت خورشید بلند از کف فیاض تو دور آفتاب رستخیز هر که آمد بدور تو رفت بی نعل مرام عرض من بشنو کی از زم زول بابر تا دل خاقل خبر از حال محشر یافته	نکر که از گوهر تحقیق ز یو ریافته شمه از نگشت کوی تو عنبر یافته تشنه گامان قیامت آب کوثر یافته شاهد مقصود از غیب در بر یافته تا دل خاقل خبر از حال محشر یافته
--	--

اے تو افضل در کرامت اکو اشرف در
ماه تابان در عجم خورشید روشن در عرب

یاعلی شان تو باشد همچو شان مصطفی آشکارا بر تو شد سر نشان مصطفی با کمالات ولایت آفتاب روشنی جام معنی یافتی از دست ساتی ازل بی تو لایت کسی تا مصطفی کی ره برد هم توئی لا ارب فیہ و بحکیم غیر از تو نیست هم کلام تو مطابق با کلام ایزدی جنت الفردوس کوی است آستانها شمع از شمع است روشن از فروغ نور تو تو در علم لدنی هستی و او شهر علم و دشمنان در حقیقت مصطفی را دشمن اند مصطفی چون از مخرجت کو خفتی بخاطر	پس نشان ذات تو آمد نشان مصطفی مصطفی جان تو باشد هم تو جان مصطفی جز تو کی باشد کسی شاهاروان مصطفی زان فتان می جوهر بر عاشقان مصطفی چون علی باها شد بر زبان مصطفی جسم و جان مصطفی ثابت تو ان مصطفی هم زبان تو موافق با زبان مصطفی ای گل بازنگ بوی بوستان مصطفی طرفه شمع بود در دودمان مصطفی آستان است بشک آستان مصطفی دوستان بی تامل دوستان مصطفی هم بجای مصطفی اندر مکان مصطفی
--	--

ز روشد از تاب و تب سکین نو از روی من
چشم رحمت باز کن در رحم نگر سوئے من

ای هدایت را تو غایت یا امیر المومنین
 نه ظلمت یا مرتضی نه زینب باشد مر ترا
 از صراط مستقیم آگه نبود بهیچکس
 آبروی چشمه حیوان برو خاک ریخت
 آسمان از روی غمت باتو کی بپلوزند
 بان گره بکش از کار من که سید اندک شود
 سید بالافتخار نمود و در کوفین نیست
 تو سلیمانی و چون سلمان جهانی مور تو
 اگر چه با جان و دین عالم نیست پرده آترا
 زور بازوی و ولایت قادر مطلق نداد
 هر که از ابدال اقطاب است بعد از مصطفی
 بسکه هر دم سر نهادی بر خط فرمان او

غایتی و هم بدایت یا امیر المومنین
 بام لا هوت است جایت یا امیر المومنین
 اگر نمی کردی هدایت یا امیر المومنین
 فیض لعل جانفراست یا امیر المومنین
 عرش و کرسی زیر پایت یا امیر المومنین
 تا خن مشکک شایست یا امیر المومنین
 مرد میدان و غایت یا امیر المومنین
 اولیا هر یک گدایت یا امیر المومنین
 جان مایه اقدایت یا امیر المومنین
 بهیچکس را ماورایت یا امیر المومنین
 جمله ممنون عطایت یا امیر المومنین
 از تو را ضعی شد خدایت یا امیر المومنین

با گل رنگین چه نسبت رنگ رخسار ترا
 نیست از باد خزان آسیب گلنار ترا

یا علی گردون گردان گرد میدان شمس
 آن گلستان که ز ازل محفوظ باشد از خزان
 چون خلیل الله فیض لایعاب الانفین
 از طفیل نام پاکت چون نصیر جان برد
 نازم این هست که پایانی ندارد سوحش
 زهره گردن کشی از امثال انمیت
 آنکه بخشد رنگ جوهر را بچندین آفتاب

جلوه خورشید عکس روی نمایان شمس
 هم مانند تابان بیشک گلستان شمس
 نازد نمود گلشن بر علا مان شمس
 پس چگونه یا علی نشان خدا نشان شمس
 چشمه کوثر نمی از بحر احسان شمس
 عالم علوی و سفلی زیر فرمان شمس
 لعل یاقوت آفرین گوهر نشان شمس

<p>هر که راضی شد بفرمان الهی در جهان این کلاست از حق است و امتناع احوال تا که دارد انجمنین حالی این عرفان گزشت نور احمد از حق و نور شما از احمد است هر غلوی کمتر از کمتر بود در منقبت</p>	<p>جز عفو نش سائر تسلیم طفلان شماست تا بجاست عالمی ملو ز فیضان شماست آنکه یکجمله بود و هست عرفان شماست حسن دوست جلوه از حسن جهان شماست عرش بالا خانه تکلیف ایوان شماست</p>
---	--

مور را محروم تا چند اے سلیمان داشتن
 شاه را باید نگاے باگدایان داشتن

<p>گر نبوت ختم شد بر احمد خیر الانام لرزه بر اندام اعدای تو افتاد و هنوز کس نباشد مثل تو با مصطفیٰ نزدیک تر موم کردی از کلاست چون زیک نور آمدی ناطقه اندر بیان وصف تو معذور شد از شطاعت یا علی مایوس و محروم مدار زندگانی که بود حاضر شوم بر آستان چاره کارم بدست است بان غافل مشو الحاح آورده ام و از کرده نامدم در دوش از جامم قسم توبه اذنا کردنی گفتشان تا صبح محشر باد خاک درت یا علی یک جلوه ام بنما و بخود کن مرا</p>	<p>منحصر شد از تو شما در ولایت فیض عام بر نیاروی بیدان و عاتق از نیام دور ز افتاده ام از تو اغثنی یا امام در زمان ردو اعجاب ز بی سنگی خام طایر سدره که افتد بور عاجز را بدام چون بود محرابی محشر مجمع هر خاص عام بختی ام با تو نشین تا با چنین سودا خام یک توجیه کن درین سودا که بختم یا امام تو که بخشی ز خیمای سینه ام را التیام آرزو دارم که صاف معرفت ریز بی حکام آنکه رضوانت اندر گلشن جنت بنام تا ز نامت یک نفس غافل نیاتم والسلام</p>
---	---

هفت نیدم را ولایت با هزاران آفرین
 جبرئیل از سدره می گوید بهمنی للتمیقین

دوازده بند در ثنبت دوازده امام علی نبینا و علیهم السلام

خاسر ام یار اندازد مطلقا آن امام و منظر نور خدا آن وصی مطلق شیر خدا با سخاوت با شجاعت با عطا و دیده و دل هر دو نورانی شود دل به هر او منور کن که هست کس نیابد راه حق الا بدو فکر کن اندر قدر نعمت کعبه یک نظر ویدن جمال روشنش مصطفی با وے محبت داشته در حقیقت گرنمی بود علی حب او یا آل او ایمان ماست	تا نگار و حرف و صفت مرتضی هر دلی را ذات پاکش پیشوا گوهر بشو از بحر بلافتنا با صفا با اصطفی با ائمتنا گر تو سازی خاک پایش تو تیا نورش از نور رسول محبتنا گفت چون احمد علی با بها تا چه گفت اندر ثنائے او خدا بهتر از طاعات بچون و چرا بود وے بیشک حبیب مصطفی که رسیدی خلق تاربت علی دین ما این است بے ریب و ریا
--	---

بو تراب و افتخار خاک بود

در حقیقت جمله نور پاک بود

آن امام پاک دین پرور حسن افتخار خویش و اند جبریل صاحب و شاکر و لی و بهرنا آشکارا صاف چون آئینه بود نیمه از هر شے بدرویشان و بار چاره بار از بے طوف حرم	ابن حیدر سبط پیغمبر حسن خدمت شاه کرم گستر حسن بر سر خلق جهان افسر حسن جمله اسرار محمد بر حسن داد از بهر خدا یکسر حسن شد پیاده عاشق داور حسن
---	--

چون بجایش ز هر قائل ریخته که در آغوش و گه بردوش بود بعد نقل مرتضی چون مصطفی سید و ابن علی سبط رسول داشت مانند بنی لاریب فیه وصف او گفتند چون بنی است	با چنین سختی تشنه مصطر حسن بود بیشک جان پیغمبر حسن و ایما بود بے بحق رهبر حسن اینهمه اوصاف بود اندر حسن صورت و سیرت بجا و در حسن باشد از هر محمّد برتر حسن
---	---

خاندان مصطفی را زینت است
مسند شیر خدا را زینت است

آن امام با صفا جان رسول سبط پیغمبر حسین ابن علی صبر کرد از همه فرمان علی تا گل رنگین ز خون او شکفت در ازل اورا فروغ داد حق بے تامل جان خود تسلیم کرد بر نیامد تا قیامت همچو او بود گفتارش چو گفتار نبی هست بیشک حب او حب نبی شاهد و مقبول و محبوب و شهید حلم و صبری را که او در کار است دانکش گیرم که میدانم بدل	رونق گیتی با میان رسول محرم اسرار پنهان رسول جان سپرد از بهر فرمان رسول بر بهار ان شد گلستان رسول تا شود شمع شبستان رسول تشنه لب از بهر ایمان رسول لاله رنگین به بستان رسول بود عرفانش چو عرفان رسول شان او بے شبهه چون شان رسول دلیر زهر او حب انان رسول خود که تواند جز آن جان رسول داسن او هست دامن رسول
---	--

تا که آمد ذات پاکش در وجود

رونقِ آلِ محمد بر فرزند

<p>پیشوا و رهبر دین مبین خواجسته عالم امام المتقین فرش راهش دیده روح الامین مشتی چون زهره میساید حسین گرچه پایش بود بر عرش برین سخت حیران است عقل و دربین منتظم شد دین خیر المصلین کیت تا باشد از دیرتر بدین روی خویش منظر حسن آفرین سجده گاه جمله ارباب دین دایما بود غمگین و حزین برفتاند از دو عالم آستین</p>	<p>آن امام خلق زین العابدین والی صدر رسول مصطفی ظاک پایش سحر چشم فلک از پیکر سعادت برورش سز روی عاجزی بر خاک داشت از نهایت کمال ذات او راست آمد جامه تقوی بر او بعد شاه کر بلا یعنی حسین جلوه نور حسد اپشاندیش شگ درگاه ظلمت فرسای او گریه سیکر دو نمی خورد آب سیر هر که در دامان او دست زد</p>
--	---

یا خدا ایش بود محکم بنیت
تا نیا سودی ز طاعت ساعته

<p>هر چه در حدش نگارم کمتر است بحر رحمت را اگر احمی گوهر است لاجرم بر فرق عزت افسر است عاشقانش را نشان دیکر است فهم آن از دهم من بالاتر است روی او نور خدا را منظر است</p>	<p>آن امام دین که نامش با فرست برج عفت را افزان اختر است مسند آراست جناب مصطفی است شان حق پیداست از آثار شان چون تو انعم کرد و صفش بکمال آشکارا بدیش اسرار غیب</p>
--	--

خوشتراز جوهر سفال راه او اندرون سینه پر نور او از جنبش مستقی خورشید و ماه در ماه کوی او روشن همه روز و شب اندر طواف در گمش رونق دین بدین بر حق است	بستر از اکسیر خاک و دست جمله اسرار الهی منقحر است آرے آرے ظاهر او نظیر است کیس یا خاک ره آن سرور است آفتاب و ماه و چرخ چنبر است زینت سجاده پیغمبر است
---	--

نور ایمان کرد از دانش ظهور
ظلمت کفر از حجابان گردید دور

آن محمد جعفر صادق لقب ساعتی از یاد حق غافل نبود قلب او آئینه ی رنگ بود کامل و دیندار و مقبول خدا آن امام شیخ رکن دین که شد آنکه جز ذکر خداوند کریم قدوة اصحاب دین مصطفی در دستان را بذاست او نیاز چونکه او باشد شفیع روز حشر گر بجنبانند لب از بهر دعا مومی مشکینش چو سبیل پیچ عاشقان او گر آه بر کشند	بود در اندام او عالم منتخب می گذشتش و عبادت روز و شب کا پنهان هرگز نخبند از طلب رهنما و پیشوا و حق طلب جده او تکوین عالم را سبب از کمال معرفت نه کشود لب مقدمه ملت و عالی نسب عاشقان را آستانش بیت رب بهر اندوهی ندارم از طرب بخشش و آمرزشم نبود عجب روے او ماه عجم مهر عرب دورخ از گرمی فتنه در تاب و تب
---	--

سید است و شافع روز جزا است

پارسا و پیشواے دین ماست

<p>آنکه از دے بود ایمان منتظم صاوقان را از کمال صادقتے ایر دریا بار بیشک تر شود پر خوروی کاین نه خوی اولیاست از رجاسد و ر بودی ہنر یان ناخن تائید او در یک نفس در پے ترویج دین بودے مدام می برو با خویش خیل عاصیان خاک پایش نور چشم ہر دو کون یک دم جان بخش او صد جان چاک سند احمد مزین شد بدو گر چه ستر پایے عصیان بودہ ام</p>	<p>موسیٰ کاظم امام محترم آستان عالیش بیت الحرم چون کشاید دست از بہر کرم بودی از پاکیزگی حسالی حکم گریہ یا از خوف کردی دمبدم می کشاید عفت دہ امر اہم داشتی بر جادہ سنت قدم تا زند و رجنت الما وے علم نزدت کولیش بود رشک ارم میدمید اندرتن بے جان بدم رونق اسلام شد بے کیف و کم چون شفیعی ہجو او دارم چشم</p>
---	---

روح او بر ستر پیغمبر علیم
قلب او پر نور از نور تدریم

<p>آن امام با صفا حضرت رضا منظر نور حند حضرت رضا بادشاہ جن و انسان و ملک آنکہ چون معروف باشد پرورش می شود معروف ہر مجهول ازو صاحب سجادہ خیر البیت</p>	<p>عارفان را پیشوا حضرت رضا مہر برج اصطفا حضرت رضا مورث ملک بقا حضرت رضا صدولی با صفا حضرت رضا افتخار اولیا حضرت رضا نامن آل عبا حضرت رضا</p>
---	---

<p>حاکم تسلیم تسلیم و رضا عالمی از ذات پاکش فیضیاب آنکه بعد از وی نیامد در وجود عقد پیچیده بکشادی که داشت در وسند ان را و او هست از شفا مرهم زخم سول هر بنیو است</p>	<p>پیشواے اقیای حضرت رضا رہبر دین حنہ حضرت رضا ہجو او در اقیای حضرت رضا تا حق مشککش حضرت رضا گر بہ بخش خاک پا حضرت رضا با کرامت با عطا حضرت رضا</p>
--	---

واقف سرحدوث و ہم قدم
حساوی علم وجود و ہم علم

<p>آن امام دین کہ نام او نفی است عارفہ کز غایت صدق و صف ایکے بردر گاہ و الالبش مدام واقف راز ہنسان مصطفیٰ زینت دین رسول پاک دین اوست ہر یک را امام پیش رو ہم دلی کامل است و ہم غنی ذات پاک او بود نور حنہ ہر کہ بانامش نہ دار و لفٹ من کجا و شرح او صافش کجا چشم دارم گوشہ چشمے ازو کامیاب است از فیوض عالمی</p>	<p>متقی و با خدا و ہم ملی است راز ہا و رسیۃ او مخفی است ہر یکے از جن و انسان ملتی است محرم اسرار پنهان علی است عالم عالم ز علم از وی است ہر یکے از اساتذہ مقتدی است ہم امام صوری و ہم معنوی است در کراماتش ہما نافرین است و در جہان بے مدار او خش زولیت ذات پاک او ز توصیف غنی است کار ہا بر یک نگاہش ملتوی است آنکہ برگشت ازورش بالیوس کسیت</p>
--	--

عالم اسکان سدا پانور ازوست

گرنگویم حال کے مستور ازوست

آن تقی متقی رکن جهان آنگہ از ذکر خندہ او ند جبیل بے تامل خار راہ او گلی بیچ رازے نیت پوشیدہ براہ آستانش را بفرا مان ادب ہرگز کولش ہفتام او بود چون نگار و خار حرف وصف او ہرگز اسکن بود در کوے او پاک ظاہر پاک باطن پاک دین دوست و دشمن نہ بنید از کرم از تمنائے قبول مدعا مرحیہ حضانہ او دار السقر	پیشک آمد رہنمائے انس و جان بر بنی آسودگاہے یک زمان کیسیا خاک در او بیگمان کرد از دوا آشکارا ہر زبان کعبہ مید اندیشک عارفان از بیلیات است و ایم در مان قاصر آمد در ثنائے او زبان خاک پایش سرمد بیازد و جهان پاکباز و پاک جسم و پاک جان برہمہ آفاق ہست او مہربان بر درش حاضر ہمہ پیرو جان ما من عشاق او دار الحبان
---	---

بر در او عزت از سر می نهند

سر زوے فخر بر در می نهند

آن حسن یعنی امام عسکری آن سلیمانے کہ آنرا تابع اند سرنگون بر عتبہ والائے او رہ نہ بروی تا حقیقت گم رہے ہیچو او ہرگز نیامد در وجود ماہتاب چہرہ عز و اعلا	زیدارش بر فرق گیتی افسری آدمی و قدسی و جن و پری ہست صبح و شام چرخ چنبری گر نکو نہ ذات پاکش رہبری ختم شد بزوات او دین پروری آفتاب آسمان بر تری
--	--

آنکه از بعد لقی متقی
می برد از سینه زنگ سالها
مشتری و زهره هر ساعت بجان
عفو ما هر لحظه از حق خواستی
که بود بارب که سویم بنگرد
چون توان گفتن صفات بجیش

بود زیب سندی پیری
تا که سید اند چنین صقیل گری
ذره های کوی او را شتری
بنگر این لطف و کرامت گسری
تا کند نجات همایون رهبری
ذات او باشد ز وصف مابری

خاک پایش سر چشم ملک
ذره کراش چو خورشید ملک

آن امام ملت حیدر الانام
همدی صدای امام آخرین
آنکه از آشوب و جال لعین
فرق نبود یک سر سو کو بود
شرع را در عهد او باشد رواج
مدعای خویش بر حسب مراد
تا نیاید ذات پاکش در وجود
آن امام دین که بعد از فوت او
آنکه بعد از رحلت او ناگهان
خلق را علم و عمل تلقین کند
چشم دارم تا بخشد این دم
با و برار دل پاک هفت و پنج

باید از نو دین و دولت انتظام
آنکه از کفار گیر و انتقام
خلق آید در پناه آن امام
همچو خنجر ز سرتا پا تمام
باز آید رونق دین و سام
هر کسی باید بقبض آن امام
دین پیغمبر بود بے انتظام
در جهان قایم شود شور قیام
حق نماید دین و ایمان را تمام
هم نیاساید ز طاعت صبح و شام
از بر اے این امامان کرام
از ولایت صد و دو صد سلام

هست اسبدم بفضل کردگار

تا بجشنندم بحق بهشت و پاره

قطعات

عجب مدار که کافر بود خدای پرست
ولایت این سخن علم گفته الا
ولی سخن که محمد پرست کافر نیست
گمان جمل بر و جابل که با هر نیست

وله

چار چیز است اصل در پیشی
ای ولایت گوش دل بشنو
ز ان دو کم خوردن است و کم گفتن
که دو کم رفتن است و کم گفتن

وله

ای ولایت هر قدر گفتم سخن
ما بقیت لب بستم از طول کلام
حاصلش آخیزند است یا نتم
تا بنجاموشی سلامت یا نتم

وله

اگر چه مصیبت از ناست ای که پدر دیم
عطای است اگر به عطاسه خود نگری
ولی بخش که ما از قضا و لیر شدیم
خطای است اگر به خطا و لیر شدیم

وله

سپید روی به پیری مصیبت نجلم
سیاهی که ولایت بر فتن از بوم
که آه رفت جوانی و پر گناه شدم
همان بروی من آمد که رو سیاه شدم

وله

هشیار و ولایت که درین عالم فانی
ضایع کن این یکدانش گریز توانی
نافل نتوان بود بهنگام سهستی
تا باز پشیمان نشوی زین همه هستی

وله

آن صاحب لولا که شد در حرم پاک
محمود و نام است و تقاضش بود اعلی

ایکالبد خاک برون رفت ز افلاک	در یاب ولایت که خوش بود ادنی
وله	
ای محب تو حق و تو محبوب	روح تو مستی و قلب تو سلیم
در تمنای تو جان خواهم داد	ای لبست عیسی چشم تو کلیم
وله	
غمزه کیت ولایت همه رنگ جهان	فرش ره ساز بچشم قدم او مردم
عشو کیت که برهم زند عالم را	ساعتی را که گویند قیامت مردم
وله	
ای ولایت فکر عقبی خوشتر است	کاین غفلت پنجره زبانش نیست
فوت گردد و هر چه حاصل کرده	ماقت جز موت را به پیش نیست
وله	
حق بود الصبر مفتاح الفرج	ای ولایت بر صایب صبر کن
و ر بود و شوار بر نفس تو صبر	جد کن بر نفس متل حیر کن
وله	
آه آنکه زیستند ولایت بکام دل	تا کام زیر خاک سپردند جمل را
پاداش آنکه لغت دنیا فرخ بود	در گور تنگ و تاریک و دند جمل را
وله	
عابد بحد رفت که باز هدایتقا	سالم چو ر استان بره مستقیم بود
اینز یافتیم ولایت همان مقام	حقا که حق کریم و غفور و رحیم بود
وله	
عشق کاذب هواست نفسانیت	عشق صادق بود ز خود رفتن

بجدا با خدا شوی بے شک
گرموافق بود و ز خود رفتن

وله

خاکساری که بود اصل بشر
همه با ما و شما می زیبد
بابا سباب نیازے دایم
بے نیازی بجدا می زیبد

وله

گل رنگین گلستان جلای و جمال
که شب در روز صبا خاک درت می روید
بہوای تو ولایت دل پر خون ارد
ایکے روح شہد خاک درت می روید

وله

بنجاک ریختہ رودے تو آب نسیرین را
بہار تازہ بد امان نگاہ گلچین را
ز آفتاب پرستی و سجده ابرو
بدین عشق ولایت نہاد آئین را

وله

چون قلم رفت پیکری و بدی روزازل
ای ولایت چہ گناہ آشیاہکاران را
جان ما خاک رہہ مخبر صادق باوا
کہ ز رحمت خبرے داو گنہکاران را

وله

از خاک بزداشت زمین را کمال حلم
باہمت بلند چہ بود است پست را
صد بار کشت و ز رست و لا بغیض او
از محتسب چہ پاک بودی پرست را

وله

بتہ از کفر شمر و بد سمانی ما
قشقہ عشق کشیدند بہ پیشانی ما
فیض قدسیت و لایم کہ بدین کم سخن
رفستہ و در چار طرف صیت بخندانی ما

وله

منم کز آہ شب تیرہ روشن است مرا
چو شمع روشنی خانہ از من است مرا

ولایت انجمن داد و اندر یابی است	نه آستین نگه یابان نه دامن است مرا
وله	
سنال از تیره بختی تا بتابد کوب طالع	رگ جان می شود روشن بشبها شمع سوزان را
ضعیفی می فرزند آولایت غمت نمکین	اجابت ماه و اداری کند آه مجوزان را
وله	
ولایت نسیم ترسان که گردن می برد باز	که آخر مهره بجای خزین می شود پیدایا
بسان روی که بی منصوبه آشوبه برون آید	بس بازی که بگری تو آئین می شود پیدایا
وله	
نه هر کس دامن آلوده را از می برد زینجا	کسی کو سر نه بر خاک افسری برد زینجا
ولایت پیش دل را غنی بکشاد امان را	بیک ایامی ابروتی جوهرمی برد زینجا
وله	
کشود کار ممکن نیست از تقوی از طاعت	ولایت هم خود بگذرد که تر جان شود پیدایا
محبت شعله انگیزد دولت با دوست آویزد	حجاب غیر بر خیزد غم سپهر پنهان شود پیدایا
وله	
بفریب تو چه خیزد بر دای قبله پرست	عاشق خسته دروغم چه کنم ایمان را
رحم کن رحم اگر تو ولایت نازد	ایکه ناز است به محبوبی تو یزدان را
وله	
آتش رخسار یار ما سحر شد بین	شد کند شعله تار ناله شبگیر ما
ای ولایت هوش او از آه من پر دازد	می خورد هر طایر رنگ پریده تیر ما
وله	
آب سیکه رندے که رو تو اندشت	غبار چهره امال او تو اندشت

گرفت صورت دلی بدانش خوغم	ولایت آه اگر آب جو نواندشت
	وله
بیزم خود مطلب و اعطاء ولایت را	که آن سیاه درون از ضمیر پتان است
نودانش که مگر مومن است و آن کافر	قتیل عشوه چشمان ناسلمان است
	وله
بیایک بی نومر با خود آشنائی نیست	سیان صاف و حل بی نواصفائی نیست
میدین بصورت وضع ولایت ای ساقی	بیاری که قریب است پارسائی نیست
	وله
بی فیض نام نیک طمع داشتن چه سود	نشیده که از گل تقویر پوختا است
اندر هوای نام ولایت بنجاک خفت	تا جان سپردا سر این آرزوختا است
	وله
از غم دوری او نفهم	شعله مشتعل اندر جگر است
روز و شب قتل منش منظور است	دشمن عاشق صاحب نظر است
	وله
وز غم عشق بت شوخ ولایت جان داد	شیخ خالی شد و آن طفل برهن باقیست
آه نیزنگ محبت که فنا کرد و هنوز	هوس جلوه او پر سر مدفن باقیست
	وله
خدای ماک که کریم است عفو خواهد کرد	زیاده انقدرت زاهد اجتناب چر است
ولایت این جل سخرش طاعت از او است	غم عذاب چر او غم ثواب چر است
	وله
ترا چه علم که تکلیف سینه سوزی چیست	زمن سپرس که آئین دلفروزی چیست

چهره که خون ولایت سباح میدانی	به ناوک نگر مهر سینه دوزی چیست
ولہ	
فغان که حال لسن شنید هیچ نگفت	روان ز دیده سن اشک بدو هیچ نگفت
ولایت آن صنم شوخ سخت بیرحم است	که جان بخون زراقش پدید هیچ نگفت
ولہ	
بر کسی مشکشف نه شد رازش	هر گلش زنگ و زنگ بود اند
بولسیم و نسیم سرگردان	ای ولایت خودش نکوداند
ولہ	
خون ز چشمان ترخته جگر جاری کرد	با ولایت ستم آن جگر گناری کرد
نفس سر بخون گریش آماده ساخت	دایما با سن مشتاق تمکاری کرد
ولہ	
آب حیوان چه کنم چپہ کوثر خواهم	بوسه از لب معشوق تمنا دارم
گرز چشم ترسنیل روان شد عجیب	ای ولایت دل پر جوش چو یادارم
ولہ	
شاید دیشک آفت جالے دارم	ناوک اند از بته سخت کمالے دارم
ای ولایت دل من سوخت دزنگ عیش	ویدہ منتظرے اشک فشا لے دارم
ولہ	
خاک شد در ره عشق تو ولایت جانا	پس غبارے بدل از خاک چرامیداری
ملت کفر ترا هست که از جبریم وفا	قتل آفاق بیک غمزه روانی داری
ولہ	
نوشت نامه بخط غبار دلبر من	توان شناخت که در دل کدو رے دارو

زن خون دیده رحم کن جواب در گلزار	شگفتگیش ولایت فرورست و تار
	وله
ز خنده نیت مجون نادر خارت	مگر برق تبسم و حلقه افتاد است
برای طایر رنگ پریده ام دایت	ولایت آنکه ز دام خیال آزاد است
	وله
اگر باطن نیاز نیست ترا	حاصل نیت لاجرم ز مناز
با خدا و رسول صادق باش	ای ولایت بوزریش دراز
همچو ریشی که بهر رودار لیست	ز وجه حاصل محبت تفاخر و ناز
	وله
این سخن بشنو که در دست دیم	عابدی بر زهد خود حسود بود
ببتلاشد باز در قفسل و زنا	که نظری حق پرستی دور بود
ای ولایت خود پندی خویشیت	نار شد ابلیس گویا نوز بود
	وله
سفر را منظور نتوان ساختن گو خوبست	میخ را در دیده نتوان گرفتن گوازیست
	وله
می رود آب از دو چشمم ترم	گر چه در سینه آتش است مرا
آرزو مند مجمع حشرم	شوق اشکال و لکش است مرا
ای ولایت دلم شکیبانیست	عشق با صورت خوش است مرا
	وله
گر آدمی رخ برافروزد بخون نبشاند آتش را	و گر خوی از جبین بزد بآب نبشاند آتش را
نگاه گرم او نیک که از تاثیر خون گرمی	ز پیلوی بی پیلوی همی گرداند آتش را

ولایت کی نشو و نما بازار لوگرم و اگر باشد	بردی آتشین خو خجل گرداند آتش را
وله	
چه جاس تیرنگا ہے کہ سو کم اندازی بیک دتیرہ ز خوشی دی قزاق نیت ولایت آہ کہ از تنگ سرخ و چہرہ زرد	کہ جابہ پلوی دل دادہ ام خدنگ ترا چگونہ برشم از تن قباے تنگ ترا بہار گل ز سدر ہرگز آب رنگ ترا
وله	
برو ملائم اے محبت زیادہ مکن بگفتن تو رعشرت چگونہ پرہیزم ولایت از در میخانہ بر بنی خیزم	کہ ریختہ مے عشق در خمیر مرا کہ نیت از می و از دستان گزیر مرا کہ یاد ماندہ بین موعظت ز پیر مرا
وله	
ستیزہ است بصید و لم سمند ترا قیام سر د قیامت نمی کند برپا ولایت از غم عشقت بگریزند است	گست باز بشوخی شکار بند ترا کہ آفرید بلا قیامت بلند ترا چہ احتیاج بداروست در دمند ترا
وله	
میگرم و زانک بن ہر فرہ تراست آخر بطعنہ منفعل و سرنگون شدند چون رویا و یکم ولایت بمیکدہ	شاداب ہم زخون دل ماست گشت ما بودند بے خبر ملک از سر نوشت ما ارشا و کردہ اند بزرگان چیست ما
وله	
نیاید کاری از دستم خدا یا جز گناہ اینجا ولایت رحمت حق بیشتر باشد ز جرم ما ہمانا محض مشیر می است ہر جا التجا کردن	نکردم جمع جز سرمایہ روی سیاہ اینجا بجز آمرزش ای نادان سہ نام گناہ اینجا کہ بہ شاہ و گداز سر ہند تاج و کلاہ اینجا

وله	<p>مردمک راز نظر جام بدست است اینجا نفرت از فکر طبلد و غم بدست است اینجا هر کجی بدست آواز است است اینجا</p>	<p>شیخ نشانه شد از گردش چشمستان مخمل بادیه کثان است بیا و بنگر کس بهوش آمدنی نیست ولایت زنهار</p>
وله	<p>جز نوحه گمان کسیت که از عشق نظر یافت مردی که خبر یافته در دوی بجز یافت در هر تپه از نشان خدا مظهر یافت</p>	<p>تا شعله بجایان و ز زنی حال چه دانی بے زخم درون محرم اسرار نه گروی در تکیه بنگر که ولایت به تصور</p>
وله	<p>که گفته اند غنی تر ز بادیه تر محتاج باریک دست اوست خشک و تر محتاج که اوست از همه مستغنی و لبشر محتاج</p>	<p>مدان که زر کند از احتیاج بے پروا صدف بلبل و ریاد سبزه و محراب ولایت انچه بخواهی بخواه از یزدان</p>
وله	<p>که حال ساقی دمی خانه گویم که راز بادیه و پیمان گویم غزل از شوق بیتابانه گویم</p>	<p>بحر فم گوشش نه گرفت داری ز سن نشو اگر سافل نگروی ولایت تا به سختی زنده باشم</p>
وله	<p>رشک بر طالع حسا دارم آشفتم حق و منا دارم چشم پر خون ز اشکها دارم</p>	<p>حسرت از رنگ دست و پا دارم دست و پا کن ز خون من رنگین ای ولایت ز بخت سبز خا</p>
وله		

اے ستم پیشہ گان بے الفت مد لے شد کہ نامہ بزر رسید گاہ از درو عشق مے گریم یا سوال مرا جواب دہید یا فرستید آنچه مطلوب است	پسندید در چنین بند م گر چه بسیار آرزو مند م گاہ بر حال زار مے خند م تا ز طول کلام لب بند م وز محبت کنبد خمر سند م
---	---

ولہ

بیخ شے را پیشتر از بیخ شے تندرستی تا مرض پیدا شود گر غنی هستی ز محتاجی ترس ہر نفس از زندگی گفت شناس ای ولایت ترک دنیا آرزوست	بس غنیمت دان بقول مصطفیٰ ہم جوانی تار سد پیری ترا ہم فراغت تانہ گردی مبتلا تار سد ناگاہ چہ نام قضیہ دسترس آلا ندرم جز دہ عا
--	---

ولہ

را بچہ بگدشت روزے بر حسن بر ہوارفت و مصلا ذرگند الغرض چون فارغ از طاعت شدند این بود افعال ماہی و مگس ای ولایت حق پستی مشکل است	دید کو بر آب سیکر وے نماز با خداے پاک شد محبوب نیاز گفت باوے را بچہ کاے پاکباز وز چنین اعمال بیرون است راز عارفان را انجمن سوز است و ساز
--	--

ولہ

گوش بسم شنیدن داند بہر گفتن زبان عطا کرد الغرض این جو اس و این اعضا	دیدہ داود از پے دیدن دل پے حق و صدق و زین دادہ اند از پے پرسیدن
---	---

قد ر لغت شناختن فرض است ای ولایت زحق مشو غافل	وز خدا واجب است رسیدن که قریب است روز پر سیدن
وله	وله
که تو انیم شکر حق گفتن روح و جسم و هر آنچه بایستی روز منردا که باز پرس شود گر بخشد بعید نیست از و چون سرشت ولایت است گناه	لغت بے قیاس داد و بما بے تقاضا بلطف کرد عطا شافع ماکند محمد را که ازو چشم رحمت است مرا سربنا اغفر وکلا تو اخذنا
وله	وله
این طرفه تماشا است که عشق میرقصد خود بود که پیدا شده در قالب یوسف خود صورت شیرین شد و خود معنی فرهاد خود بود که اسرار خود از غیر پوشید خود بود و ولایت به نهانخانه خلوت	خود بود و تماشا و خود آمد تماشا خود بود که پنهان شده در جان لیلا خود ظاهر مخبون شد و خود باطن لیلی خود کرد به بیک رنگی وستی همه افشا خود آمده در جلوت و شد محو حبلی
وله	وله
در گوشه چشم نیست خال نیست حاشا که بود ز گس بیمار تو شلش لے غلط این نقطه موهم که بینی یا خود نظرت بسوے دل زارم آن چشم سیه ترک سیاه است ولایت	این بچه آه بود و مردک آهوست این نقطه جادوست اگر چشم تو جادوست بے شبهه ومانیت که چشم تو خنکوست وین عکس سوید اگر چشم تو پریدوست تغش نگه و خال معجز سپر اوست
وله	وله

دیدستی جنید که مستی گفت ستانه میروی ترسم گفت شیخا تو هو شیار برو همه دران حال ملهم غیبی کاین جوان مست بادو عشق است شیخ را حالتی پدید آمد تا چهل روز گریه می کرد	پایه اوبله قرنیه می افتاد تا بیتی ز بچو دے که سیاد تا بیتی ز پا هم لغزاد از پله آگهی نداد و داد نه ز آب که سید هر بر باد که بر آورد شورشی ز نهاد که ندامت کشید و راز کشاد
---	---

وله

حال ابراهیم او هم گوش کن گفت مردی تا بنجاک مردگان گفت چون کردم منظور کائنات یا هم بالا می خاک و زیر خاک ز فغان طالب که زود آیند زود مایل از دیگر طرف آیند گان الغرض از هر دو شو شوری پاست ای ولایت گریه کن بر حال خود عاقبت از دافانی رفتن است	کو گورستان نشستی بیشتر چیتت ای مرد الفتن این قدر چار قسم ارواح و دیدم سر لبهر پایه بطن مادر و صلب پدر تا شود قایم قیامت زود تر تا کنید از بهر ما خالی مقرر غیر گورستان نمی بینم سفر کز فنا و مرگ هستی بے خبر نوشته بردار از بهر سفر
--	---

وله

می زودی با مختصات مهمل ریج دانی که از براس چه بود پرده از روی کار چون بفتاد	عارف نیک مرد چندین سال تا بپوشد روز فقر و کمال زان نوا می گنجیت از امثال
---	--

<p>محرمان حریم خلوت و دوست ایکہ مغرور بر کمال خودی تو چه دانی که معرفت چه بود چه شناسی رموز وحدت را لاف عرفان ہی زنی بخلاف یک دل و هاجساتے پایان مکن اہل کمال را بد نام ای ولایت بس است این قدرت</p>		<p>از تفاخر بہ بستہ اند خیال خیرت نیست لاجرم ز مال چیت را از جمال و رفعت جلال کہ ندانستہ حسد ام و حلال راہ نابردہ تا حسیم وصال منزل عشق دورست و محال کہ ز حالت نصیب نیست بقال کہ نباشی ز رفتہ بقال</p>
<p>اصل آبائے ماست ملا نوان مادر ما زود و دمان صفی است در نسب آب و در حسب خاکیم مسکن خاص ماست روضہ خلد با چنین حال و با چنان اہمال است خاتم النبیینیم طینت ما ز آتش و باد است رو سیاهیم از سیہ کاری از خطیات خود پشیمانیم الغرض گر چه ہمہ کہ معصیتیم ای ولایت نظر رحمت کن</p>	<p>ولہ</p>	<p>گر چه الحال از وطن دوریم لاجرم ساکن صفی پوریم بر زمین مار بر فلک نوریم گر تفاضا کنیم محبوبیم در تمنائے جنت و جویم از ازل با دمناق منظوریم گر خطا می کنیم معذوریم لیک بر لطف و دوست مغفوریم بر فضائے نیشہ مسروریم اگر شد احسم کرد مغفوریم کہ یہ مصحف بذکر مذکوریم</p>
	<p>ولہ</p>	

عشق خذید و گفت بس خاموش سرم اول ترین حسد آخر از من است این تمام کون بکان هم وجود تو از وجود من است درد من از سرت کنم بیرون کنت کنز حدیث من باشد سعرت از من است و اصل منم عقل شرمندہ شد ازین دعوی الغرض عشق مایہ هستیت ای ولایت تو باش بند کشت	کہ نہ ہاں مگر من لالے چند کہ عیان شد ز من جبالے چند و ز وجود من است حالے چند با کرامات و با جلالے چند اگر بچہ اہم باعتبارے چند طاہر و باہر از مقامے چند وزنت ہست این کمالے چند عشق چون داگو شمالے چند ہم از دست اتقالے چند کہ امان یابی از زوالے چند
--	---

ول

ایکے گفتی محمدؐ سر بی کذب گفتی و خاک در دہنت چون محمدؐ بشر نہ ہرگز بود خیر البشر نبی کریم تو ز قل انما انا بشر حق اگر گفت قل نگفت ترا نور قدسی کجا و نار کجا او اگر صورت است حق معنی است انجہ در حق او بہ قرآن است مگر از گم ہی اسنے مینی	بشری ہست و ہجو بالشراست کز کمالش دل تو بے خبر است در توجہ صفات گا و خواست شد تو بیشتر ز جانور است انجہ فہمیدہ خطا و شراست کہ تو گوئی کہ ہم چو ما تیر است گفت و گوئی تو غیر معتبر است کہ قایم با حدوث جلوہ گر است کے بد انگونہ در حق دگر است نظرت بر یک آیہ مقتصر است
--	---

بشنو از من که گر چو خود گفته
فعل تو مستحق لعنت است
خود بیندیش اے زحق غافل
از پله ردمت دین فضول
تا نگویند چون عذری و شیخ
یا اگر گویند نه چنین کلمات
نه بے آنکه هر نفس گوئی
او بذات و صفات نور خداست
هان ولایت خلاف این سداک

از تکبر دل تو بر اثر است
که ترا فضل خویش در نظر است
که از ان آیه طلب دیگر است
دارو این رمز حق بوجی و راست
که محمد خداست و الهیه است
که همین کفو و شرک در خبر است
که محمد چو ما همه بشر است
ز آنچه ما بے بریم پاک تر است
قول بیدانه بهان خیره سر است

دول

دوش در چشم دل مناظره بود
دل بگفتا چشم کامی بدین
هر کجا ماه پیکر بینی
حاش نشد که مروی باشد
چشم دل را بختم داد جواب
می کنم هر چه باز می گوئی
چون ز من مان تو بدون مردم
عاقبت عقل در میان افتاد
گفت گرنیت در میان خطر است
ورنه باید خلاف و سوء کرد
رض کردم که نفس راضی نیست

باز کردند دست بر تکرار
می کشم از تو سخنی بسیار
همه داغم کنی بعد آزار
خون من می خوری بگریه زار
که مرانیت جز اطاعت کار
خود به نظاره می کنی اصرار
پس ملاست که راست اعیان
کرد فیصل قضیه دشوار
باشد این شیوه اول و ثانیه
که چه حاصل ز دیدن اغیار
بے تماشای عبتان ز نهار

منکر کن فکر تا چه خواهی کرد گر یکے زان همه بکام تو شد لیکن او هر کجاست بستی بیند وین محال است که همه خوبان الفرض احترام اولی تر اس ولایت محال شد پیر	که حینان پر است شهر و دیار کار سازی نمود لیل و نهار باز گوید که بان بهین یکبار کام گیری بوصول یوس و کنار که زیان نیست در چنین دیدار نفس اماره تانم کرد و خوار
---	--

والم

ایکے گفتی کہ قادر است قدیر آفسرین مرجا جزاک اللہ بیک جی پرستم ای خدا دشمن کہ دلیل فضول تو ز کجاست گر ازین ہر دونیت بی صل است تا کجا گفت حق کہ اگر خواہم چون ز فرقان پاک ثابت نیست پس بود حجت بفرض محال فرض ذہنی نہ رکن ایمان است دعوت نیز گر کنم تسلیم آخر اے تیرہ دل نمی دانی یکہ ہماے اولیت اوست ماورے خاتم النبیین است باطلش مے کنی جو ہم حینت	تا چو احمد دگر گشت پیدا منکر قدرتش نیم صلا خود جوابے بدہ سوال مرا از حدیث است یا کلام خدا ورنہ اثبات قول خود فرما ثانی مصطفیٰ کسم پیدا این چنین مطلبی ز سر تا پایا وین نباشد حدیث شائع ما وہم باطل کجا و صدق کجا کہ چہ باشد حقیقتہ بیجا کہ ہمہ اول است سید ما ہمہ او محال شد حقا غیر او نیست ہمہ مامولی ست کذب مے نہی حق را
--	--

اولی از معراج پادیه قریب است	این رتبه که در مقام اولی از قری	
	وله	
هم سابد و هم ظهور معبود توئی	بودی که نبود اصل آن بود توئی	
العصره زیر چپ است و خواهد بودن	ای سید کائنات مقصود توئی	
	وله	
فردا که چش فامه بپیش آرند	نادیده چشم شاه دور ویش آرند	
محب روح ولان تیغ ابرویت را	فریاد کنان بسینه ریش آرند	
	وله	
آنی که یست ابتدا به همه کس	آنی که یست انتها به همه کس	
آنی که بجز در تو ما و اے نیست	آنی که یست التجا به همه کس	
	وله	
آنی که بهر کسی سزاخواهی داد	لا ریب جزا به کار باخواهی داد	
هر نیک و بد که آید امر و زما	پاداش همه روز جزا خواهی داد	
	وله	
ای نور خداجان بهشتی بخدا	امی لقب و پاک شستی بخدا	
فارغ نه شدی از غم است یکدم	جز تخم ریاضات نه کشی بخدا	
	وله	
آنی که تو سالک سالک هستی	جان رخل و روح ملائک هستی	
دانی که ولایت یقین میداند	کز بهر تو آفت بد ملائک هستی	
	وله	
ای دیده در انتظار مشکین رحمت	ای گوش بر آواز صریح قلمت	

ای جذب سدید البودا خط تو	ای تازگی جان باسید کرست
	وله
ای ضبط قوانین محبت از تو	ای ربط مضامین موت از تو
ای باسن زار بسته پیمان وفا	ای روشنی چشم ولایت از تو
	وله
اول بقضائنا هگرم کردی	آخر به نجات اسید وارم کردی
نازم بکمال رحمت کامله ات	کز کرده خویش شر سارم کردی
	وله
فریاد که ابواب کرم سدود است	هر جا که روم بالتجالبه سود است
ای رب کریم مشکلم آسان کن	وقتی است که رحمت ترا مقصود است
	وله
ای احمد شمی تبا هم بنگر	این بیکسی و روز سیاهم بنگر
مقصود کر استی و مطلوب کرم	بستند ز چار سوسه راهم بنگر
	وله
دنیا که در فخر و لیش باز است	هر دیده درین مکان چو چشم باز است
گوئی که شوم تارک دنیا فردا	خروا پو شود همان تامل باز است
	وله
عشقه تو که در بزم ظهور آمده	پروانه نماه شمع طور آمده
حقا که جلال تو بجایه دارو	نوری دهم از عالم نور آمده
	وله
چشمه که ترا دیده بنید حبس تو	روئے تو کند نظاره هر دم بهر سو

مشتاق رخ تو خون نگرید چه کند	شرط است که بی نوز شود دیده او
وله	
باوی بصر اداستقیم آمده	آری بکرامات کریم آمده
ذات تو بعین عاشق حادث نبود	حقا که ز عالم قریم آمده
وله	
شق القمر اعجاز تو بے شبه و شک	آوازه رحمت تو در ملک عرب
انعام تو عام از فلک تا به زمین	نام تو بلند از زمین تا به فلک
وله	
عید آمد و ازورت بعیدم بهیات	در حشرت طالع سعیدم بهیات
هر کس بحبیب خود وصله داید	من دور ز خدشت بعیدم بهیات
وله	
این علم کند تباہ و مغرور ترا	علمی و گریست کان رساند بخدا
اگر طالب صادقه ولایت بشنو	صدقه بخدا سدره آمد اینخبا
وله	
سلطان احم سید آفاق توئی	بانور جمال شمع نه طاق توئی
تا باخته زود باز عشقت بازمی	از جفت دو کون حاصل طاق توئی
وله	
آنی که جلال حق جلال تو بود	آینه احمدی جمال تو بود
مخدوم دوعا سے و خادم ہے نام	تکلیف الیه الیت از کمال تو بود
وله	
آنی که بزرگ توستان هستند	مدهوش بیت خدا پرستان هستند

چشمان تو قاتل و ندیدم خلقه	کر نیجه این درازوستان رستند
وله	
خوش آنکه دلم بعشق دیوانه شود	بر شمع جمال دوست پروانه شود
هر چند که بر سر رودم دود جگر	افزون محبت تو افسانه شود
وله	
آنی که به کاف و نون جهالنے کردی	آفاق نمودار بآلنے کردی
هر پست و بلند و رعدم بود نهان	ناگاه زمین و آسمانے کردی
وله	
آنی که با عجاز سنج آمده	افصح بزبان هر فصیح آمده
نسبت بجمال تو ندارد دیوسف	ادب و صبح و تو ملیح آمده
وله	
آنم که ز کوسے تو بجنت زوم	حقا که بجز آب عبادت زوم
روحم پس مرگ هم ازین در زود	و رقتل کنند تا قیامت زوم
وله	
آنی که ز آفات پناه آمده	مثبت بے نفی کالاه آمده
مقبول خطاب قل هو اللہ توئی	بالند که بگویند رمانه آمده
وله	
ترسم که ره تنگ نفس کم نه شود	زین قافله اواز جرس کم نه شود
باللہ ولایت که مقام حیف است	دنیا نفسی چند و هوس کم نه شود
وله	
عمرے بفرغ و بگینا ہی بگذشت	عمرے بد نوب و درو سیاهی بگذشت

اکنون ز حیات منقطع شد امید	هیهات که وقت عذرخواهی بگذشت
وله	
ای نام تو بے نیاز از الله الله	بنواز بمخضر حسین حال تباہ
از جرم و خطای خود پشیمان هستم	ای مالک دای غفور بگذر ز گناه
وله	
هر چند که بوده ام خدا یا همه جرم	دارم ز تو چشم رحمت با همه جرم
ما خاک ضعیف و تو کریم مطلق	از تو همه عفو آید و از ما همه جرم
وله	
پاکان که بطاعت زد دنیا رفتند	فارغ ز عذابات به عقبی رفتند
الافتخار آنان که بعشق مردند	حسرت بردند و بامتسار رفتند
وله	
دنیا که سراپا جاودانی نبود	ز نهار که جاے کامرانی نبود
جز حق که بیک حال قدیم و باقیست	آن چیست که مستلک فانی نبود
وله	
ای سید پاک افتخار عالم	تا چند رود لبشوق ماه و سالم
یا جاذبه که حاضر آیم آنجا	یا جوش جفای که بحسرت نالم
وله	
ای عارض روشن تو قرآن مهین	هر حال مدور آیتی هست حسین
ابروی تو بے شبهه بود و سیاه	لعلت بد سرخ و دهنت میم حسین
وله	
این سر که مراست خاک پایت بادا	وان خاک فدا ده هم فدایت بادا

صد بار اگر روح بقالب بدبند	مشتاق و متهج رضایت باوا
وله	
آن که سراپرده بر افلاک زوی	هر چند که احمدی طوبی اصدی
ذات تو بود منظر نور صمدی	لاریب محیط از ازل تا ابدی
وله	
خواهم که بعشق جان نثار تو کنم	تن خاک همه برگذار تو کنم
تا جان ندهم دل نه شکبید هرگز	مردم بغمی که سر بکار تو کنم
وله	
ذات تو بود نور الهی لاریب	اعجاز تو ماه تاباهی لاریب
اسید شفاعت از تو دارد هر کس	ای شافع کل جهان بنای لاریب
وله	
تا مردکم ز چشم تو بست خیال	گردید پسند از پئے عین کمال
وز گرمی نظاره ز چشمم بر بست	در چشمم تو جا گرفت و شد موت خال
وله	
در سحر ز سامریست افزون چشمش	خواند با شماره طره افزون چشمش
خال سیش صفر ند ارد باشد	یعنی بود چشمم تبان چون چشمش
وله	
ای نور خدا عجب تماشا دیدی	یعنی شب معراج خدا را دیدی
مردم به تجرے که منظر تو خودی	ذوق است که هرست چه انجا دیدی
وله	
روی تو بمن طره شالے دارد	بالله که شاهدانه آله دارد

چشمے کہ تراوید نگیر و خواہش	آرے ز ملاحظت نشانے دارد
	ولہ
آنی کہ بمعذرت عتابے نمکنی	گر معصیت آزند خطابے نمکنی
از ماست کہ بر ماست آتی توبہ	ورنہ تو چنانی کہ عذابے نمکنی
	ولہ
دنیا کہ بیک چند فنا خواهد بود	حقا کہ پس از مرگ بلا خواهد بود
ہر چیز کہ باماست ز ما خواهد ماند	الاعمل ما کہ باماست خواهد بود
	ولہ
بابل بحین حدیث تومی گوید	گل پوشدہ در ہواے تومی پوید
از غنچہ صبا نکست تو سے پوید	القصہ کہ ہر یکے ترا سے جوید
	ولہ
نقاش ازل کہ از رخت پردہ کشاد	بر آید حسن تو ترسم کرد و صاود
لرزید ز رعب حسن دست و ترسم	یک نقطہ چکید و شد یکے صورت ضاود
	ولہ
چشمش کہ بسجہ عین مانند بود	صدم دمک دیدہ اش اسپند بود
صفر عشر است اسی ولایت خالاش	کہ چشم تبان بسجہ چند بود
	ولہ
تایہ رنگاہ باز گرد اند ز راہ	جادوش گرفت صورت خال سیاہ
حسنش افروقد استخوان قدرت	یارب ز رنگاہ شوق ترکانہ پناہ
	ولہ
آنی کہ کرم بذات پاکت نازد	آنی کہ حرم بذات پاکت نازد

بانشد که دو کون خاک را و تو بود
آنی که ارم بذات پاکت ناز و

وله

آدم بتولای تو ناجی ز عتاب
مومنی ز ولای تو شرف ب خطاب
تشریف وجود عالمی یافت ز تو
جویای رضای تست رب الارباب

وله

آنی که مسیح آرزویت دارد
جان داده هوای خاک کویت دارد
در دوری تو زیستش بود محال
الا نفسی چند بویست دارد

وله

آنی که ثنائی تست طه الیس
وزیر تو آسمان بر افراخته اند
وز گلشن کوی تست رضوان گلچین
وز بهر تو کرده اند مبسوط زمین

وله

دائم شب معراج ببالارفتی
با جوش تقاضا و مستی رفتی
الا همه حیرتم که ما او ریتیم
خود فراق چه بود چون در ادنی رفتی

وله

مقصود حقیقت و مجازی باشد
عشق که بخود حسن ازل باخت توئی
مادای نیاز بے نیازی باشد
خود رازی و خود محرم رازی باشد

وله

آنی تو که چون ترابوت داوند
در ملک و ملک ندای رحمت داوند
هر مرتبه کمال شد ختم بتو
حتی که به سبطین شهادت داوند

وله

هر دیده که دیدم جو رعنائی تست
گوشتی که شنیدم دل بود او نخست

ای شان حق آشکار از جلوه تو	آنکس که تراینت خدا را کی حبت
	وله
آنم که زانده فرون میگرم	دو ریخ فراق دوست خون میگرم
باسوز و گداز و باخوشی چون شمع	بنگر که بدو عشق تو چون میگرم
	وله
چشم تو با شفقان منون می بازو	دلها بگرشتم بر ز خون می سازو
یارب ز نگاه ترکانه پناه	برگشتن خلق بین که چون می تازو
	وله
خواهم دل کافر که مسلمان نه شود	دز کافری خویش پشیمان نشود
دانی که چنین دله چرا می خواهم	صرف از پله آنکه عار ایمان نشود
	وله
ای قبله دین و کعبه ایمانم	سرشلیق بارتین بنیدانم
ای فخر خلیل عید قربان منست	آز روز که در پای توجان افشانم
	وله
رمز ز کمال دستانی گویم	در حسن ملیح تو نشانم گویم
نقش دیگر کشنده شتر ز نخت	زیباست اگر یوسف ثانی گویم
	وله
آنی تو که فخر عالمی ای عربی	آنی تو که خلق ماسوارا سببی
آنی تو که وصف کست قرآن مجید	آنی تو که نامدست بعد از تو نبی
	وله
آنی که ترا اذن شفاعت دادند	برتر ز قیاس از شفاعت دادند

ولہ		آئینہ زعکس تو جلا میگیزو انقصہ بقدر قابلیت ہر یک
ولہ	خورشید ضیا و مہ صفای گیزو نیضے ز وجود تو فرا می گیزو	
ولہ	مانند تو هیچکس گرامی نہ بود حسن تو ز نور حق نشانها دارد	موسیقی کجبال ہمکلامی نبود نظارہ کندر کسے کہ عامی نبود
ولہ	حقا کہ جلال تو جلالے دگر است جانی کہ شدی وہم ملا یک زرسید	حقا کہ کمال تو کمالے دگر است
ولہ	آنی کہ فلک بذات پاکت نازو ہر چیز کہ حادث است ای نور قدیم	ہم ملک و ملک بذات پاکت نازو بے شبہ و شک بذات پاکت نازو
ولہ	اے محو تجلی تو مشتاق ہمہ ای کسیت کہ منت تو بروے نبود	خونبار غمت بجان مشتاق ہمہ ممنون شفاعت تو آفاق ہمہ
ولہ	اگر بے تو گذشت زندگانی ہمہ بیج ہیبات کہ عمر بے تو ام می گزند	این طفلی و پیری و جوانی ہمہ بیج دردا کہ بود عشق زبانی ہمہ بیج
ولہ	این کلخ کہ از پے تو پرواختہ اند	وز بہر تو با ظور پرواختہ اند

معلوم خدا از معنی آنکه از غیر	خلو تکلمه خاص تو پر داخت اند
وله	
حسن تو اگر بعبالم افسانه شود	هر شمع رنخه هست که پروانه شود
از خوبی تو ملک و ملک بجزیر است	ورنه همه کائنات دیوانه شود
وله	
دل سخت و سیه ز جرم سجده است	هیات ولایت که چه مرتبه است
گردست دهد بوسه زخم بر دل خود	حقا که شبیه سنگ اسود شده است
وله	
خونک بر رخ آتش می نمودار شده است	سیاب نگر که قایم النار شده است
هیات ولایت آنچه گفتی بخلط	خز شید پر از ثنات و تیار شده است
وله	
دردا که باشتیاق تو می میرم	اے وای که سطون جوان می رم
تا چیت نفیسم ز فراق و ز وصال	یارب چه نوشته اند در تقدیرم
وله	
آنی که بخت است بهود حیات	رحم که بطف است اسید نجات
ما وای ولایت بود جز در تو	اے بر تو و بر آل کریمیت صلوات
تقریظ از مصنف	

تعالی الشدین دیوانیت یا از علم معانی بیانی جیم سخن را با نیت یا از خطاوت آرجو انی نے نے
 هر نقطه اش دمانی و هر خط زبانی مملو نه روی تیان است یا پیرایه حسن بیان کرشمه سیم نشان است
 یا راحت و لهاے تیان نے نے خسته را دور مانے و کشته را جانی - جو هر مضمون است

یا گوہر کمون سرور جان محزون است یا مخزن لالی مخزون نے نے آن را مکالے
 و این را کالے طاس خیال است یا چہرہ نظم را خال مجموعہ جدہ حال است یا
 جامعہ ہزل محال نے نے محبت را شالے و عشق را نشالے ہنگامہ فتنہ
 خوابان است یا دل گرمی شعلہ خوابان افسانہ خستہ و لان است یا جان افزون و
 دل آن نے نے زخم را نمکدانے و شور قیامت را سامانے سوز و درون است
 یا شور و جنون دریاے خون است یا تامل و حجون نے نے سینہ را منالے و دل را
 پیکالے۔ یوسف با کاروان است یا جرس را ہروان پیکر معنی را روان است یا
 صورت عمر روان نے نے خلاصہ ہر داستانے و فریب ہر دولتالے۔ غمرہ را روز
 بازار است یا دلبر بایل بازار شرح حالت زار است یا جلوہ حسن دل آزار نے
 نے شور جہانے و ہمہ نالہ و فغانے۔ کلام رنگین است یا خاتم سخن را اسحٰب رنگین خفتہ
 را شمع بالین است یا بیدار را نور لقیں نے نے دماغ را ریچانے و دیدہ را گلاتانے
 عجبہ جوے سراپا ناز است یا شعبہ خوے ہمہ طناز بزم آراے سوز و گداز است
 یا پردہ کشاے راز و نیاز نے نے ہمہ سوزنا نے و ہمہ حسرت و حرمالے تماشا
 ویدن است یا نوید شنیدن خندان بر خود پچیدن است یا بہار گل چیدن نے نے
 گداز نہانی و شمع شبستانی۔ شمع بر خود پروانہ است یا وارستہ کہ بسیہ مستیشن و آن
 فروغ ہر کاشانہ است یا جد و ہزل کہ محل حاشانہ نے نے گفتن را جہانی و شنیدن را
 سلسلہ جنبانی۔ چمن پر بہار است یا گردش لیل و نہار گلبن بے خار است یا تازگی
 ہر مرغزار نے نے بے برگی را خزا نے و شگفتن را حیا بانے آئینہ بے رنگ است
 یا از سیہ مستی معنی عین رنگ معنی بود صورت رنگ است یا فریبندہ دل بے
 و رنگ نے نے ہر لحظہ نشالے و ہر دم بآنے زمین سخن را آسمانیت یا زمینی
 کہ اور آسمانیت از تشبیہ جہانی است یا از استعارہ جہانی نے نے آب روانی و

آتش سوزانی جوہر تیغ نگاہ تیز است یا سحر کہ خشم و ستیز نیرنگی عشق فتنہ انگیز است
یا نمونہ کجدار و مریز نے نے سحری را تو آئے و سامری را ایمانے مرقع معانی
ست یا مجموعہ سخذانی و فزاسر ارہنانی است یا ترجمان زبان یے زبانی نے نے
ہمہ بیمارستانی و طرفہ نگارستانی۔ شاہد دولت و زاست یا مولس مشب و عیش رفرفیق
جان غم اندوز است یا ہر مصرعش ناوک جگر دوز نے نے برق تپانے و ابرویارائے
داتار اہوش افزا است یا خور و اولوانہ نما ویدہ را حسرت زاست یا دل را حسرت
آمانے لے سہہ نیضائے و مایہ سرور ہر مہربانی تچرخن پروران است یا آئینہ فکر
ویدہ ووران ولبند افسون گران است یا کتابہ پیش طاق دلبران نے نے پیشکش
ہر مہمانے و دوست بخت میزبانے۔ دو دے از دواغ جگر است یا طوفانے
از ویدہ تر سواد بیش ہر صاحب نظر است یا محبوب پر می منتظر نے نے پیچ و تاب
را سنبستائے و طول اہل را بیا یانے۔ سرمایہ آشفتمہ سہریت یا آئینہ وار
بخیری صورت معنی پروریت یا گنجینہ سخنوری نے نے گوہر نایاب را عسانی و
باتاب لعل رمائی دولت بے زوال است یا جواب ہر سوال دلیل عین کمال است
یا سبدر خور اماں نے نے سود بے زبانی و ناموری را برہائی نوش بے نیش
است یا بجاودات از عسل بیش نا طورہ بریگانہ و خواش است یا عقل جنون در بیش
نے نے خود نمائی را نشانے و خود فراموشی را او کالے سوداے روز افزون است
یا دیوانہ را بخورہ نمون حقیقت دلہاے پر خون است یا انجم کام کار آغاز جنون
نے نے مستعد را امتحانے و مستفید را احسانے حدیقہ حسن عمل است یا نتیجہ فکر
بے خلل حل مالاخیل است یا مشکل غیر منحل نے نے ویر معانی و عشق را کفرستانی
نمونہ چنان و چین است یا نقشہ زمان و زمین رشک نگار خانہ چین است یا سراپای
عبتان حسین نے نے کیفیت وجدانی و شرار باطن را دواخانے سرحد چشم بینائی است

باب حکمت و دانائی حاصل حوصلہ آزمائست یا محاصل خود آرائی نے نے
 چہنستا نے پر از لاله و انخواستہ چٹلاے کلام را اینست یا از لاله و نشترن خرمنے
 طراز دانش ہر فنے است یا جو ہر اندیشہ را سعد نے نے نے لفظ و معنی را قرآنے
 و سعادت را معانی مغز ہر گفتگو است یا سرانہ ہر جستجو زمرہ کو بکوست یا ترانہ نغمہ
 و نگو نے نے از سواد سبکستانی و از بیاض چہ را غانی آرائش ہر نخبہ است
 یا گل تازہ ہر چین سلسلہ ضبط ہر سخن است یا واسطہ ربط جان و تن نے نے باشغلہ
 ہمزبانی و بانور نظر ہمعانی طرہ و طرح و پرچ مضامین است یا سواد ویدہ و دوبرین کلام
 شیرین است یا سوز حسن نمکین نے نے بضاعت ضعیف البنیانی سراپا نادانی
 عنوان ہر نامہ است یا شمع از نے خامہ فروغ ہر جامہ است یا لطیف ہر چگامہ
 نے نے متک ہر نیکہ خوانی و ظرافت ہر جوانی مطلع اشعہ ساطع است یا پر از
 ابیات لامع ہوش افزاے شامع است یا زکاوت راجحت قاطع نے نے
 ہم پوستانے و ہم عندلیب خوش الحانے قافیہ را عجیب و سایل است یا ہر فصل
 قفا و اے سایل خلاصہ سایل است یا اعتصام ہر گونہ و سایل نے نے یوسف
 بلاغت را کفایت و مصر و زندانے قبلہ شاعران است و کعبہ عاشقان مقصود
 عارفان است یا مطلوب ہر دل و جان نے نے پر داز کاروانی و الفافرا
 کاروانے تشعہ شفاست یا تفسیر مصحف صفا تصویر جو رجفاست یا مرآت مہر
 و فانی نے کشور نظم را سلطانے و مملکت ذہن را خاقانے نغمہ ہر آہنگ
 است یا ترنم ہر چنگ منصوبہ یازمی رنگ است یا ہر علم را فرہنگ نے نے
 ہمہ عرفانے و فطرت را یونانے جلیس جلوت است یا محرم حریم خلوت کحل الجواہر
 بصارت است یا نور العیون نصارت است نے نے جمعیت خاطر ہر ریشیانے
 از خود پشیانے جانفراے بیدلان است یا راہنامے کا طان پر وہ در بے

حاصلان است یار و دو دار قاطلان نے نے عیب را مہر گار نے وہ ہر ہنر ہار نے
 نور و لہاسے تاریک است یا جادو اسرار بار یک رنگ و بوی دور و نزدیک
 است یا حسن و عشق را شریک نے نے ہر ادیب را دبستانے و ہر مبیل را
 بستانے - مطیع جوان و پیر است یا مقبول صغیر و کبیر مرغوب ہر و پیر است یا منظور
 ہر بینظیر نے نے دفع خلجانے و باعث اطمینانے و مساز کم مانگان است یا
 ہمزاد بلند پاگان گنج شایگان است یا خزانہ را انگان نے نے لغوہ جانستائے
 و تیرے اما نے موافق حکمت بانی است یا لطیفہ ارنی و لن ترانی مطابق احوال
 روحانی یا ہمہ رحمت یزدانی نے نے دشمنان را سیف برانی دوستان را
 نور ہانی مرہم زخم درد مند ان است یا دل غجر خود پسند ان لالہ زار خندان است
 یا مجہر سینہ را پسند ان نے نے ہان دیوانے و با حباب ار مغانی لراحتہ

بی تکلف دروست یا خود از دوست
 ہر کہ گوید خلاف لایعنی است
 جبذ ام حساب نام خدا
 ہر ورق از شگفتگی چمنے
 ہمہ در دل فگندہ ملہم غیب
 فیض او ہست ہر سخن کہ بود

ہر چہ از خوبی کلام نکوست
 کام جان را طاوت معنی است
 روش اوز ہر طریق جدا
 صفحہ صفحہ گلے و یا سمنے
 ہر چہ گفتم ہنر بود یا عیب
 ای ولایت کمال من چہ بود

ارے اگر ہمہ زشت است خوبی آموزگار است و اگر ہمہ خوب است زشتی
 حاسدان بیکار بالجملہ اگر چہ کم ہست بسیار و یادگار تن نختہ و جان بیدار و مصتہام
 ستایش پروردگار ہما اگر چہ از نا کامی ہمہ تن یاسم الامور در رحمت بے قیاسم
 ہمان بہ کہ قدر نعمت شناسم بے بخشندہ بے منت را سپاسم کہ ہمہ از کراست
 اوست چہ گفتار و چہ کردار آخر نہ ہانم کہ بہ یکہ صورت مانم از معنی حرف زدن

چہ داعم و از لفظ سخن راندن کے تو احم کہ وجودم بیکار است و کارم بدست مختار
جان آفرین کہ جانم بخشید بلکہ از سخنوری جہانم بخشید آفرین براو کہ زبانم
بخشید و تمیز سود و زیانم بخشید ورنہ خود مرا چہ اختیار اکنون بیاطن بیدارم
اگر بظاہر ختم و بمعنی نمودارم اگر بصورت نفقہ و این ہمہ گوہر آبہ ار کہ ختم
بہ طفیل وجودیت کہ از عدم بر آور و تا لقمہ لبس درود بر سید ابرار ۵

صلو علیہ بکورة و عشیتہ ۱۰۰۰
الف الصلوة مع السلام و زیروا

اے ولایت این چہ پرواز انشا است کہ ہر فقرہ از ربط مبر است و در لفظ
از ہمدگر جدا است و در معنی از مناسبت معراست و از آغاز تا انجام بیک
ہنجا رفتار مجذوبانہ است یا تیر ملاست را نشانہ تقریرستانہ است یا تحریر
منشیانہ یا از ہر طرز علیحدہ و بر کنار گاہے بدیو انش ستودہ و گاہے
بکفرستان گاہے برق تپانش و انمودہ و گاہے گنج شایگان و جاے گفتہ
کہ گردش لیل و نہار آخر اسیر نیچہ ہرزہ سرانیت و کہ ام عبارت آرائی آیا
اہل فریبی و خود ستائی است یا ہمہ در دوسر افزاے یا ستر لیت درین گفتار
مگر از اختلاف مضامین خبر دادہ کہ از جاے بجای افتادہ ازین رو است
کہ لا ابالی زبان کشادہ و از ہر فقرہ آئینہ بروے ہر بیت نہادہ و حباب وجودت
طبع طراز اینک وقت آنست کہ بس کنی کہ در طرز خود یک فنئے ظاہر است
کہ معنی شناس ہر سخن آن بہ کہ بکفر طول کلام جان کنی کہ این ہمہ کم نیست
بلکہ بسیار لراقتہ

ہر چہ موجود شد بحکم کن است
انتہایش ہنوز پیدانیست

ابتداے وجود از سخن است
منتہاے سخن ہوید انیت

ای ولایت تو کیستی و کد ام ہر چہ گفتمی بس است ہرزہ مگو یہ کہ بفرستی ارمغان درود تا قیامت سلام حق بروے	بکن ای ناتمام ختم کلام خود نذاذ کے نہایت او یہ محمد کہ ہست جان وجود ہر نفس بشمار پے در پے
---	--

— — — — —

بعون ایزد متعال دیوان منشی ولایت علی صاحب تاریخ ۲۰ ربیع الثانی
۱۳۳۱ھ ہجری حسب خواہش عزیز ازجان احسان علی ڈاکٹر بقلم عاصمی
محمد امیر حسن ناظم شاہ پوری خلع فتحپور بہوہ باہام برید
محکم دلائل و براہین سے مزین و متنوع و منفرد موضوعات پر مشتمل مفت آن لائن مکتبہ

طالبانِ راہِ حق

طالبانِ راہِ حق

عقائد الغیر

اس کتاب کو جناب مرشد نامولانا حضرت محمد عزیز اللہ شاہ صاحب صفی پوری بطول حیات نے تصنیف کیا ہے بلحاظِ حق باطنی یہ کتاب موجودہ زمانہ میں لاجواب ہے شاہ صاحب موصوف نے شروع کتاب مسلمانوں کے ایمان مفصل سے کی ہے اور اُمنت باللہ و ملائکتہ و کتبہ و رسلہ و الیوم الآخر و القدر خیرہ و شرہ من اللہ تعالیٰ و البعث بعد الموت یعنی ذات وحدانیت کے وجود ملائکتہ کتب آسمانی۔ انبیائے کرام۔ قیامت تقدیر خیر و شر کا من اللہ تعالیٰ ہو اور اس میں عقلی ذمہ داری مرنے کے بعد پھر اٹھنا ان عقائد کو جو ایمان کے ارکان بلکہ جسم انسان کی جان اور روح روان ہیں ایسے موثر اور دل نشین پیرایہ میں بیان کیا ہے کہ دیکھنے سے تعلق رکھتا ہے۔ حاجی آیات بنیات۔ احادیث معتبرہ۔ اور اقوال بزرگان دین سے استشہاد کیا گیا ہے۔ جس سے تاثیر اور استحکام المصنوع ہو گیا ہے۔

اسکے بعد مناسب ترتیب سے ضروری عقائد سب بیان کر دیے گئے ہیں۔ اور اس قدر اظہار میرے مقصد کے لئے کافی ہے کہ جن عقائد کی ضرورت ایک مسلمان حنفی کو ہے۔ خصوصاً جو خاندانِ حشمتیہ۔ قادریہ۔ سہروردیہ اور نقشبندیہ

سے بیعت رکھتے ہیں) اور ہونا چاہیے اور جن عقائد میں آئے دن مباحثہ اور مناظرہ ہوتے رہتے ہیں وہ سب کے سب اس کتاب میں موجود ہیں۔
 یہ دوبارہ چھپ کر تیار ہے اس کی قیمت پہلے ایک روپیہ تھی مگر پھر بھی
 تھوڑی ہی مدت میں ختم ہو گئی اب اس کی قیمت ۸ روپے بمحصول کر دی گئی ہے
 تاکہ ہر ایک اس سے استفادہ اٹھا سکے۔ جس کے حاصل کرنے کے لئے
 جلد کو شش کیجئے ورنہ پیرا انتظار کرنا پڑے گا (صفحہ ۹۲) لکھائی چھپائی کاغذ
 بادامی دو جلد سے کم روانہ نہوگی۔

دیوان اسرار حقیقت مصنفہ محرم اسرار سردی مہبط انوار ایزدی حضرتنا
 مخدومنا خادم صفی محمدی قدس سرہ ہیں جس کا نام خود شاہ ہے اور دیکھنے پر منحصر
 ہے طالبان خدا کے لئے پُر از حقیقت ہے۔ جس کے مضامین اردو و سنہدی سے
 مملو ہیں صفحات انہی کاغذ چکنا ڈمی قیمت ۳ روپے بمحصول چھ جلد سے کم روانہ
 کیے ہونگے۔

اعلان چرمی سامان۔ بوٹ گرگابی۔ زین اسپ۔ ساز ٹم وغیرہ ساختہ کانپور
 عمدہ بکفایت سوداگر صاحب موصوف سے مل سکتا ہے نہرت و خوات کرنے پر فست نذر ہوگی

ملتی کا پتہ

سید محمد احسان علی صاحب سوداگر بالشی روڈ مقابل گرجا گھر کانپور

